

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletne 96 Din, za
inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III
Telefoni uredništva: dnevna služba 2059 — nočna 2994, 2994 in 2059

SCLOVENECE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Minister dr. Miha Krek: Ob kongresu JRZ

Na blinokotni ponedeljek se zbere delegati iz vse države na občni zbor JRZ. Ustanovni občni zbor bo manifestiral, da se je nova stranka po vsej državi organizirala in je treba isbrati samo še predstavništvo in vrhovno vodstvo, da bo novi politični organizem popoln.

Ker moramo upoštevati, da gre za politično tvorbo, ki naj združuje na skupnem programu in disciplini milijone jugoslovanskih državljanov, je to brez dvoma velik dogodek odločilne važnosti za vse naše narodno in državno življenje. Posebno pa je kongres odločilen tudi za nas Slovence, ki smo se v ogromni večini priključili pod vodstvom dr. Antona Korošca novi politični stranki. Zavedamo se važnosti in dalekosežnosti te odločitve. Prav je, da ob tej priliki zabeležimo, kaj nas je nagnilo, da smo vstopili v novo politično stranko, kakšna je ona po samih svojih ustvaritvah in kako nameravamo urediti svoje življenje in delovanje v njej.

JRZ je bilo edino možno sredstvo, da se ruši nesrečna okostenela diktatura prejšnjega režima. JRZ je bilo edino možno izhodišče za nov sistem vladanja in upravljanja države na temelju ljudskih pravic in državljskih svoboščin po demokratičnih načelih.

Ce bi ne bila JRZ nič drugega kot to, tudi če bi ne imela nobene druge zgodovinske zasluge in koristi za narod in državo, je še to dejstvo tako veliko, da njen nastop v polni meri opravičuje. Danes, ko so še vsem živo pred očmi politično in gospodarske nesreče, ki jih je povzročila posebna politično-pristranska diktatura po l. 1931 dalje, ni treba dokazovati, da je bil ves narod in vsa država tako dognana, da smo si vsi brez razlike iskreno želeli kakršnekoli izhod in kakršnokoli izpremembo, samo da bi se rešili, ki je davil in tlačil, rešili. Zato ni čudno, da je ogromna večina Slovencev s navdušenjem sprejela poziv voditelja dr. Korošca in se korporativno pridružila novi politični stranki, ki jo je ob bistveno soustvaril in je eden njenih glavnih nosilcev.

Ze samo to dejstvo, da je Slovence vodil dr. Korošec, sodelavec in soustanovitelj JRZ, je bilo Slovincem dovolj, da se popolnoma zaupali, da je nova stranka tudi po svoji vsebini in programu taka, da se vanjo more koristno organizirano vključiti naše politično življenje in udejstvovanje. Program JRZ je to pričakovanje potrdil.

Stranka hoče najtenkočutnejše poslušati želje svojega volilstva in naravnati vse politično delo vedno v sklad in popolno harmonijo z narodnim življenjem. Kakor je bilo politično delovanje Slovenske ljudske stranke odsev in odmev težnj slovenskega naroda, tako hoče biti politika JRZ na Slovenskem vedno v najpopolnejši skladnosti z željami in upravičenimi koristmi večine njenega volilstva na Slovenskem. Čim pa stoji to načelo, ki je svojstveno vsemu organizmu JRZ za vse dele in pokrajine v državi, je še v tem dano jamstvo, da bodo Slovinci trajno in koristno mogli zastopati svoje zahteve v okviru nove vsedržavne stranke. Še več! Čisto realno računamo, če trdimo, da bomo Slovinci svojo stvar v okviru nove stranke mogli celo bolj braniti, kakor pa biti popolnoma oddvojeni. S strnjanim sodelovanjem in v neprestani povezanosti s političnim sodelavci iz vseh drugih delov države si v novi stranki ustvarimo pomočnike, ki nas razumejo in nam hočejo dobro. Skupna enotna politična stranka z večmilijonskim številom glasov pa je trajno jamstvo, da ne bodo mogli najrazličnejši manjši ljudje, ki se pojavljajo žalibog tudi med Slovinci, izigravati slovenskih koristi in se udinjati v najrazličnejšim nasprotnim kombinacijam, da bi tako s pomočjo drugih proti volji Slovencev vladali nad nami. Ta igra, ki se je v preteklosti žalibog tako pogosto ponavljala, bo zaradi nove vsedržavne stranke le težko kdaj mogla.

Mi Slovinci ne da smo samo brez pridržka in s navdušenjem sprejeli vsa temeljna načela programa JRZ, saj so bila to naša lastna načela, ampak hočemo v skupnem političnem delu dokazati vsem bratom in vsem pravičnim čilecem našega dela, da smo in hočemo ostati najvestnejši zasučniki in branilci vseh skupnih državnih in narodnih svetinj, ki so zaradi moči in enotnosti jugoslovanske države nepremagljive in nedotakljive. Najbolj natančno hočemo spoštovati vse upravičene zahteve in vrednote vseh bratov in delov države in tako po svojih močeh prispevati, da vsi Jugoslavlani doprinesejo prepričevalne dokaze, da je pravo narodno edinstvo le tisto, ki neguje vse lepote in vrednote, ki smo jih posamezni bratje v skupno državno hišo prinesli. Tako pojmovanje edinstva, ki naj izvira in korenini v vseh dušah in sredi, je obnovila JRZ s svojim programom in delom. Potrebna je bila ta obnova, ker je pod prejšnjim režimom uspelo, da so to prekrasno misel, ki je rodila Jugoslavijo, izmalčili s svojim zlohotnim tolmačenjem ter vse narodno zavest, državno zvestobo, hoteli ponižati v dekle svojih partizanskih ciljev.

Ustanovitve in pojava JRZ nam je prinesla obnovo svobodnega političnega življenja, nam je vrnila demokratično državljske svoboščine.

Socialni program JRZ pojmuje ves narod kot eno organsko in individualno celoto. Ljudska stanovska raznolikost in členovitost naj se med seboj izpolnjuje. S skupno močjo in sredstvi naj se ščiti in brani vsak njen del. Dolžnost, skrbeti za malega in potrebnega in v ta namen posegati v društveno in gospodarsko življenje, je nujen postulat državne in samoupravne socialne politike. Zato je JRZ že v prvem letu svojega dela storila važne in odločilne korake za varstvo in pomoč tistim, ki so v sedanjem gospodarskem stanju najbolj prizadeti in pomoči potrebni ter v finančnem zakonu pokazali in utemeljili načela, po katerih hoče spo- polniti socialno zaščitno zakonodajo.

Bistvena lastnost vsake prave demokracije je samoupravno načelo, ki daje vsaki ljudski in upravni enotici tisti delokrog, ki ga more sama opravljati tako, da vrhovni državni upravi ostane samo skrb za edinstvo in državno celoto. JRZ je to načelo v vsej popolnosti osvojila in ga pri vsaki priložnosti naglašala in izvajala. Prepričani smo, da ljudska samouprava in popolna enopravnost vseh delov v državi moreta voditi k taki notranji ureditvi, ki jamči trajen mir in zadovoljstvo.

Gospodarska kriza, ki jo je pospelila nesposobnost prejšnjih režimov na eni strani ter nezanesljivost in nezaupanje na strani ljudstva, je sta-

Novi močje - nove smeri v Franciji

Moskva že potiska Bluma

Komunisti za sodelovanje z Italijo proti Nemčiji Socialisti z Anglijo in Nemčijo proti Italiji

Največja senzacija v Parizu je danes članek glavnega komunističnega glasila »Humanité«. Ob priliki znanega intervjuja, ki ga je dal Mussolini »Daily Telegraphu«, se je francosko časopisje razdelilo v dva tabora: eni zahtevajo odpravo sankcij, čeprav s to ali ono omejitvijo, ki izhaja ali iz antifašističnega stališča, ali pa iz potrebe, da se zaščiti avtoriteta Zveze narodov, drugi pa s še večjo odločnostjo kot prej stojijo na stališču, da se morajo sankcije vzdržati in celo poostri, ako bi se Italija ne uklonila avtoriteti Zveze narodov.

Začuda pa se v tem drugem taboru ne nahaja glavno glasilo francoske komunistične stranke, ki svoja navodila dobiva iz Moskve. »Humanité« pravi, da je danes v Evropi najvažnejše, da se podpiše zavarovalna polica proti nevarnosti Hitlerjeve Nemčije. Zato pravi, da bi bilo mogoče vendarle najbolj pametno, če bi se pustile sankcionistične vode leginiti pod peskom afriške pušave. Če hočemo rešiti mir, piše komunistični članek, ne zadostuje negativen korak, ampak je treba zgraditi tisto zgradbo, ki bo zagotovila evropski mir. Sankcionistična politika pa vede avtomatično do izboljševanja odnosov med Hitlerjem in Mussolinijem, kar bi se moglo usodno končati s italijansko-nemsko zvezo. »Humanité« pozivlja Francijo in Anglijo, naj dobro premisli, kakšne rezultate je imela njuna sankcionistična politika in naj se potem lotita bistvene naloge organizacije in zagotavljanja mira. »Humanité« topot ne kaže nič preveč navdušenja za Zvezo narodov in daje pod vrsticami razumeti, da Zveza narodov ni mogla uspešno zagotoviti miru in da bi bilo treba izbrati v to svrhu drugo pot.

Pisanje »Humanité« popolnoma odgovarja tudi pisanju ruskih boljševiških listov, kar jasno dokazuje, da je res, kar so pisali zadnji čas listi, da namreč Moskva na vsak način želi, da bi se Italija zopet pritegnila v trozvezo z Anglijo in

Francijo. Ta trozveza naj bi se po moskovskem načrtu razširila v četverozezo z Rusijo. Toda pisanje »Humanité« je tem bolj presenetljivo Francoze, ker Blumov organ skrajno levičarske ljudske fronte »Peuplairec« objavlja popolnoma nasproten članek, v katerem Leon Blum opozarja samega sebe, da Italija sedaj teži za novimi osvoboditvami. Zato Italija po mnenju »Peuplairec« ne bo nikoli odkritosrčna zaveznica Francije in Anglije. Ona pa tudi ne bo odkritosrčna zaveznica Hitlerjeve Nemčije in se zato njene grožnje, da se bo vezala z Nemčijo, ni treba preveč strahovati. Zato naj se sankcionistična politika odločno vzdrži, ker le tako bo mogoče Italijo ukloniti. Istega mnenja, da se namreč ni treba vdati itali-

janskemu izsiljevanju, je »L'Ordre«, kakor tudi glasila Herriotove levičarske buržuazije.

Sprito tega je kaj zanimivo videti, kako se pisanje komunističnega glavnega glasila ujema s pisanjem — desničarskih in zmerno republikan- skih listov, ki poudarjajo, da utegne Francija, ako bi se krčevito držala sankcijske politike, ostati na cedilu, ker je zelo verjetno, da se bosta Italija in Anglija sporazumeli. Sprito tega velikega nesoglasja francoskega javnega mnenja se bo bodo- čemu ministrskemu predsedniku Leonu Blumu zelo težko odločiti, zlasti ker, kakor vidi- mo, v levičarskem bloku, kolikor se namreč tiče njegovih komunističnih zaveznikov, tudi v zunanje- političnem oziru ni polne edinstvo.

Stavke pojenjujejo

Pariz, 30. maja. c. Danes se je položaj v pa- riškem stavkovnem gibanju znatno popravil. Do- polne se je večina delavstva začela vračati na delo. Pogajanja namreč potekajo mirno in uspešno in stojimo tik pred zaključki zahtevanih kolektiv- nih pogodb s kovinarji. Kjer pa stavke in letalskih tovarnah še trajajo, ni nikjer prišlo do neredov.

Stavbno delavstvo je tudi danes sklenilo, da se bo v torek vrnilo na delo. Tudi med tem de- lavstvom in podjetniki je bila podpisana kolek- tivna pogodba.

Edino v Restu se je položaj poslabšal, ker se je stavbno delavstvo šele danes odločilo za stavko. Pa tudi to deni, da bo stavke kmalu konec.

Pariz, 30. maja. c. Danes se je začel v Parizu redni kongres socialistične stranke. Ko je prišel

Leon Blum na kongres, so ga vsi navzoči pozdra- villi z antifašističnim pozdravom, to je z dvignje- nim pestmi, nato pa so zapeli vsi skupaj inter- nacionalno.

Danes je kongres razpravljal o slučaju Bouis- sona, ki je bil v prejšnjem parlamentu socialistični predsednik parlamenta. Bouisson se hoče vrniti v stranko in hoče zopet kandidirati za predsednika parlamenta. Radikali pa so na svojem zadnjem sestanku sklenili, da bo za predsednika parla- menta kandidiral Eduarda Herriota, in je ako- rajda gotovo, da bo ta izvoljen proti Bouissonu.

Poročilo o mednarodni politiki je podal Bracke, ki je glede stališča bodoče vlade napram Italiji izjavil: Mi se bomo držali sklepa II. inter- nacionala, ki pravi, da se ne sme priznati nobeno izvršeno in vsiljeno dejstvo.

Vsega je kriva vojna industrija Presenetljiva ugotovitev ravnatelja MUD v Ženevi

Ženeva, 30. maja. AA. DNB: V letnem poro- čilu delavskega urada v Ženevi pravi ravnatelj urada Butler, da je ugodni razvoj svetovne pro- dukcije v letu 1935 zelo nezdrav pojav, ker sloni samo na velikih delih vojne industrije. Kot naj- resnejšo priporočilo za odvrnitev gospodarske krize priporoča Butler ironično »vojno kjerkoli,

samo, da bi bila dovolj blizu Evrope.« Nemalo pomaga k tej produkciji tudi panično razpolo- ženje, ki vlada danes po vsem svetu. Butler pravi ob koncu, da je edina rešitev za dvig gospo- darskega v mednarodnem sodelovanju, ki naj bi omogočilo svobodno trgovino in tako spravilo v enak promet vse dobrine sveta.

Četniška vojna v Palestini Arabci preganjajo angleške vojake

Jeruzalem, 30. maja. AA. (DNB). Incidenti in spopadi med izgredniki in člani angleške kolonije postajajo čedalje pogostejši, kar se doslej ni zgo- dilo. Arabci so začeli napadati tudi angleške čete. Posebno nevarni so napadi arabskih tolpe, ki se skrivajo po hribovitih krajih. Te borbe se vrše tod v obliki pravih vojnih operacij. Vodstvo arab- skega stavkovnega odbora je poslalo angleškemu ministru za kolonije in angleškim listom več pri- tožb. V teh pritožbah poudarjajo, da raje žele, da bi sedanji mandat ugasnil, kakor pa da bi se na- daljevalo stanje, zaradi katerega je morala iz-

bruhniti stavka. V petek je izšla prva številka arabskega dnevnika, ki ga izdaja mandatsna obla- st. Arabci so večeraj streljali na angleške vojake, ki so stražili tamošnje pošto postopje. Razen te- ga so vrgli na pošto tudi nekaj bomb. Angleški vojaki so odgovorili z ognjem in ranili več na- padalcev. V neki vasi pri Jafi so Arabci streljali na angleške vojake, ki tamkaj stražijo železniško progo.

Jeruzalem, 30. maja. b. Čeprav je sir Arthur Wanhappe izjavil, da se je položaj v Jeruzalemu znatno popravil in da mu zaenkrat ni treba po-

žiljati nadaljnjih vojaških okrepitev, pa je resnica ta, da nemiri v vsi silo trajajo dalje in se žrtve čedalje bolj množijo. Južno od Jeruzalema je močna tolpa oboroženih Arabcev pričela streljati na stražo, ki varuje železnico. K sreči so se britan- ski vojniki pravčasno umaknili in odgovorili s stre- ljanjem iz strojnic na napad arabskih vstašev, ki so se nato umaknili. Toda britanski vojaki se še niso dobro oddahnili, ko je ista tolpa ponovno napadla ter je med nasprotnikom prišlo do ostre- ga boja, v katerem je bilo z obeh strani mnogo ranjenih. V Jaffi in Hafi pa so večeraj in danes ves dan prasketale bombe, ki so napravile ogromno škodo in so zahtevale tudi nekaj žrtve.

Sestanek vladarjev MZ

Bukarešt, 30. maja. b. Danes dopoldne je bila v ministertvu notranjih del konferenca pod pre- sedetvom ministra Inculesa, na kateri se je določil program za sestanek poglavarjev držav Male zveze.

Belgrad, 30. maja. AA. Rumunski zunanji mi- nister Titulescu je z letalom dopotoval v Belgrad, da bi jugoslovansko vlado obvestil o zadnjih po- drobnostih za obisk kneza namestnika v Bukare- šti. Titulescu je izrazil to priliki, da je obvestil ministrskega predsednika in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića o razgovorih, ki jih je imel zadnje dni in da se porazgovori o vseh dogodkih mednarodne politike.

Revolucija v Paragvaju?

Newyork, 30. maja. AA. Po poročilih iz Buenos Airesa je izbruhnila v Paragvaju revolucija proti predsedniku republike Rafaelu Francu. Uporniki so že premagali Francove čete, ki so korakale proti Asuncionu. Voditelji upornikov pripadajo krogu generala Esti Garibija, bivšemu vrhovne- mu poveljniku paragvajskih čet v Gran Chacu. Kakor je znano je sedanji predsednik Franco pri- šel na oblast 17. februarja po revolucionarnem udaru proti tedanjemu predsedniku republike Ajalu. Pri tej priliki je moral general Esti Garibia pobegniti v tujino.

Buenos Aires, 30. maja. AA. (DNB). Po po- ročilih iz Asunciona so vesti o nekem uporu proti predsedniku Francu popolnoma neresnične in izmišljene.

Argentina nad ZN

Pariz, 30. maja. b. L'Oeuvre trdi, da bo Ar- gentinija zahtevala, da se plenum Zveze narodov sestane takoj po sestanku Sveta Zveze narodov in sicer najkasneje 22. ali 23. junija. Francoski listi trdijo, da bo Argentinija zahtevala popolno razčiščenje treh vprašanj v zvezi z italijansko-abe- sinsko vojno, in sicer:

- 1) Vprašanje sankcij.
- 2) Vprašanje aneksije Abesintje po Italiji.
- 3) Vprašanje reforme ali preporeda Zveze na rodov.

L'Oeuvre predvideva, da bo imel korak ar- gentinske vlade dalekosežne posledice v medna- rodni politiki.

Predhodno pa bo z ozirom na te argentinske zahteve treba razčistiti še vprašanje predstave v Zvezi narodov, ker bo sedanji predsednik dr. Beneš brčkone zaradi nujnih državnih poslov zadržan. Zatorej se bo moralo vprašanje predstava pri zasledanju plenuma Zveze narodov rešiti na se- stanku Sveta Zveze narodov, dne 16. junija.

vila novi državni stranki takoj v začetku izredno težke naloge obnove gospodarskega življenja. Le z vsestransko iniciativnostjo, s največjo skrb- nostjo in marljivostjo se z velikimi napori počasi popravljajo nedogledne škode, ki nam jih je pre- tekla doba zapustila. V zaupanju in tesnem sode- lovanju med državno upravo in ljudsko gospodar- sko produktivnostjo išče nova stranka načinov in poti do rednejšega in srečnejšega gospodarskega življenja.

Vse to so načela in metode, ki smo jih od nekdanj izpovedovali kot stranka. JRZ program je torej naš program, svoje podpiramo, če ga izpol- njujemo, in samemu sobi bi bili nezvesti, če bi ga kršili.

Ze dosedanje takorekoč pripravljeno delo JRZ je pokazalo veliko življenjske sile in moči ter to-

liko tvornost in uspešnost pri praktičnem delu, da lahko z veseljem upanjem gledamo na njeno bo- dočnost.

Izkazalo se je, da smo po dolgi dobi politič- nega mirovanja, po dolgi nesrečni poskusih na- šli v Jugoslaviji zopet srečno podlago in obliko tvornega političnega izživljanja.

Slovinci ob kongresu JRZ pozdravljamo vse njene ustanovitelj in nositelje in smo hvalečni vsem, ki so ji pomagali in se za njo žrtvovali.

Kongres, ki naj srečno zaključi enoletno pri- pravljeno dobo, naj manifestira, da je v Jugosla- vijki začela srečnejša doba, ki nastopa z razvese- ljujivim znamenjem splošnega narodnega zaupanja in njskrenejšje volje, da vsi vse storimo za skupen procvit, blagostanje in napredek močne države.

Dr. Fellner Julij:

Primož Košat

Koroški kmet, politik, pesnik

Petnajst minut hoda od svetovno znanega kopališča Vrba ob Vrbskem jezeru leži na tako zvani Zopraški ravni vas Zoprače, kjer je od l. 1869 dalje gospodaril koroški narodnjak Primož Košat, potomec stare Košatove rodbine, katere člani so v prejšnjih stoletjih živeli v Diešćah v občini Logaves. Stari koroški Slovenci še danes pomnijo, kako neustrašno je Primož Košat nastopal v borbi za slovenstvo na Koroškem.

Košati so dolga stoletja živeli in dobro gospodarili na Košatovi kmetiji v Diešćah ob Vrbskem jezeru. Dognano je, da je bil skedenj Košatove domačije na novo sezidan l. 1661., hiša pa l. 1700. V rojstnih matrikah se danes odločno slovenske fare št. 11 ob Dravi, kjer župnikuje slovenski župnik Petrič, je razvidno, da sta v 17. stoletju gospodarila na Košatovi domačiji zakonca Košat Florijan in Marija, katere sta imela pet otrok — in je njun prvi otrok, Marija, bil rojen 3. VII. 1709. Za dobo pred letom 1709 žalibog krstne knjige župnije št. 11 niso več ohranjene.

Iz te Košatove rodbine v Diešćah izvira tudi dne 4. junija 1797 rojeni Primož Košat; potomec tega Košata so se iz Diešć prenesli v Vetrinjo, kjer se je pozneje rodil slavni koroški komponist in pevec Tomaž Košat. Torej je bil Tomaž Košat sin slovenskih staršev in se je že skozi svo gimnazijsko čutil Slovenca ter je tudi pozneje govoril s svojimi rojaki in doma slovensko.

Naš pesnik in politik Primož Košat pa se je rodil 13. aprila 1819 na starodavni obči znani Košatovi domačiji v Diešćah. Dne 11. novembra 1844 se je oženil z Marijo Hedenik. Rodilo se jima je 7 otrok, šest deklic in en fant. Od teh je najmlajši, dne 10. februarja 1861 rojeni sin Martin Košat umrl l. 1934, nekaj let pred njim pa tri hčerke — živijo pa še danes tri hčerke, od teh dne 22. VIII. 1858 rojena hčerka Klara, poročena Schmidt, trgovka v Zopračah, teta sreskega načelnika in svetnika K. K. Mateja v Metliki. Naš Primož Košat je bil stari oče — ali kakor Korošci pravimo — ded sreskega načelnika Kakelja, kateri je bil tako ljubeziven in mi je dal ves material o Košatih na razpolago, ki ga je skrbno hranila doma na Koroškem njegova teta Klara Košat, poročena Schmidt.

Dne 22. februarja 1869 je Primož Košat kupil kmetijo pri Vrtu na Zopračah, občina Logaves, kjer je bila tudi gostilna, 30. marca 1869 pa se je s svojo družino preselil na svoj novi dom. Primož Košat je bil globoko veren mož. V poletnem času je vsako nedeljo zjutraj osebno poskrbel polje za blagoslovljeno vodo. Ni ne pil, ne kadil, ne kvartirnil, bil je dobitelj in pravičen. Ko je našel na potu iz Beljaka domov grede 50 goldinarjev, je pustil to razglasiti. Res se je zgledal neki »Katernikov Joke«, ki je denar izgubil in mu ga je Košat vrnil. Kadarkoli je ta Katernikov Joke pozneje srečal Primoža Košata, je moral isti vedno zbežati pred njim, ker ni bilo slaspevov o poštenosti Košata ne konca ne kraja. Zaradi svoje poštenosti je bil Košat obče priljubljen, mnoga leta je bil cerkveni ključar v št. lju in Lipi, občinski odbornik pri veliki občini Vrba in član krajevnega šolskega sveta v Lipi. Primož Košat pa je trgoval tudi z žitom. Hodil je vsak teden po trgovskih potih v sredo in soboto v Beljak, v četrtek pa v Celovec. Primož Košat je umrl dne 13. septembra 1885 v starosti 66 let in počiva na pokopališču v Lipi nad Vrbo. Tri sivolase hčere in edin njegov sin Martin so umrli v zadnjih letih, tri hčere, med njimi Klara Schmidt, v visoki starosti, a svežega duha, pa živijo še danes v občini Logaves.

Primož Košat je bil kot sorodnik v stalnih stikih s komponistom Tomažem Košatom, dobival je od njega vselej vabila k različnim koncertom in občeval z njim vedno le v slovenskem jeziku. Od Primoža Košata nam je njegova hčerka Klara ohranila 4 pesmi, in sicer »Moj dom« iz l. 1855, ki je popolnoma silna Treiberjevi »Gor čez izaroc in ima osem kitic. »Pesem na grobu enega Perjatele«, ki ima 4 kitice, nadalje »Pijanec in o smerti«, ki ima 8 kitic, in pesem »Hanzl, Hanzl, hor vstane, ki je ponarodela in se poje med ljudstvom v občini Logaves.

Še živeča hčerka Primoža Klara, poročena Schmidt, hrani rokopis Košatove pesmi »Moj dom«, ki je v prvih treh kiticah podoben Treiberjevi »Gor čez izaroc« in ki se glasi:

»MOJ DOM!

1.

Poglej čries gmajnico, ta čries izaroc
Je predragi dom, z mojo zibalo
Zibali so me mamica moja
In prepevali — haja — haja!

2.

Sim Pubič rasto tam, sim bfu ja dro vesou.
Sim ktero pesem se zapev.
Al zdaj drugači je, ne prepev bom
Zdaj ja ni več moj veseli dom.

3.

Tam hiša očena, tam moja mamica
oh ki bi najdov še zdej oba.
Al ne najdem več mojih Starejšov
Zato otožno grem zdaj domov.

4.

Tukej ni moj dom, le popotnik sim,
Pride vse inu gre, inu zibne kakor dim,
Jesus gre popried, tam perpraulat dom,
Da tudi jes per njam prebivau bom!

5.

Tam čier se sučajo lepe Zuezdice
Rev ne bo več, ne souzičice,
Tam žlahta, zuo obiuono, se skupaj veselil,
In vse nas za seboj želi.

6.

V nebesih je moj dom, Suiet areče mi ne da
Zato jes nisem več ta svata,
Mene se vse merzi, use ustudno zdi,
Kir tukaj prave sreče ni.

7.

V nebesih je moj dom, čier Jezus krono da,
Neminljivo krono večna vesela,
v nebesih sim doma, v nebesu prit želim
Zato jes skerhov bom, da jih dobim.

8.

Tam spet najdov bom, oča mamico
Moja brata inu sestričice,
v družiti izvolenih, spet prepevau bom
Oh daj nam Bog tevečni dom.

P. Košat.

iz leta 1855.

Gibanje belgrajskega gradbenega delavstva

Belgrad, 30. maja. m. Minister za gozdove in rudnike Gjura Janković je danes dopoldne napravil krajišnji sprehod po onih krajih Belgrada, kjer so se začele stavke stavbinskega delavstva. Vaš poročevalec je imel priliko spremljati g. ministra. G. minister se je povsod razgovarjal z delavci ter spraševal o zahtevah in pogojih, da se delavstvo vrne v svoje delavnice. Delavci so izjavili, da so brez izjeme vsi pripravljeni vrniti se takoj na delo in da je bil uspeh pogajanj zadovoljiv. Rekli so, da se jim ne zdi pravilno nadaljevanje stavke radi tistih 40 par razlike, za katero so bile v navzkrižju zahteve delavcev in pogoj delodajalcev. Delavstvo tudi dobro ve, da bi v primeru, če bi se stavka nadaljevala, lahko padel v vodo ves oni uspeh, ki je bil sedaj dosežen pri pogajanjih med delavci in delodajalci. Delavci trdijo tudi, da jih manjšina terorizira in

da se bo večina prav rada vrnila na delo. Na vprašanje, zakaj so letos delavci prišli v tako velikem številu v Belgrad iz vseh delov države, zlasti pa iz Dalmacije, so odgovorili, da se je povsod govorilo, kako mnogo posla da bo letos v Belgradu in da so zato prišli. Minister dr. Janković je delavcem svetoval, naj se vrnejo na delo, kajti ulegne se zgoditi, da ljudje ne bodo več vlagali svojega denarja za zidavo hiš in podjetij. Večje zahteve bi delavci lahko stavili šele čez nekaj let, ko bodo na vrsti večja dela. Delavci tudi ne smejo izgubiti izpred oči, da se sedaj investira v gradbeni dva milijona dinarjev. Iz razgovorov delavcev je videti, da se nahajajo med njimi provokaterji, ki vzdržujejo nezadovoljstvo za vsako ceno. Le tako je moglo priti do stavke kljub temu, da pravega povoda in razpoloženja za njo ni bilo.

Premiera izredno napetega in senzacionalnega filmskega

Izgini je nakit ogromne vrednosti na parobrodu od Ograda do Maršelja. Zilivki razkrinkani. Pravič je zadoščeno. Zelo zabaven pa tudi humoristični film.

KINO SLOGA Telefon 27-30

Smaragdna ogrlica

Ufni zvočni tehnik Viktor de Kova, Jessie Vihrog in drugi

Predstave danes in jutri ob 19., 17., 19. in 21. uri

Zborovanje samoupravnih hranilnic

V soboto popoldne je Zveza jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani priridila delegatom Zveze hranilnic iz vse države kosilo v srebrni dvorani Uniona, na katerem so bili izrečeni pomembni govori. Popoldne ob 4 pa se je začela v magistralni sejni dvorani glavna skupščina Zveze hranilnic za vso državo, kateri pripada tudi naša Zveza jugoslovanskih hranilnic, ki je bila ustanovljena že pred vojno.

Skupščino je vodil zagrebški župan in predsednik hranilnice g. Rudolf Erbec, pristostoval pa je seji tudi zastopnik banovine načelnik dr. Hubad, načelnik dr. Marn in ljubljanski župan dr. Adlešič. Po pozdravu je imel dalje predavanje g. Ivan Hiter o postanku, razvoju in zaslugah slovenskih hranilnic. Posebej je predavatelj na koncu povdaril vzroke, ki so dovedli do imobilnosti naših denarnih zavodov, tako da je sedaj od 29 regulativnih hranilnic v Sloveniji prosilo zaščito 12. v izvenkonkurzni likvidaciji pa se nahaja 1. Na stotine milijonov vlog je nemobilnih. Za njim je govoril v imenu Mestne hranilnice njen predsednik dr. Kamušič, ki je tudi podaril potrebe mobilizacije denarnih zavodov v korist vsega gospodarstva.

Nato je sledil poslovni del skupščine ter je tajnik dr. Djure Račić prečital poročilo upravnega odbora, iz katerega posnemamo, da so skupne vloge pri regulativnih in samoupravnih hranilnicah lani znašale 1.950 milij. (na koncu leta 1934 pa 1.968.4 milij. Din). Vloge regulativnih hranilnic so znašale od tega 1.027.84 (t. 1.158.9) milijonov Din. Delo Zveze je šlo zlasti za tem, da okrepi smisel za varčevanje, potem pa za odstranitev vseh ovir, ki se postavljajo hranilnicam v njih poslovanju. Aktivnost Zveze se je poka-

zala tudi izven meja naše države v smislu za propagando dela naših hranilnic.

Po nadaljnjih običajnih točkah dnevnega reda je sledila debata o nadaljni propagandi varčevanja ter o proslavi 12. svetovnega varčevalnega dne. Končno je skupščina še obširno razpravljala o uvedbi enotnih predpisov o poslovanju naših samoupravnih hranilnic, ker doslej zakonodaja v tem oziru še ni dala enotnih predpisov. Na koncu so bile sprejete resolucije, ki izražajo želje hranilnic.

Uredba o nočnem delu v pekarnah

Belgrad, 30. maja. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je v soglasju z ministrom za trgovino in industrijo po zaslišanju pristojnih zbornic na podlagi drugega odstavka § 34 zakona o zaščiti delavcev predpisal uredbo o omejitvi nočnega dela pomožnega osebja v pekarskih podjetjih. Uredba bo objavljena v Službenih novinah. Po tej uredbi je prepovedano vsako delo pomožnega osebja od treh popoldne do treh zjutraj, če delajo z eno izmenjavo, oziroma od sedmih popoldne do treh zjutraj, če delajo v dveh izmenjavah. Delo na mizi, loje delitev, tehtanje in izdelovanje kruha na mizi se lahko prične pred trehlo uro zjutraj. Pripravljanje dela, to je kurjenje peči, pripravljanje kvasa in mešanje testa se lahko prične najdlje tri ure pred rednim delom, to je na mizi, nikakor pa ne pred polnočjo.

Zemunska vremenska napoved za 31. maj: Oblačnost se bo povečala, kjer bo mestoma dež, v ostalih predelih bo prevladovalo vedro vreme. Temperatura se bo dvignila. Sonce izide 3.55 in zaide ob 19.15. SAH

Domači odmevi

Dne 7. junija v Mengšu Slovenski tabor

Slovenski tabor v spomin majniške deklaracije in v spomin proslave 60 letnice našega dr. Korošca bo v Mengšu prihodnje nedeljo, dne 7. junija. Začetek ob 9 s svetlo mašo, nato sprevod udeležencev po irgu Mengša na zborovalni prostor, kjer nastopijo govorniki. Vlada se lega tabora udeležiti.

HUBERTUS-milo

res domače, slovensko milo!

Konfinacije in „Jutro“

Glasilu bivših diktatorskih režimov, »Jutro«, obvešča javnost, da je državni svet dne odločil, da so politične konfinacije, s katerimi so bili režimi gg. dr. Kramerja, dr. Marušića, Pucelja, dr. Srskeča, Uzunovića, Popovića in ostalih zvezd jugoslovanskega narodnega in državnega edinstva tako radodarni, nezakonite. Ko so bili pod diktaturo tako imenovane Jugoslovanske nacionalne stranke (JNS) konfinirani dr. Anton Korošec, dr. Marko Natlačen, dr. Kulovec, dr. Ogrizek, dr. Maček in drugi, je ljudsko čustvo takoj smatralo, da je to bil čin absolutne svojevolje zagrizenih strankarjev, ki so hoteli oblast, katere jim je bila neomejeno zaupana, izrabiti v to, da se iznebijo svojih političnih nasprotikov in tako s pomočjo diktature nemoteno utrdijo absolutno nadoblast svoje stranke. V tem smislu pa so razsodila tudi kompetentna sodišča. Kakor znano, je celjsko upravno sodišče razsodilo, da je paragraf 12. zakona o zaščiti države, s katerim so jugofašistični režimi utemeljevali svoje izgonne ok. konfinacijske odredbe, uporabljen le za osebe, ki so bile zaradi potepuštva, pijančevanja, vlačugarjenja in podobnih deliktov sodnijsko obsojene. Državni svet pa je po policijsko-režimom to sodbo celjskega upravnega sodišča, ki je bila popolnoma v duhu zakona, razveljavil. Ko pa je leta 1934. ban primorske banovine dal konfinirati več hrvatskih politikov iz Mostarja, je upravno sodišče v Dubrovniku izreklo, da je to nedopustno. Ko je tudi ta stvar prišla pred državni svet, je razsodbo dubrovniškega upravnega sodišča, ki je bila popolnoma analogna celjski, potrdil. Ker je bila ta odločitev storjena samo od drugega senata državnega sodišča, »e je te dni s to zadevo končno veljavno bavlja plenarna seja državnega sveta, ki je sklenila, da paragraf 12. zakona o zaščiti države pač dovoljuje konfinacijo od strani politično-upravne oblasti, toda le na osnovi razsodbe rednega sodišča radi potepuštva, pijančevanja in podobnih deliktov. Z ozirom na to razsodbo bodo, kakor poroča »Jutro« samo, dobili posamezni politiki, ki so bili konfinirani, naknadno odškodnino.

To je vsekakor zanimivo, še bolj zanimivo pa je, da je seznanilo svoje bralce s tem »Jutro«, ki je svojčas na vse pretege zagovarjalo konfinacije in dokazovalo njihovo absolutno dopustnost in potrebo, zato da se varuje »državno in narodno edinstvo«. Očitno bi »Jutro« sedaj rado dokazovalo, da je v smislu sklepa sestanka delegatov v Kazini iz zagovornika jugoslovanske fašistične diktature postalo sedaj zopet glasilu »absolutne jugoslovanske demokracije«. Kljub temu seveda ne bo nič moglo spraviti v sveta dejstva, da so bile imenovane protizakonite konfinacije odredjene od režima, oziroma od politično-upravne oblasti, kateri je stal na čelu dr. Marušić, ban tiste Slovenije, ki sta jo v fašistični vladi zastopala gg. dr. Kramer in Pucelj kot njena polnomočna diktatorja. Končno veljavna razsodba državnega sveta ni samo gola juridična razsodba o nekem pravnem vprašanju, marveč je obenem moralna obsodba vseh nasilnih metod sploh, s katerimi so bivši diktatorski režimi teptali vse zakone, kadar so bili napoti njihovemu strankarskemu absolutizmu, ki se ni ustrašil niti tega, da ne bi preganjal sodnikov, ki so takrat po zakonu in po svoji vesti vprašanje političnih konfinacij razsodili v smislu njihove nedopustnosti. Šaj vemo, kako so nemudoma, ko je bilo črnilo na razsodbi še komaj posušeno, naši slovenski diktatorji dali za kazen upokojiti vse tri sodnike celjskega upravnega sodišča! Razsodba državnega sodišča je sedaj še formalnojuridično vrgla zadnjo lopato prsti na grob te nezakonite in nemoralne diktature, ki je s svojim nasiljem omadeževala vsa načela narodnega in državnega edinstva in našo državo takrat v kulturnem svetu globoko diskreditirala.

Nova spomlad — nova obleka!

Gotovo najlepše vzorce blaga za obleke in plašče za gospode, a tudi po najnižjih cenah je dobiti pri

DRAGO-SCHWAB
Ljubljana, Aleksandrova c.

„Nedolžno jagnje“ — dr. Kramer

Belgrad, 30. maja. m. Z zadnjo konferenco banovinskega odbora JNS v Ljubljani se bavi tudi današnja »Samouprava« ter v članku pod naslovom »Gospod dr. Kramer o duhu jugoslovanske demokracije« pravi naslednje:

»Na banovinski konferenci JNS v Ljubljani je govoril za senatorjem Puceljem tudi dr. Kramer. Za našo javnost ni važno to, da je dr. Kramer govoril, niti ne to, kaj je govoril, a vsekakor je zanimivo, s kakšnimi sredstvi poskuša dr. Kramer oživiti stranko, ki je za narod mrtva in katero predstavlja samo nekoliko političnih generalov brez vojske. Tako je dr. Kramer med drugim tudi izpregovoril te besede: »Če se naslednjim ljudem v Sloveniji očita, da so grobarji svobode in da so nositelji nekakega fašističnega razpoloženja in režima, lahko mirno odgovorite onim, ki to očita, samo to, da ste vse to že v pred nami izvršili, a ne mi, ki smo prišli samo zato, da bi našo državo in narod prepočili z novim duhom jugoslovanske demokracije in da nedoknadimo tisto, kar so pogrešili oni. Mi smo prišli v dobi, v kateri radi krize ni bilo mogoče prelvoriti avtoritativnega režima zopet v neko demokratsko formo.«

Poglej ga, to nedolžno jagnje! Ali ne bi bil morda dr. Kramer pripravljen, da se izjavi jasno in točno, kdo so bili oni, na katere on misli in ki so »grobokopi svobode in nosilci fašistične-

ga razpoloženja? Ali niso bili to ravno gospodje iz JNS? Ves naš svet ve, da je bil avtoritativni režim uveden samo začasno in da se niso izvršila nikakva preganjanja, dokler niso prišli gospodje dr. Kramer, Pucelj in kompanija »da zavedejo nov duh jugoslovanske demokracije«, take demokracije, ki je preganjala vse in vsakogar, ki ni bil pristaš JNS, ki izreka drakonske kazni in to nad nedolžnim narodom, docela neoporečnim ljudem, ki je protizakonito konfiniral najzaslužnejše državnike, ki je vršil volitve, za katere je narod dejal, ki so v pravi psmeh demokracije, volitve nasilja in terorizma. Njihova organizacija je bila tako čista, da je na pr. pod njihovo zaščito prepovedala prosvetnim društvom nacionalno proslavo 1. decembra, proslava zedinjenja. Proslava 1. decembra je bila v Sloveniji privilegij JNS to pa po točno premišljenem načrtu, da bi se moglo klevetati in označevati za protidržavne one, ki niso pripadali JNS, in da bi se mogla že tedaj prikazati ta famozna »jugoslovanska demokracija« ko nositeljica »jugoslovanske ideje«. Oni delajo to tudi danes, čeprav vsak ve, koliko velja njihovo jugoslovanstvo in čemu jim služi. Gospodje iz JNS na konferencah govore tako, kakor da smo mi vsi predremali in »soli dobo demokracije« Svet v resnici rad pozablja, toda »demokracije« režima JNS ne bo mogel nikdar pozabiti.

Ne lagajte o stvareh, ki jih dobro poznate

»Jutro« je v svoji polemiki s sarajevskim »Jugoslovanskim listom«, ki je napisal nekaj pametnih stvari o občinskih volitvah, dregnilo zopet v »Slovenec« in v še dolgo ne pozabljene občinske volitve l. 1933. Glavno glasilu fašistov v Sloveniji pri tem prihaja do zaključka, da takrat v Sloveniji sploh nobene abstinenice ni bilo, marveč, da so se »pristaši dr. Korošca vrgli v zelo žilavo volilno borbo in jim je uspelo, da so dobili v svoje roke tudi »okoli 60 občin«. Triletna doba je prekatka, da bi smelo ravno »Jutro« odpirati arhive iz dobe JNS terorja v Sloveniji. Tudi modro to ni, ne s političnega, ne s splošno kulturnega stališča. Naj bo rajši tiho in srečno, če žrtve same molijo. Kajti, če bodo začele govoriti... Slovenski fašizem, ki je takrat nosil JNS perje, se je l. 1933. proslavil, da ga slovenski narod ne bo pozabil. Da, če slovenski fašisti in njihovo glasilu imenujejo »sodelovanje« aretacije naših ljudi, ki so šle v stolpe po vsej Sloveniji, če slovenski fašisti imenujejo »sodelovanje« odštevanje denarnih kazenskih glob, ki so jih naši ljudje v vsoh, ki so šle v stoliščo dinarjev, plačevali biršem JNS terorističnega režima, če imenujejo »sodelovanje« šikaniranje, ki mu je bilo naša ljudstvo podvrženo od strani vseh državnih oblasti, da, potem je takrat slovensko ljudstvo res »sodelovalo« pri tistih umazanih občinskih volitvah. Proklet »sodelovanje«, ki ga ne bo pozabilo in tudi ne odpustilo onim, ki ga imajo na vesti. Tudi tega ne pozabi, da s pomočjo teh občinskih volitev prišli dr. Kramer, Pucelj in dr. Marušić v senat, pomota, ki se bo v splošni blagor države ob pravem času popravila.

Organizacija JRZ

Belgrad, 30. maja. m. Snoči je bila na atavanju predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića v Topčiderskem griču politična konferenca, ki so ji med drugim prisostvovali: ministri dr. Spaho, dr. Behmen, Dragiša Cvetković, Jure Janković, Svetozar Stanković, dr. Miha Krek, Dobrivoj Stoković, predsednik narodne skupštine iŠevan Čirčić, bivši minister Voja Janjić, dalje šef pisarne JRZ Trifković, Franc Smodej, tajnik izvršilnega odbora JRZ Pantić, narodni poslanec Dragomir Stojadinović. Na tej konferenci so se izvršile zadnje priprave za bodoči kongres JRZ, ki bo l. 2. junija letos v Belgradu.

Belgrad, 30. maja. m. Tekom današnjega dne so prišli v Belgrad skoraj vsi narodni poslanci in senatorji, ki so člani JRZ in ki bodo prisostvovali l. 2. junija kongresu stranke v strankinih prostorih v Dečanski ulici. Tekom današnjega dne so pričeli prihajati delegati te stranke že tudi iz notranjosti države.

Dr. Girsu v JČ ligi

Ljubljana, 29. maja. Danes popoldne je češkoslovaški poslanik na našem dvoru g. minister dr. Girsu posetil tukajšnje Jugoslovansko-češkoslovaško ligo, kjer se je skoraj poludruho uro zadržal. Nato je odpotoval na Bled.

Osebnosti

Belgrad, 30. maja. m. S kraljevim ukazom so upokojeni naslednji pisarniški uradniki VI. pol. skupine: Gregor Vrabčić na sodišču v Trziču, Bogomir Trpečnik v Radečah, Alojzij Gunde na sodišču v Novem mestu, Srečko Koman na sodišču v Radovljici ter Avgustin Grejan v Mariboru.

Belgrad, 30. maja. m. Za predsednika sodišča rudarskega zavarovanja v Ljubljani je postavljen dr. Lavo Mastnjak, sodnik apelacijskega sodišča v Ljubljani, za njegovega namestnika pa dr. Edvard Vračko, sodnik okrajnega sodišča v Ljubljani.

Belgrad, 30. maja. m. Za letni pregled ljudskih šol so postavljeni naslednji pregledniki: Albin Sprajc, šolski upravitelj v Zgornji Sv. Kungoti, za ljudske šole v slovenjegraškem okraju, Alojzij Peterlin, šolski upravitelj v Kočevju, za preglednika ljudskih šol v škofjelškem okraju, in Ignacij Petič, šolski upravitelj v Hajdini, za preglednika ljudskih šol v krškem okraju.

Ministra je premeščen Anton Klemenc, podpoverjenik finančne kontrole X. pol. skup. pri glavnem oddelku v Sisku k glavnemu oddelku v Celju. Ivan Peričić, podpoverjenik finančne kontrole pa je premeščen od glavnega oddelka v Nišu k glavnemu oddelku v Celju.

Berlin, 30. maja. AA. DNB poroča iz Moskve: V 12. kolu mednarodnega šahovskega turnirja je Capablanca premagal Rjulina. Partiji med Elikškesem in Laskerjem ter Kanom in Levenfišom sta končali remis. Lilienthal je prekinil partijo z Botvinkom, Flohr pa s Ragozinom.

Ljubljansko gledališče

DRAMA: Začetek ob 20.

Nedelja, 31. maja ob 20: Gozd. Izven. Globoko znizane cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek, 1. junija ob 15: Prva lagija. Izven. Globoko znizane cene od 14 Din navzdol. — Ob 30: Mladi gospod kef. Izven. Globoko znizane cene od 30 Din navzdol.

OPERA: Začetek ob 20.

Nedelja, 31. maja ob 15: Apropoz, kaj dela Andulat Izven. Globoko znizane cene od 34 Din navzdol.

— Ob 30: Seviljski brivec. Izven. Znizane cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek, 1. junija ob 20: Aida. Izven. Znizane cene od 30 Din navzdol.

Papež Pij XI. v osemdeseto leto

Danes stopi v osemdeseto leto svoje starosti sveti oče, papež Pij XI., ki je bil rojen 31. maja 1857 v Desio pri Milanu. L. 1879. je bil posvečen v duhovnika in ker je bil doktor bogoslovja, je postal leta 1882. profesor na duhovskem semenišču v Milanu. Leta 1907. je postal prefekt sloveče knjižnice sv. Ambroža, kar mu je odprlo pot do najvišjih dostojanstev v Cerkvi, ker se tam zbira ves učeniki katoliški svet. Leta 1914. ga je papež Benedikt XV. blaženega spomina poklical za prefekta vatikanske knjižnice v Rim. Leta 1918. pa ga je papež poslal za apostolskega vizitatorja na Poljsko. Leta 1919. je postal v Varšavi nuncij, leta 1921. pa je zasedel milansko nadškofijo in postal obenem kardinal. Tu je otvoril katoliško univerzo presv. Srca Jezusovega.

6. februarja 1922 je bil izvoljen za papeža. Bil je prvi papež po zasedbi Rima od strani Italije, ki svojega prvega blagoslova ni podelil v notranjščini cerkve sv. Petra, ampak z zunanjega balkona, kar je že nakazalo, da se bo prizadeval za spravo med Vatikanom in italijansko državo. V resnici so bile 7. junija 1929 podpisane med sveto stolico in italijansko državo lateranske pogodbe, ki so papežu vrnilo cerkveno državo kot »Vatikanско mesto«, razmerje Cerkve do države v Italiji pa uredile s posebnim konkordatom. Konkordat je Pij XI. sklenil tudi z Latvijo, Bavarsko, Poljsko, Litvo in Prusijo, ki so jim sledili konkordati z nemškimi Rajhom, Avstrijo in Jugoslavijo.

Zelo plodovita je delavnost sedanjega svetega očeta na duhovnem polju. Dal je močnejše pobude Katoliški akciji, ki ločeno od politike obnavlja katoliško versko življenje po vsem svetu, s čimer je tudi v zvezi mogočen razcvet evharističnega življenja. Papeževe okrožnice dajejo smer krščanski vzgoji, se bavijo s krščanskim zakonom in družino, zlasti pa je važna okrožnica »Quadragesimo anno« od 15. maja 1931, s katero je Pij XI. posegel v socialno življenje, katero naj se postavi na stanovsko podlago. To okrožnico si je že več držav vzelo za smernico temeljiti gospodarski in socialni reformi države. Zelo se prizadeva sedanjí sveti oče tudi za edinstvo Cerkve ter pozivlja svet, naj molči za Rusijo, da bi bila rešena brezverstva in svoje življenje zopet uravnala po moralnih načelih krščanstva. Odločno papež Pij XI. brani čistost krščanstva tudi pred fašističnimi zmotami. Ob vsaki priliki opozarja papež Pij XI. na nevarnost brezverstva, ki ga širi komunistična internacionala in opozarja svet na potrebo temeljite socialne reforme v duhu evangelija, kar edino more rešiti svet pred popolno anarhijo.

Svetemu očetu se klanja ves krščanski kulturni svet kot najodločnejšemu zastopniku krščanskih in kulturnih načel življenja.

Obletnica evharističnega kongresa ob priliki proslave 800 letnice cistercijskega samostana v Stični 15. in 16. avgusta 1936

Lanski evharistični kongres je vsem udeležencem še v živem spominu. Pravkar se dotikuje knjiga, ki v obsegu okroglo tisoč strani podrobno popisuje potek kongresa, prinaša vse govore in pridige in vse zaobljube, podane na stanovskih zborovanjih. Iz te knjige bo šele mogel vsak spoznati ogromno in pomembno delo, ki ga je evharistični kongres izvršil, saj v dneh kongresa nihče ni mogel biti pri vseh prireditvah. Tako bo ta knjiga obnovila v nas vse, kar je lepega in dobrega padlo v naše duše ob nepozabnih dneh kongresa.

Letos obhaja stiški samostan osemstoletnico svojega obstoja. O važnosti stiške ustanove za versko in kulturno življenje Slovencev so poklicane roke že pisale in še bodo. Ta pomemben jubilej, katerega mora slovenski verna narod veselo in hvaležno obhajati z vso slovesnostjo, nam nudi najlepšo priložnost, da obnovimo v sebi ne samo spomin, temveč tudi milosti lanskega evharističnega kongresa. Zato bomo oboje obletnice kongresa in 800 letnico združili v enotno slavnost.

Ze danes vabim vse vernike škofije in tudi Slovence izven ljubljanske škofije, da se udeležite slavnostnih dni v Stični, ki naj ne bodo samo dnevi zunanje slave, ampak mnogo bolj dnevi notranjega prerodenja in presveti Evharistiji in v čiščenju Matere božje, ki je v svoji sedmeri žalosti še prav posebno v današnjih časih naše najboljše zatočišče.

Spored, ki bo z vsemi podrobnostmi še objavljen, vsebuje v glavnem sledeče prireditve:

K občinskim volitvam v Rajhenburgu in na Senovem

Rajhenburg, 29. maja.

Občinske volitve za občini Rajhenburg in Senovo bodo 29. junija. Takrat bo ljudstvo svobodno odločalo, kdo bo prihodnja tri leta gospodaril v teh novoustanovljenih občinah. Za Rajhenburg bo samo lista JRZ, ker nasprotnikom pri večkratnih poskusih ni uspelo liste sestaviti. Ždi se pa, da senovskim JNSarjem kar ne gre v glavo, da je doba njihovega paševanja končana. Par ljudi, ki je živo zainteresiranih na tem, da bi JNS ostala še na krmilu, si dela korajžjo samim sebi. Ljudstvo pa, ki je zadnja leta prekovano v trpljenju, na izkušnjah in spoznanju mnogo pridobilo, se zbira v skupni fronti pod okriljem JRZ, da enkrat za vselej likvidira s tistimi, ki so proti ljudski volji občine združevali in se polastili oblasti s podkupovanjem, še bolj pa s strahovanjem.

Poudarjamo, s strahovanjem. Kajti, nekaterim delavcem pri senovskem rudniku je ta strah vlezal v kri in meso, ter vidijo v par JNSarjih svoje največje strahilo. Zato se vedno in vedno sliši: »Da, če bi bile tajne volitve, potem bi JNS do temelja pogorela.« Vsem takim že sedaj povemo, da zmagala bo lista JRZ. Ker ljudstvo vseh desetih okoličin občine Senovo stoji odločno na stališču, da mora biti tudi na Senovem JNS komande enkrat za vselej konec. Zato se delavci nikar ne dajte begati od JNS hujšakačev, češ da boste reducirani, ako boste volili JRZ listo. Saj ste delavci zaposleni pri TPD, ne pa pri JNS agitatorjih, od katerih je TPD popolnoma neodvisna. Čeprav so volitve javne, so vendar popolnoma svobodne ter nima noben paznik, noben nastavljenec ali uradnik pravice te svobode kratiiti, niti namigavati na kakšno neugodno posledico, ki so itak izključene. Istočasno pa apeliramo na centralno vodstvo TPD v Ljubljani, da izda na svoje podrejeno nadništvo in nastavljenice tukaj strogo nalog, da se ne bodo smeli v volilni agitaciji posluževati nikakršnih groženj z redukcijami in raznimi sumljivimi namigavanji, kakor je bil dosedaj tu običaj in je sedaj zopet na vidiku. Hočemo, da se bo ljudstvo zopet popolnoma svobodno odločilo brez vsakega pritiska in brez vsakega strahu pred posledicami. Če se bodo pa ljub temu take stvari med volilno agitacijo

Na praznik Marijinega Vnebovzeta 15. avg.

Ob 18. uri slovesna otvoritev obletnice evharističnega kongresa in 800 letnice s pridigo prevzvišenega gospoda škofa dr. Josipa Srebrničja, ob 20. uri verskokulturna igra »Jurij Kozjak« na prostem. Ob 22. uri procesija: mož in fantov z baklami k evharističnemu križu na hribu Vinogradi. Tam bo polnočnica samo za moše in fante. Po polnočnici sv. maše v cerkvi, kjer bo Najsvetejša v čiščenje izpostavljena in prilika za spoved.

V nedeljo, 16. avgusta:

Ob 6. uri pridiga in sv. maša prevzvišenega gospoda knezoškofa lavantinskega dr. Ivana Tomažičja.

Ob 8. uri stanovska zborovanja.

Ob 9. uri slovesna pontifikalna sv. maša s pridigo. Potem slavnostno zborovanje.

Ob pol 14. uri evharistična procesija, nato pred cerkvijo pete litanije, zahvalna pesem, posvetitev presv. Srcu Jezusovemu in blagoslov!

Kakor sem vas lansko leto vabil v Ljubljano na splošni evharistični kongres, tako vas vabim letos na obletnico v Stično: »Pridite, molimo Gospoda v presvetem Rešnjem Telesu, zadostujmo mu za vse žalitve, da bo usmiljen in milostljiv našemu narodu in naši domovini!«

V Ljubljani, 30. maja 1936.

† Gregorij Rožman škof.

vršile, jih zaupno javite funkcionarjem JRZ, ki bodo potrebno ukrenili. Hočemo, da pride svobodna ljudska volja do polnega izraza.

Obiščite Švicarijo

restavracijo z dietično kuhinjo

Rogaška Slatina

Pod istim vodstvom hotel

„Mariborski dvor“

v Mariboru

30 sob, kopalnica, avtogaraja, avtotaksi, sobe od 20 Din naprej Prvovrstna kuhinja

Se pripoča

Adam Črešnar

Ziri - Trata

Za blinško praznike bodo člani Akademске zveze v Ljubljani igrali Halbejevo družinsko dramo »Reka« v Prosvetnem domu v Zireh v nedeljo ob 8 in v ponedeljek v Društvenem domu na Trati. Namen njihovega obiska je, da nas seznanijo z načrtom graditve Jegličevega akademškega doma, ki bo namenjen za stanovanje revnih kmetskih in delavskih študentov. Ze zaradi tega pričakujemo številnega obiska.

Videm ob Savi

Slavnostna akademija ob proslavi g. dekana, župnika in kon. svetnika Ivana Medveška bo v dvorani cerkvene hiše (prosvetna dvorana) danes ob 3. popoldne (po večernicah). Kot glavna točka je na sporedu veličasten Calderonov misterij »Skrivnosti sv. maše«.

Ta zob je bil še popolnoma zdrav!

Krona in korenina — zdravi in nepoškodovani — potrjujeta to, vendar se je zob kljub temu začel majati ter je nekega dne izpadel. Na zobu se je skrito tvoril zobni kamen, zajedel se je globoko med zob in zobno meso in tako je izgubila korenina svojo trdno podlago.

Sargov Kalodont je edina zobna krema v naši državi, katera vsebuje sulforicinoleat, patentirano sredstvo proti zobnemu kamnu. Z uporabo Sargovega Kalodonta se odpravi zobni kamen ter se prepreči njegova ponovna tvoritev.

Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo varčna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.

SARGOV
PROTI ZOBNEMU KAMNU
KALODONT
DOMAČI IZDELEK

Vas Dokležovje pod vodo

Na levem bregu Mure, zahodno od ceste, ki veže starodavni trg Veržej in ki je edina prometna žila z ostalimi brati Slovenci, leži prijetna vasica Dokležovje. Ze v davnih časih je to mirno ljudstvo bilo izpostavljeno raznim šikanam in napadom. Po-

Rodovitna polja in travniki 2 m pod deročo vodo

sebnost ob priliki osvoboditve Slovenske krajine je to zavedno ljudstvo s svojim voditeljem, sedanjim dekanom v Turnišču g. Jeričem moralo veliko trpeti in celo zapustiti svoje domove, kar so pričale postavljene vislice pred cerkvijo sv. Stefana za časa boljševiškega režima na Madjarskem.

Več ali manj so vsi kraji, ležeči na obeh straneh reke Mure, izpostavljeni na milost besnečih valov naraščajoče Mure. Vendar pa nima noben kraj tako neugodne lege, kakor Dokležovje, kjer so se zadnje dneve in noči odigravali pretresljivi prizori.

Leto za letom uničujejo umazani valovi Mure rodovitna polja, travnike, vrtove in razdirajo hiše kljub temu, da je vas oddaljena od Mure 1 in pol kilometra. Letošnje pomladansko deževje nam je že večkrat grozilo, da se bodo vodo narašle Mure razlile čez bregove in nam uničile tisto, kar je za obstoj življenja najdražje. Božja previdnost je pa vsakokrat uredila tako, da je narasla voda s avojimi penečimi valovi ostala v strugi Mure. Zadnje deževje, ki je začelo že 17. maja, pa ni hotelo pomehati; slutnja, da besneči valovi tudi letos ne prizanešajo, se je dne 23. maja uresničila. V soboto popoldne je postala struga Mure pretesna, bregovi prenizki in narasla voda se je začela razlirati na rodovitna polja in travnike z nad pol metra visoko

Reševalci v deroči vodi

travo. Dasi je prenehalo deževati že v petek zvečer in kljub naraščanju umazane vode, so bili pričrpani tudi najboljši poznavalci muh Mure, da je nevarnost minila; le tega ni mogel nihče verjeti, da bi prišlo do take katastrofe.

Voda je naraščala tako naglo, da je bilo tekom dveh ur pod vodo vse polje in travniki in to ravno tisti del zemljišča, ki je last naših najmlajših in najbednejših gospodarjev — agrarnih interesentov. Z združenimi močmi so poskušali rešiti vsaj travo, toda bilo je že prepozno. Voda je zaprla odvoz iste in nad pol metra visoki redovi trave so začeli plavati z valovi razdivjane Mure.

Ker sta ravno pred Dokležovjem cesta za osební promet in železniška proga z nad 2 m visokima nasipoma, a na žalost premalo opremljena z mostovi — poudarjamo javno, da se ob priliki graditve teh dveh cest niso hotele upoštevati dolgoletne izkušnje tukajšnjega ljudstva — je že v nedeljo zjutraj začela voda nastopati od nasipov nazaj v

vas. Isti dan okoli 5 popoldne pa je voda prodrla nasip zahodno od vasi na strugi, kjer se nahaja mlin g. Sukača iz Bokovec. — Tudi tu moramo opozoriti kralji, bansko upravo, da je ta struga eden glavnih vzrokov, da je bilo polovico vasi uničene. Ta potok je bil pred leti komaj 2 m širok, voda plitva, da so se kmetovalci z vozovi kar čez vodo prevažali. Danes je 8 m dolg most, ki ga voda vsako leto razdira. Pred leti je bil ta mlin na navadno leseno kolo in danes je na tej strugi mlin z dvonadstropno stavbo, s turbino 40 konjskih sil in to se boje misli še podvojiti na račun ubogeega ljudstva in v korist enega zasebnika. Zahtevamo strogo objektivno komisijo, da to zadevo reši spozumno s prizadetim ljudstvom in ne brez nje, kakor se je to godilo sedaj. Leto za letom naraščajoče katastrofe naj bodo samo tih opomin. — Po noči sta se obe vodi združili in začel se je razdiralni ples.

Ni besed za popis grozot, ki so se dogajale v poplavljenem delu vasi v tej temni noči. Med šumno bobnenimi valovi žalostni klici moč, žena, otrok in starčkov na pomoč, na pomoč; pomešano z mukanjem živine, otožno lajanje in tuljenje psov, s kokodakanjem perutnine in kruljenjem svinji, je moglo tudi najbolj zakrknjenega človeka omehčati in pretresti.

Komisija si ogleduje škodo. Obe hiši v ozadju sta v razsulu, ker je voda temelj razmočila

Požrtvovalnim gasilec iz vasi pa se je poročilo z nadloveskimi napori v temni noči rešiti ljudi, živino in premoženje iz poslopj. Le 3 prašiči in precej perutnine je postalo žrtev nenasitne vode. Reševalci so večkrat riskirali življenje, posebno pri prevažanju živine v ladji. Odplavalo je tudi veliko lesa, drv in ograj.

V ponedeljek popoldne je voda še vedno naraščala in poplavlila nad 50 hiš. Od teh je bilo 10 hiš nad 1 in pol metra v vodi; 19 hiš nad 1 meter; 20 hiš po nad pol metra v vodi in precej pa jih je bilo popolnoma obdanih z vodo. V nižje ležečih delih je voda presegala tudi 3 m.

Komisija, obsejoča iz g. dr. Klara, narodnega poslanca, okr. nač. g. dr. Bratine, komandanta mesta in župana v Lendavi g. Božiča, je bila takoj na licu mesta in si je v čolnu ogledala vse poplavljenno ozemlje in vsako posamezno hišo ter trenutno ugotovila minimum nad 100.000 (sto tisoč) Din škoda. Ta škoda pa bo gotovo dvakratno ali celo trikratno narasla, ko bo voda prenehala, ker so temelji hiš razdejani in podkopani.

V potrtosti nad upostojenjem našega premoženja se obračamo na bansko upravo in naša elov. ministra s prošnjo, da se prošnje in zahteve poslanca g. dr. Klara čim prej uresničijo in da se na ta način z zadostnimi podporami zopet postavimo na lastne noge, sicer grozi lakota ljudem in živini.

ČATEŠKE TOPLICE

Najbolj vroči (54° C) radioaktivni vrelc v dravski banovini. Krasni uspehi zoper reumo, isias, otpelost, želodčne in ženske bolezni. Odprte od 1. V. do 30. IX. V pred- in posezon zdravljenje 10 dni Din 600.—, 20 dni Din 1100.— (stanovanje, hrana, kopel, zdravniški pregled, vožnja, takse). — Žel postaja Brežice in Dobova. Prospekte pošlje Uprava Čateških toplíc.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 31. maja: Binkošti. Prihod sv. Duha. Ta mesec je dan zrastle od 14 ur 31 minut za 1 uro 15 minut na 15 ur 46 minut.

Ponedeljek, 1. junija: Binkoštni ponedeljek. Fortunat, spoznavalec; Kuno.

Torek, 2. junija: Marcellin, mučenec; Peter, mučenec; Erazem, mučenec.

Noči grobovi

† V Dobu pri Demalah je 29. maja umrla gospodična Marija Zarnik iz znane rodbine Zarnikov. Naj počiva v miru! Pogreb bo danes ob 4 popoldne.

† Sv. Jernej pri Ločah. Tukaj je v sredo 27. t. m. 74 leta star umrl Arbeiter Franc, posestnik in cerkveni ključar ter prej dolgoletni obč. odbornik in načelnik kraj. šol. sveta. Bil je mož poštenjak, trdnega krščanskega prepričanja in zato vedno zvest, neustrašen borec za kršč. slovensko stvar. N. v m. p.

† V Ljutomeru je umrl g. Fr. Džak v starosti nad 70 let. Bil je vse življenje vzgleden katoliški peh. Vse otroke je vzgledno vzgojil in prekrbnel. Tri je posvetil Bogu, dve sestrin in patra Karla, ki je franciskan v Kamniku. Pogreb bo danes v nedeljo po večerica. Svetila mu večna luč, vsej družini naše globoko sočutje.

Osebnosti

— Iz vojaške službe. Odrejeni so za vršila dolžnosti poveljnika 2. brzoostrelne čete 33. pešpolka peh. kap. II. razr. Miroslav Štampar; na službo v veterinarski oddelk šumadijske divizijske oblasti vet. kap. I. razr. Fedor Tihvinski; za vodnika 8. čete 36. pešpolka peh. podporočnik Josip Golubič; za poveljnika 8. bat. 12. samostojnega topn. divizionarja topn. kap. II. razr. Pavle Vošner; za poveljnika 1. čete belgrajskega orož. polka orož. kap. I. razr. Vladimir Marčič; za poveljnika šole za vodje patrulj in poskusne orožnike dunavskega orož. polka orož. kap. I. razr. Mirko Podgornik; za poveljnika vranjskega orož. čete orož. kap. I. razr. Ad. Sajdi; za poveljnika šole za vodje patrulj in poskusne orožnike vrbanskega orož. polka orož. kap. I. razr. Friderik Leman; za pobočnika primorskega orož. polka orož. kap. I. razr. Rajmund Vatovec; na službo v štab savskega orož. polka orož. kap. I. razr. Pavel Sturm; za vodnika zvoznikega orož. voda orož. poročnik Danilo Lozet; za vodnika benkovaškega orož. voda orož. poročnik Rudolf Cigerl; za vodnika nevesinskega orož. voda orož. poročnik Janez Bregar; za vodnika novopazarskega orož. voda orož. podporočnik Edvard Skuk; za vodnika trebinskega orož. voda orož. poročnik Albin Fras; za vodnika valandovskega orož. voda orož. poročnik Peter Bošnjak; za vodnika pljuškega orož. voda orož. poročnik Vincenc Fortuna; za vodnika donjomihovljanskega orož. voda orož. poročnik Andrej Frank; za vodnika varaždinskega orož. voda orož. poročnik Artur Svetliš; za poveljnika šole za vodje patrulj in poskusne orožnike primorskega orož. polka orož. kap. I. razr. Ladislav Nedved; za poveljnika šole za vodje patrulj in poskusne orožnike savskega orož. polka orož. kap. I. razr. Venceslav Pergl; za vodnika belgrajskega orož. voda orož. poročnik Dušan Sedlar; in za vodnika subotiskega orož. voda orož. poročnik Pavle Petrič.

— Iz sodne službe. Gd. Fanči Butaličeva pri Stolu sedmice, odd. B. je opravila pri okrovnem sodišču v Zagrebu prvi pisarniški izpit s prav dobrim uspehom.

— Kongres Zveze nameštencev socialnega zavarovanja. Danes ob 8 popoldne se začne v dvorani OUZD v Ljubljani kongres Zveze nameštencev socialnega zavarovanja. Na dnevnem redu kongresa so med drugim tudi referati o značaju, nalogi, etanju in potrebi delavskega zavarovanja, o poslovnem redu krajevnih organov Orednega urada. Poleg tega se bo razpravljalo o službenem položaju nameštencev socialnega zavarovanja, katero ima postopoma vedno težje in odgovornejše delo. Delegati in drugi udeleženci kongresa, ki pridejo iz vse kraljevine, tako iz Skopja, Subotice, Dubrovnika, Splita, Sarajeva, Beograda, Osijeka, Zagreba in iz drugih mest, kjer so sedeži Okrožnih uradov, si ogledajo tudi naše mesto ter velesojem. V ponedeljek se udeležijo izleta skozi Vintgar na Bled. Gostom nameštencev najvažnejše ustanove socialnega zavarovanja želimo veliko uspeha ter jih prijetno pozdravljamo.

POKUSITE NAŠA ODLIČNA VINA
PROŠEK, ZLATO KAPLJICO,
VERMOUTH, PLAVAC

NA LJUBLJANSKEM VELESEJMU

v paviljonu H koja št. 256

PERO KOLIČ — DUBROVNIK

— Občni zbor Pevske zveze. — Polovična vožnja. Občni zbor Pevske zveze bo v sredo, dne 3. junija po običnem zboru Društva organistov ob 11 v dvorani Rokodelskega doma. Prometno ministrstvo je dovolilo vsem udeležencem polovično vožnjo, ki velja od 1. do 5. junija za vse vlake in razrede z vseh postaj dravske banovine. Vsakdo si kupi pri odboru celo vozovnico in žel. legitimacijo. Vozovnica bo s potrjeno legitimacijo veljala za povratek, zato je pri dohodu v Ljubljano ne sme oddati. Pozivamo zbor, da pošlje zastopnike k običnemu zboru, ki bo ukrepal o zelo važnih zadevah. — Odbor.

— Občni zbor društva organistov za Ljublj. škofijo se vrši v sredo, dne 3. junija. Ob 9 bo v cerkvi Srca Jezusovega sv. maša s petjem, nato pa zborovanje v Rokodelskem domu. Vsi prijatelji društva vabljeni.

Geodet Perčič Anton
pooblaščen geometer
Ljubljana, Tavčarjeva ul. 2/II.
Stranke sprejema vsak dan 8.30-12.30

— Dijaški konvikt salezijanskega zavoda na Rakovniku v Ljubljani sprejema za šolsko leto 1936-1937 dijake nižjih in višjih srednjih šol. Ponavljalec ne sprejema. Za vpis se je treba prijaviti vsaj do 15. avgusta t. l. Dijaki za prvi razred gimnazije naj naredijo sprejemni izpit na katerikoli državni gimnaziji. Vse gojence našega zavoda vpisemo na gimnazijo mi sami, ker želimo, da so skupaj v istih razredih. S tem si olajšamo informacije in instrukcije.

Celoletna oskrbovalnina znaša 4000 Din, ki se lahko odplačuje v mesečnih obrokih. V račun vzamemo tudi živila po tržnih cenah. Oskrbovalnina se zniža samo zares revnim in v vsakem oziru vzornim dečkom. Staršem je največ na tem, da svoje otroke obvarujejo slabe tovarišije in da so zagotovljeni glede uspeha v šoli. Vse to najdejo dijaki v salezijanskem zavodu na Rakovniku. Starši so lahko brez skrbi, ker so njihovi sinovi pod neprestanim, pa prijaznim nadzorom in jim je zagotovljena veroka, moralna in umaka vzgoja. Priidni učenci se smejo vpisati tudi v »Glasbeno matico«, ki ima podružnico na Rakovniku.

Motnje v črevih

omotica vedel zapeke se odpravi s uporabo naravne

Franz-Josefove

grenke vode.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15425, 25. V. 25.

— Tudi letos se bo osnovala v Martinšček pri Sušaku dijaško letovišče, ki ga vodi državno zdravilišče v Martinšček skupno s Pomiadkom Rdečega križa v Zagrebu. Letovišče je znano širom Jugoslavije kot najboljše in najmoderneje urejeno letovišče za dijake. Znesek za en mesec (28 dni) znaša 700 Din. V njem so vračunani vsi izdatki za izlete s parnikom po bližnji okolici (Krk, Rab, Crikvenica, Novi). Dijaštvu se nudi dovolj zabave, športa, kopanja, veslanja itd. Vsi dijaki so pod stalnim nadzorom profesorjev in zdravnikov. V prvo skupino od 1. do 28. julija se sprejme samo dijaki srednjih šol, v drugo skupino pa (od 30. julija do 26. avgusta) pa samo dijakine srednjih šol. — Pojasnila in prijave dobe dijaki na ravnateljstvu svojih zavodov. Prijave se sprejemajo samo do 15. junija.

elegantnih, kakovostnih in času primernih oblek. Presenetljiva je naša nova kolekcija Jankerjev in letnih kaša hlač

TIVAR OBLEKE

— Služkinje! Letos poteče deset let, odkar smo posvetile naš Dom presvetemu Srcu Jezusovemu. Na binkoštni ponedeljek hočemo v stolnici to posvetitev obnoviti. Spored slovesnosti: Ob 6. zjutraj sv. maša s ljudskim petjem in skupno sv. obhajilo služkinj. Popoldne ob 4. govor s slovesno posvetitvijo pred hišno podobo Srca Jezusovega (govori stolni dekan g. dr. Franc Kimovec). — Nato pete litanije Srca Jezusovega in blagoslov z Najsvetejšim. Služkinje! Udeležite se te lepe vaša ista slovesnosti! Obenem obveščamo, da se bo vršila 4. junija (četrtrek) sv. maša na Rožniku ob 5. uri zjutraj, 7. junija 1936, ob 5. popoldne v »Služkinjskemu domu«, Križevniška ul. 2 pa bo občni zbor »Poselske zveze«. Vabimo služkinje, da se polnoštevilno udeležijo slovesnosti, sv. maše na Rožniku in občnega zbora. Poselska zveza.

Dobro jutro,
dober dan,
za nego zob je —
CIMEAN

— Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto dne 15. septembra t. l. Šola je dvoletna tu ima internat za 60 gojencev in 58 ha veliko posestvo z vsemi kmetijskimi panogami in potrebnimi gospodarskimi objekti. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Kmetički sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Mesečna vzdrževalnina se določi po premoženjskih razmerah prosilcev ter znaša od 25 do največ 300 Din. Prošnje za sprejem (kolek 5 Din) je poslati ravnateljstvu najkasneje do 15. julija t. l. ter priložiti: krstni list, domovnico, odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o navedenosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kakke druge šole, obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, da bodo krili stroške šolanja. Priidni sinovi manj premožnih posestnikov, ki reflektirajo na znižanje mesečne vzdrževalnine in žele banovinsko stipendijo ali stipendijo okrajnega kmetijskega odbora, morajo položiti tudi premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev, odnosno varuha. Taki prosilci naj zaprosijo istotako za primerno stipendijo pri svojem okrajnem kmetijskem odboru. Podrobnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

V vsako mesto, v vsako vas
že od ust do ust gre glas:
da je prava res naslada
naša **CLIO** limonada!

★
Obiščite

paviljon „CLIO“
začetkom velesojma - levo!

— Plemenit dar Podpornemu društvu slepih. G. odvetnik dr. Ivo Benkovič iz Ljubljane je daroval v počastitev spomina na pokojno go. Gabrijelo Pogačnikovo iz Podnarja 100 Din za revne in bedne slepce. Društvo se mu za velikodušno pomoč najiskrenejše zahvaljuje. Dobra srca posnemajte to srčno gesto in pomagajte ubogim slepim, za vsak, tudi najmanjši dar, Vam bodo slepi neizmerno hvaležni.

Remec-Co., Duplica-Kamnik

da se odločite, komu boste poverili opremo Vaših lokalov za jesensko sezono

Kino-fotelje, kavarniško, restavracijsko in šolsko pohištvo ter vsako vrste sobne in vrtno stole Vam hitro in solidno dobavlja le renomirana, specialna tovarna pohištva iz upognjenega lesa

— Na Kofcah bo oba praznika sv. maša. — Nesreča z revolverjem. V vasi Kleča pri Kočevju se je igral posestnikov sin Albin Samide s stari revolverjem, ki se je sprožil ter mu razmesaril desno roko. Samide je moral v splošno bolnišnico.

— Važno za tuje državljane jugoslovanske narodnosti. Kr. banska uprava dravske banovine obvešča, da tuji državljani jugoslovanske narodnosti lahko vlagajo prošnje za zaposlitev oziroma za izdajo izkaznice o poklicu tudi po 29. februarju 1936. — Konvikt Notre Dame sprejema v oskrbo dijakine, ki obiskujejo ljubljanske šole. Pojasnila daje: Konvikt Notre Dame, Ljubljana, Marmontova ulica 24. Tramvajska proga proti Viču, Langusova ulica.

— Zveza za tujski promet v Sloveniji sporoča sledeče prometne vesti: Dovoljena je polovična vožnja po naših železnica jugoslovanskim izseljencem iz Amerike in Nemčije, in sicer za eno potovanje od meje do namembne postaje in za eno potovanje od te postaje nazaj do meje. V to svrhu morajo naši konzulati v Ameriki in Nemčiji izdati izseljencem posebne objave, na podlagi katere kupijo na obmejni postaji polovično vozno karto za svoje potovanje po naših železnica. Ta povlastica velja za izseljence iz Amerike od 1. VI. do 31. VIII. in za izseljence iz Nemčije od 15. VII. do 15. IX. Udeležencem Zveze obrtnih združenj iz vse Jugoslavije, ki se bodo udeležili svojega kongresa v Petrogradu 1. VI. 1936, je dovoljena polovična vožnja po naših železnica. Popust velja od 29. V. do 4. VI. t. l.

Umetnik-amater tudi ko drema, misli na krasne slike s filmom MIMOSA-EXTREMA

— Slovenska kuharica. Priredila g. m. Felicita Kalinšek, učiteljica na gospodinjinski šoli. Osma izpopolnjena in pomnožena izdaja. Izdala in založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1936. str. 728, cena v platno vezani knjigi 160 Din. — Osma izdaja Ali je treba boljše priporočila? Stotisoč izvodov te knjige je že slo med naše slovenske gospodinje in še je bilo po njej tako povpraševanje, da je bilo treba nove naklade, čeprav je stara komaj pošla. Prav nič se pa ne bo tudil temu ogromnemu uspehu te knjige tisti, ki pozna slična dela velikih tujih narodov, kajti po svoji kakovosti in svoji opremi lahko tekmuje z vsakim. Toda vsak ponatis se še prav bistveno izboljšuje. Ta naklada je n. pr. za 50 strani obsežnejša ter popolnoma nanovo opremljena s slikami, ki jih je tudi znatno več. Obsega skoro 200 novih receptov. Izkušena pisateljica očitno pazno sledi vsemu modernemu napredku kulinarčne umetnosti, ki začenja n. pr. vedno bolj ceniti zelenjavo. Zato ima samo v tem razdelku nad 30 novih receptov, podvojeno je poglavje o serviranju, enako je razširjeno poglavje o jedilnikih itd. Glede na vse to smo prepričani, da bodo posegle vse kuharice in gospodinje po tem odličnem, vestransko izčrpnem in na višku sodobne kulinarčne umetnosti stoječem delu s prav tistim zanimanjem, kot po prejšnjih. Brez te »Slovenske kuharice« si res ne moremo misliti danes nobene slovenske kuhinje.

Vsem Vašim željam ustrezajo naše nove »Posebno izdelane obleke«.

Najnovejši kroj, vestna izdelava, v kakovosti enakovredne oblekam iz dragega inozemskega sukna.

TIVAR OBLEKE

— Posebni vlak na Dunaj bo peljal v času od 10. do 15. junija. Prijave in informacije pri »Putniku« v Ljubljani.

— Pocenit osvežilo na velesojmu. Nihče naj ne zamudi prilike, zglasiti se v mnogo obiskanem paviljonu »Clio« šumeče limonade. Za en dinar dobite pokal šumeče limonade ali malinovca. Tudi oči pridejo tu na svoj delež. Kakor pri šampanjcu — šumečem vinu — kipi njena pena, njen rezek okus pa blagodejno vpliva na pivca, ga hladi in osvežuje. Paviljon šumeče limonade Clio je v neposredni bližini glavnega vhoda v sejmišče, levo.

— Samo še kratek čas 2 brezplačna dneva bivanja. Tisoče se jih že okorišča z edinstveno priliko letošnje velike Kodak prodajne akcije, t. j. 2 dni bivanja na morju ali v planinah in to brezplačno, ker so si z nakupom Kodak Junior aparata 6 x 9 z anastigmatom 1:6,3 in sprožilcem na daljavo, toliko približali. Poprej je stal ta aparat 630 Din, a za časa letošnje Kodak akcije samo 460 Din. Prihranek zadoštuje za 2 prijetna dneva na Jadranu ali v naših krasnih planinah z vso oskrbo. Izkoristite

tudi vi edinstveno priliko Kodak akcije in zahtevajte takoj obširne prospekte v foto-trgovinah.

— Kopališče na Sori v Ratečah odprto od nedelje 31. maja dalje.

— Narcise na Golici so krasne, ker so tako lepo bele, pa tudi Vaši zobje bodo lepi, če bodo redno negovani s CIMEAN zobno kremo.

Kemično čisti obleke Simenc, Kolodvorska ulice 8, sprejemališče Knaflijeva 2

Gostilničarji, pozor!

Prvovrstna vina, a la Ljutomerčan, 10 do 14% alkohola dobite vedno po najnižji ceni pri upravitelstvu posestva **A. GRACER, Polenišk p. Moškajnci**

— Za Vaš odih — popolnoma renovirane Medijske toplice pri Zagorju. Veliki termalni bazeni na prostem, terase za solnjenje. Izvrsni zdravilni učinki pri boleznih srca, živcev, oči itd. Prvovrstna hrana in postrežba, solidne cene, novo vodstvo. Prospekti in natančnejša pojasnila pri upravi kopališča.

Sladni preparat

za bolne na želodcu, slabost, bruhanje, tuberkuloza, rekonvalescente, za otroke za razvoj kosti l. t. d.

Cena za škatljo: 100 g Din 10.—
250 " " 20.—
500 " " 38.—

— Ilustrirana junjska številka družinskega mesečnika »Žike« je pravkar izšla in ima naslednje vsebino: 1. Joža Lovrenčič: Fantovska; 2. Alphonse Daudet: Gaucherjev liker; 3. Bačar: Ko ptičke gnezdiš...; 4. Mark Twain: Ne kradil; 5. Zalaznik: Polkovnik Lawrence in Sveta železnica; 6. M. Jarč: Punčka z žličko. Slede: »Zdravniška posvetovalnica«, ki jo vodi primarij dr. B. Dragaš, rubrika »Zanimivosti« in »Gospodinski koticček«, ki prinaša navodila za pripravljanje gob in nekaj receptov. Če se podvzate, tudi Vi se lahko dobite do številko. Pošljite 3 kontrolne listke, ki jih najdete v pol kg zavitihi ržene kave »Žike«, na naslov: Pražarna »Žika«, Ljubljana-Vič, pa boste prejeli mesečnik »Žiko«, in sicer brezplačno.

KINO SLOGA Telef. 27-30

Matineja danes in jutri ob 10-30 dop. Enotne znižane cene Din 4-50.

Opereta **Cigan baron**

— 7.358.400 kg. Normalno človeško srce premeša v teku enega leta delo, ki je enako dvigu teže 7.358.400 kg en meter visoko. Če bi se ta bremenitvena količina utovarila, bi bilo treba: 736 dvojnih vagonov po 10.000 kg nosilnosti, ali 16 tovrstnih vlakov po 46 dvojnih vagonov. Te številke se lahko preračunajo, ker srce črpa čez žile človeškega telesa v eni uri povprečno 840 kg krvi en meter visoko. Premeša to ogromno delo, čeprav je samo kot stenjena peet veliko! Šele tedaj, ko si predstavimo to veličansko delo in predotimo, da ta važni organ iz leta v leto, dan in noč neprenehoma dela, lahko presodimo, kako je važna njegova nega in varstvo. Kdor n. pr. hoče izogibati kofein, ki ga mnogo ljudi ne more prenesti, ni treba da se odpove obljubljeni uživanju kave, ker je kofeina prosta kava Hag prista zrna kava, ki se od drugih najboljših vrst kave ne razlikuje niti po okusu in ne po aromi. Tudi vi bi morali piti kavo Hag! Kava Hag varuje srce in živce.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz Josef grenčice«.

— Najcenejši nakup manufakturnega blaga Jos. Petkosič — Ljubljana, Stari trg 4

— Kurja očesa, trdo koži in zarasle nohte Vam brez bolečin odstranimo ter nuge strokovnajaško masiramo v naši pedikuri. Obiščite nas, prepričate se! Nega nog 10 Din! Ljubljana, Selenburgova 7.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvice, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Slomškovi prazniki v Mariboru

Naši voditelji bodo z narodom!

Med prijavljenci za Slomškove praznike je bil prvi, ki je s posebnim veseljem sporočil svojo udeležbo, naš najodličnejši slovenski nadškof in knez gospod dr. Anton Bonaventura Jeglič. On, ki je vse življenje vodil naš narod po Slomškovih stopinjah, hoče biti za narodom pri tej veliki skupni molitvi. Njegova požrtvovalnost naj bo vzgled vsem drugim!

Z enakim veseljem se je odzval vabilu našega vladike tudi ljubljanski knezoškof gospod dr. Gregor Rožman. Ve, da bo prišel med svoje, ve, da je s tem izpolnil željo lavantincev pa tudi svojih škofljanov, ko bo s svojo krepko možato besedo dvignil srca naših mož in fantov, da bo njihova molitev goreča!

Iz obeh škofij se bodo zbrali tudi mnogi cerkveni dostojanstveniki in duhovniki, saj so slovenski duhovniki vedno s svojim narodom, sedaj pa so postali nositelji tudi tega narodovega hrepenenja, poveljanja Slomška.

Gotovo se bodo vsi razveselili sporočila, ki ga s tem objavljamo, da je naš narodni voditelj gospod dr. Anton Korošec obljubil ne le svojo udeležbo, ampak tudi to, da bo radevolje v imenu naroda izročil njegove pismene prošnje lavantinskemu vladiki gospodu knezoškofu dr. Ivanu Jožetu Tomažiču kot zastopniku sv. Cerkve. Z njim pride k nam takrat tudi minister gospod dr. Miha Krek. Gospod ban dravske banovine g. dr. Natlačen je pri svojem zadnjem obisku v Mariboru na povabilo posebne deputacije obljubil, da tedaj zopet pride v Maribor. Naš mariborski rojak gospod pomočnik bana dr. Stanko Majcen spremlja s posebno pozornostjo delo Slomškove družine in bo v teh praznikih z nami doma. Svojo udeležbo prijavljajo poseamezni narodni poslanci, člani banovinskega sveta, župani slovenskih občin in cerkveni ključarji. Posebno pa upamo na uspehe Slomškovih praznikov, ker pride v Maribor tudi slovensko učiteljsko, da bo tukaj z narodom črpalo iz bogate zakladnice vzgojnih načel Slomškovega duha.

Cvet naroda, naša akademska in srednješolska mladina, bo sprejemala te dni zbrana v Mariboru blagoslov Slomškovih nauk.

Voditelji naroda, vedo, kako veliko jamstvo krščanske narodne omike imamo, ako se zberemo pri Slomšku in utrdimo v sebi njegove nauke, ki bodo dobili vse veljavo, ako bo ulišana naša molitev.

Zborovanja.

O priliki Slomškovih praznikov v Mariboru se bomo poglobili tudi v Slomškove nauke. Zato se bodo vršila zborovanja in sicer dne 28. junija dopoldne ob 10.

Za žene: E. Deisinger: Slomšek in slovenska mati. P. Živornik: Vzgoja otrok po Slomškovih naukih. — Zborovanje bo v dvorani na Aleksandrovi cesti 6.

Za dekleta: L. Horvatič: Pobožnost in nedolžnost srca, dva bisera slovenskega dekleta. Drago Oberžan: Dekleta v Slomškovi šoli. — Zborovanje bo v dvorani zavoda šolskih sester.

Za moške: Dr. J. Basaj: Slomšek, učitelj in zgled krščanske moštosti. J. Stabej: Moške, čuvarki Slomškovih izročil v slovenskem narodu. — Zborovanje bo v dvorani Apolo kina, Slomškov trg.

Za fante: Dr. J. Meško: Fant po Slomškovem srcu. Dr. K. Capuder: Vera, luč narodne omike. — Zborovanje bo v beli dvorani Uniona v I. nadst.

Lepo socialno delo v Mariboru

Hutterjevi delavci dobe penzijo

Velikopolezen načrt tovarnarja g. Josipa Hutterja
Zborovanje tovarniškega delavstva

Maribor, 30. maja.

Danes popoldne ob 13 se je vršilo na dvorišču Hutterjevega velepodjetja v Motherjevi ulici v Melju nenavadno zborovanje. Skoraj večina delavstva tovarne, ki zaposluje sedaj okrog 1500 ljudi, je bila zbrana. Odkločala pa se je usoda velikopoteznega in za današnje čase res izrednega načrta, ki ga je zasnoval lastnik tovarne g. Hutter, da bi olajšal starost svojih delavcev.

Kakor smo že nedavno poročali, se bavi gosp. Hutter že precej časa z načrtom, da bi uvedel za svoje delavstvo starostno zavarovanje. G. Hutter je zagrabil stvar od realne strani. Kakor vlada v njegovi tovarni med lastnikom in delavci idealno delovno občestvo, ki ga menda ne najdemo v nobenem sličnem velikem podjetju v državi, tako naj bi se tudi ta njegova izredna zamisel realizirala sporazumno in s sodelovanjem delavstva.

Te dni so prispela od banske uprave potrebna pravila »Društva za starostno preskrbo delavcev«
tvrdke J. Hutter in drug v Mariboru. Iz njih je razviden namen društva: 1. Zbiranje sredstev za fond, iz katerega naj se izplačujejo preživnine delavcem tvrdke, ki so vsled starosti onemogli; 2. upravljanje tega fonda, posebno z zidanjem delavskih stanovanjskih hiš in oddajanjem stanovanj članom; 3. podpiranje po starosti onemoglih delavcev tvrdke, ki nimajo pravice do preživnine; 4. podpiranje rednih članov v izrednih slučajih na podlagi sklepa občnega zbora. Sredstva, ki so potrebna za označene namene, zbirajo:

ra društvo: 1. iz prispevkov, ki jih plačujejo člani; 2. iz prispevkov tvrdke Hutter; 3. iz donosa društvene imovine in 4. iz prostovoljnih naklonil. Redni člani društva so vsi delavci in delavke tvrdke J. Hutter in drug v Mariboru, ki prijavijo svoj pristop in so bili sprejeti od odbora. Vsak redni član je dolžan plačevati v fond po 5% svojega kosmatega zaslužka. Tvrdka J. Hutter in drug pa prispeva kot podporni član vsako leto ob zaključku bilance tolikšen znesek v društveni fond, kolikor so znašali skupni prispevki vseh društvenih članov v bilančnem letu, vendar pa prispevek tvrdke ne more znašati več kakor 20% čistega dobička, ki ga izkazuje njena bilanca. Po 10 letih vplačevanja ima redni član pravico do preživnine, ki znaša na mesec 50% povprečnega letnega prispevka, ki ga je dotični vplačeval v prvih 10 letih svojega članstva. Ta preživnina se za nadaljna leta zvišuje postopoma, in sicer za vsako leto za 2%, tako da znaša po 35 letih vplačevanja celih 100% povprečne vsote njegovih dotedanjih letnih vplačil. Pred doseženim 60 letom starosti član nima pravice do preživnine. Nabrano imovino nalaga odbor tako, da gradi delavske stanovanjske hiše, v katerih imajo prvenstveno pravico do stanovanj redni društveni člani. Dohodki iz najemnin se stekajo v društveni fond. Društvene posle vodi odbor 12 članov, od katerih izvoli občni zbor 6, ostalih 6 pa imenuje tvrdka J. Hutter in drug, ki določi med njimi predsednika, dočim volijo podpredsednika od delavcev voljeni odborniki iz svoje sredine.

□ Romarski izlet na Vinogoro priredi v nedeljo 7. junija Marijina družba za matere z avtobusi ob vsakem vremenu. Zbirališče je točno ob 5. jutraj pred frančiškansko cerkvijo. Par mest je še prostih ter se sprejemajo prijave najkasneje do srede pri samostanskem vratarju. Polovico vozne dne 20 je treba plačati pri prijavi.

Ležalni stoli po din 40, 45, 65, 90 z lanenim platnom.
Roletе, samovijalce kupite ugodno pri **Franjo Novak, Maribor**, Vetrinjska št. 7 Koroška 8

□ Kongregacija za gospe pri Jezusovem Srcu ima danes sestanek ob 5. popoldne.
□ Prve hruške, polni vozovi češenj in drugih pomladnih dobrot — to je bilo obeležje večerjanske trga, ki je bil izredno bogato založen. Hruške so dospеле iz Novega Sada ter so se prodajale po 8 Din za kg.
□ Konec gledališke sezone. Zadnje predstave v gledališču bodo na praznike. Drevi se uprizori opereta »Sv. Anton, vseh zaljubljenih patron«, jutri popoldne gostujejo zopet Cirkovčani s svojo originalno kmečko veseligrjo »Miki je treba moža«, jutri zvečer pa se uprizori opereta »Ples v Savoyu«.

□ Hladekova Glasbena šola priredi 2. in 4. junija v veliki kazinski dvorani ob 20 produkcijo gojencev. Produkcija 4. junija je koncertnega značaja.

Maribor

□ Slomškovi zvonovi — že zvonijo. Včeraj dopoldne je posvetil prevzvišeni knezoškof dr. Ivan Tomažič ob asistenci kanonika in mestnega župnika msgr. Umeke in kanonika dr. Zagarja v stolnici dva nova zvonova za Slomškovo kapelico na mestnem pokopališču. Ob botrovanju prelata dr. Kovačiča, msgr. Vrežeta in msgr. uradnika Krambergerja sta dobila zvonova imena Anton in Martin. Prvi, večji, nosi napis: Sv. Anton Puščavnik, podpiraj naše prošnje za beatifikacijo služabnika božjega Antona Martina Slomška, manjši pa »Sv. Martin, oziraj se na Slomškovo družino«. Se predpoldne sta bila zvonova potegnjena v zvonic kapelice na starem mestnem pokopališču ter sta opoldne prvič zapela svojo pesem.

Gambrinova dvorana

Najlepši vrt v Mariboru — otvorjen!
Vedno sveže Tscheltli-jevo pivo, Izborna Pekraka vina. Obče znana dobra domača kuhinja.
Se priporoča **I. Račič**.

□ Odlikovani orožniki. S srebrno kolajno za vestno službo so bili odlikovani komandir postaje v Mežici Jožef Zagar, komandir postaje pri Sv. Marijeti, Savo Novkovič, komandir v Slovenski Bistrici Gašpar Prajnik, komandir ekopoziture v Zg. Dupleku Leopold Koprivnik. Čestitamo!

Za akademike in izobražence: Dr. J. Hohnjec: Slomšek, svetniški genij slovenskega ljudstva. Dr. S. Gogala: Večnostno jedro Slomškovih vzgojnih načel. — Zborovanje bo v veliki kazinski dvorani I. nadstropje.

Za učiteljsvo: Prof. Bogovič: Vzgojna moč Slomškove osebnosti. — Zborovanje bo v gledališču.

Za srednješolsko dijaštvo: Govori: Slomšek in njegova akrob za dijaštvo. — Slomškov duh in sodobne idejne smeri med dijaštvom. Zborovanje bo v Karlinovi dvorani. — Vsa ta zborovanja trajajo do 11 dopoldne.

Manifestacijsko zborovanje za zaključek Ciril-metodovega jubilejnega leta: Ob pol 12 dopoldne bo skupno manifestacijsko zborovanje vseh v veliki dvorani Uniona: Dr. Franc Kovačič: Slomšek in Ciril Metodova ideja. — Prevzvišeni knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič: Ciril-Metodovo jubilejno leto. Pri manifestacijskem zboru sodeluje tudi godba Kat. omladine iz Maribora.

Manifestacijsko zborovanje slovenskih fantov kolesarjev: Jože Kosiček: Slomšek — naš svetniški vzor. M. Geratič: Slomškovo izročilo sodobni slovenski mladini. — Pri tem manifestacijskem zborovanju, ki bo na Trgu Svobode, bodo sodelovale mariborske godbe.

Sklep šol dne 27. junija.

Da se bo učiteljsstvu moglo udeležiti zborovanja ob priliki Slomškovih praznikov, smo zaprosili bansko upravo, da odredi sklep šole že za soto, dne 27. junija. V Mariboru smo zaprosili, da bi bil sklep šole že dne 26. junija.

Prijavne pole gotovo odposljal!

Danes ponavljamo našo prošnjo, da vsi župni uradi, ki imajo prijavne pole, iste prav gotovo takoj po prazniških dopoldne. Tudi, če kdo smatra, da je še čas, ali da se njega ne tiče, ker je v okolici, ali ker jih gre malo, naj pole vrne brezpogojno in to za šolsko prireditve dne 21. junija, kakor tudi za dne 28. in 29. junija. Mi bomo takoj razposlali izkaznice in znake, da jih bodo vsi župni uradi lahko imeli že do nedelje. Samo v točnem in hitrem delu bo prireditve uspela.

Posebni vlaki.

Glede ureditve posebnih vlakov bomo mogli dati prve podatke, čim prejmemo prijave. Na podlagi prijav bomo uredili vožnje tako, da bo za dotične kraje kaj najbolj ugodno. Za dne 21. junija dobi mladina 75 odst. popust na podlagi šolske po-vlastice, ki jo šole izstavijo za ta izlet v Maribor. Za čas od dne 20. junija do 1. julija pa velja polovična vožnja. Te ugodnosti se lahko poslužijo vsak na vseh vlakih, vendar bomo svetovali, da se naj iz poseameznih krajev vozijo s posebnimi vlakmi, ki jih bo žel. direkcija uredila. Posebni vlaki so predvideni na vseh progah proti Mariboru.

Ureditve službe božje.

Da bomo imeli ob Slomškovih praznikih urejeno tudi glede gg. duhovnikov, v kakem redu bodo opravili službo božjo, prosimo sledeče: 1. Prijavijo naj se gg. duhovniki, ki bi bili pripravljeni te dni v Mariboru spovedovati in obhajati. 2. Prijavijo naj tudi glede sv. maše, kje in ob kateri uri bi radi opravili sv. mašo, da dobijo ob dohodu obvestilo. Posebno prosimo gg. duhovnike, da se prijavijo za spovedovanje, da bo ljudstvu v vsem ustreženo!

Slomškova družina v Mariboru.

župniku gosp. Ivanu Antoliču na Ptujski gori. Leta 1895 se je poročila in preselila v Maribor, kjer jo od tedaj najdemo v vseh krščanskih organizacijah kot vneto članico in podpornico. Kakor njen pokojni mož, je tudi ona vneto širiteljica katoliškega tiska in dobrotljiva do vsakogar, ki potrebuje pomoči, je v svojem duhu vzgojila tudi svoje tri hčerke, ki gledajo v njej vzor prave slovenske matere. Daj ji dobri Bog še mnogo srečnih in zdravih let!

Pohištvo

najfinejše in najcenejše, dobite lahko tudi proti plačilu s hranilnimi knjižicami pri **Ernestu ZELENKU**, Maribor, Ulica X. oktobra št. 5.

□ Se dva dni je odprta razstava slovenske likovne umetnosti. O važnosti in pomenu te prireditve smo že obširno poročali. Zaključena bo v ponedeljek 1. junija zvečer.

□ V Rogaški Slatini je mariborska Tujskoprometna zveza včeraj odprla svojo poslovni-co, ki jo vodi g. Pfeifer.

□ Priložba bo šla na ministrstvo. Razpuščena mariborska kolesarska podzveza bo 6. junija izročila svoje agende ljubljanski kolesarski podzvezi. Proti neutemeljenim persekucijam od strani kolesarske zveze bo sedanje vodstvo podzveze poslalo priložbo na ministrstvo za telesno vzgojo.

□ Enodnevi tečaj za zeleno precepčanje šmarnice in za polna dela v vinogradu se vrši v četrtek 4. junija na vinarski šoli v Mariboru. Začetek ob 8.

□ Nov brod se otvori danes med Studenci in Koblerjevim posestvom na levem dravskem bregu.

□ Birmanska darila, ure in zlatnino, tudi na obroke, dobite pri grajskem urarju Janu. Na Binkošti dopoldne odprto.

Celje

□ Birmovanje v Celju in sprejem prevzvišenega škofa. V Celju bo birmovanje v soboto 6. in v nedeljo 7. junija vsak dan ob pol 8. jutraj dalje. Oporzamo celjske župljane, naj pridejo s svojimi birmanci k birmi že v soboto, ko se bo začelo birmovanje takoj po sv. maši. Po približno enournem birmovanju bo zadnji blagoslov, da lahko prvi birmanci odidejo; nato se bo začelo okrog 10 birmovanje na novo, ki bo trajalo približno nekaj nad eno uro. Ker je za nedeljo pričakovati velikega navela iz okoliških župnij, je v interesu Celjanov, da se udeležijo sv. birmo že v soboto, ko jim ne bo treba predolgo čakati. Oba dni bo sv. birma v župni cerkvi. Slovesen sprejem Prevzvišenega bo v četrtek 4. junija ob 4. popoldne na Slomškovem trgu pred župno cerkvijo.

ZOPET UGODNA PRILIKA

Zaradi prezidave lokala vsemu blagu globoko znižane cene pri **KOLBEZEN FRANC - CELJE** manufaktura in konfekcija

□ Clanski sestanek JRZ na Babnem. V petek zvečer je priredila krajevna organizacija JRZ v Celju pri Janiku na Babnem lepo uspel clanski sestanek. Zupan g. Mihelič je v izčrpnem govoru poročal o regulaciji Savinje in Ložnice ter o drugih občinskih zadevah. Govorila sta tudi člana mestnega sveta gg. Jager in Pišek. Sestanek, ki je bil zelo lepo obiskan, je vodil mestni svetnik gosp. Vičko Kranjč.

Kar blešči se perilo!

Prizanesljivo in temeljito je odpravilo Schichtovo terpentinovo milo tudi zadnjo nesnago iz tkanine — zdaj se lahko blešči v svetli čistoti.

pere perilo bleščeče belo

...in za namakanje ženska hvala

□ Umrla sta v celjski bolnišnici **Jakopin Jožef**, 42 let, dinarica na Spodnji Hudinji, in **Cizaj Martin**, 63 let, klepar brez stalnega bivališča. Naj v miru počivata!

□ Sport o praznikih. Ze včeraj zvečer se je začel v dvorani Ljudske posojilnice pod pokroviteljstvom župana g. Miheliča prvi propagandni table tenis turnir. Prvak prejme pokal g. župana, prvi Celjan dobi darilo. Turnirja se bodo udeležili državni prvak Hermes in Ilirija, svoje zastopnike pošljeta tudi Maribor in Zagreb. Turnir se bo danes, v nedeljo, nadaljeval ob 8. — Kakor smo poročali, gostuje o praznikih SK Admira iz Gradca, ki bo odigral z SK Celjem dve nogometni tekmi. Začetek vsak dan ob 17.30. Oba dni bosta predtekmi: prvi dan med rezervama SK Jugoslavijo in SK Celjem, v ponedeljek pa med mladina SK Jugoslavije in SK Celja.

Za veliko Celje si te manufakturna trgovina

Franc Dobovičnik v Celju

nabavila za spomlad in poletje 1936 ogromno množino vseh najrazličnejših vrst **SUNNA, KAMGARNA** in sploh vsaga blaga za obleke od najcenejše do najfinejše kvalitete

3 m modno sukno za kompletno športno obleko . . . . . od Din 75,- naprej

3 m mode polkamgarn za celo moško obleko . . . . . od Din 120,- naprej

3 m Kamgarna za kompletno moško obleko . . . . . od Din 195,- naprej

Nič več ni potreba kupovati moškega blaga od nepoznatih prodajalcev, ki vam prinesejo blago na dom ponudit, ker navadno kupec nasede.

Firma Dobovičnik ima nad 800 vzorcev sukna na zalogi, ima lastno tovarno za prežite odeje in perilo. — Občinstvo se naproša da si ogleda zalogo.

□ Propagandni nastop težkoatletске sekcije SK Jugoslavije, ki bi se moral vršiti v torek 2. junija zvečer v Domu, odpade.

□ Prepoved točenja alkoholnih pijač. Predstojništvo mestne policije v Celju naznanja, da je od četrka 4. junija t. l. od 12 dalje do vključno sobote 6. junija t. l. ves dan prepovedano točiti rekrutom in njih spremljevalcem alkoholne pijače tako v gostilnah kakor tudi izven njih. Prestopki se bodo kaznovali z denarno globo do 500 Din.

Za hranilne knjižice

Mestne hranilnice in Ljudske posojilnice v Celju dobite manufakturno in konfekcijsko blago pri tvrdki **KOLBEZEN FRANC, Celje**.

□ Spominke na sv. birmo, kakor molitvenke rožne vence itd. nudi v veliki izbiri Mohorjeva knjigarna.

□ Na Anskem vrhu pri Pograjčevih točijo pristno domačo belo in črno kapljico.

Naznanim cenjenemu občinstvu, da sem prevzela **trgovino nogavic**

(poprej K. Cerlini), Kralja Petra cesta, ter sem isto na novo založila z veliko izbiro damskih, moških in otroških nogavic. Imam tudi v zalogi v veliki izbiri različno modno blago, damsko, moško in otroško perilo ter damsko in otroško konfekcijo.

Vljudno se priporočam

Gusti Vračko

□ Brivec in frizer **Riko GROBELNIK**, Celje, Glavni trg, in podružnica poleg hotela Evropa se vljudno priporoča.

□ Mestno avtobusno podjetje dobi dva nova avtobusa. Nova uprava mestnega avtobusnega podjetja se je odločila reorganizirati in spopolniti avtobusni promet. Novi odbor je ustregel že mnogokrat izraženi želji s strani občinstva in nabavil dva nova avtobusa, enega znamke Mercedes Benz, drugega pa znamke Saurer. Prvi je določen za progo Celje-Sv. Peter pod Sv. gorami, drugi pa za progo Celje-Logarska dolina. Oba avtobusa bosta imela odprte strehe, kar so dosedaj mnogi potniki pogrešali. Oba avtobusa bosta opremljena z Diesl motorji. Sasija prvega je že dospela v Ljubljano k podjetju Rojina, ki bo zgradilo karoserijo. Ta avtobus bo prišel predvidoma v promet v teku treh tednov, torej ravno pravočasno za glavno sezono. Drugi pa bo prišel v promet okrog 15. julija.

Ban dr. Natlačen za naše izseljence

Ogromna in težka je borba naših izseljencev v tujini za svoj gospodarski, še mnogo večja pa za svoji verski in narodni obstoj. Ne, naše kri na tujem noče utoniti v tujih morjih! Z ljubečjo in močeno voljo se je postavil naš slovenski izseljenec v bran proti mogočnim valovom tujine, ki butajo ob njegovo srce in ga prete požreli narodno, marsikje pa tudi versko.

Ta borba je bila vse do zadnjega časa toliko ogromnejša in težja, ker domovina-mati ni storišla svoje dolžnosti do njih. Zamašila si je svoja ušesa in svoje srce, da ni slišala njih obupnih krikov po pomoč. Dolga pol stoletja se med nami za naše izseljence ni naredilo prav ničesar.

Edini slovenski duhovnik je bil, ki je slišal te obupne klice po pomoči, se sam vrgel v valove tujine kot prostovoljni izseljenec, da reši, kar se rešiti da. Tako je bilo v Severni Ameriki, tako je bilo pa zadnja leta tudi za našim izseljenstvom po zapadnih državah Evrope. Kako ogromne so bile žrtve slovenskih izseljenskih duhovnikov zlasti po zapadnih državah Evrope, katere so morali prinášati na oltar svoje ljubezni do svojega naroda, to ve samo Bog v nebesih in naši izseljenci. Po osem, da celo po deset tisoč dinarjev je bilo mesečno za razne škodljivce med našimi izseljenci. Za slovenskega trpina-izseljenskega duhovnika ni bilo drugega kot brce in preganjanje.

Družba sv. Rafaela, ta mati naših izseljencev, je pa zadnja leta dosegla, da je šlo za izseljence tudi nekaj idealnih slovenskih učiteljev, da pomagajo slovenskemu duhovniku pri njegovem ogromnem delu za narod in državo med zapuščenimi izseljenci.

Prvi učitelj, ki je odšel v Francijo na tako narodno misijonsko delo, je bil g. Janko Jankovič, šolski upravitelj iz Ambrusa. Tja ga je izvalil g. Jos. Kastelic in za to idejo sam tudi osebno veliko žrtvoval. Toda, ker je bil g. Jankovič »proti-državen in protinarodni« element, se je z ogromnimi težavami in posredovanji doseglo samo toliko, da se mu je po dolgem boju dovolil samo brezplačen dopust. Družba sv. Rafaela je morala porabiti ves svoj vpliv, da je to dosegla. Pa še, ko je bil tam so ga parkrat brzojavno poklicali nazaj v službo in je bilo zopet ogromno dela in stroškov, da so ga ohranili na »brezplačnem dopustu« v Franciji. Kakšen je bil ta njegov »dopust« in je še, pa sporočajo naši izseljenci iz Francije: V rudniku mora služiti, da si zasluži skorajce celotnega izseljenskega kruha sebi in svoji družini zato, da more ves svoj prosti čas posvetiti narodnemu in kulturnemu delu med našo izseljensko mladino, in pomagati našim izseljencem v njih borbi za narodni obstanek.

Naši izseljenci so ga sprejeli z velikim in srčnim veseljem kot svojega odrešenika in mu izročili svojo mladino, da jo skupaj z izseljenskim duhovnikom rešuje za Boga, narod in državo.

Delo g. Jankoviča je sijajno uspelo. Po vseh naselbinah severne Francije se razteza njegov delokrog. Njegov »protinarodni in protidržaven« idealizem ga žene, da hiti dan za dnem od naselbine do naselbine, zbira mladino in jo poučuje. Toda delo je pa že preveliko za eno moč. To vidi on, to vidi tudi izseljenci. Da bi dobili še kaj več učiteljev v Francijo, ni misliti. Domovina nima denarja, izseljenci tudi ne. Jankovičev pa tudi ni dosti več med nobenim stanom. Zato je njegova obžudovanja vredna ljubezen do naroda in države iznašla izvirne načine, kako pokrepi to misijonsko delo z več pomočniki. Dobil je med ostalo mladino dva dečka, Jožefa Radiča in Franceta Sena, in dve deklici, Anico Zupan in Anico Levart, jih navdušil za tako socialno delo, da so pripravljali porabi svoj prosti čas v enak vzviseni in plemeniti namen, kakor ga ima g. Jankovič, njih učitelj. Da bi jih pa pripravil za to veliko delo, je zaprosil Družbo sv. Rafaela pomoči in posredovanja, da bi se jim omogočilo priiti v domovino, saj za nekoliko mesecev, da bi si pridobili vsaj nekaj osnovnih znanosti za to delo. Družba sv. Rafaela je predložila celo zadevo g. banu dr. Natlačnu in ga prosila finančne pomoči za to akcijo. Otroci so revnih delavnih staršev, ki bi ne zmogli za to šolanje več, kakor pa samo vožnjo v domovino. G. ban je v svojem velikem razumevanju izseljenskega problema in njega važnosti za banovino in državo takoj uvidel v tej Jankovičevi akciji ogromno korist za izseljence in domovino in takoj obljubil priskočiti zadevi s finančno pomočjo in omogočiti ta načrt. In res, velikonočni petek so bili že vsi štirje v Ljubljani. Slika jih kaže ob prihodu pred pisarno družbe sv. Rafaela pri sv. Krištofu. Dečka so sprejeli Salezijanci na Kodeljevo, deklici pa Uršulinke v svoje šole. Tu bodo ostali najmanj 6 mesecev.

Najmlajši med njim pa še ni bil pri birmi. Zaprošil je, da bi smel biti birman tukaj v domovini. Starši iz Francije so mu to radi dovolili. Tu je pa naš ban zopet pokazal svoje veliko srce za naše izseljence. Sprejel je dolžnost birmanskega bota za srečnega slovenskega Francozka. To je gotovo veliko odlikovanje malega slovenskega izseljenskega dečka, ki bo do smrti ponosen na svojega bota. Se več pa je to odlikovanje za vse slovenske izseljence širom sveta, ki bodo to plemenito gesto g. bana gotovo sprejeli z velikim veseljem in zadoščenjem. Posebno počestitve se bodo pa čutili naši slovenski izseljenski trpini v Franciji.

smoti resne glasbe. Vabimo vse poštne uslužbence, da s svojimi družinami prisostvujejo sv. maši. Godbeniki in pevci se zbera ta dan ob 10. pred poslopjem pošnega ravnotežja na sv. Jakoba trgu, odkoder se podajo skozi mesto v cerkev sv. Cirila in Metoda. Prosim, da se tudi tega obhoda udeležijo čim večje število poštarjev z družinskimi člani.

Za dame:

prinašamo redno zadnje novosti v plaščih.

Modeli: Dunaj—Paris pri odlični kakovosti, nedosegljivo nizke cene.

TIVAR OBLEKE

⊙ **Važno opozorilo.** Na splošno željo prireditelno v Radion posvetovalnici, Mestni trg 28 (nasproti magistratu) da ta teden, t. j. od 2.—6. junija, dnevna predavanja o pravilnem znanju, sušenju in likanju perila, svile in volne. Predvaja se dva lepa kino-filma in vsaka gospodinja prejme malo darilce. Poleg tega se vršijo dnevno pranja prirešenih oblek iz najbolj občutljivih tkanin ob prisotnosti gospodinj, na razpolago smo vam z raznimi nasveti in to vse brezplačno. V lastnem interesu vsake gospodinj je, da se te izredne prilike čimprej posluži. Posvetovalnica je odprta od 8 do 12 in od 15 do 19 ure.

⊙ **Kino Kodeljevo** igra danes in jutri ob 5 in pol 9 »Malega polkovnika« (Shirley Temple) in »Na polju časti« (Brigitte Helm). Ob 8 »Mali polkovnik« po nižini vstopniki.

⊙ **Namesto venea** za pok. Emila Medveda, mag. urad. sta darovali družini Hlupič in Jerman 150 din za vojne slepe.

⊙ **Občina Dobrova** pri Ljubljani prepoveduje kopanje v Gradaščici in Horjulki na področju občine. Uprava občine Dobrova.

⊙ **Odpis gostastine.** Na številna vprašanja glede odpisa gostastine poročamo, da je mestni svet ljubljanski v zadnji svoji seji ugodno rešil pritožbe posestnikov iz bivše občine Zgornja Šiška, ker za predpis gostastine v tej občini ni bilo zakonite podlage. Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.

SVILA SOUVAN

HLAD IN
LAHKOŠTOST
MODA
ELEGANCA

⊙ **Ometanje dimnikov** in kurilnih naprav v Ljubljani. Mestno poglavarstvo opozarja vse hišne posestnike v Ljubljani, zlasti pa na ozemlju okoliških občin, ki so bile priključene mestu, da predpisuje dimnikarski pravilnik v interesu javne požarne varnosti, da se morajo vse kurilne in dimovodne naprave na teritoriju mestne občine ljubljanske brez izjeme ometati redno vsak mesec enkrat, po potrebi pa tudi večkrat. Upravičen do ometanja je le pristojni rajonski dimnikarski mojster, ki je po zakonu dolžan skrbeti, da se redno ometa in s tem zaščiti javna požarna varnost in je zato napram oblasti tudi odgovoren za redno ometanje. Hišni posestniki in stranke ne smejo zabranjevati dimnikarju ometanja. Dimnikar mora stranke, ki bi mu zabranile ometanje, nazonasti mestnemu poglavarstvu, katero bo v vseh primerih uvedlo strogo kazensko postopanje.

Pri boleznih žolča

poraba naravne

Franz-Josefove

grenke vode urejuje delovanje črev.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. 8-br. 15433, 25. V. 33.

Spored slavnosti

ob 100 letnici posvetitve župne cerkve v Trzinu

1. Na Binkošti zaključek duhovnih vaj, ki so se vršile zadnjih štirinajst dni za posamezne stanovne. — Ob binkoštna praznika razstava novih cerkvenih predmetov v spodnjih prostorih kaplanije.

2. Dne 4., 5. in 6. junija slovesna tridnevna s pobožnostmi in župni cerkvi in v cerkvi sv. Jožeta na griču.

3. V soboto 6. junija poklonitev mrtvim faranom na razsvetljenem pokopališču, kjer bo spominski govor, petje in igranje žalostink ter končno zvonjenje v noč. Pred tem so ob osmih v župni cerkvi slovesne pete liturgije z ljudskim petjem.

4. V nedeljo 7. junija so pri vseh rednih službah božjih govori bivših trziških dušnih pastirjev in rojakov. Ob desetih je slovesna pontifikalna sv. maša gosp. prosta Ignacija Nadraha, bivšega trziškega kaplana. Popoldne ob 16.15 je slavnostna akademija v »Našem domu« pod geslom »Tržič v pesmi pred sto leti in sedaj«. Po slovesnih liturgijah ob 8 zvečer se razvije po razsvetljenem Trziču procesija s kipom Matere Božje in z lučkami. Med procesijo spremlja ljudske pesmi domača cerkvena godba na pihala. Po procesiji je v cerkvi zahvalnica in kratak govor.

5. V ponedeljek 8. junija zjutraj je slovesno mrtvaško opravilo za vse pokojne farane in dobrotnike cerkve.

Poizvedovanja

Crna, udomačena srna se je zatekla v hišo »Pod gosdom« št. 10 traven botica Bellevue. Dobi se pri g. Antonu Rautu.

Zlata damska zapustnica je bila izgubljena v nedeljo 2. maja poskodelo. Ljubljana-Sv. Jakob. Nadgrobič. Crnuče Kleče. Proti visoki nagradi oddati v kavarni »Prešernova«, Ljubljana.

Položnice

prilagamo v današnji izdaji »Slovenca« za vse poštne naročnike, dnevne in nedeljske, da se z njo poravnava naročnina za čas od 1. junija 1936 dalje in morebitni zaostanki iz prejšnje dobe. Prosim, vložimo vse prizadete, da se položnice poslužijo čim prej mogoče, da ne bo ovire pri dostavljanju lista.

Po teh položnicah p. n. naročniki, ki morda nimajo pri roki prave položnice, tudi lahko plačajo naročnino za »Ponedeljski Slovenec«, vendar naj se to vrhu srednjega dela izrecno pripomni.

Pri tej priliki ponovno opozarjamo, da imajo pravico do »Slovenčeve« smrtnonezgodne podpore samo dediči onih p. n. naročnikov, ki so imeli ob času nesreče naročnino plačano vsaj za tisti mesec, v katerem se je pripetila nezgoda.

Oni p. n. naročniki, ki bi položnice trenutno ne potrebovali, naj jo shranijo za prihodnje plačilo ali naj pridobe z njo novega naročnika.

Sprejem

o kn. šolijski zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano

V zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi in pravno nepokvarjeni sinovi dobrih krščanskih družin, v prvi vrsti taki, o katerih je upati, da se bodo po končanih gimnazijskih študijah posvetili duhovskemu stanu. Prvi in poglavitni namen zavoda je namreč vzgoja duhovskega naraščaja. Zato je vsa vzgoja usmerjena k temu namenu.

Kdor hoče biti sprejet v I. gimn. razred, mora napraviti prej sprejemni izpit ali na zavodski ali na katerikoli državni gimnaziji. Na zavodski gimnaziji se bodo vršili sprejemni izpiti dne 22. in 23. junija. Pripuste se samo oni, ki so se rodili v letih 1923 do 1926 in ki nameravajo potem prositi za sprejem v zavod.

Za sprejemni izpit je treba do 18. junija poslati prijavo, kolkovano s 5 Din na ravateljstvo škofijske klasične gimnazije v Št. Vidu nad Ljubljano. Prijavi se priloži: 1. šolski izkaz (knjižica), 2. rojstni in krstni list, 3. dopisnica z natančnim naslovom prosila, da bo moglo ravateljstvo pravčasno sporočiti, kateri dan naj pride dotični k izpitu.

Oni, ki bodo izpit naredili, s tem še niso sprejeti v zavod, ampak se morajo po izpitu predstaviti vodstvu zavoda in mu oddati še posebno pismo (nekolkovano) prošnjo za sprejem v zavod. Oni učenci, ki bodo prestali sprejemni izpit na neki državni gimnaziji, lahko prošnjo za sprejem v zavod tekom meseca julija. Prošnji za sprejem prilože šolski izkaz s potrdilom o opravljenem sprejemnem izpitu ter rojstni in krstni list. Najbolje je, da prinese to listino osebno v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov k vodstvu zavoda.

Istotako lahko prošnjo tekom meseca julija za sprejem v II., III. in IV. razred dijak z drugih klasičnih gimnazij. Prinesiti morajo osebno vodstvu zavoda pismo prošnjo s prilogami: zadnje šol. izpričevalo in rojstni list. V te razrede pa se sprejemajo samo dobri, nepokvarjeni dijaki z odličnimi in prav dobrimi izpričevali, pod nobenim pogojem pa ne ponavljalci.

Letno plačilo se določa po izpričevalu in gnotnih razmerah dotične družine. Polno plačilo za dečke ljubljanske škofije znaša za celo šolsko leto 6000 Din, za dečke iz drugih škofij pa 7000 dinarjev. Plača se lahko tudi z življenjem po večjih tržnih cenah. Ubožnim prosilcem z odličnimi izpričevali se ta znesek primerno zniža. Če se dijak dobro izkaže s pridnostjo, pobožnostjo in vpludnostjo, uživa glede plačila v nadaljnjih razredih še večje ugodnosti. Vsa druga pojasnila glede oblike, knjig, šol. potrebščin itd. se dobe o priliki zglasitve v zavodu.

Vodstvo zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dekan Medvešek - 70 letnik

Tam doli v Posavju, v pravilčno lepem Vidmu bo danes stopil pred božji oltar gospod Janez Medvešek, župnik, dekan in konzistorijalni svetnik in se Veemogočnemu zahvalil za varstvo božje, ki ga je spremljalo v teku 70ih let njegovega življenja.

Petra in bogate vsebine je njegova življenjska pot. V Brezovem, sevnjske župnije, so mu 30. maja 1866. rojenice pele pesem življenja. Otroško radost in študentski idealizem, pa leta teologije z novo mašo, vse se je doživelo na tistem lepem domu, kamor se danes rad zablja.

Osemnajst let je bil župnik na Tinjah. Sreča so morala biti tista leta in ves srečen je ob spominu na nje. Vodnik je bil Pohorec. Kot duhovnik neoporečnega značaja je kazal pot v onostranost, po Slomškovem vzgledu pa je svoje dobre farane učil ljubiti tudi svoj materni jezik, svojo domovino.

Po njegovem prizadevanju je takrat tinjska občina prešla v slovenske roke. Ob njegovem odhodu ga je tinjska občina imenovala za častnega občana.

Na angelsko nedeljo pred 17 leti pa je jubilant prevzel novo župnijo Videm ob Savi in bil ob enem imenovan za dekana najboljše lavantinske dekanije. Bog ve, kolikokrat jo je v tem času že prepotoval: po dekanijah vizitacijah, po cerkvenih slavnostih itd. Povsod ga poznajo in povsod ga ljubijo zaradi njegovega čistega značaja. Z vekomur je prijazen, a vendar skrupolantno odločen v načelnih stvareh. 17 let, ki jih je preživel v svoji novi župniji, mu je prineslo mnogo radosti, pa tudi mnogo bridkosti. O slednjih molči. Življensko odpornost zajema iz tihe samote cerkve sv. Ruperta, ki ji je odkrbel nove zvonove in jo dal — z nemalimi žrtvami — še pred nedavnim na zunaj vso prenoviti. Prenovil je cerkev in vesel je tega, a še večje je njegovo veselje takrat, ko deli svojim vernikom kruh božjega življenja. Po njegovem prizadevanju je evharistično življenje v njegovi župniji na visoki stopnji.

Nešteti se danes veselo njegovega jubileja, najbolj pa prelepa videmska župnija, ki iskreno želi, da bi naš slavljeneec bil še dolgo za pastirja in vodnika.

Artiče pri Brežicah

Miklova Zala. To najlepšo igro izza časa turških vpadov na slovensko zemljo bodo vprizorili člani Prosvetnega društva v narodnih nošah dne 14. junija ob 8 zvečer na prostem v dolnoli pod župniščem. Ker bo to v našem Posavju res redek dogodek, ste vjudno vabljeni vsi iz bližnje in daljne okolice!

Za binkošne praznike najlepši film

REGINA

to je enoglasna sodba vseh tistih mnogoštevilnih, ki so prisostvovali včerajšnji premieri filma! Nežna romanca dveh idealnih mladih ljudi.

Predstave danes in jutri ob 15., 17., 19. in 21. uri

Nov Foxov zvočni tehnik. — Vstopnice nabavite v predprodaji. KINO UNION

Ljubljana

Red birmovanja v stolnici

1. Binkošna nedelja: a) dopoldne ob 9 pontifikalna škofova maša. Po končani maši, ob 10 se začne birmovanje. Zadnji blagoslov sv. birme se podeli trikrat: prvič ob 11, drugič ob 12 in tretjič ob sklepu birmovanja. b) Popoldne ob pol 3 slovesne večerice. Ob 3 začetek birmovanja. Zadnji blagoslov sv. birme ob sklepu birmovanja. Po sv. birmi slovesne liturgije.

2. Binkošni ponedeljek: Ob 10 dopoldne slovesna pontifikalna sv. maša. Po sv. maši ob enajstih začetek birmovanja. Zadnji blagoslov sv. birme je ob sklepu. — Botri naj skrbje, da prejmejo birmanci tudi zadnji blagoslov, ki spada k obredu sv. birme. Znamenje za zadnji blagoslov se da z zvonom, ki visi nad zakristijo stolnice.

Za mladino:

Vaše ljubljence oblačite pri nas. Prinašamo prekrasne letne obleke, tudi v kombinaciji n. pr.

Jankerje s primernimi hlačkami. Naše izložbe Vas vabijo.

TIVAR OBLEKE

⊙ **Poslanik Gira** pri gosp. banu. Včeraj ob pol 1 popoldne je češkoslovaški poslanik minister dr. Gira, ki je došel na otvoritev ljubljanskega veleposlaništva, službeno obiskal g. bana dr. Marka Natlačna v banški palači. G. poslanik se je z g. banom delil čas pogovarjal. Svojo vizitko je oddal tudi minister Sakellariopoulos, grški poslanik na našem dvoru v Beogradu.

⊙ **Gg. katehetom!** V sredo, dne 3. junija ob šestih popoldne bo g. katehet Ivan Pivk v posvetovalnici Jugosl. tiskarne predaval o vtihih s potovanja po Sveti deželi.

TEL. 22-21 KINO UNION TEL. 22-21

Predstave za birmance po smisli enotni cen: Din 4-50

David Copperfield

Danes in jutri ob 10-30 dop. — Botri in botrice! Pokažite deci ta film, ki bo otrokom ostal trajno v spominu!

⊙ **Promenadni koncert** na Napoleonovem trgu. Tujsko-prometni svet za mesto Ljubljano priredi danes promenadni koncert na Napoleonovem trgu pred križevniško cerkvijo. Koncert se prične ob 11.15 ter bo trajal do 13. izvajala ga bo godba Nar. žel. glasbenega društva »Sloga« pod vodstvom g. kapelnika Heriberta Svetla. Spored obseg v glavnem slovenske plesne in slovenske komade. Koncert bo prenašala tudi ljubljanska radio postaja. Ako bo vreme neugodno, promenadni koncert odpade.

⊙ **Celodnevni izlet** na Vrhniko priredi v nedeljo dne 7. junija križanska moška in mladeniška Marijina družba. Prijave za kosilo zanesljivo do 4. junija popoldne.

⊙ **Redno nočno čiščenje** presv. Zakramenta bo v ljubljanski stolnici v noči na prvi petek (od 4. na 5. junij). Iz knjige »Večna molitev« se bo

Fotoamaterji!

Kvalitetno izdelavo Vaših posnetkov in prvovrstne filme kakor vse potrebščine dobite najceneje pri „Fototehnika“

d. z o. z., Prešernova ulica 9 (poleg pošte). Zunanja naročila izvršujemo z obratno pošto! Sprejemamo v prodajo, kupujemo in zamenjavamo rabljene aparate in potrebščine.

⊙ **Sprejem prvega avstrijskega potniškega letala.** Kakor smo že poročali, se prične 1. junija, to je na binkoštni ponedeljek, zračna potniška zveza med Dunajem in Sušakom. Ta proga gre z Dunaja čez Gradec, Celovec, Ljubljano na Sušak. Potniško letalo odleti ob 10.15 z Dunaja, pride v Ljubljano ob 12.15 ter je ob 13. že na Sušaku. Na binkoštni ponedeljek, ko pride prvo avstrijsko letalo v Ljubljano, bo na ljubljanskem letališču prirejen primeren sprejem avstrijskih gostov, b kateremu bodo povabljeni med drugimi: gg. ban, mestni župan, zastopnik železniške direkcije, Tujsko-prometnega odbora, Aeroputa in Aerokluba in sorodnih organizacij.

ZOBOZDRAVNIK

DR. IVAN VERČON

NE ORDINIRA DO 1. JULIJA

— Ivana Cankarja Zbrani spisi (19 zvezkov) prinašajo vse pisateljevo delo, urejeno po času postanka in pojasnjeno z uvodi in opombami k posameznim knjigam. Posebej opozarjamo, da 19. zvezek, ki je pravkar izšel, vsebuje izredno važne politične izjave Iv. Cankarja in lista dela, ki so nastajale že v slutnji njegove smrti. Zbrane spise izdaja Nova založba v Ljubljani. Naročajte jih pri nji. Celotno delo bo zaključeno z 20. zvezkom.

⊙ **K fiziološki telovadbi za dame** in gospode se lahko prijavite in dobite pojasnila vsak torek in četrtek od 18—21 zvečer v telovadnici na učiteljski.

⊙ **Primarij dr. Božidar Lavrič** ne ordinira do 8. junija.

Lepe spomenike

po nizki ceni dobavlja kamaoseštvo

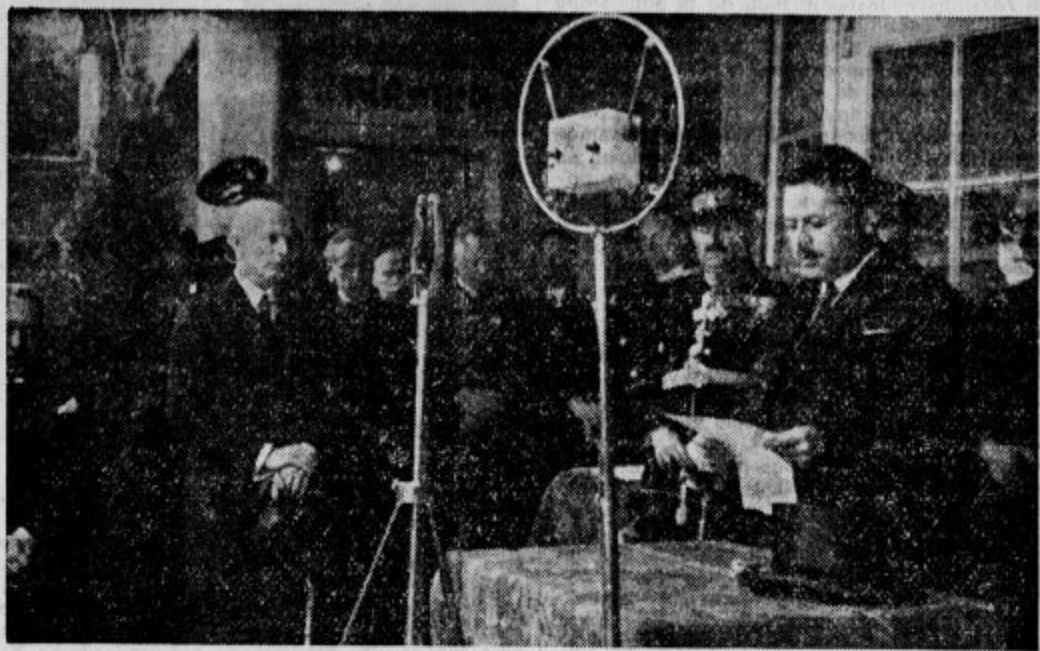
Kunovar Franjo - Ljubljana
Zahtevajte album

⊙ **Mesto venea** na grob v Beogradu umrlega g. J. Jernejčiča je daroval g. Milan Valand Vincencijevi konferenci sv. Jakoba v Ljubljani 150 Din.

⊙ **Dravska sekajla** nižjih poštних uslužbenecov so bo v nedeljo udeležila sv. maše, ki se bo brala v cerkvi sv. Cirila in Metoda. Ob tej priliki bosta — prvič — izvajala cerkvene pesmi godbeni in pevski zbor naših simpatičnih poštarjev, ki se že dalje časa z verno pripravljajo na pomembni praznik, ko bodo kronana njihova idealna prizadevanja v

XVI. ljubljanski velesojem

Ljubljana, 30. maja.

Redki pesimisti, ki so bili še pred petnajstimi leti trdno prepričani, da je ljubljanski velesojem le začasna ustanova, so se mogli danes prepričati, da je ta ustanova postala le važen mejnik in važno križišče gospodarskih interesov vse države ter obenem tudi važna in živahna vez naše države s drugimi evropskimi državami.

Udeležba Češkoslovaške je na ljubljanskem velesojem že tradicionalna. Enako so tradicionalne udeležbe nekaterih sosednjih držav. Razveseljena pa je udeležba dveh držav, ki sta letos zastopani oficijelno tako po svojih poslanikih kakor tudi po svoji trgovini, namreč Grčije in Poljske.

Slovesna otvoritev velesoja je bila na prostem. Predsednik velesoja g. Bonač je najprej pozdravil zastopnike Nj. Vel. kralja, div. generala Petra Nedeljkoviča, g. bana dr. Marka Natlačenca, ki je zastopal ministrskega predsednika dr. Stojadinoviča, notranjega ministra dr. Korošca in trgovinskega ministra dr. Vrbaniča, dalje g. škofa dr. Rožmana, ljubljanskega župana dr. Adlešiča in mariborskega župana dr. Juvana. Posebej je pozdravil polkovnika Batiča kot zastopnika vojne ministra, direktorja dr. Faturja kot zastopnika prometnega ministra, načelnika dr. Majerja kot zastopnika ministra za socialno politiko in narodno zdravje. Prisrčno je pozdravil tudi poslanika češkoslovaške republike dr. Girska iz Beograda, poslanika kraljevine Grčije g. Sakellariopulosa, zastopnike drugih držav.

Poleg ljubljanskih zastopnikov inozemskih držav je še posebej pozdravil poljskega generalnega konzula Fiedlerja, angleškega konzula Rap-pa, ki je zastopal angleškega poslanika Campbella in konzularnega gerenta Ziedlerja, ki je zastopal avstrijsko republiko. V nadaljnjem govoru je predsednik Bonač omenjal kolektivno razstavo kraljevine Grčije, ki jo zastopa glavni ravnatelj solunskega velesoja minister g. Calevras, toplo je pozdravil tudi zagrebškega župana g. Erberja in zastopnika velesoja v Bariju. Na koncu je pozdravil tudi vse zastopnike raznih korporacij in organizacij. V nadaljnjem govoru je omenjal razne specialne razstave na velesojem, tako gostilničarsko razstavo, gospodinjstvo razstavo, obrtniško razstavo, razstavo avtomobilov in razstavo društva »Živalce«. Izrazil je veliko upanje našega gospodarstva, da bo vlada, sodeč po izjavah uglednih članov vlade, izpolnila svoje namere s sanacijo slovenskih hranilnic, s čimer bi bil dan prvi pogoj za splošno sanacijo gospodarskega življenja. Spomnil se je pokojnega kralja Aleksandra, čigar spomin je bil primerno počaščen, nato pa je vzkliknil trikratni »Živele!« Vojaška godba je zaigrala namo državno himno.

V imenu gostilničarskega združenja je govoril predsednik g. Ciril Majcen, ki je naglašal važnost gostilničarske obrti za narodno gospodarstvo ter pomen sedanje gostilničarske razstave.

Govor bana dr. Natlačenca

Naše slovensko gospodarstvo slavi danes svoj največji vsakoletni praznik.

Zdi se, da se prav danes v teh izrednih prilikah potrjuje pravilnost in resničnost reka, da sta glad in ljubezen najjačji gonilni sili vsega

človeškega napredka. Glad, gospodarska stiska, ki pritiska s tako težo danes naše gospodarstvo življenje, in ljubezen do ustvarjanja vedno novega, popolnejšega, dovršenjega, sta činitelja, ki kljubujeta tudi najtežjim zaprekam, ki ustvarjata in gradita kljub vsem oviram.

Dokler v nas ne bo zamrlo stremenje po izboljšanju življenjskih pogojev in dokler bo to naše stremenje spremljala in plemenitila ljubezen do tvornega dela, želja po večji popolnosti, po večji in vedno večji dovršenosti, dotlej tudi ne bo usahnila v nas vera v uspeh lastnega dela in zagotovljen nam bo celo v najtežjih razmerah obstanek in napredek.

V tem smislu izrekam v imenu celokupne kraljevske vlade in še posebej pooblaščen od gospoda predsednika vlade in ministra zunanjih del dr. Milana Stojadinoviča, od gospoda ministra notranjih del dr. Korošca in od gospoda ministra za trgovino in industrijo dr. Vrbaniča upravi velesoja iskreno zahvalo in popolno priznanje na njeno delo in ji čestitam na njenih dosedanjih uspehih, izražajoč obenem srčno željo, naj bi ustanova ljubljanskega velesoja tudi nadalje krepko napredovala v vsestransko korist in v ponos Sloveniji in v vsej Jugoslaviji ter v čast in radost našega mladega kralja Petra II.

Po pooblastilu gospoda ministra za trgovino in industrijo g. dr. Vrbaniča proglašam, da je velesojem otvorjen.

Za šport in sončenje
Crema universal
»LA TOJA«

Mala doza Din 6.—, velika Din 12.—

Po slovesni otvoritvi so si odlični udeleženci ogledali velesojem, v prvi vrsti gostilničarsko razstavo, nato pa druge. V gospodinjstvi razstavi je bil prirejen zastopnikom skromen prigrizek. Gospodinjstvo razstavo je otvorila g. Kraigherjeva, ki je pozdravila g. bana dr. Natlačenca in druge.

Posebno pozornost na gostilničarski razstavi zaslužita dva oddelka, ki sta prav vzorno urejena: oddelk Zveze za tujski promet in oddelk Okrožnega urada. Zveza za tujski promet je spretno aranžirala — kljub premajhnemu prostoru — galerijo lepih fotografij iz letoviških krajev iz Slovenije, tako iz bivše Kranjske, še bolj pa iz bivše Stajerske. Ne manjkajo tudi velike fotografije novih, oziroma obnovljenih letoviških krajev Škofje Loke, Kranj in Radovljice, so pa vmes tudi lepe fotografije iz Hrvatskega Primorja, Dalmacije, Bosne in drugih južnih pokrajin. Posebno pozornost vzbuja ogromen relief dravske banovine, ki je izdelan zelo precizno in v živih barvah ter zelo nazorno, v najbolj primernem razmerju 1 : 1 in pol.

Okrožni urad nas ne moli s suboparnimi statistikami, temveč z nazornimi slikami in ponazorjenimi podatki, kako in koliko daje gostilničarska obrt zaslužka delavstvu, zanimiv pa je tudi njegov higijenski propagandni oddelk.

K raznim drugim oddelkom se v teku tisanja velesoja še povrnemo.

40 852 zdravnikov

v tu in inozemstvu je pismeno potrdilo, da je zajamčeno kofeina prosta kava Hag zares blagodat v vseh slučajih, v katerih nespečnost, srčna napaka in druge nervozne motnje silijo k temu, da se izloči kofein. Hag je pristna, čista plantažna kava visoke kakovosti, strokovnjaško sestavljena iz najfinejših vrst kave. Samo kofein je odstranjen iz teh kavnih zrn. Zategadelj kava Hag ni samo blagodat in izhod za ljudi z občutljivim organizmom, marveč tudi užitek brez primere za najbolj razvijenega sladokusca. Cešd neki zdravnik je zelo dobro imenoval kavo Hag kot blagoslov za človeštvo.

KAVA BREZ KOFEINA

PRISTNA PLANTAŽNA KAVA

KAVA HAG

VARUJE SRCE IN ŽIVCE

A

G

ZAJAMČENO
OPROŠČENA
KOFEINA

VARUJE SRCE IN ŽIVCE

Priv. doc. dr. ing. Č. Nagode:

Izvoz

iz naše banovine v ostalo državo

Podlaga za načrtno ureditev gospodarstva je v bistvu zemljevid politično zaključenega ozemlja z urisanimi obstoječimi in ustvarljivimi relacijami med proizvajalnimi in potrošnimi področji raznih pokrajin in proizvodov. Na takem zemljevidu mora biti nazorno predloženo, kolike in katere možnosti izmenjav sploh obstoje ter katere veje produkcije in konsumja je potrebno preusmerjati, da dosežemo v državi čim uspešnejšo koordinacijo sestavnih enot in čim pravilnejšo socialno ravnotežje med stanov.

Plovba, železnice in ceste so one tehnične naprave, ki vežejo in zblizajo področja primanjkljajev z onimi presežki. Dokler torej o teh nimamo povsem jasne slike, smo vedno v nevarnosti, da izbrana smer in vrstni red izgradbe prometnih sredstev ne odgovarja bistvenim interesom gospodarstva. Ravno za smotno prometno-tehnično organizacijo je gospodarski načrt predpogoj uspeha.

Izdelava »teoretskega« temelja za določitev novih smernic ekonomije pa srečava v naši državi še prav posebnost stvarne težkote. Razne statistike ne nudijo v obdelavi snovi onega gradiva, ki bi ga potrebovali. Tako n. pr. povprečna potrošnja raznih dobrin, ki bistveno zavisi od kraja in časa, v statistikah ni obdelana. Na vsak korak nam dalje manjka znanstveno-kritičnih dognanj o

je ureditev njih prodaje mnogo bolj zavisna od konsumno- in tarifno-političnih ukrepov nego od novih prometnih gradb.

Sirina travkov na našem kartogramu, ki pomenjajo jakost transportov, kaže, kake važnosti je z državno-prometnega stališča skrajšanje zveze Slovenije proti Sušaku. V finančni zakon uneseni amandament o gradnji železnice Črnomelj—Vrbovsko, daje formalno garancijo, da bo končno vendarle prišlo do gradbe.

Skupno jakost transportov preko Rosalnice in Brežice ter danes v bistvu le glavno linijo razbremenjujočih prog preko Ormoža in Rogatec odgovarja zmanjšani intenzivnosti izvoza v času gospodarske depresije. Pričakovati je, da se bodo izvozni tokovi v prihodnosti bistveno ojačili. Premogovna industrija verjetno ne bo več obratovala z ono kapaciteto, s katero je bila zaposlena v prvih letih po prevratu, ko je stvarno radi svoje opreme in drugih okolištin imela v državi monopol položaj. Vendar je računati na realno razmejenem področju njenega konsumja s povečanjem debita.

Trdnjša organizacija in zavestnejše vodstvo lesne trgovine bo zahtevalo tudi proti jugovzhodni državi izgraditev prog zadostne kapacitete, na katerih ne bo obratnih zastojev.

TOVORNI PROMET L. 1935 IZ PODROČJA DRAVSKE BANOVINE PROTI ŽEL. POSTAJAM V OSTALI DRŽAVI.

□ POSTAJE, KI SO TVORILE POVPREČNO
NAD 1 VAGON DNEVNO

IZVOZ DR. BANOVINE V
OSTALO DRŽAVO PO VRSTI IN
MNOŽINI TVORA V LETU 1935
v t. (S. 153) 100 %

rezervah obratujočih in o izrabljivosti novih virov za kritje tuzemskih potreb. Ne izvaja se zadostno uspešna kontrola nad tujcem oddanimi koncesijami, ki pogosto z minimalnimi realnimi koristmi za naše narodno gospodarstvo trošijo bogastvo naše zemlje in delavno silo našega človeka.

Kot prispevek k velikemu delu, ki ga moramo še izvršiti, predno bomo ustvarili podrobno podlago za novo gospodarsko politiko, priobčujem podatke o izvozu naše banovine proti ostali Jugoslaviji, vključno obmorske postaje.

Železnica in splavarenje sta obe glavni obliki, v katerih se vrši odvoz iz Slovenije.

Kot je razvidno iz kartograma, so železnice v l. 1935 odpeljale skupno 51.133 vagonov tovora. Od tega je bilo 21.121 vagonov (41%) lesa, 15.365 vagonov (30%) premoga in 4.775 vagonov (9%) kovinskih izdelkov. Znatneje so dalje zastopani mineralni materiali, kamen (7%), poljski in kemični proizvodi (4 in 3%) ter bruševina (3%). Vsi ostali tovori skupno zavzamejo po množini le 3%.

Višina udeležbe lesa na volumnu izvoza je pojava, ki jo imamo množinami, ki se splovljajo po Dravi in Savi z Dreto in Savinjo. Po podatkih šum. odd. banske uprave za l. 1934 je odplulo v 2586 splavih ca. 35.000 pl. m³ lesa.

Veliko večino proizvodov gozdarstva oddajamo na Sušak, podrejeno tudi na Split. Glasom že priobčenega kartograma za izvoz Slovenije na morje znaša ta okoli 15.000 vagonov. Splavljeni les se troši ob Donavi ter spodnji Dravi in Savi. Premog, nato vržen na postajah Zagorje, Trbovlje in Hrastnik (12.138 vagonov), odpelje glavna proga proti Zagrebu ter na njo priključne železnice. Kakor je razvidno iz razdelitve nakladalnih postaj, ki atovirajo povprečno vsaj en vagon dnevno v namembni za jugovzhod države, predstavlja les ploskovno raztresen, premog pa krajevno koncentriran merodajni tovor izvoza naše banovine.

V primeri z množino lesa in premoga so vse ostale dobrine neznatneje udeležene ter pritekajo na omrežje dokaj enakomerno ali v manjših množinah. Z ozirom na po enoti težje večjo vrednost

Ze iz pregleda samega izvoza Slovenije izhaja, da obstoji v sklopu državnega gospodarstva močan interes na tehničnosti, ki vodi iz skrajnega severo-zapada proti Podunavju in moravsko-var-darski depresiji. Tem zahtevam odgovarja v skladu z obliko in gorsko strukturo Jugoslavije postopna izgraditev v dravski banovini zgoščenih železnic, ki naj se — kakor je to razvidno na skici — proti jugovzhodu pahljačasto podaljšajo.

Obdravska železnica bo kot prva dobila z zvezo Varaždin-Koprivnica, ki je v gradnji, svoj, če tudi za enkrat nekoliko okorno organiziran, nadaljšek do Osjeka. Glavna proga Zidani most—Belgrad naj dobi preko Banjaluke desnobrežno vzporednico v severni Bosni na Belgrad. Oživotvori naj se preko 60 let stara zamisel centralne bosanske proge preko Zenice kot industrijskega središča in Sarajeva, priključene na Kosovo. Ob jugoslovansko-italijanski meji in Jadranski obali naj prevzame cesta na celini vožnino prometno vlogo.

Seveda je to velikopotezen gradbeni načrt, katerega izvedbe pri današnjem stanju gospodarstva v celoti še ne potrebujemo. Za stike dravske banovine z vzhodom države je važno predvsem, da se čimprej izgradi pričeta proga pri Varaždinu. Dalje je pravočasno in primerno jakosti prometa poskrbeti za ojačenje prog Zidani most—Zagreb in Črnomelj—Karlovac. Vse te gradbe pa so seveda v ozadju napram zahtevi po dobri transverzalnii zvezi Slovenije na morje.

Cerklje ob Krki

Ker mi ob izstopu iz službe trgovine Pleterski v Dol. Pirošiči ni bilo mogoče se od vseh posloviti, se s tem vsem obiskovalcem za skoraj 10 letno zaupanje najsrčneje zahvaljujem, ter prosim, da ostanete tudi v bodoče še trgovini naklonjeni. — Z Bogom! Justi Kogej.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutra na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 23. V. 1935.

Stanje naših kliringov

Po poročilu Narodne banke je znašal saldo naših kliringov dne 28. maja 1936:

Nemčija 371.425.706 Din (21. maja — 6.740.937), Turčija 1.064.000 (— 1.153.000 Din) in Italija 148 milijonov 856.830 Din (— 651.451 Din).

Jugoslovanska banka d. d. Dne 26. maja t. l. je bil XXVI. redni občni zbor Jugoslovanske banke d. d. Občni zbor je vzel na znanje poročilo upravnega sveta o poslovanju v preteklem letu, odobril zaključne račune in sprejel predlog, da se čisti dobiček, ki po odpisih in po dotiranju pokojninskega fonda z Din 600.000 znaša 756.616.50 Din, skupaj s prenosom dobička iz leta 1934 v znesku 711.787.42 Din, torej skupno 1.468.403.92 Din, prenese na novi račun. — V upravnem svet je bil ponovno izvoljen g. dr. Ferdinand Gramberg, kot novi člani pa so bili izvoljeni: g. Prokop Čipera in g. dr. Cvetko Gregorič.

Novo mesto

Polkovno slavo je praznovalo v četrtek vojaštvo 29. pešpolka novomeške garnizije. Ob 9 dopoldne je bila proslava v vojašnici in Križatijski ulici, ob 10 pa je bil na trgu Kralja Petra pred magistratom mimohod vojaštva pred predstavniki oblasti, uradov, vojaštva, učiteljsva in rezervnih oficirjev, potem pa je bila gostom, kakor tudi vojakom pripravljena zakuska na dvorišču vojašnice.

Velikodušen dar. Vincencijeva konferenca v Novem mestu je letos obdarovala 23 dečkov in deklic, ki so sprejeli prvo sv. obhajilo, z obleko in čevlji.

Jesenice

Obisk inženjerjev Jugoslavije. Ob binkoštnih praznikih bo na Bledu kongres Udruženja jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov. Po kongresnih prireditvah bodo napravili skupni izlet v obrate Kranjske industrijske družbe, ki so poznani kot najbolj moderni na vsem Balkanu, četudi stoji za njimi zgolj požrtvovalnost privatne podjetnosti. Inženjerjem želimo veliko pridobitev na turneji po slovenski privatni industriji.

Za nabavo reševalnega avtomobila. Dne 21. junija bo na Jesenicah velika tombola, ki jo priredi jeseniška prostovoljna gasilska četa v ljudsko korist. Ker gre dobiček za nabavo avtomobila, ki ga Jesenice potrebujejo, vabijo na sodelovanje vse Jeseničane. Začetek tombole ob dveh popoldne na bivšem Ferjanovem vrtu. Razpisani veliki dobitki.

25 letnice poroke praznujeta vrta katoliška zakonca gospod in gospa Soklič na Jesenicah. Ugledni katoliški družini, ki je jeseniškemu prostvetnemu gibanju dala toliko sodelavcev, želimo še srečnejšo 50 letnico.

Dr. Julius Kugy, poznani planinski publicist, je na Jesenicah obiskal svojega prijatelja inž. Rudolfa Dr. Kugy je velik prijatelj Slovencev in je za našo planinsko propagando gotovo napravil več kot morda katerikoli od poklicanih. Njegove štiri knjige o Julijskih alpah so iz nemščine prevedene tudi v angleški in francoski jezik, da vabijo prijatelje v naše gore.

Strela ubila očeta osmih otrok

Škocijan pri Turjaku, 29. maja. Nevhte, ki zadnje dni redno nastajajo v opoldanskih urah, so v petek popoldne zahvale v vasi Male Lipelce v hri Škocijan pri Turjaku smrtno žrtve. Strela je namreč ubila uglednega posestnika, 37 letnega Jožeta Adamiča, ki zapušta ženo in osem otrok. Adamičeva družina je bila v petek popoldne na polju na delu, ko se je nebo nenadoma pooblačilo ter je prišlo treskati. Žena in otroci so pobegnili domov, Adamič sam pa je stopil pod bližnji hrast. Med gmenjem je tre-

ščilo v hrast in v Adamiča, strela je udarila Adamiča naravnost v desno stran ter nato v srce ter šla po vsem telesu v zemljo. Adamič je bil takoj mrtov.

Vsa vas je v žalosti za pokojnim Jožetom Adamičem, ki je bil skrben gospodar ter zelo agilen organizator. Bil je ustanovitelj in poveljnik gasilske čete v Škocijanu ter je bil tudi član krajevnega šolskega odbora. Pogreb pokojnika bo v nedeljo popoldne. Vrlemu možu naj sveti večna luč! Zaljubljenim naše sožalje!

Slovenska zemlja in nemški samostan

Pod tem naslovom je »Jutro« v številu 120 na drugi strani obravnavalo zadevo s posestvom Pekre na način, da bi utegnula javnosti dobiti o tem napačno sliko. Da se to ne zgodi, naj slušajo sledeče ugotovitve:

Cl. 267 St. Germaanske mirovne pogodbe določa, da mora avstrijskim državljanom ostati popolnoma neokrnjena zasebna lastnina zasebne pravice in koristi, ki jih imajo na ozemlju, ki je pripadalo avstro-ogrski monarhiji. Benediktinski samostan Sv. Pavel na Koroškem je že več 100 let lastnik posestva v Pekrah, zato velja določba mirovne pogodbe tudi za to zemljišče in za ta samostan. Zato je pisanje in govorjenje, da se naj zemljišča, ki so last samostanov, ki imajo svoj sedež v Avstriji, porazdelijo, zlobno, ako se hoče s takim pisanjem zavestno zavajati ljudi proti ukrepom državnih oblasti glede tujih lastnikov, neumno, ako list, ki hoče biti resen, piše o stvarih, o katerih nima pojma. Razen razsode haškega razsodišča tako v zadevi Belje, v zadevi posestva grofa Szapari v Prekmurju, pa tudi tkzv. nemške hiše v Celju itd. itd. pričajo dovolj jasno, v kakem nepravilnem pride država, ako ne upošteva določb mirovne pogodbe.

Posestvo Pekre, v izmeri okoli 21 ha, je torej že od nekdaj last benediktinskega samostana Sv. Pavel na Koroškem. Z zakupno pogodbo z dne 16. X. 1920 je to posestvo vzel v zakup Poverjenstvo za kmetijstvo deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani. V zakupni pogodbi se navajajo posamezne parcele, ki so predmet zakupne pogodbe in se potem navaja tudi površina posameznih kulturnih vrst, kakor sledi: 6 ha a 86 m² vinogradov, 4 ha 27 a 73 m² vrtov (sadovnikov), 5 ha 33 a 68 m² travnikov in pašnikov, 80 a 71 m² njiv, 68 a 91 m² koloseka, 8 a 81 m² ribnikov, 9 a 39 m² stavbišč ter na teh se nahajajo čisto polja, in sicer: hiš, 3, 6 in 7, gozda 2 ha itd.

V zapisniku povodom predaje ozir. prevzeta posestva Pekre v državno oskrbo na podlagi zakupne pogodbe, ki se je sestavil dne 6. XI. 1920, se ugotavlja, da se obenem s posestvom prevzema tudi na posestvu stanujoči dve viničarski rodbini, prva s 6 družinskimi člani, druga s 4 delovnimi močmi. Obenem se je sestavil kletni inventar, kateri je tudi bil dan v najem. Zakupna pogodba se je sklenila za dobo 15 let, zakupnina je znašala samo 2500 letno. Po preteku zakupne dobe mora zakupojemnik posestvo vrniti v stanju, v katerem se nahaja, vse naprave ter vse stroške za preureditev posestva trpi zakupnik in prepusti isto po preteku zakupne dobe brezplačno zakupodajcu. Adaptacije na poslopih in dozidave, kakor tudi nove zgradbe lahko lastnik prevzame, lahko pa tudi zahleva, da mora zakupojemnik dotične zgradbe podrediti, material odstraniti ter svet spraviti v prejšnji stan. V pogodbi se tudi izrečno poudarja, da je Poverjenstvo za kmetijstvo vzel posestvo v zakup v svrhu ustanovitve državnega preizkuševalnega vinograda.

Na podlagi te pogodbe je javna uprava na posestvu v Pekrah osnovala razsadnik in trsnico ter uvedla na posestvu tudi viničarske tečaje. Takšno je bilo stanje, ko je začela delovati komisija za agrarno reformo. Prvi odlok je izdal Okrožno agrarni urad v Mariboru dne 4. 8. 1922 št. 3387. Z ozirom na obstoječo zakupno pogodbo je ta odlok podelil celo posestvo Pekre lastniku v drugo polovico ožjega maksimuma.

Ni torej res, da se je posestvo Pekre že pred 10 leti razlastilo. Res pa je, da je vključ obstoječi zakupni pogodbi banska uprava hotela posestvo razlastiti sebi v korist, toda tozadevne odloke je ministrstvo Poljoprivrede razveljavilo in to naposled z odlokom z dne 19. 8. 1931, Br. 45933/Vla. Medtem je stopil v veljavo zakon o likvidaciji agrarne reforme od 19. 6. 1931. Ta zakon je v skladu s prejšnjimi predpisi ponovno določil, da vinogradi z viničarskimi deputati in sadonosnimi ne morejo biti predmet razlastitve za agrarne interese, gozdovi pa le tedaj, ako presegajo površino 1000 ha.

Vključ tej določbi je banska uprava znova razlastila sebi v prid posestvo Pekre in to z odlokom z dne 4. 2. 1933 III/6 Nr. 1241/V, in to vključ temu, da se je samostan skliceval na določbe zakona. Banska uprava je torej postopala tako, kakor bi določb, s katerimi se prepoveduje razlastitev vinogradov in gozdov, sploh ne bilo. Na pritožbo samostana je ministrstvo razlastitve in odloke banske uprave potrdilo; ugovore samostana, da se vinogradi, sadovniki, gozdi in poslopja v smislu zakona o likvidaciji agrarne reforme ne smejo razlastiti, je ministrstvo zavrnilo z ugotovitvijo, ki je bila v nasprotju z vsemi ugotovitvami komisij, ki so poslovale na kraju samem, da ugotove kulturne vrste posameznih zemljišč. Ministrstvo je namreč v svoji odločbi ugotovilo, da ne gre za vinograde, za sadovnike in za hiše, temveč za »popolnoma napuščene

vinogradniško zemljo» in da tudi razlastitev gozda ni protizakonita, ker leži gozd o kompleksu te »popolnoma napuščene vinogradniške zemlje«. Res pa je, da so vse komisije ugotovile, da so se na posestvu Pekre nahajali leta 1920 vinogradi, sadovniki, viničarski deputati in 3 hiše z gospodarskim poslopjem in da leži gozd nekaj kilometrov vstran od ostalega posestva in da tvori del velike gozdne parcele, ki sega daleč na Pohorje.

Iz tega je razvidno, da je ministrstvo v svoji odločbi moralo dejansko stanje popolnoma po-
tvoriti, da je moglo spraviti svojo odločbo v sklad z zakonom. Brez dvoma je, da ministrstvo ni imelo povoda pohtevati dejanski stan, temveč da se je to moralo zgoditi s strani banske uprave, ki je napela vse sile, da bi dobila posestvo Pekre

Agrarna reforma na veleposestvu Auersperg na Kočevskem

To posestvo je največje posestvo v Sloveniji. Meri okoli 23.500 ha, od katerih je pa okoli 22 tisoč 860 ha gozda. Pri razdelitvi države na banovine je pripadlo od tega veleposestva okoli 18.700 hektarjev na dravsko banovino, okoli 4800 pa savski banovini. Dne 26. junija 1931 je izšel zakon o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih. Razen določil o poljedelski zemlji ima tudi določba, da se lahko razlastijo v dravski banovini vse gozdne površine veleposestev nad 1000 ha, v tkzv. Gorskem kotaru (okrajji Delnice, Vrbovsko in Sušak v savski banovini) pa nad 1000 oralo. Na temelju tega zakona je izdala vlada dne 16. februarja 1932 dva odloka o razlastitvi. Auerspergu je bilo po teh odlokih odvzetih v dravski banovini okoli 14.780 ha gozda in puščenih 3000 ha, v savski banovini pa mu je bilo odvzetih okoli 2500 ha in puščenih okoli 2900 ha. Skupno mu je bilo za enkrat puščenih okoli 5300 ha. Od tega si je izbral pri svoji žagi v Soteski okoli 1000 ha, v bližini svoje žage v Jelendolu okoli 2000 ha, pri njegovi žagi v Glazuti pa mu je ostalo okoli 2500 hektarjev. Razlastitev veleposestniških gozdov se je izvršila v korist okoliških občin, ki so postale idealne solastnice teh gozdov. Za upravo razlastitvenih gozdov je bila v dravski banovini imenovana »Uprava razlastitvenih veleposestniških gozdov« s sedežem v Ljubljani, v savski banovini pa s sedežem v Delnicah. S strokovno upravo se naj očuvajo ti gozdovi pred propadanjem.

Ko je izšel odlok o razlastitvi, je popuščil Auersperg prizadetim občinam poravnavo na ta način, da jim odstopi del prirojenega gozda brezplačno, če se mu povrne večji del razlastitvenih gozdov. Vodila so se dolgotrajna pogajanja, na katera so upivali vsakovrstni interesi. Nekatere občine, predvsem kočevske, ki so se bale izgubiti Auersperga kot stebra svoje pomembne politike, so bile za poravnavo, druge občine so bile pa proti. Tako je ostalo do danes. Auersperg se je posluževal pri svojem prizadevanju vseh mogočih sredstev. Kot avstrijski državljan je užival tudi vse diplomatsko podporo Avstrije.

Naši merodajni faktorji, tako pod prejšnjim kot sedanjim režimom, iz gospodarskih razlogov so bili naklonjeni enemu, ugodni poravnavi. Zanj je zasliševanje občin glede poravnave se je vršilo v času od 9. do 26. marca t. l. Pri tem se je večina občin pod raznimi političnimi in nemško nacionalnimi vplivi izrekla za nadaljevanje pogajanj z Auerspergom, druge so jih pa odločno odklonile. Upoštevajoč mnenje občin, ki so bile za nadaljevanje pogajanj, je predsednik časne državne uprave v Ljubljani omenil, da bi se pogajanja za sporazum vodila lahko edino na isti bazi, kot je služila za dosežen sporazum pri knezu Alfredu Windischgrätzu, veleposestniku v Rogatcu. Pri je češki državljan in je že bil vložil tožbo pri mednarodnem razsodišču v Haagu. Kmalu pa je uvidel brezupnost tožbe in je umaknil. Po tem ključu bi se povrnilo Auerspergu v dravski banovini okoli 3000 ha gozda poleg že puščenih. Njegove žage, na katere se je vedno skliceval, bi dobile dovoljno zaledje. Brezplačno pa bi odstopil bolj oddaljene in precej izsekane površine, od katerih so nekatere le balast. Auersperg pa je tudi to bazo odklonil. Tako so postala nadaljnja pogajanja brezsmiselna.

V zadnjem času izvršujejo agrarne oblasti dokončno določanje objektov, nato se bo izvršila cenitev po zakonu in določila višina odškodnine. To delo bo trajalo še nekaj mesecev. Začasna drž. uprava je imela zaradi neurejenih razmer zelo težko delo. Auersperg jo je oviral kjer je le mogel. Toda kljub temu je uspešno gospodarila. V teh letih najhujše gospodarske krize ji je uspelo doseči znaten čist dobiček, tako da je lahko položila pri hipotekarni banki obroke za odškodnino Auerspergu, presežek bo pa stavila na razpolago občinam v socialne namene.

Auersperg pošilja zaradi razlastitve že dolgo časa na razna mesta »memorandume«, v katerih po svoje dokazuje, kakšne silne krivice so se mu zgodile in izreka grožnje.

Mislimo, da Auersperg nima vzroka pritoževati se mnogo. Če pri razlastitvi mu je bilo puščenih 5300 ha najboljšega gozda, medtem ko so bili pri sosednjem, še večjem veleposestniku knezu Turn-Taxisu v savski banovini odvzeti vsi gozdovi nad 1000 oralo. Še danes je Auersperg največji posestnik v naših krajih.

Polom poravnave so mu nameravali zaščititi vso industrijo. Odškodnina, določena za razlastitvene gozdove, res ni bila velika. Toda medtem je vrednost gozdov toliko padla, da bo za mnoge oddaljene in izsekane površine popolnoma odgovarjala. Grožnje s razsodiščem v Haagu se torej ni bati. Toda zastoj bi iskali pri Auerspergu uvidenosti. Za poravnavo je nudil večina malovredne površine in ko je vključ vsemu pritisku ni dosegel, je začel povsod blatiti Slovence, jim očitati boljševizem in bogve kaj še vse. V zadnjem času je začel Auersperg govoriti z ustavitvijo svojih žag. Dejansko je prodal iz svojih razlastitvenih gozdov okoli svojih žag Jelendol in Glazuta okoli 15.000 kubičnih metrov okroglega lesa, ki je bil namenjen za te žage. Pokupili so imel

brezplačno v svojo last, četudi proti izrečnemu besedilu zakona.

Jasno je, da je bila pri opisanem dejanskem stanju samostanu dana možnost, da se pritoži na haško razsodišče. Jasno je tudi, da bi samostanu z lahkoto bil uspel dokaz, da ugotovitev v odločbi ministrstva poljoprivrede, da gre za »popolnoma napuščeno vinogradniško zemljo«, ne odgovarja dejstvu in da je ta ugotovitev storjena samo za to, da se navidezno spravi odločba v sklad z zakonitimi predpisi. Preden je pa samostan nastopil to pot, se je obrnil še enkrat na bansko upravo s predlogom na obnovitev postopanja. Komisija, ki se je na to vršila, je ugotovila, da ugotovitve ministrstva poljoprivrede ne odgovarjajo dejstvu. Ugotovilo se je, da je namreč, da se danes rastejo v velikem delu vinograde one trte, ki so rastle leta 1919, ugotovilo se je, da se danes stoji one 3 hiše in ono gospodarsko poslopje, ki je stalo leta 1919, in nadalje se je ugotovilo, da gozdna parcela, ki je bila razlastljena, nikakor ni v enklavi ostalega zemljišča, temveč da se nahaja od posestva oddaljena nekaj km in to v arondaciji velike gozdne parcele.

Ako bo ministrstvo prošnji na obnovo postopanja ugodilo, se pač samobesbi razume, da bo banska uprava morala posestvo Pekre vrniti lastniku. S tem bi bilo upostavljeno zakonito stanje, obenem bi pa bil zbrisan veliki madež od državne uprave, ki je v prizadevanju, da bi dobila banovina brezplačno posestvo Pekre v svojo last, šla tako daleč, da je spremenila na papirju vinograde, sadonosnike in hiše v »popolnoma napuščeno vinogradniško zemljo« in je premetala gozd, ki leži nekaj km oddaljen od posestva, v sredino te »popolnoma napuščene vinogradniške zemlje«.

ga slovenski lesni trgovci iz bližnje in daljnje okolice in ga vozijo zdaj mimo njegovih žag proč. Ni sicer slabo, če pridejo domači lesni trgovci do cenenejšega lesa za svoje industrije. Toda Auersperg ni mislil pomoči njim, temveč udariti delavce, ki so zaposleni na njegovih žagah. Nameščenec — seveda le samo Slovence — je že odpovedano. Žage se bodo že kakšen mesec dni ustavile in potem pridejo delavci na vrsto. O povzemanju krize na lesnem trgu ne more biti govora, v dokaz je to, da so les pokupili drugi trgovci, ki ga morajo prevažati na velike daljave.

Glede trditve, da mu primanjkuje denarja za obratovanje, opozarjamo na to, da je bil Auersperg predlaskim kaznovan zaradi prepovedanega izvoza denarja. Vse Auerspergove žage so bile od nekdaj pa do leta 1925. oddane v najem. Šele v zadnjih letih jih je postopoma vzel v svojo lastno rezijsko. Predlog, da da žage zopet v najem, če neče sam obratovati, je odklonil in jih bo rajši pustil razpasti.

Zgleda, da je Auersperg izgubil vso razsodnost. Pozablja, da so mu bile površine nad 1000 hektarjev puščene samo zaradi njegove industrije, da ne izgube morda naši ljudje kruha, pozablja nadalje, da postaja v zvezi s tem razlastitev več do 1000 ha, kot jo predvideva zakon, zopet odprta, pozablja končno, da imamo mi še druga sredstva za zaščito našega delovnega ljudstva.

Mislimo, da bo početje Auersperga odprlo oči še listim, ki so doslej iz gospodarskih razlogov poveselili poravnavo z njim. Prej tlaka, pozneje zaslužjenost tujemu kapitalu in protinarodnim interesom, ali ne bo nikdar konec krizevega pota našega naroda? Treba bo zbrati zadnje moči in po potrebi tudi zadnje dinarje, da se končno rešimo

Na stvar se še povrnemo!

Blagoslov vogelnega kamna cerkve Kristusa Kralja v Hrastniku

V nedeljo, dne 7. junija bo prevz. g. knezoškof dr. Ivan Tomažič blagoslovil vogelni kamen in vložil listino za cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku. Slovenski obred se bo izvršil popoldne ob 4. Ta delavska cerkev, za katero je veliko župnij obek škofij prispevalo z izredno ljubeznijo in požrtvovalnostjo, se že prav pridno gradi. Na dveh frontah so betonski zidovi postavljeni že šest metrov visoko. Nad spodnjimi prostori se polaga že tudi železobetonska plošča. Vabimo za ta slovesni dan v našo črno hrastniško dolino vse one, ki so si od ust pritegnili, da so dali svoj dar, da bo kmalu črna dolina imela svojo novo svetlišče. Ta cerkev Kristusa Kralja bo spomenik ljubezni slovenskega ljudstva do rudarjev in delavcev, kajti slovensko ljudstvo je s svojimi darovi za cerkev dalo brezposelnim dela in kruha, postavilo pa tudi cerkev kot ljudsko univerzo za srčno vzgojo v črni dolini. Zato vsi naši dragi dobrotniki, iskreno dobrodošli!

Sv. Benedikt v Slov. gor.

Kakor smo že poročali, bo na binkošti pri nas Ciril-Metodijski tabor v proslavo 1050-letnice sv. Metoda. Spored: 1. Zjutraj budnica, igra godba g. Slaveka Belna; 2. Pri obel službah božjih govori o pomenu sv. Solunceva za Slovence; 3. Popoldne ob 3 ljudski tabor, na katerem govori g. Franjo Zebot, nato slavnostna krstna predstava »Naša apostola«, pri kateri sodeluje nad 110 igralcev, konji, godba. Zbori mož, fantov, deklet ter žen bodo imeli prekmursko narodno nošo, katero so si sami napravili. Zlasti slikovita bo ženska noša. »Naša apostola« nas bosta uhrdila v prepričanju, da moramo biti Slovenci kristjani, če hočemo Slovenci sploh ostati. »Vstopnina za predstavo bo zmerna. Vabimo vse, da pridejo na binkošti v idilično benediktinsko dolino. Če bi na binkošti deževalo, tedaj bo tabor na binkošti ponedeljek; če bo pa tudi v ponedeljek dež, tedaj se vrši vsa slovesnost 7. junija.

Šoštani

Prosvetni tabor. Ko je bilo ustavljeno preganjanje katoliške prosvete, je začelo po naših družinskih kleti živahnejše življenje kot kadarkoli. Po znani svobodoljubni in pravični odločbi našega voditelja in notranjega ministra dr. Korošca o katoliški slovenski prosveti je tudi naše društvo pričelo delati z močnim razmahom. O tem pričajo zlasti mesečne prosvetne ure z vedno množestvilno obiskanimi predavanji, ki so se vršila tudi ločeno za fante in moške ter dekleta. Da poglobimo to delo pri nas in ga poživimo v prosvetnih družinih Savinjske, Mislinjske in Soške doline, bomo imeli v nedeljo, dne 7. junija prosvetni tabor s sv. mašo in pridigo ob pol 10 na gričku poleg cerkve, kjer se bodo vršile tiste dneve pasijonske uprizoritve. Cerkevni govor bo prof. Karo Ante, nato pa bodo govorili g.

Razstava bratov Vidmarjev

Ljubljana, 29. maja.

Včeraj ob 19.50 zvečer je bila otvoritev umetniške razstave bratov Draga in Nandeta Vidmarja v Jakopičevem paviljonu pod okriljem društva »Slovenski lik«. Razstava je odprla umetnostni zgodovinar in kritik dr. France Stele, ki je najprej pozdravil odlične goste, tako nadzornika Dolence kot zastopnika bana, dr. Moleta kot zastopnika župana, dr. Windischerja kot predsednika Narodne galerije, upravitelja Zormana ter odličnega gosta, ki je prišel iz Zagreba, poljskega generalnega konzula dr. Flieger-Albertija z gospo ter ostalo občinstvo. — Uvodoma je v govoru, ki ga je prenašala tudi naša radijska postaja, označil razvoj likovne umetnosti po vojni po vseh generacijah — brata Vidmarja spadata k drugi — ki je začela v znamenju abstraktnega ekspresionizma ter se polagoma razvijala v umetnost stvarnost, iz duhovne ekstatze v opisanje vasi in življenja v njej. Potem se je ustavil podrobneje pri razstavljalcih, podal življenjski obris obeh, njihovo šolanje doma in v evetu, njihovo skupno ustvarjanje ter poudaril njihovo — zadnja leta — zavedno ločenost v stanovanju: eden živi v Trzinu, drugi v Ljubljani, pri čemer je prišla bolj do izraza njihova osebna individualnost. S tem je odprl razstavo ter naprosil povabljeni občinstvo, da si jo ogleda.

Opozorjamo na to razstavo mladih slovenskih umetnikov, ki že od l. 1931 nieta razstavljala v Ljubljani in ki sta v tem času napravila velik razvoj v svojem slikarstvu. Če smo ju včasih poznali kot slikarja bučnih pokrajinskih pejzažev, sta se sedaj spreverila v figuralne studije, ter predstavljata predvsem kmečke socialne motive, prav v smislu moderne kmečke umetnosti. Razstavila sta v treh prostorih: v srednji veliki dvorani razstavljata skupno figuralne in skupinske podobe, v obeh stranskih pa kaže vsak posebej svoj lasten razvoj. Strokovna kritika bo še posebej ocenila njuno umetniško delo.

Naznanila

Liubliana

1. Udruženje diplomiranih tehnikov kr. Jugoslavije vait članstvo na II. redno skupno glavno upravo, ki bo letos na binkošti ponedeljek ob 9 do popoldne v belih dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Vse potrebne informacije dobi članstvo med uradnimi urami v društveni pisarni, Tavčarjeva ulica 6, dvoristi, 1. Kino Kodeljevo igra danes in jutri ob 5 in pol 9 »Malo polkovnika« (Shirley Temple) in »Na polju sneti« (Brigitte Helm). Danes ob 2 samo »Mali polkovnik« po antani vstopnini.

1. Nočno službo imajo lekarnarje: danes: mr. Ploščič, Tyrseva cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 82; mr. Gartner, Moste. — V ponedeljek: dr. Kmet, Tyrseva

cesta 41; mr. Trunkovec, dol. Mostni trg 1; mr. Uštar, Selenburgova ulica 7. — V torek: mr. Bakarčič, Sv. Jakobova trg 9; mr. Ramer, Miklošičeva cesta 20, in mr. Gartner, Moste.

Maribor

in Ljubljani poev naj blagovolijo sporočiti svoje naslove in morebitne predloge za ustanovitev društva in ukrepov za zaščito kivali na naslov tovarnarja Herman Berg, Maribor.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 31. maja ob 20: Šerif Anton, vseh zaljubljenih patron. Zgodnja. Znižane cene.

Ponedeljek, 1. junija ob 15: Micki je treba moza. Goslovanje dram. odsaka gasilke čete iz Cirlovo.

— Ob 20: Ples v Savoyu. Znižane cene. Zaključek sezone.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 31. maja. 8 Dobro volje biti, to nas veseli (plošče). 8.45 Napoved časa, poročila, objava sporeda. — 9 Verski govor (p. Valerijan Uštar). — 9.15 Preno cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve. — 10.15 Lalo: Le rot d'ye, uvertura (plošče). — 10.30 Preno otvoritve esperantokongresa. — 11.15 Preno promena koncerta godbe »Sloves«. — 12 Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 12.15 Nadaljevanje prenos koncerta »Sloves«. — 13 Kar imamo, to vam damo! (plošče po željah). — (oddaja je prekinjena od 14 do 17). — 17 Reportaža s velosajma: Ogled gospodarske razstave (svetla gospodinj). — 17.30 Koncert Radljskega orkestra. — 18.30 Otroci! Poslušajte! Striček Matiček govori in poje. — 19 Napoved časa, vremena, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30 Nacionalna ura: Sava Tekelija (Petrovič iz Zagreba). — 19.50 Preno Amarnio iz cerkve sv. Cirila in Metoda. — 20.30 Etilin Kristian: Kdo je blazen — komedija v enem dejanju. — 21.15 Preno lahke glasbe s velosajma (»Ruslan« iz Volge). — 22 Napoved časa, vremena, poročila, objava sporeda. 22.30 III. večer za naše izseljence: Nagovor ljubljanskega župana gosp. dr. Adličiča. Sodelujejo: Radljski orkester (dirigent D. M. Sijance), Akademični pevski kvintet. Kmečki trio (gg. Gregor Janko, Sanko Avgust, Nachberg Franc). Konoc ob 24.

Ponedeljek, 1. junija. 9 Šopok poznabljenih slovenskih melodij (harmonika solo, gosp. Rakusa Ciril). — 9.45 Verski govor (g. dr. Ciril Potoknik). — 10 Preno cerkvene glasbe iz stolnice. — 11 V kraljestvu lutk (plošče). — 11.30 Mladinska ura: Kotičkov smiček: Birmancok Jožek. — 12 Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 12.15 Operni spevi in fantazije (poje gđd. Zvonimira Zupercerova, spremlja Radljski orkester). — 13.30 Kar želita, to dobita! (Radljski orkester igra po željah naročnikov). — (oddaja je prekinjena od 14-17). — 17 Pismo in ples (igra C. Cimrmanov tel.). — 17.45 Gostav Striška čita binkošne pesmi in tričice. — 18.30 Kar imamo, to vam damo (plošče po željah). — 19 Napoved časa, poročila, objava sporeda. — 19.30 Nacionalna ura: Mesečni politični pregled (iz Belgrade). — 20 Večer cerkvene glasbe (prenos iz Zagreba). — 21 Venečni narodni pesmi s pevskimi vložki, igra Radljski orkester, poje: gđd. Stofka Korenčanova, I. Mišičeva, gg. Svetozar Banovec in Roman Petrovič. — 22 Napoved časa, vremena, poročila, objava sporeda. — 22.15 Preno lahke glasbe s velosajma (»Ruslan« iz Volge).

urednik Terseglav Franc iz Ljubljane o nalogah sodobne katoliške prosvete, g. Rudolf Smersu o delavstvu in katoliški prosveti ter g. sodnik Levstek Andrej o pomenu mladine v življenju naroda. Prosvetna društva vabimo, da se udeležijo tega tabora v velikem številu. Može in fantje, žene in dekleta, ki cenite izobrazbo in odločnost katoličanov, pridite ta dan v Šoštani. Zveze z vlado so ugodne. Dogovorite se glede skupne udeležbe. Za šrambo koles bo poskrbljeno.

Praznik vzornega očeta

V krogu svojih dragih je te dni praznoval 30 letnico svojega rojstva Petkov oče v Nemški vasi pri Ribnici na Dolenjskem. Njegova življenjska pot ni bila posuta z rožicami. Od zgodnjega jutra do poznega večera je moral s svojo zvesto zakonsko družico Heleno garati, da je preživel in vzgojil svojo številno družino. Od devetih otrok jih živi še sedem, ki so vsi preskrbljeni in poročeni, samo hčerka Ivanka se iz ljubezni do staršev ni hotela poročiti. Sedaj jim streže in jih neguje kakor dva otroka. Petkov oče je bil ves čas svojega dolgega življenja pošten, značajan in dober srčen mož. Bog mu daj preživeti večer življenja v veselju in zdravju.

Univ. prof. dr. Andrej Snoj:

Pri Bošnjakih v Palestini

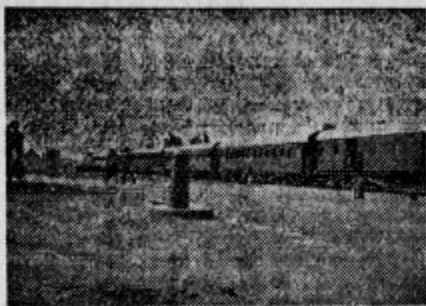
Malo je znano, da prebiva v Palestini poleg Arabcev, Judov, Druzov in Cerkezov tudi nekaj stotin Bošnjakov. Ko je svoj čas Avstrija okupirala Boseno, so se nekateri bosanski muslimani izselili in se na palestinskih tleh, na razvalinah stare Cezareje (Caesarea maritima) ustanovili svoj drugi dom.

Bosanska kolonija leži na precej težko dostopni obali Sredozemskega morja, v sredi med Jafom in Haifo. Ker je oddaljena od železniškega in cestnega omrežja Palestine, se redkokdaj izgubi tujec v te kraje. Po večini prihajajo tja arheologi študirat teren in razvaline nekdanje Cezareje.

Radoveden sem bil, kako žive in kako se po-
dajajo ti naši južni bratje v novi domovini. V knji-
gah sem našel o njih le malo podatkov, zato sem
sklenil, da jih osebno obiščem. Ugodna prilika se
mi je ponudila, ko sem se letos koncem marca in
zabotom akirila par tednov mudil na Karmelu in
pri dobrih sestrah sv. Karla Boromeja užival le-
poto palestinskih pomladi. Iz Haife, ki leži pod
Karmelom, se namreč do Cezareje najhitreje do-
neči. Prednica nemškega Hospica »Eliahu« je
bila celo tako ljubezniva, da mi je ponudila za
sprejemstvo hišnega služabnika Fajada, katoliškega
Arabca, ki je bil že v Cezareji in so mu pota do-
bro znana.

Na puščavskem brzoolaku

Bilo je vprav 1. aprila, ko sva s Fajadom ob
pol devetih jutraj v Haifi sedla na vlak, da naju
odpelje proti Cezareji. Vozni listek sva vzela do
postaje Binjamina, ki je najbližja najnemu cilju.
Porabila sva vlak, ki vozi vsak dan od Haife

Puščavski brzovlak.

odhod Lido in Gazo proti Egiptu. Zadnja postaja
na njegovi poti je Kantara-Est ob Sueskem pre-
kopu, kjer morajo potniki izstopiti in se z ladjo
prepeljati čez kanal, da na drugi strani zasedejo
egiptske vlake proti Port Saidu ali Kairi.

Naš vlak je bil že v Haifi močno zaseden, po
velikih s Judi, ki so se vozili proti Lidi in Tel
Avivu.

Železnica je speljana mimo luke in Karmel-
skega rta ob slikoviti morski obali. V luki so
stale mogočno na straži tri angleške bojne ladje
in pričale, da je Anglež pripravljen za vsako ceno
varovati svojo posest na vzhodu.

Hitro je bila za nami nemška kolonija, ki
tvori zapadno predmestje Haife, in že smo se po-
makali ob morju med lepo obdelanimi polji. Do
Lide in še dalje do vlak vozil skoro mimo samih
judovskih naselbin. Povsod, posebno pa v rodo-
vitni Saronski ravnini, ki se razprostira med Jafom
in Cezarejo globoko v notranjost dežele, se kažejo
sledovi judovske pridonosti in podjetnosti. Kar je
bilo pod Arabci in Turki dolga stoletja gola, ne-
obdelana puščava, so v par desetletjih Judje spre-
menili v najrodovitejše polje. Od Karmela nizdol
se vozimo med samimi paradizičnimi, melonami in
s hitom posejanimi njivami. Med njivami so izko-
pani jarki, po katerih teče voda in namaka suho
zemljo.

Pri pogledu na ta lepo obdelana polja se je
moj spomnil, da včasih jaz sem bil na svoje rojake,
ki so bili toliko stoletij gospodarji te zemlje, a
niso znali iz nje napraviti ničesar. Pustili so jo v
omar, da se je spremenila v puščavo, nato so jo
judovski priseljenci čimdalje bolj obdelali.

Res je, Arabci ni ustvarjen za delo. Zadovo-
ljen je z najekromnejšo hrano, samo da mu ni tre-
ba delati. Ure in ure presedi ali preleži na solcu
in je srečen, da ima le kavo in tobak. Občudova-
nja vredna je ta skromnost glede hrane celo pri
enih redkih, ki so prisiljeni težko delati. Poleg

V cezarejski šoli.

menj je bil v vlaknu arabeki delavec — tožak, za-
poslen pri cestnih delih. Peljal se je na delo v
novi judovski koloniji pod Karmelom in s seboj v
vlak prinesel zajtrk. Imel je mal lonček mrzlega
mlečnega riža, ki ga je s kruhom po arabsko za-
jajal iz posode. Alkohol delavce ne pozna; žej-
si gani z vodo, kavo in sadjem.

Pri drugi postaji, Athliti, smo se vozili mimo
obsežnih solin. Z morske obale so nas pozdravljale
mogočne razvaline srednjeveške utrdb »Castel-
lum peregrinorum«.

Od Athlita postaja ravnina vedno bolj široka,
zemlja vedno lepše obdelana. Na postajah izsto-
pajo in vstopajo Judje. Skoro vsi govorijo med seboj
nemško. Same Hitlerjeve žrtve! V Zikhronu Jaa-
quovu stoji na kolodvoru več deklet v moški noši;
to so delavke v komunističnih kolonijah. Judje
prinašajo v deželo kulturo in blagostanje, a tudi
nemoralnost, ki je Palestina prej ni poznala.

Ze se bližamo postaji Binjamina: žitna polja
so se spremenila v cvetoče oranžne nasade. Po ve-
čini sama mlada drevesca. Čez nekaj let bo vsa
Saronska ravnina en sam ogromen oranžni vrt. Ni
čuda, da so v Palestini oranžne kose zastopni. Po
deset debelih in en plašter (dva dinarja in pol).
V zimskih mesecih ubožne družine žive skoro od
samih oranž.

Po oranžnih nasadih in peščenih sipinah

Po petčetrtni vožnji vlak obstoji na postaji
Binjamina in s Fajadom izstopiva. Z nama iz-
stopi nekaj Judinj, ki so namenjene v kolonijo
Binjamino. Midva jo pa zavijeva kar čez tračnice
proti zapadu, v smeri proti morski obali.

Cezareja je od Binjamine oddaljena le 6 km,
a pot ni lepa. Vzhodno od Cezareje se namreč raz-
prostira širok pas peščenih sipin, preko katerih
ne pelje nobena cesta. Do Cezareje je mogoče
priti samo na oslu oziroma kameli, ali pa je treba
peš pregaziti sipine. S Fajadom sva se odločila za
slednje in nista obžalovala, ker sva lahko bolj ne-
moteno opazovala pokrajino.

Komaj sva prekorčila železniški tir, naju je
že zajel močan, prijeten vonj oranžnega cvetja.
Bila sva med samimi oranžnimi nasadi. Vmes je
speljana široka cesta po globoki rjavi presti. Pri-
merna je bolj za pešhojo ali ježo kot za avto. Od
časa do časa sva ob cesti naletela na črne beduin-
ske šotore in skromne lesene kočice. Beduini v
črni oblekah so varuhi oranžnih nasadov in de-
lavci v njih. Pred kočami čepo umazane beduinke
s tetoviranimi obrazi, v prahu se valjajo otroci.
Ko naju zapazijo, prihitijo blizu in naju pozdrav-
ljajo: »Saida — bakšiš! Arabeki otrok nikdar ne
pozdravlja iz uljudnosti, ampak samo zaradi
bakšiša.

Pri vzhodu nekega nasada zagledava judovske-
ga delavca. Ogovoriva ga nemško. Vesel, da se za-
nimava zanj, naju povabi v vrt, da nama ga raz-
kaže. Pred tremi tedni je bila končana trgatve
oranž; sedaj je vse v najbujnejšem cvetju. Nastopil
je že tudi čas, ko je treba pričeti z namakanjem
zemlje.

Oranže so zlahka sad, a da drevesa obrodijo,
se je treba dosti truditi z njimi, podobno kot z
vinoko trto. Spomladi ekopljejo delavci okrog vsa-
kega debela do 60 cm globoko kotaljo. V to ko-
tanjo, ki je približno 2 m dolga in prav toliko
široka, spustijo najmanj enkrat na mesec vodo, da
jo popolnoma zalije; po vrh vode nasujejo v vsa-
ko kotaljo po 250 g kalija, ki se uporablja kot
umetno gnojilo. Voda priteka v sadovnjak po be-
toniranih kanalih, ki so tako narejeni, da se na
poljubnih mestih lahko odziva v stranke jarke.
Brez posebnega truda so kotalje okrog oranžnih
dreves hitro napolnjene z vodo. Skrb delavca je
samo, da dotok vode primerno regulira in vrh vo-
de pri vsakemu deblu nasuje umetnega gnojila.

Zemlja v Palestini je v ravnini in nizkih legah
izredno rodovitna. S pomočjo vode se da iz nje
napraviti raj. Judom je treba priznati, da so pro-
blem vode v Palestini spretno rešili. Vodo, ki jo

Kos granitnega stebra sredi travnika. — Ob stebri
gosp. prof. dr. Snoj.

zlasti za oranžne plantaže potrebujejo ogromne
količine, dovajajo po kanalih od daleč iz studen-
cev ali pa jo na licu mesta dvigajo iz tal. S po-
močjo motorjev jo črpa jo sesalke večjih iz veli-
kanskih globlin (do 300 m).

Z navdušenjem nama je govoril judovski mla-
denič o tehničnem napredku, ki so ga zanesli nje-
govji rojaki v Palestino. Ker je voda tekla, je ves
čas pridno posipal kalij okrog oranžnih debel.
Vmes je pripovedoval svoje življenjske zgodbe.
Pred poldnevom letom šele je prišel v Palestino;
prej je bil v Nemčiji, kjer je imel dobro službo pri
železnici. Službo je ostavil prostovoljno. Njegov
oče da je še sedaj tam ravnatelj neke šole. Čez
Hitlerja se ni pritoževal; zatrjeval je, da proti-
judovski kurz v Nemčiji ni tako strahoten kot se
navadno opisuje. (Judje v vlaklu so govorili dru-
gače.) Delo v plantaži ga veseli, dasi je naporno;
pri vsipanju kalija mora biti hiter, da mu voda ne
odteče v zemljo. Med delom je jedel suh kruh.
Rekel je, da ima s seboj tudi surovo maslo, a ni
časa, da bi ga mazal na kruh.

Občudoval sem idealizem judovske mladine,
ki živi v prepričanju, da gradi temelje bodočemu
judovskemu kraljestvu v Palestini. Ali se bo res
še kdaj na Sionu obnovil prestol Davidov v smislu
judovskih zionističnih teženj, je seveda veliko
vprašanje. Dogodki zadnjih tednov v Palestini ka-
žejo drugače.

Da ne bi delavca preveč motila pri njegovem
poslu, sva se s Fajadom poslovila in nadaljevala
pot proti Cezareji. Obšla sva še par lepo dehtenih
oranžnih plantaž, last binjaminskih Judov, nakar
so tla pričevala postajati vedno bolj peščena. Me-
sto oranž cveto na polju mandeljave drevesa, med
njimi se plazijo po tleh vinska trta.

Kmalu preneha skoro vsa vegetacija. Sredi
peščenih sipin sva, ki obdajajo Cezarejo okoli tri
kilometre na široko. Le redka cvetlica more pri-
kliti iz peska; usojeno pa ji je kratko življenje,
ker jo prvi veter zasuje s peskom.

Sredi peščenih planjav je beduinska naselbi-
na Arab el-Bar. Steje okrog 30 na novo zgrajenih
hiše, ki so brez reda razmetane po sipinah. Iz
prve hišice se nama približa črnikast beduin in
naju spoštljivo pozdravi. Pripoveduje, da so be-
duini tod vsi stalni. Angleška vlada je vsaki dru-
žini odkazala kos zemlje, ki bo čez nekaj let nje-
na last. Bavijo se z živinorejo in kokošerejo. Ko-
koši v tem pesku sijajno uspevajo in dobro nesejo.
V vsej naselbini ni nobene ceste in ulice; ljudje
potrpežljivo od hiše do hiše gazijo pesek, kakor
pri nas na deželi sveže zapadli smeg.

Na razvalinah Herodove Cezareje

Cezareja še vedno ne vidiva. Svet se od Binja-
mine proti morju vse čas nekoliko dviga. Ko dose-
ževa najvišjo točko, je peščenih sipin konec; pred
seboj zagledava morje, ob morju pa velik kom-
pleks polj, pokritih s črno prstjo. Na njivah pred
nama raste krompir, bob, vodne melone, od daleč
opaziva citronina drevesa in cvetoče mandelje.
Kolikor daleč sega pogled, povsod sama črna
zemlja.

Tod je torej stala nekdanj ponosna Cezareja,
ki so jo kot »Stratonov stolp« zgradili Sidonci in
jo je rimski cesar Avgust podaril kralju Herodu!
Tista Cezareja, ki jo je Herod pretvoril v mogočno
trdnjavo na zapadu svoje države in zgradil ob
njej veliko pristanišče, edino v nekdanji Palestini.
Tukaj so stolovali rimski upravitelji Palestine,
med drugimi Poncij Pilat, in ji s tem dali značaj
glavnega mesta. V mestu je bila nameščena rim-
ska garnizija. Sv. Pavel je tu dve leti ječal v stro-
gem zaporu pod upraviteljem Antonijem Feliksom.
Mesto je tudi še v prvih krščanskih stoletjih ohrani-
lo svoj sijaj. Od konca 2. stol. je bilo cerkveno
središče Palestine. Origen je v Cezareji ustanovil
znamenito katehitično šolo, na kateri so se iz-
obraževali slavni cerkveni očeti in pisatelji. Leta
638 so mesto osvojili Arabci in uničili knjižnico,
ki je veljala za najbogatejšo knjižnico krščanskega
starega veka. Pod Balduinom je Cezareja postala
krščanska last (1102), a le za malo časa; po
porazu križarjev so Arabci znova zavladali nad
njo. L. 1265 jo je sultan Bibars popolnoma razru-
šil. Od njene nekdanje slave je ostalo danes le

Bosanski deček na konju.

nekaj razvalin. L. 1884 je turška vlada dovolila
bosanskim muslimanom, da so se tja naselili in na
zapuščeni ruševinah zgradili skromno naselbino,
ki se še danes imenuje »Kesarje«.

Sprva so bivali tu samo Bošnjaki. Pozneje se
jim je pridružil tudi nekaj Cerkezov in Arabcev.
Precej sveta pripada danes pravoslavni Grkom,
ki imajo v Cezariji svojo cerkev in enega redov-
nika.

Se kakih 10 minut sva s Fajadom hodila in
bila sva na ruševinah stare Cezareje. Po polju je
med brazdami kar na debelo razbitih črepih iz
feniške, judovsko-rimske, bizantinske in zgodnje-
arabske dobe. Vmes leže kosi zglajenega belega
marmorja. Pot, po kateri hodiva, je ograjena s pol-
drug meter visokim zidom; kamen-peščenec je iz
zgradb stare Cezareje. Po polju in travnikih leže
vprek krasni kapiteli, podnožja stebrov; debeli
stebri iz sivca in rjavkastega granita stoji ne-
kateri pokonci, drugi leže po dolgem na tleh, tretji
so z enim koncem zariti v zemljo.

Skozi antični vhod sredi polja stopiva na obe-
žežen travnik. Tu leže razmetani velikanski gra-
nitni stebri. Zraven so njive, posejane s paradiz-
niki. Polje je videti rodovitno. Tudi nekaj oranž-
nih in citroninih nasadov je v bližini, vmes pa vin-
ska trta, ki na grobljah posebno dobro uspeva.

Bilo je okrog poldne, ko sva dospela do
ogromnega, najmanj 12 m dolgega, obdelanega
kamna, ležečega po dolgem na tleh. Nanj postavi
Fajad košaro, ki so nama jo pred odhodom kar-
melske sestre do vrha napolnile z raznimi dobro-
tami, da bi na potu ne omagala, in izloži njeno
vsebino po kamniti mizi. Tudi sama splezava
nanjo; po dveurni naporni hoji se je obema kosilo
dobro prileglo.

Med kosilom se je Fajadu razvezal jezik in
začel mi je na dolgo razkladati zgodbe svojega
življenja. Doma je iz Nablusa (nekdanjega Sihema
v Samariji). Vsa njegova rodbina, ki je zelo mno-
goštevilna, je danes rimsko-katoliška; le dva bliž-
nja sorodnika sta iz koristoljubja postala angli-
kanca. Predniki so bili grško-pravoslavne vere.
Rod je pristno arabski. V Nablusu imajo katolič-
ani težko stališče. Njegov oče je bil svoj čas, ko
je bil v deželi še turški režim, zaprt, ker je po-
magal graditi katoliško cerkev. Zvona niso mogli
toliko časa obesiti v zvonic, dokler ni posreduval
pri turški oblasti jeruzalemski patrijarh. Zvoniti
še danes ne smejo, češ, da zvonjenje moti muzeja
na minaretu. Mati se mu je ubila, ko je bila ko-
maj 34 let stara. Padla je s štirimesečnim sinčkom
v naročju z ravne strehe in ocala na mestu mr-
tva; kmalu za njo je umrl tudi sinček. Ko je Fajad,
ki je bil krščen za Jurija, a so ga iz strahu pred
Arabi klicali z arabskim imenom, dorastel, je
vstopil v službo pri sestrah boromejkah na Kar-
melu. Tudi njegova sestra, ki je stara 24 let, je
pri boromejkah, in sicer v Haifi. Postala je redov-
nica; v jeseni bo napravila slovesne obljube.

Ker je Fajad bistokrven Arabec in ker je mla-
dost preživel med samimi muslimani v Nablusu,
ga vprašam, zakaj se muslimani ne spreobračajo
h krščanstvu. V Palestini namreč vlada splošno
prepričanje, da mohamedanca ni mogoče spre-
obrniti. Kolikor je kristjanov, so še iz križarskih
časov. V katoliško cerkev prestopajo k večjemu
Arabi v Transjordaniji, ki so bili grško-pravo-
slavne vere. Fajad sodi, da so temu krivi šejki. Ti
fanatizirajo Arabce, ker se norčujejo iz krščanskih
resnic. Zlasti smešijo nauk o Sv. Trojici, češ:
»Katoličani pravijo, da je tri enako ena.« Dalje
pravijo šejki: »Kristjani časte Očeta in Sina. A ka-
ko more biti Sin tukaj, če se Oče ni oženil?«
Ljudstvo je preprosto in neizobraženo, pa vse ver-
jame svojim šejkom. Krščanski resnici radi svoje
omejenosti sploh ne more razumeti.

Podobno kot Fajad mi je to vprašanje pojas-
njeval tudi v romarskih krogih mnogo znani Ali,
ki že 40 let zvesto služi kot vratar v avstrijskem
hospiciu Sv. družine v Jeruzalemu, a je še danes
prav tako veren pristaš Mohamedov kot prvi dan
svoje službe v tem strogo katoliškem zavodu.

Med Bošnjaki

Hitro je potekla med razgovorom ena ura in
čas je bil, da s Fajadom pošleva Bošnjake; kajti
večer ob šestih odhaja naš vlak iz Binjamine
proti Haifi.

Bosanska naselbina se nahaja tik ob morju.
Od daleč je ni skoro nič videti, ko pa prideš v bli-
žino, se ti zdi bolj podobna mestu kot vasi.
Še preden dospemo do prve hiše, naju dohitita
dva jezdecka, ki prihajata s polja, odrasel moški,
po svoji zunanosti in obrazu Arabec, in deček,
star približno 12 let. Dečku se je na obleki, obra-
zu in vsem obnašanju poznalo, da ni arabske
krvi. Vprašam ga po slovensko, če je Bosanec. Ve-
selo se nasmeje in priklima. »Kako ti je ime?«
— »Sabri.« Deček razume in za silo govori srbohr-
vatski jezik. Povedal je, da ima doma očeta, stare-
ga očeta in staro mater. Slednja dva sta bila roje-

Bošnjak (Rebas) z otroci.

na v Bosni, oče že tukaj. Ker je bil namenjen do-
mov, sva ga prosila, da naju spremi do svojega
očeta.

Oče je sedel z dvema malima otrokoma na
pragu pred hišo, v kateri ima njegov brat trgo-
vino. Ko ga po slovensko pozdravim, vstane in mi
prijetno iznenaden seže v roko. Pove mi, da se
piše Rebasa; rojen je bil sicer tu, a govori dobro
srbski, ker odrasli Bošnjaki med seboj še vedno
občujejo po srbsko. Želel sem videti tudi njego-
vega očeta, ki je bil otroška leta preživel še v
Bosni, a so otroci prišli povedat, da je odšel po
kosilu počivat, ker je že star.

Med razgovorom se je zbralo okrog nas skoro
pol Cezareje, med njimi mnogo Bošnjakov z otroci.
Hitro se je namreč razneslo po naselbini, da jih je
prišel obiskat nekdo iz bližine doma njihovih
očetov.

Prišel je tudi trgovec Rebasa, odprl trgovino
in naju s Fajadom povabil, da vstopiva. Vstopilo
je tudi več Bošnjakov in nekaj Arabcev, ki so po-
sedli po stilih in vrehah. Vsi so bili veseli in ne-
pričakovano prijazni. Se na Arabce so Bošnjaki
dobro vplivali, da so prijazni in vljudni. Z zani-
manjem so poslušali naše razgovore, dasi jih niso
razumeli. Rebasa mi je ponudil cigarete in kmalu
je bila pred nami tudi črna kava.

Uvidel sem, da je trgovec Rebasa ugleden in
premožen mož v Cezareji. Star je kakih 35 let.
Pozna dobro krajevne razmere, zato ga pričnem
spravljati, da bi čim več zvedel o naših palestin-
skih Jugoslovanih.

»Ze v Haifi sem slišal, da so Bošnjaki v Cez-
areji po večini prodali svoje hiše in posestva Ju-
dom. Ali je to res? Koliko vas je danes še tukaj?«
»Kar ste slišali, je žalilob res. Vse hiše, ki jih
tu vidite — okoli 200 jih bo menda — so sezidali
Bošnjaki. Bosanskih izseljencev je bilo nekdanj v
Cezareji čez 500, danes jih je ostalo le še 40 do 50
in stanujejo v petih, šestih hišah. Drugi so večino
v Haifi, nekaj malega jih je v Jafi in v Jeruza-
lemu. Hiše, ki jih vidite, so danes skoro vse last
Judov. Po vojni so jih Bošnjaki jeli prodajati »či-
futom«. Tudi jaz imam trgovino v »čifutski hiši
in plačujem letno 15 funtov najemnine. Pred ka-
kimi desetimi leti so nakupili od Bošnjakov nekaj
hiš tudi Cerkezi in Arabci. Svojo hišo ima danes
prav za prav samo še en Bošnjak, a tudi ta jo bo v
kratkem prodal. Gospodarije »Kesarje« so danes
»čifutci, Bošnjaki so se po večini izselili; kar nas
je ostalo, plačujemo »čifutom« najemnine.

»Zakaj pa so prodali vaši rojaki hiše?«

»Zelja po denarju jih je zapeljalo; pa samote
so se naveščali. V Haifi se čutijo srečnejše.«

»Koliko članov šteje vaša rodbina?«

»Poleg očeta in matere, ki oba živita, smo še
trije bratje in dve sestri. Vsi smo poročeni. Midva
s tem bratom, s katerim ste najprej govorili, ima-
va po pet otrok; od njih hodijo štirje v šolo.«

»Kakšna so rodbinska imena drugih Boš-
njakov?«

»V Cezareji so poleg nas še Stupac, Muratović,
Džampo, Desdar, Hadžalić, Mustafić; v Haifi biva-
jo Čihajić, Dračo, Rizvanbegović, Mohamedbeg, Ali-
beg. Ko prideite v Haifo, vprašajte po njih v ka-
varni, pa vam bodo povedali, kje so.«

»Kdaj so prišli vaši očetje sem?«

»Pred več ko 50 leti. Od prvih priseljencev
jih je le malo še živih, med drugimi naš oče, ki
ima 65 let, in mati, ki je doživela 60. leto.«

»Kako živite v tej samotni?«

»Ne smem se pritoževati. Živimo kar dobro.
Dokler ni bilo Judov, nam je šlo seveda bolje. Eni
obdelujejo polje, drugi love v morju ribe. Jaz sem
s trgovino prav zadovoljen; mnogo iztržim.«

O resničnosti zadnjih besed sem se mogel na
lastne oči prepričati. Kajti večas se hodili ljudje
kupovat, Menda je to v Cezareji edina trgovina. V
zalogi ima Rebasa špecerijsko blago, manufakturo
in galanterijo. Blago dobiva iz Haife; donasajo mu
ga kamele.

Tipična bosanska hiša v Cezareji.

»Ali se mešate z Arabci in Cerkezji?«

»Ne, ženimo se sami med seboj. Ni pomanjka-
nja ne fantov ne deklet. Vsakdo ima le po eno
ženo. Cerkezov danes skoro ni več v Cezareji.
Ostali sta le še dve obitelji, vse drugo je postalo
žrtve Judov.«

»V kakem jeziku občujete med seboj?«

»Mi odrasli govorimo med seboj samo srbsko;
seveda govorimo in pišemo tudi arabsko, ker smo
obiskovali arabsko šolo. Otroci govorijo še skoraj
samo arabsko; malokateri bo še znal srbsko. Uči-
telj v šoli je Arabec.«

»Kakšen je način vašega življenja? Ali se v
čem ločite od domačinov?«

»Živimo kakor tukašnji Arabci. Vina ne pi-
jemo, »rakije« le »kardomac«. Po obleki se pa ne-
koliko ločimo od Arabcev. Nosimo se še vedno po
bosansko, vendar z Bosno nimamo več stikov. Ne
vem, kje so moji dedje živeli, samo deželo poznam
po imenu. Tudi to mi je povedal oče, da imamo
tam še sorodnike.«

»Ali palestinsko podnebje lahko prenašate? Bosna je gorata, a tu ste tik ob morju, v nepri-
jazni ravnini.«

»Podnebje nam zelo prija. Vsi smo zdravi in
ne čutimo hrepenenja po gorah. Samota nam pa ni
prijetna in bi bili rajši v mestu.«

Rebasa bi se rad še razgovarjal, a meni se je
mudilo; zato sem izrazil željo, da bi rad še videl
Cezarejo. Ponudil se je, da naju bo s Fajadom sam
spremljal in nama naselbino razkazal.

Zaprli je trgovino in odšel z nama. Pridružil
se je tudi nekaj drugih Bošnjakov, ki so bili vsi
srečni, da so bili v naši družbi.

(Nadaljevanje na 10. strani zgodnj)

Junaška potapljalca

Kaj premore srce ljubeče matere

Opravo potapljalca je silno nevarno. Največja nevarnost pa potapljaču grozi od morskega volka. V Ameriki živi 37 let stara potapljalca Angela Adams, katere kljub vsej nevarnosti še vedno izvršuje ta nevarni poklic. Ona je edina ženska potapljalca na vsem svetu, kateri je nekoč morsk volk zmečkal kite in mišice na desni roki. Le poseben srečnemu naključju se je junška ženska morala takrat zahvaliti, da ni bilo hujše. Od tega je že več let.

Takrat je po naročilu ameriške vlade na morskem dnu ob mehiškem obali nabirala morske gobe. Naenkrat je zagledala velikanskega morskega volka, ki je planil proti njej. Komaj se je zavedla nevarnosti, je pognila signalno vrv in se pripravila za obrambo. Planila je nekoliko naprej, da bi požrešnemu sovražniku mogla poriniti svoj nož v trebuh. Toda v istem hipu so zgoraj z vse silo potegnili vrv, na kateri je bila privezana. Tako naglo so jo dvignili od tal, da je omahnila in da je nož zgrešil svoj cilj. Morski volk se je naglo okrenil in planil za njo proti vrhu. Tik, preden so jo potegnili v čoln, jo je volk zagrabil za desno roko. Tako se je zagrizel vanjo in vlekel, da se je rajši dal celo iz vode dvigniti, kakor da bi bil popustil. V tem hipu je neko izmed mornarjev vrzel z ladje kople in z njim ubil morskega volka. Morski volk je očitno hotel roko odtrgati. To se mu ni posrečilo, ker je potapljalca oprava železna. Pač pa je desni rokav tako zmečkal, da so se železni deli potapljaške oprave zarili Angeli v meso in so jih morali izrezati.

To potapljaško opravo je Angela Adams podedovala po svojem možu, ki je bil tudi potapljač in je v izvrševanju svojega poklica na morskem dnu umrl. Ker ji je zaradi poškodb desna roka ohromela, so morali tudi njeno potapljaško opravo sedaj preurediti, ker je posled delovala samo z levo roko. Angela Adams pa ni postala potapljalca iz ljubezni do tega nevarnega poklica, ampak iz ljubezni do svojih otrok. Ko se je pred leti njen mož na morskem dnu smrtno ponesrečil in ji zapustil tri nepreskrbljene otroke — dva dečka in eno deklico — je nesrečna mati prisegla, da noben izmed njenih otrok ne sme postati potapljač. Če pa je hotela to doseči, jih je morala dati tako vzgojiti, kakor lahko vzgajajo svoje otroke starši, ki imajo denar. Hotela jim je prekrbeti ugleden poklic, da bi jim ne bilo treba ukvarjati se z potapljalstvom. Sredstev za tako šolanje pa si ne bi mogla prislužiti niti kot delavka, niti kot gospodinja, ampak samo kot potapljalca. Zato je sama postala potapljalca, da bi svoje otroke obvarovala tega poklica.

Danes je najboljša potapljalca in iskalka gob v vsej Severni Ameriki. Njeno delo najbolj cenijo v mali grški koloniji na obali polotoka Floride. Njeni moški tovariši jo ubogajo, če jim zapoveduje

kakor kak mož. Z občudovanjem in spoštovanjem občujejo z njo ter so ponosni, če se z njo smejo peljati na morje. Ker pa je Angela zelo čedna ženska, se vsak teden oglasi vsaj po en snubec. Oglašajo se snubci, ki so premočni in ugledni. Ona pa je doslej še vsakogar odklonila, ker misli, da bo nesrečna, če bi se še drugič poročila in bi svojemu mrtvemu možu ne ostala zvesta do smrti.

Pač pa rada vidi, če kupci zaradi njene lepote rajši kupujejo njeno blago in ji nudijo boljše cene. Kupci in prekupeci namreč pri drugih potapljalcih barantajo za vsak cent. Angeli pa plačajo, kar zahteva, samo zaradi njenih lepih oči. Toda Angela pri tem misli le na svoje otroke. Dobro se zaveda, da njeni živci tega nevarnega poklica ne bodo dolgo zmogli. Vsakokrat, kadar se pelje na morje, da se tam potopi na morsk dno, postane nervozna in raztresena. Odkrito priznava, da ji pri potapljanju njeno srce takrat tako močno bije, da ga skoro v grlu čuti. Ko pa je enkrat na morskem dnu, je zopet mirna in pogumna.

»SLOVENE« pred 60 leti:

V torek 30. maja 1876.

POLITIČNI PREGLED.

Palackov pogreb bo v sredo 31. t. m. z veliko slovesnostjo. Napravi mu ga mesto v družbi z narodnimi društvi. Truplo bo maziljeno in potem prepeljano po volji ranjcega v Ljubkovic, kjer počiva že soproga njegova.

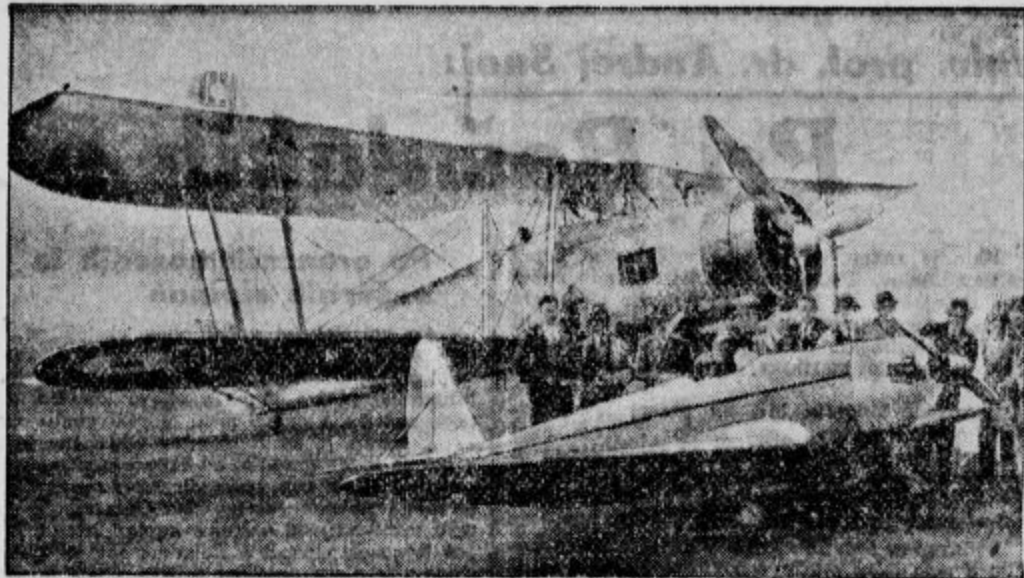
V Srbiji se delajo zadnji poskusi za ohranjanje miru. Vsak dan se pričakuje, da srbska vojna prestopi turško mejo, ker je ruski general Cernajev za Srbijo že prisegel. (Po Ljubljani je razširjena novica, da so Srbi že čez mejo udarili.)

IZVIRNI DOPISI.

Iz Celovca, 27. maja. Pri današnji dopolnilni volitvi v mestni zbor zmagala sta v III. razredu liberalca a Stipberger s 127 in dr. Luggin s 118 glasovi proti konservativcema Dorrer-ju in baronu Ankershofenu, ki sta dobila 90 in 59 glasov. Od 438 volilcev prišlo jih je volit 211.

DOMAČE NOVICE.

(Čistega dohodka) o čitalnični besedi za siromake na mahu je po odbitih stroških ostalo 280 gld., ker so pozneje še došli darovi od posameznih narodnjakov. Za ta znesek se bo nakupilo žito za seme, ki se bo potem po županin in zaupnih možeh med najpotrebnejše razdelilo.

Novo angleško malo letalo, katero je silno urno ter porabi malo goriva. Stane samo 263 funtov, kar pa je še vedno več kakor 50.000 dinarjev.

Pernati rokodelci in pometači

Marsikdo je že opazoval ptice, kadar delajo in si pletejo svoja gnezda. Pri tem mu je prav gotovo prišlo na um, kako podobno je to ptičje ravnanje delovanju raznih človeških rokodelcev. Eni zidajo, drugi tešejo, pletejo vrvi in drugi zopet pokrivajo strehe kakor pravi krovci. So ptičje vrste, katere svoje delo tako fino izvrše, da bi se tako izurjen rokodelci kaj takega nikdar ne zmogel.

Najbolj moramo občudovati pernate vožarje ali vrvarje. Kadar ti pletejo svoja gnezda, bilk in stebelc ne polagajo drugo na drugo, ampak jih skrbno prepletajo, kakor bi vrvar posamezne nitke prepletal, da bi naredil močno vrv. Marsikako gnezdo penice lahko pogledaš od zgoraj, pa boš videl, da je podobno steni, ki je spletena iz samih vrvi. Ptice je posamezna mala vlakcenca tako prepletal in jih v zavojih zaviil drugo v drugo, da je s tem steni svojega gnezda dal izredno veliko moč. Le težko more človek razumeti, kako morejo n. pr. veliki ptičji delati svoja gnezda skoro iz samih trsk in suhih vej. Ko bi človek hotel kaj takega narediti, bi se mu to kaj težko posrečilo. Ptice pa je suhljad in trske tako umetno zložil drugo med drugo, da se vsa zgradba dobro skupaj drži in ne razpade. Ptice izmed vej in suhih palic, ki po gozdu leže, zbere vedno najprikladnejše in pobere le take, ki se res prilegajo njegovemu namenu in načrtu, če smemo o kakem načrtu sploh govoriti.

Pri gnezdnih moramo pa vedno ločiti dvoje. Eno je grobo zunanje ogrodje gnezda in drugo je notranja fina oprema in izdelava notranjosti. Notranjostno ptičje mehko posteljejo. Spodnje zgradbe niti vsi ptičji ne delajo. Nekateri naredijo gnezdo kar v kakem duplu ali kakih jamci. Splošno pa vsi ptičji porabljajo enako gradbeno gradivo. Vendar pa so tudi tukaj izjeme. Tako so n. pr. na Francoskem nekoč našli gnezdo ptice-pevke, katero je bilo narejeno iz samega žaganja.

Nekaj posebnega je streha ptičjih gnezd. Sraka ima nad svojim gnezdom vedno tako streho, ki se kakor kak obok boči nad gnezdom. Ta obok je podoben visokemu stožcu. Narejen pa je iz prepletene suhega dračja. Zlasti umetno je narejeno gnezdo povodnjega kosa, ki navadno gnezdi pod slapovi ter zaradi tega nujno potrebuje strehe zoper dež in mokroto. Nad gnezdom visi streha iz mahu. Gnezdo, narejeno iz slamice, leži kakih 15 centimetrov znotraj pod streho, da mu ne more škodovati nobena mokrota. Črna lisca dela ob vodi gnezdo tako, da ji ne more do živnega voda, če bi med valjenjem narasla. Tukulica, ki tudi gnezdi ob vodah, dela gnezdo tako: Kadar vodna gladina pade, naredi od zunaj do gnezda veliko posebno stopnišče iz samega dračja. To stopnišče je kakor tritret metra dolgo.

Noben ptič ne trpi, da bi se okoli njegovega gnezda nabirala nesnağa. To dela morda iz varnosti ali pa zaradi snage. Zolne pobere vse tveri, katere so padle na tla, ko je živalica dolbala kakor drevo za svoje gnezdo. To delajo najbrž zato, da ne bi roparica opazila, kje žolna gnezdi. Lastavice s kljunom love blato svojih mladih ter ga

odnašajo stran. To navado, da so ptičji nekaki cestni pometači, so najprej opazovali na Japonskem, potem pa tudi v naših krajih. Neki opazovalec ptičev celo trdi, da je opazil pri lastavcih vedno večjo vneto za snago.

Vsekakor je resnica, četudi vse navedbe znansstvenih in drugih opazovalcev ne bodo držale, da je pa ptiček človeku v marsikakem pogledu lep vzgled.

Grozote „Črne legije“

V severnoameriški državi Michigan, kjer so odkrili veliko skrivno organizacijo zločincev, ki se imenuje »Črna legija«, zadevo zelo skrbno preiskujejo. Prve aretirance so že zaslišali. Dolže jih raznih umorov in ropa otrok. Prva zaslišanja, pri katerih so preiskovalne oblasti aretirancem naznanile, česa so obdolženi, so bila zelo kratka. Aretiranci so prosili, da bi jih sodišče izpustilo na svobodo in da so pripravljeni zato plačati veliko varščino. Toda sodišča so to odklonila.

Doslej raziskujejo 12 umorov, ki so se zgodili v zadnjih dveh letih, pri katerih so bili najbrž udeleženi člani te tolpe. Dosedanje izjave štirih zaslišanih aretirancev pričajo, da so člani »Črne legije« vabili ljudi k svojim sestankom, h katerim so člani prihajali našemljeni v črne halje in zakrinkani. Kdor je tako prišel k takemu sestanku in potem ni hotel pristopiti, so ga pretepli in mu grozili z revolverjem toliko časa, dokler se ni vdal in pristopil. Značilna je izjava nekega farmarja, ki je tole povedal:

Ko se je nekoč v svojem avtomobilu vozil po cesti, sta ga sredi ceste v samotni z revolverjem ustavila dva neznana človeka in ga prisilila, da je šel z njima. Peljala sta ga v neko hišo, kjer je bil ravno stestanek nekih ljudi, ki so bili »kakor hudiči obločeni«. Ko seje hotel odstraniti, so ga zadržali ter mu veleli, naj pristopi k tej organizaciji. Ker se je branil in odklanjal pristop, so naperili nanj svoje revolverje. Rekli so mu, da bo v 24 urah mrtev človek, če bi kdaj živi duši povedal, kar je videl.

»Čudno je to na svet! Eni so srečno poročeni, drugi so nesrečno poročeni, jaz pa sem nesrečno neporočen.«

Davčni štrajk Arabcev v Palestini. Arabci so v Palestini z vso silo nastopili zoper naseljevanje Judov. Z orožjem v roki so uprizarili celo revolucijo, katero angleško vojaštvo sedaj komaj kroti. Poleg tega pa so na zborovanjih sklenili, da angleški državni oblasti toliko časa ne bodo plačevali nobenih davkov, dokler se naseljevanje Judov ne omeji. Taki shodi se vrše po vseh vaseh. Na sliki vidimo tako zborovanje v vasi poleg Jeruzalema.

»Kesarjica« napravi vtis trga. Moj »dragomane« me je takoj opozoril na široke ulice in na ravne vrste hiš, ki so nekoliko večje in višje od navadnih arabskih hiš v Palestini. Skoro vse hiše so enonadstropne, podolgovate, imajo posevno streho in so krite z rdečo opeko. Okna so do polovice zakrita z gosto lesenno mrežo, da se morejo za njo skrivati muslimanske žene. V naselbini je tudi mošaja in šola.

Vseoko na razvalinah nekdanje Herodove palače je zgrajeno lepo poslopje za muktarija (župana). Danes je hiša, ki so jo sezidali Bošnjaki, državna last in je v njej nameščen muzej. Zal, da je ta zelo reven in v slabem stanju. Večje zgodovinske vrednosti so le grški in latinski napis. Koliko dragocennih predmetov pa leži še razmetanih po polju in na morsk obali!

Kjer je danes šola, je stala v dobi križarjev cerkev, katere stolp je še ohranjen. Turki so cerkev spremenili v malo mošajo, Angleži so sedaj notri namestili šolo.

Na željo našega dragomana smo obiskali šolo. Učitelj, Arabec, s turbusom na glavi, star 28 do 30 let, nas je prijazno sprejel. Povedal je, da ima 54 učencev, ki so nas uljudno pozdravili s »Saidale« Mala soba je bila z mladino precej natrpana, vendar napravila šola najboljši vtis. Po klopih so se dele deklice, ki jih je približno eno tretjino, pomešane med dečke. Poleg Bošnjakov so se stiskali mladi Cerkezi in Arabci; med deklicami sem poleg Bosank opozil lepo črnolaso Turkinjo. Vsi otroci so bili vedrih in prijaznih obrazov. Tudi v šoli se kaže vpliv bosanskega življenja na Arabce in Cerkeze. Bošnjaki se dobro ločijo od drugih otrok. Na zemljevidu sem jim pokazal, odkod prihajam in kje je Bosna. Učitelj je govoril samo arabščino. Z našim obiskom se je čutil tako počešenega, da je takoj, ko smo odšli, otroke izpustil na prosto.

Z Rebasom smo obšli še ogromne razvaline Herodove palače, ki je bila zidana na ozkem pomolu, da je od vseh strani obdajalo morje. V ključ se leže granitni stebri, ki že dolga stoletja kljubujejo morskim valovom. Globoko pod palačo je tudi videti ječo, v kateri je bil zaprt apostol narodov, sv. Pavel; ohranjen je podolgovat obok, odprt proti morju. Tik zraven so vrata, skozi katere so apostola pripeljali v ječo. Prostor je do polovice zasut s kamenjem. Močno me je prevzel spomin na Pavlove čase in dolgo sem zamišljen stal na kraju, kjer je veliki apostol dve leti junško trpel za Kristusa. S tiho molitvijo v sreču sem zapustil ta svetli prostor.

Kakih 10 minut v stran, proti jugu, so še vidne razvaline ogromnega Herodovega amfiteatra, ki je bil odprt proti morju in je imelo v njem prostora do 20.000 gledalcev. Ko sem stopil proti amfiteatru, sem na morsk obali vedno in vedno zadeval na stare mozaike in koške lepo obdelanih belih kamnov. Nihče se ne zmeni zanje.

Sicer pa je razen temeljev Herodove palače in nekaj stebrov, ki leže v vodi, ter ogromnih kamnov, ki samevajo zunaj Cezareje na polju, od nekdanjih velikih zgradb le malo ostalo. Ko je bila Cezareja porušena, so okoličani polagoma odprodajali stavbni material na vse strani. Mesta na obali Tel Aviv, Haifa. Akon so zgrajena po večini iz kamnov stare Cezareje.

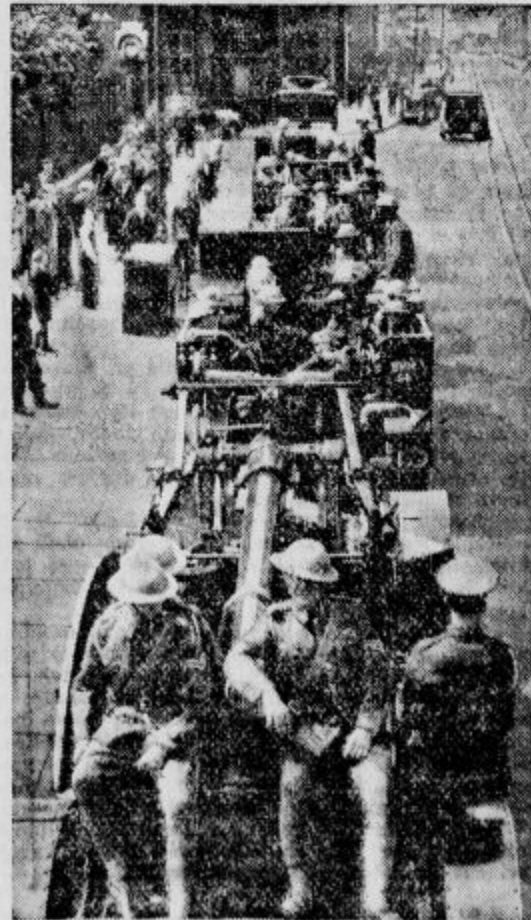
Trgovina s cezarejskim kamnom še danes ni popolnoma prenehala; o tem sem se na lastne oči prepričal. Ko sem stal na razvalinah amfiteatra, je prihajal tja na iskren konju grški menih. Imel je najeta dva delavca, ki sta razpolavljala na morsk obali večje kamne, ostanke nekdanjih zgradb. Kamele bodo te kamne odnesle v Tel Aviv, Grk bo pa na lahek način zaslužil lepe denarje. Koliko umetnin je tako šlo za vedno v izgubo! Čudim se, da se temu početju angleške oblasti ne postavijo po robu.

Ko smo se vračali proti domu, mi je Rebas pripovedoval, da šteje »Kesarjica« danes 580 prebivalcev. Med temi je ena rodbina katoliška, dvanajst ljudi je pravoslavne vere, vsi ostali so muslimani.

Ura je bila štiri, ko smo se vrnili do Rebasove trgovine. Prisrčno sem se poslovil od obeh Rebasov in njunih otrok, ki so me vabili, naj jih še obiščem.

Ker je proti Binjamini šlo sedaj večinoma navzdol, sva bila s Fadom pol ure pred odhodom vlaka že na kolodvoru in ob osmih zvečer zopet na Karmelu.

O »Kesarjici« in njenih sedanjih prebivalcih sem pa še dolgo v noč razmišljal. Po tem obisku mi je bilo jasno, da bo Bošnjaki, ki so pred 52 leti zgradili novo Cezarejo, kmalu zadela ista usoda, kot graditelje stare Cezareje, Fenicane, kot Heroda, Balduina in Solimana: živeli bodo samo še v zgodovini tega mesta. Potemci prvih bosanskih priseljencev bodo v četrtem rodu potrgali zadnje vezi svoje jugoslovanske narodne skupnosti in v Haifi ter v drugih palestinskih mestih za vedno utonili v arabskem morju.

Propaganda za vstop v angleško armado je bila preteklo nedeljo po vsej Angliji. Kakor znano, Anglija nima obvezne vojaške dolžnosti, ampak v armadi služijo samo prostovoljci.

Neka žena v ameriskem Kansasu je tožila svojega moža za ločitev zakona, ker je redil žabe v domači kopalni banji.

CRIKVENICA

Vodilno kopališče v Hrvatskem Primorju. Največja peščena plaža. 30 hotelov in pensionov. Popolni pensjon vključno s takami od Din 55.— do Din 120.—. Zahtevajte prospekte od uprave kopališča, Crikvenica.

Hotel Rest. MIRAMARE	Hotel Rest. THERAPIA
DOM DR. SEIDL	Hotel Rest. ESPLANADE
Hotel Rest. SLAVIA	Hotel Rest. EDEN
Hotel Rest. CRNKOVIC	Pension VILJA RUŽICA
Hotel Rest. VILJA DANICA	Hotel Rest. WIEN
Hotel Rest. CRIKVENICA	Hotel Rest. LIBURNIA
Hotel Rest. IVANČIĆ	Hotel Rest. JULIJANA
Pension ADRIA	Rest. Svrat. GJURAŠIN

Rest. Svrat. EUROPA - BELLE-VUE - VINODOL
Gostilne ZELENJAJ - TRILGAV - MORAVA - HRVAT - ILIRIJA - SOKOL - SLOVENAC - DALMATINSKI PODRUM - KAVARNA CORSO
Mnogo lepo opremljenih sob v privatnih stanovanjih.

Spomlad!

HOTEL THERAPIA
HOTEL MIRAMARE

Lepote naše zemlje

„Daj in ohrani sad zemlje!“

Sonce se ni začelo vzhajati, le tam doli čez Pohorje se je že svitela prva jutranja zora, ko so me oče po stari, morda stoletja stari slovenski šegi prišli klicat na binkošno nedeljo zjutraj, da gremo molit, polje škropiti, božjega blagoslova prositi za žitna polja. Spodaj na vasi se je oglašil v jutranjo sivino velik zvon, ki je dolgo in svecano pel sam, preden mu nista prišla na pomoč ostala dva ter ga ljubeče podprla v mehkem pritkavanju. Zvonilo, oziroma kakor pravimo tukaj,

»trjančilo je binkošno jutrnjico«.

Lipe pred hišami, ta naša sveta slovenska drevesa, so že zelenela. Po travnikih in žitnih poljih pa je že ležala gosta in hladna rosa. Tudi ptičke so komaj vstale, pripravljene, da se uvrstijo s svojim petjem ali med zvonove, ali med

Kmetska družina moli med žitnimi polji.

molivce, ki bodo kmalu šli po kmetskih poljih, da po starodavni slovenski šegi prosijo Boga, »naj žegna naša žita«.

Vsi od naše družine smo morali moliti. Kratka procesija z očetom na čelu in z otroki za njim se je odpravila od doma v zelenju ter se vila med ozarjami. Šli smo proti vrhu, kjer smo počakali na sosedove, ki so bolj številni kot mi, prišli sem čez Brezje. Hodili smo okrog njiv, kjer so zelenela žita, molili molitve, ki bi jih zgodovinarji naše narodne kulture morali enkrat zbrati, tako stare so in tako izrazito naše, škropili z blagoslovljeno vodo.

»Zegnaj naša polja...!«

ponavlja hišni gospodar, ki opravlja ta dan neke vrste duhovnega starešinstva, kot v pradavnih časih. »Zegnaj naša žita...!« odgovarja v zboru njegova družina. Sledi Očenaš in Zdravamarija, pa zopet krik po božjem blagoslovu na žita, ki dajejo kruh, ki dajejo življenje...

Hotete dober, naraven malinovec?

Potem ga naročite pri tvrdki: »Vitamin«, d. z o. z. Ljubljana, Masarykova cesta 46

Tudi od vasi gor, kjer so se pomikale večje gruče med polji, so odmevale molitve, vzkliki, ki jih nismo razločno razumeli, a ki so morali biti podobni našim. Više gori pri kmetu pod Uršljo goro se je tudi vila majhna kmetska procesija po obronkih žitnih polj nazaj proti svojemu domu. Veliko jih je bilo. Pri vsaki kmetski hiši. Binkošno jutro je kar odmevalo od zaupanja med Bogom in njegovim dobrim kmetskim ljudstvom, odmevalo od tistih zaupljivih razgovorov, kot jih zna imeti s svojim Stvarnikom le kmet.

Ko smo vse poškopili, vse odmolili, smo obstopili domaćo lipo, na kateri so oče natrgali nekaj zelenih vej, da jih slovesno zataknejo za vsa okna v hiši in v hlevih, v znamenje, da je Sveti Duh že prišel. Vse slovenske hiše dobijo na bin-

košno jutro svoj lipov pušljec. Sramota za tistega, ki bi ta dan svojih oken v zelenje ne dal.

Binkošti so pravi praznik slovenskega kmeta.

Vso svojo ljubezen do spomladi, do evetovega majnika, je naš kmet izrazil v globokih običajih binkošnega jutra. Za sentimentalnost nima čuta, ker ga »spomlad kliče k delu. Na binkošno jutro pa bo povedal, kaj mu je v igred, kaj mu je majnik, kaj mu je Bog, ki blagoslavlja delo njegovih rok!

Na žalost pa stare navade izginjajo. Včasih so kmetske družine druga z drugo tekmovali, katera bo prva vstala, prva obšla žitna polja, prva in najbolj glasno molila, najlepše okrasila hišna okna z lipovimi vejami, preden se pri farni cerkvi začnejo opravila. Včasih so se tistemu, ki je na binkošti zadnji vstal, vse leto smejali in mu dali priimek »binkoštnega čoleja« ali teleta, ki se ga je otrsela šele naslednje leto, ako je pravočasno skočil iz postelje. Vse to sedaj izginja. Le bolj v hribih, kjer ostaja kmet bolj slovenski in bolj krščanski, ker se z večjo trmo upira »kulturi« in »modernemu življenju«, so se te navade še ohranile v vsej svoji lepoti in v vsej toploti davnine, ki veje skozi nje.

Navade izginjajo, navade, ki so Boga in njegov blagoslov nekako za stalno navezale na kmetski dom in na življenje kmetske družine.

Izginja binkoštna molitev za žitna polja,

zato pa izginja tudi božji blagoslov na žitnih poljih in kmetskih domovih. Tam je bila nekaj mogočna kmetija. Številna družina se je tam ro-

V hišna okna zatakajo lipovo zelenje.

dila in rasla, veliko hlapcev in dekel je bilo pri hiši. Za vse dela dovolj in hrane dovolj. Danes razpada in še listo dvoje, ki sta obvisela na gruntu, stoka, da nima kaj jesti. Hlapcev ni, dekel ni, nobenih poslov več, ki so bili dika starih kmetskih domov. Kmetsko delo se ne izplača več! Zakaj ne, sprašujemo. Zato, ker ni več božjega blagoslova. Kolovrate so črvi razjedli pod strehami, tistih belih hodnih prtov, ki so se po naših kmetijah na soncu belili, ni več, stare kašče se praznijo, shranjbe za žito, kruh in zabelo.

Zato se polnijo naše rešče z breposelnimi potepuhi.

ki so mladi pobegli s kmetov, kjer ni blagoslova več, a jih sedaj mesto in tovarna bruha zopet nazaj na kmete, kjer so v še večje prokletstvo. Na vse to mislimo na binkošni praznik, ki je naš praznik, praznik naših njiv in polj. Pa bi prav storili, če bi se na ta dan tudi drugi nam pridružili. Kajti, če nam kruha zmanjka, če naših žitnih polj Bog ne »spožegna«... bo huda predla vsem.

Dal Bog, da bi kmalu naš slovenski kmet praznoval binkošti tako, kot so jih praznovali njegovi davni dedi.

da bo prosil Boga blagoslova, ne pa oblast zaščit.

Na Pokljuko!

Dandanes ni skoraj mestnega človeka, ki bi si tu in tam ne želel oddiha v naravi, čim delj od vsakdanjega mestnega hrušča in čim delj od mestne vročine dima in prahu. Kdor ne more za dlje časa zdoma, si privoščiti vsaj pogoste nedeljske izlete, da se vsaj enkrat na teden naučijo svežega zraka in napase tudi duha z lepoto narave.

Izmed neštetihih prilik za daljše bivanje in za daljše izlete, prilik, ki jih je polna zlasti naša divna Gorenjska, naj omenimo in nekoliko opišemo več tisoč na obsegajočo gorsko planoto Pokljuko, ki je dandanes tolikrat imenujejo, ki jo pa še marsikdo ne pozna.

Pokljuka je z jelovimi gozdi obrasla planota, ki se dviga povprečno od 1300 do 1500 m nad morjem. Na severu meji na dolino Radovino, na vzhodu na občino Gornje, Bled in Bohinjsko Belo, na jugu na Gorjuše in Koprivnik, na jugozahodu in zahodu na občino Srednjo vas (Uskovnica) in v severozahodu na gorski greben z vrhovi Viševnik (2132 m), Okrogleg (1962 m), Lipanjski vrh (1983 m) in Debelo peč (2007 m).

Vsa ta obsežna planota je en sam jelov gozd, ki je državna last. Les s Pokljuke je najfinjša je-

lovina, ki v tako izborni kakovosti ne raste menda nikjer drugje v naši državi.

Središče, kjer se je na Pokljuki zadnjih par let začelo razvijati živahno življenje pozimi in poleti, je prav za prav

planina Gorelek,

kjer imajo posestniki iz vasi Koprivnik svoj planinski pašnik in obširne senožeti. Ob severnem robu te planine v prijetnem tatišju stoji leta 1933 zgrajeni športni hotel, ki ga je postavil smučarski klub iz Ljubljane. Tu imajo svoje zatočišče pozimi smučarji, poleti pa letoviščarji in izletniki. Par sto metrov od velikega športnega hotela je manjši hotel »Pokljuka«. Razen teh dveh, z vsem konforom opremljenih, pozimi in poleti oskrbovanih hotelov je v bližini še kakih 10 zasebnih selišč, ki so vsa nastala v zadnjih 2-3 letih in služijo njihovim lastnikom za bivališča v dobi smučanja in za letovanje.

Zelo slikovito narede pokrajino

mnogostevilni plansarski stanovi

(lesene hišice), ki so raztresene po vsej planini (Gorenji in Dolenji Gorelek) in ki služijo plansar-

jem za poletno bivališče. Pri vsakem stanu je tudi hlev za živino, ki se pase po obširnih pašnikih od junija do konca septembra. V bližnji mlekarni se predela na dan po več sto litrov mleka v sirovo maslo in sir. Letoviščarjem je vedno na razpolago sveže mleko in sirovo maslo v najfinjši kakovosti.

Na Pokljuko prideš lahko z raznih strani. Z vozom, avtom in avtobusom se pripeljemo po erarični cesti z Bleda skozi Gorje prav do praga obeh hotelov na Pokljuki (20 km). Prilčno od 15. junija pa do konca septembra je reden vsakdanji avtobusni promet Bled-Pokljuka (30 Din gor in nazaj). Za pešca, zlasti če je po gorsko opremljen, je pa cesta preenolčna. On pojde pa rajši skozi slikovito Poključsko luknjo. Pot se odcepi pri kapelici nad Gorjami. Nazaj na cesto se pride po dve in pol urni hoji pri Mrzlem studencu.

Najkrajša pešpot na Pokljuko pelje pa iz železniške postaje

Nomenj v Bohinju skozi Koprivnik.

Po tej poti, ki je sedaj na novo zaznamovana, pridemo iz Nomenja na Gorelek (do hotela) v dobrih dveh urah. Sicer je pot (ali prav za prav gorska steza) iz Nomenja do Koprivnika precej strma, zato pa senčna in jako slikovita z razgledom na Bohinjsko dolino in Savico. To pot, ki je zlasti za dobre pešce najbolj ugodna, homo ob priliki opisali natančneje. Iz Bohinjske Bistrice, od Bohinjskega jezera in iz vasi, ki spadajo v občino Bohinjska srednja vas hodijo na Pokljuko skozi Jereko in Koprivnik. Tudi iz Bohinjske Bele skozi Gorjuše je pot na Gorelek, oziroma Pokljuko. Toda vse te poti so razmeroma daljše nego z Nomenja.

S Pokljuke so možni mnogovrstni izleti na vse strani. Naibljžje (pol ure) od hotela je

znameniti Mrzli studenec,

z restavracijo in postajo šumske uprave. Od športnega hotela proti zahodu pridemo v trideset ur po ravni cesti na Rudno polje (1340 m) in od ondot v eni uri na planino Konjsca (1438 m).

Rožna dolina v Kasanliku

Med položnimi hribi se prav lepo in ljubko razprostira po vsem svetu znana bolgarska rožna dolina Kasanlik, kamor prihajajo vsako leto popotniki iz daljnjih in bližnjih dežel. Kasanliška rožna dolina leži tako na varnem med hribski, da ji vreme ne more škodovati. Že stoletja rastejo na tem rodovitnem kraju same vrtnice in že stoletja proizvajajo iz njih slavno, opojno dehtece

roznato olje.

Če se pelješ po tej čudežni dolini ob času zorenja rož, tedaj vidiš nekaj, česar ne boš nikoli pozabil. Kamorkoli se ozreš in do kamor vidiš: vse je ena sama vrtnica.

povsod — same vrtnice in vrtnice.

Opojno dehtenje lebdi nad čudovito rožno dolino, v tem dehtenju pa mrgoli na tisoče čebel, ki se pozibavajo z vrtnice na vrtnico in si iščejo dragocenega, dišavega medu. Zdaj pa zdaj zaslišiš

veselo petje

slikovito oblečenih »vrtnaric« — nabiralk vrtnic, ki začno že zarana trgati vrtnice, saj jih smejo in morejo trgati le do devetih dopoldne. Po tej uri namreč vrtnice nič več tako lepo ne dišijo.

Tri do štiri tisoč hektarjev

je zemlje, kjer rastejo same vrtnice. Vendar ne smemo misliti, da je rožno olje lahko pridobivati. Iz treh tisočev cvetov dobiš en sam kilogram tega dragocenega olja, ki nastane šele po dolgotrajni in dragi destilaciji. Še pred nekaj leti so vrtnice kaj preprosto destilirali, zdaj pa imajo prav moderne priprave za to.

Tisoč pet sto do dva tisoč kilogramov olja

proizvajajo na leto. V posebnih posodah, ki jih bolgarska poljedelska banka plombira, ga izvažajo po vsem svetu.

Splošna gospodarska kriza je zadela tudi proizvajanje rožnega olja. Dohodki za to olje so padli

Največja kilometraža

ob vsakem vremenu in na vsaki cesti z gumo

z močnim platnom, večjo maslo gume, za-varovano proti razgretju

A. GOREC d. z o. z. Palača Ljubljanske kreditne banke

Z Rudnega polja nas pripelje steza v trideset ur na velezanimivo in čez poletje gosto naseljeno Uskovnico (1130 m). S Konjsce gremo lahko dalje na Velepoltje (dve uri) in od ondot mimo Aleksandrove koč na Kredarico in Triglav. Jako slikovita prijetna pot je z Goreleka na Gorjuše (eno uro), s krasnim razgledom po vsej spodnji Bohinjski dolini. Prav tako prijeten je izlet na Koprivnik (eno uro) in v nasprotni smeri (proti severu) na planino Javornik pod Lipanjskim vrhom. Lep sprehod je na planino Jelje in na vršac Mesnovec (1536 m).

Pokljuko s svojimi nepreglednimi jelovimi gozdovi, s svojim čistim gorskim zrakom in zložnimi poti za sprehode, je smatrati tudi za prvo-vrstno gorsko zdravilišče za krvne, živčne in pljučne bolezni (za jetične bolezni v vseh oblikah).

(M. H.)

Vesela nabiralka vrtnic v Rožni dolini pri Kasanliku.

ne bi ogledal neskončnega polja vrtnic v Rožni dolini v Kasanliku, saj take svojevrstne prirodne lepote ne dobiš skoraj nikjer na svetu.

Bolgarska družina na rožnem polju.

Tam je gora Peca...

Kot mogočen mešnik se dviga nad Podjuno siva Peca, bivališče Kralja Matjaža, ki spi v gori in čaka, kdaj zasije tlačenemu rodu ob Dravi sonce svobode. — Leto za letom raste število navdušenih planincev, ki obiskujejo ponosno Peco, simbol slovenstva ob severni meji. Bridko so pogrešali do sedaj na gori primerne kapelice, kjer bi lahko prisostvovali službi božji in v jas-nih višinah prosili Vsemogočnega za blagor slovenskega življa ob šumeci Dravi.

Da se splošni želji ustreže, se je osnoval v Meziški dolini odbor, ki je prevzel nalogo, da zgradi še lo leto na pobočju Peca kapelico v čast sv. Cirila in Metoda, kjer se bo lahko oprav-

ljala služba božja in bodo planinci molili za blagoslov ogroženega slovenstva ob naši severni meji. Akcija je napredovala tako daleč, da se bo lahko na binkošno nedeljo vršila slovenska blagoslovitev temeljnega kamna nove kapelice, ki bo stala poleg liletove koč na Peci v višini 1600 m. Gledala bo na slovenski rod po Meziški dolini in vabila iz stisk sedanih zmed v višje jasnine in v bližino Boga.

Vse prijatelje planinstva vabimo, da na binkošno nedeljo prihitijo na našo Peco, kjer bo ob 10 služba božja in blagoslovitev temeljnega kamna za kapelico sv. Cirila in Metoda, zaščitenikov slovanskih narodov.

Hotel »Pokljuka« na Pokljuki.

MLADI SLOVENE

Rad bi šel k birmi...

Rad bi šel k birmi Andrejček sirota,
rad bi šel k birmi — a kdo mu bo boter?
Mračna je izba njegova in tiha.
Cuj! Kdo potrkal na duri je? — »Noter!«

Stopil čez prag imeniten gospod je.
Močno cekinov in zlato verižico
z blagim nasmehom na ustnih položil
je pred bolnika na hrastovo mizico.

To je strmel in se čudil Andrejček!
Kdo, joj, le kdo je skrivnostni neznanec?
Kralj, joj, sam kralj iz devete dežele
tiho prikradel se dečku je v spanec.

Kupil je bitmancu iskrega konja,
velik nagrobnik za očka in mamco,
da ga postavi na grob zapuščen;
takih grobov vsi že mnogo poznamo — — —

Rad bi šel k birmi Andrejček sirota,
rad bi šel k birmi — a kdo mu bo boter?
Mračna je izba njegova in tiha,
nihče ni trkal in stopil tja noter!

Marijina slika

(Legenda.)

Svetemu Luki se je v spanju prikazal angel
in mu rekel:

»Vstani, sveti Luka, pojdi in naslikaj našo
ljubo Gospo, da bo njena ponižnost še dolgo sve-
tila ubogim grešnikom in jim kazala pot v odre-
šenje.«

Sveti Luka je vstal, vzel čopič in barve in
jih zavil v svoj plašč. Vdano in bogaboječje je
odšel v koč, kjer je prebivala Marija. Kajti sveti
Luka je bil med pagani in kristjani že dolgo znan
in spoštovan kot slaven slikar.

V koči je ponižno in spoštljivo pozdravil
Mater božjo ter je prosil, naj mu dovoli, da jo
slika. Kajti ponosi se mu je prikazal angel in
mu zaukazal, naj to stori. Marija se je nasme-
nila, kakor se je znala nasmešiti samo Ona. Šla
je pred koč in sedla pod lipo.

Sveti Luka je v spoštljivi razdalji postavil sli-
karsko stojalo, odtrgal od svoje snežnobele srajce
kos platna in ga razprostil. Prišel je slikati.

Z oblakov so se spustili angeli, veliki in mali,
in obkrožili Marijo. Manjši so spletili Mariji venec
okoli glave in ti so prišli na sliko. Večji pa so
se prišli za roke in pričeli rajati okoli Marije in
svetega Luke. Še drugi so spustili perotnice in
stopili k svetemu Luki ter mu podajali barve in
čopič. Vsi pa so občudovali čudovito sliko brez-
madežne Device.

Delo je hitro napredovalo, vendar slika še
ni bila končana, ko se je pričelo mrati. Manjkal
je Marijinim očem še zadnji blesk, njenim ustni-
cam pa ljubeč nasmehek.

Z vdanim vzdihom je pospravil sveti Luka
slikarsko orodje in se poslovil z obljubo, da se
drugo jutro vrne, da delo v božjem imenu do-
konča.

Ponoči pa so angeli odnesli Marijo v nebo.
Ko je drugo jutro sveti Luka potrkal na okno
njene koče, mu ni nihče odgovoril. Odprl je vrata
in videl, da je koča prazna.

»Kakor je božja volja!« je pobožno dahnil in
odšel.

Tako se je zgodilo, da še dandanes nimamo
nobene Marijine slike, ki bi bila popolna. Vsaki
nečesa manjka. Tudi največji slikarji vseh časov:
Rafael, Bellini, fra Angelico niso v svojih slikah
mogli dojeti vse popolnosti Matere božje in vsaka
slika je samo slaboten odsev njene miline. Sle-
herni Marijini sliki manjka zadnji izraz: temu
slikarju so se posrečile oči, toda je zgrešil sme-
ljajoče ustne, ta je naslikal najlepše in najlep-
še roke, toda čelo je prestrogo, lasje pa imajo
premalo sončnega sijaja.

Edinemu, svetemu Luki, ki bi za svojega živ-
ljenja lahko naslikal našo ljubo Gospo v vsej
njeni resnični milini in ljubkosti, je božja volja
zvela čopič iz rok.

STRIČKOV KOTICEK

Mlada Slovenka

Deklica sem mlada
iz slovenskega rodu;
ljubim jezik materski,
govorim ga brez sramu.

Tam, kjer Triglav zemljo stra-
bista Sava jo poji,
tam je domovina moja,
tam naš narod še živi.

Tam možje so naši slavni
z delom uma in srca
čast, veljavo priborili
nam pred narodi sveta

★

763.

Dragi Kotičkov striček! — Danes ti pišem
še jaz iz daljne tujine. V kraju, kjer živim s svo-
jimi starši, je zelo malo Slovencev. A kolikor nas je,
še nismo pozabili, da smo sinovi slovenskih star-
šev. Jaz sem odšel v Francijo, ko mi je bilo pet let.
Pa čeprav sem bil še tako majhen, ko sem živel v
starem kraju, se vsega še prav dobro spominjam.
Tudi Tvojega kotička, ki mi ga je prebiral mama.
Večkrat se mi stoji do doma. Pa kaj hočeš! Moj
očka ni našel službe doma, pa je moral s trehobom
za kruhom v svet.

Francosko sem se že kar dobro naučil, a slo-
venščine tudi še nisem pozabil. Le kakšna beseda
mi včasih še dela preglavice.

Zdaj naj pa končam, da pridejo še drugi na
vrsto. Lepo Te pozdravlja Tvoj prijateljček Me-
gušar Franc, Francija.

Dragi Franc! — Ze mnogo pisem sem prejel
iz daljne tujine in vsakega posebej sem se razveselil,
kakor se človek razveseli ljubega znanca iz mla-
dostnih let. Tudi ob prejemu Tvojega pisma mi je
postalo toplo pri srcu. Lej ga fanta, sem zadovoljno

Slikanica „Veseli harmonikar“

Te risarske naloge so se mladi risarji in ri-
sarske lotili še z mnogo večjo vnetostjo in navduše-
njem kot prej. In tudi napredovali so od pred-
zadnjega tedna: tako lepo in okusno izdelanih
slikanica Kotičkov striček še nikoli ni prejel! Če
je bil že zadnji v zadregi, katerim bi prisodil
prvenstvo, je bil topot še prav poseben. Nekateri
so pri izbiranju barv in slikanju vselega harmo-
nikarja pokazali toliko znanja in iznajdljivosti, da
jim gre vsa čast in hvala.

Najboljše slikanice

Posebno imenitne slikanice so poslali: Jurij
Pavlovič, učenec V. razr. na Grabnu v Ljubljani;
Franek Stadler, učenka II. razr. v Motniku; Oton
Kregelj, učenec I. razr. na Rakeku; Zdravko Noč,
učenec III. razr. v Slov. Javorniku na Gorenj-
skem; Milena Wesiak, učenka I. razr. mešč. šole
v Mariboru (Pragersko); Martin Koritnik, dijak
II. razr. klas. gimn. v Ljubljani; Avgust Jeločnik,
dijak II. razr. real. gimn. v Ljubljani; Ludovik
Prešern, učenec V. razr. v Trzinu; Friderik Po-
točnik, učenec II. razr. mešč. šole v Mariboru;
Marija Mechora, dijakinja II. razr. real. gimn. v
Ljubljani; Zorica Jurak, dijakinja II. razr. real.
gimn. v Celju; Silva Ivnik, učenka III. razr. v
Begunjah pri Leseah na Gorenjskem; Leon Ko-
pore, učenec III. razr. v Višnji gori; Vlado Zvo-
nar, učenec V. razr. Medija-Izlake pri Zagorju
ob Savi; Lovro Šubelj, učenec V. razr. na Ježici;
Marija Švaiger, dijakinja II. razr. real. gimn. v
Ljubljani; Dolores Šehel, dijakinja I. razr. gimn.
v Ljubljani; Vladimir Kompan, učenec IV. razr.
v Celju; Franjo Nifergal, učenec IV. razr. mešč.
šole v Mariboru; Karol Vrabčič, učenec v ljublan-
ski gluhošolnici, Zaloška cesta; Matko Kajtna,
učenec VIII. razr. gluhošem. v Ljubljani; Franc
Zupančič, učenec IV. razr. na Barju.

Druge slikanice

A tudi slikanice drugih mladih risarjev so
takšne, da jih je kar veselo pogledati. Poslali so
jih: Marija Ahačič, učenka I. razr. pri uršulinkah
v Ljubljani; Eleonora Hribovšek, učenka I. razr.
v ?; Marjan Pusejak, dijak I. razr. klas. gimn.
v Mariboru; Irena Hribovšek, učenka II. razr. v
Motniku; Jozica Kristan, učenka III. razr. v Hleb-
cah pri Leseah; Marija Dolenc, dijakinja I. razr.
v Ljubljani; Janez Dolenc, dijak II. razr. v Ljub-

ljani; Majda Kropič, učenka III. razr. v Celju;
Verena Majda Jerič, učenka I. razr. gimn. v Ce-
lju; Božena Pirc, učenka I. razr. v Križah na Go-
renjskem; Cirila Cuderman, učenka I. razr. v
Tupaličah, p. Predvor; Slavka Bučar, učenka II.
razr. v Lavrici; Ivan Bah, učenec III. razr. v Ma-
riboru; Dragica Gerkman, učenka V. razr. v La-
škem; Janez Kranjec, učenec I. razr. vadvnice v
Ljubljani; Tončka Pivk, učenka VI. razr. pri uršu-
linkah v Škofji Loki; Vekoslav Krušnik, dijak
I. razr. real. gimn. v Ljubljani; Milena Zajc, dija-
kinja II. razr. gimn. v Ljubljani; Vali Dimnik,
učenka II. razr. na Viču; Majda Glazar, učenka
IV. razr. pri uršulinkah v Ljubljani; Miran Ceplak,
učenec IV. razr. v Goricih pri Golniku; Miro
Vakselj, učenec IV. razr. vadvnice v Ljubljani;
Jelka Gajšek, učenka II. razr. vadvnice pri uršu-
linkah v Ljubljani; Cvetka Rizman, učenka IV.
razr. v Svelinjah; Ivanka Jager, učenka VI. razr.
v Hrušici; Vlasta Bahič, učenka IV. razr. v Tr-
zinu; Anton Dimnik, učenec II. razr. v Domžalah;
Bruno Kosmač, učenec II. razr. mešč. šole v Ljub-
ljani; Anton Kurent, učenec I. razr. mešč. šole v
Ljubljani; Pavel Ostere, učenec III. razr. v Ljub-
ljani; Sava Kostev, učenka II. razr. v Ormožu;
Franek Breznik, učenec III. razr. v Mariboru;
Anica Graeclj, učenka II. razr. v Ribnem pri
Bledu; Jelkica Tomšič v Krškem (še ne boji v
šolo, pa vendar že zna kar lepo pisati in risati);
razen slikanice pošilja Kotičkovemu stričku tudi
milijon medenih poljubčkov; Janez Cerkovnik,
učenec V. razr. v Trzinu; Angelica Hlebec, dijak-
inja II. razr. real. gimn. v Kranju; Evald Pirš,
učenec I. razr. mešč. šole v Mariboru; Tugomer
Hvale, dijak II. razr. gimn. v Ljubljani; Radoslav
Trampuš, učenec IV. razr. v Mariboru; Mimica
Grom, učenka II. razr. na Rakeku; Marjan Bajc,
dijak v Ljubljani; Irena Mostar, učenka V. razr.
na Galjevi pri Ljubljani; Zinka Ažman, učenka
III. razr. mešč. šole na Jesenicah; Radovan Ma-
tevič, dijak II. razr. gimn. v Kranju; Verena
Gračnar, učenka IV. razr. v Rog. Slatini; Ivanka
Kropiček, učenka V. razr. v Zibiki, p. Pristava.

Za nagrado sta bila izžrebana:

Marjan Koritnik, dijak II. razr. kl. gimn. v
Ljubljani, Tržaška cesta 13, in
Matko Kajtna, učenec VIII. razr. gluhošemnice
v Ljubljani, Zaloška cesta 5.

Nagajivi Janezek

Ko opoldne se je štrukljev
dedek naš najedel,
je s »Slovenec« zadovoljno
tja za mizo sedel.

Najprej je prebral novice
in politične vesti,
potlej smešne se je lotil,
brundal v brado: »Hi, hi, hi!«

Halo, otroci!

Uganite, kaj je nagajivi Janezek napravil z
barvicami in čopičem ter iztuhajta kakšen prav
smešen in zabaven konec za tretjo sliko, katero
bomo objavili prihodnjo nedeljo. Rešitve lahko na-
pravite v vezani ali nevezani besedi (v verzih ali

Ko prebral je list do konca,
nagnil staro je glavó,
da še malo bi zadremal
kakor vsak dan prav sladkó

Janezek tedaj je v roko
barvice in čopič vzel,
se po prestih k dedu splazil
in se režal ves vesel ...

v prozi). Kdor pa je dober in spreten risar, naj
konec te zgodbe tudi nariše.

Vse posrečene rešitve bomo objavili, dve iz-
med njih pa izžrebali za nagrado.

Rešitve pošiljajte najkasneje do četrtka, 4. t. m.
na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec«
v Ljubljani.

Mlada njiva

V mladi sreči

Rasti, rožmarin zeleni,
da natrgam kopek mali,
v lepo kitičo ga zvijem
in si spletem venček zali

Cveti, lilija mi bela,
da iz cvetov snežnobeljih
si nedolžnosti zajela
v svojega srca bom kelth.

Poj mi, bisernica mila,
o veselju in bridkosti;
v tvoje strune bom izlila
srečo in ves čar mladosti.

Marija Brendič.

Čudodelna piščalka

Nekoč je živel starka, ki je imela sina in
hčerko. Dečku je bilo ime Tonček, deklici pa Mi-
mica. Oče jima je bil zdavnaj umrl.

Nekega dne, ko je zunaj vladala huda zima,
je starka poslala dečka in deklico v gozd po drva.

Dala jima je s seboj kosček kruha in kosček sira.
Ko sta bratec in sestra tako hodila po sa-
motnem gozdu, jima je prišel nasproti revno ob-
lečen starček.

»Kaj pa vidva tukaj delata?« ju je vprašal.
»Drva nabirava,« sta mu odgovorila.

»Imata morda kaj za jesti?« ju je izpraševal
dalje. »Strašno sem truden in lačen.«

Bratcu in sestrici se je starček zasmilil. Dala
sta mu kruh in sir, ki sta ga imela s seboj.

Starček je z velikim tekom pojedel kruh in sir,
potem pa ju je povabil:

»Pojdita z mano!«
Bratec in sestra sta šla z njim. Prišli so do
globoke jame. Starček je rekel:

»To je moje bivališče. Spustita se po koreninah
za mano!«

Bratec in sestra sta dolga izbirala, nazadnje
pa sta se odločila za škatico, v kateri je bila maj-
hna piščalka. Starček jima je povedal, da ima ta
piščalka čudodelno moč. Kadar si bosta kaj zaže-
lela, naj zapiskata vanjo — in želja se jima bo
izpolnila. Ko je starček te besede izrekel, je iz-
ginil, preden sta se mu bratec in sestra utegnili
zahvaliti. Z radostnim srcem sta stekla proti domu.

Na pragu domače hiše ju je že čakala mati.
Bila je že zelo v skrbeh za oba. Ko ju je zagledala,
je zaklicala:

»Kje sta pa bila tako dolgo? In kje imata drva?«
Tonček je odgovoril:

»Drvi ti res nisva prinesla, a zato sva ti pri-
nesla nekaj boljšega.«

Na te besede je potegnil iz žepa škatico, v
kateri je imel piščalko, in rekel:

»Mama, ali bi rada kaj dobrega jedla?«
»I, seveda bi,« je odgovorila mama, »ampak
kje bom pa vzela? Saj še ječmenčka nimam več
pri hiši.«

»Ali bi rada jedla ocvrte piške?« je spet vpra-
šal Tonček.

»I, kje jih bom pa dobila?« je nejevoljno od-
govorila mama.

Tonček pa je zapiskal na piščalko in glej: v
hipu je stala pred njimi lepo pogrnjena miza in
na njej vrhnan krožnik ocvrtih pišk.

Mama se je na vsi moč zavzela, ko pa sta ji
singo in hčerka povedala, kakšno čudodelno moč
ima piščalka in kdo jima jo je podaril, je zahvalila
Boga in radostno objela oba.

Poslej so živeli srečno in zadovoljno do smrti.

Sonce in škranček

Kot zlato kroglo čez nebo
nevidni angeli,
odeti v modro haljo,
trkljajo sonce božje
v neznano daljo.

Zarečó kroglo rad ujel
škrjanček bi. Razgrnil
je perotnice, v svod se vpel —
brez krogle spet se vrnil...

KAJ JE REKEL ZDRAVNIK?

Janezek je zbolel. Oče ga je poslal k zdrav-
niku. Ko se je Janezek vrnil domov, ga je oče
vprašal:

»No, kaj je rekel zdravnik, ko te je preiskal?«
Janezek je odgovoril: »Natančno takole je re-
kel: »Mhm, hm, hm, aha, ja, ja, hm, hml«

ji mora to zdeti, ko pa pravijo, da se s slovenskim
jezikom ne pride daleč. Tista »Zidana volja« dru-
gega jezika ne pozna kot slovenskega in vendarle
tudi v tujini lahko kramlja — z vami. Saj ni bogve
kaj, majhno zaslugó ji je pa le treba priznati: če jo
bodo razen Tebe še drugi slovenski otroci brali, se
ni bati, da bi materin jezik tako hitro pozabili, ka-
kor ga pozabljajo nekateri, ki v tujini slovenskega
lista in knjige sploh ne pogledajo več.

Gospoda Kukavico sem hotel klicati po tele-
fonu, pa nisem našel v telefonskem imeniku nje-
govega imena. Upam, da se bo na to pismo oglasil
sam in potem boš, če Bog da, kmalu dobil še kakšno
lepo in zanimivo slovensko knjigo od mene.

Da bi me kdaj pot zanesla v Pariz, ne verja-
mem. Močno verjetno se mi zdi, da bom v tem svo-
jem kotičku čepel kar do smrti in odondod prislus-
koval na vse strani. In odkoderkoli bo zavnela
slovenska beseda, mi bo srce vedno znova zagorelo
s svetlim plamenom. Da pa ne bo kdo rekel, da
imam samo slovenske otroke rad, moram kar koj
pristaviti, da Tebe nimam nič manj rad, čeprav si
iz Dalmacije doma. Kakor polagam na srce dečku,
ki sem mu odgovoril nad Teboj, naj ostane svoje-
mu narodu in domači besedi zvest, tako polagam to
na srce tudi Tebi. Pri vsem tem pa je seveda samo
hvale vredno, da znaš razen svojega materinega
jezika, ki je hrvatski, še kakšen drug jezik. A pred-
vsem moraš seveda spoštovati in ljubiti jezik, ka-
terege Te je naučila mati.

Le še kaj mi piši! Do pisma, ki priroma k meni
iz tujine, ima celo moj koš takšno spoštovanje, da
ga za vse na svetu ne bi upal pohrustati. Samo
enega je grdin nekoč pohrustal, pa sem mu takšno
grozansko pridigo napravil, da me je na kolenih
prosil odpustčenja. Zategadelj se Tebi in vsem dru-
gim slovenskim dečkom in deklicam v tujini ni treb-
več bati, da bi zastoj prelivali črnilo.

Za priloženi francoski koledarček in lep kipek
francoskih znamenj se Ti v imenu dečka, kateremu
bom znamenje podaril, prav prisrčno zahvaljujem.
Bog Te živi! — Kotičkov striček

Nekaj besed o veselju

Obleke in narodnost

Kdor je bil v Parizu, pravi, da Parižanka ni elegantna. Vendar je resnično, da se Parižanka jako lepo oblači. Zakaj, Parižanka se zaveda, kaj ji pristaja in niti ne pomišlja ne, marveč si vedno že podzvestno izbere to, kar je zanjo najpriljubnejše. Karkoli da nose, pa tudi le kako volano ali rožo, ji to kaj pristaja, ker ve, kam in kako je treba tako malenkost pripeti.

Souvan
MANUFAKTUR

Za izlete

Za pomladanske in poletne dni je prav važna skrb gospodinje, kaj pripravi za kak izlet, ko gre vsa družina z doma. Lahko vzamemo mrzla jedila s seboj, ali pa jih skuhamo zunaj. Če kuhamo zunaj, si pripravimo taka jedila, ki so brž kuhana. — Imamo moderne košare za jestvine za na izlete, da vanje izlaska spravimo vse tako, da se ne pokvari. Kruh in močnata jedila spravimo v pločevinaste škatle. Presno maslo denemo v lončeno posodo. Če je vroče vreme, ne vzemimo s seboj kaknega narezka ali klobas. Rajši vzemimo sadje in jajca; premislimo pa, če ne dobimo sadja in jajec ondi, kamor gremo, da nam jih ne bo treba nositi s seboj. Za kosilo si pripravimo različno solato. Ze prejšnji dan naredimo fižol v solati ali olinjat krompir — to dvojko lahko vzamemo s seboj. Prav tako zrežje in pečenko. Če hočemo tudi zunaj imeti juho, jo skuhamo na špirtu ali gremo v kako kmečko hišo in ondi skuhamo juho, ki je že čez 20 minut pripravljena. Pa meso? V prvi za- rumeniti presno maslo. Razrežemo meso in krompir vržes vanj in še ubijes dvojke jajec. Vse pomešas in še z vročim postrežes. — Kdor bi rad vzel na izlet taka jedila, ki jih more zunaj samo pogreti, naj vzame za prikuho zmeraj riž, ker je treba krompir predolgo kuhati. — Za izlete so pa naj- pripravnejše živilo jajca, ker jih moreš pri- praviti na najrazličnejše načine. Za večerjo n. pr. maš gnjat s kruhom in posajeno jajce. Ali v trdo kuhana jajca in solato, kar je zlasti primerno za vroče dni. Za na izlete torej ne pozabimo vzeti s seboj solate (ki jo moramo mečno zaviti), citron, olja, jesiha. Tudi paradižnike vzemimo s seboj.

Francoski krščanski delavci za novo ureditev družbe

Din 6-

zelo osvežuje,

izdatna pri uporabi.

NIVEA PASTA ZA ZOBE

Normalna tuba Din 6'—, velika dvojna tuba Din 10'—

Stavkovna gibanja

Časopise poroča dan za dnevom o raznih med-
nih in stavkovnih gibanjih. Vse to priča o slabih
delovnih pogojih, pod katerimi je delavec prisiljen
iskati delo ter zaslužek. Spor delavcev tekstilne
tovarne v Varaždinu s podjetjem je najdolgotraj-
nejši. Vsi vemo, da tekstilna industrija prav dobro
uspeva. Tvrdka je poleg tega spretno organizirala
prodajo svojega blaga, tako da prav gotovo ne
more govoriti o slabi konjunkturi. In vendar kljub
temu plačuje svoje delavce tako slabo, da so bili
prisiljeni poslužiti se skrajnega orožja v svoji bor-
bi. — Isto je z gradbenimi delavci, ki so se ener-
gično postavili za svoje pravice v Ljubljani in
Belgradu. Za najtežja in kvalificirana dela so zelo
slabo plačani, da si zaslužijo komaj za hrano in
najpreprostejše stanovanje. Za družine ter zimo-
pa jim ne ostane nič. Delodajalci izrabljajo krizo
in potiskajo mezde nižje, kot bi to bilo utemeljeno.
— Srbski rudarji se ravno tako budojo. Pri njih so
razmere toliko slabše, da jim podjetniki itak nizki
zaslužek niti ne izplačujejo. Kaj čuda, če se v ta-
kem primeru oprime delavstvo zadnje bilke in pre-
neha z delom. Saj če ne dela, ima ravno toliko, kot
takrat, ko dela. Te razmere niso prav nič evropske.
Zato ni zameriti, če naše delavstvo gre nerado s
trebuhom za kruhom na jug. Saj doma počasi ravno
tako lahko umira kot tam doli. — Največji interes
delavstva je, da se strokovno organizira in izloči
nezdavne pojave in organizira močan odpor proti
krivicam. Brez strokovne organizacije za delavca
ni življenja. Zaposleno delavstvo je dolžno a sim-
patijami spremljati stremljenje stavkujočih tovari-
šev za zboljšanjem osnovnih življenjskih pogojev.
Kjer more, naj stavkujejo tudi materijelno in ne le
moralno podpre. Zmaga delavstva ene stroke po-
memni pridobitev za vse delavstvo.

D r o b n e

Jemo jih lahko surove, ali oljate, ali nadevane z mesom ali jajci. — Splošno pa seveda velja načelo: da na izlet ne gremo zato, da bi jedli. Da ne bomo za en dan od lakote umrli, če bomo malo jedli. Da le vsako zapravljanje po vaških gostilnah in planinskih kočah — zlasti za alkoholne pijače — popolnoma odveč

Delovne mase je treba izobraziti tehnično, moralno in duševno. Zato bodo najpogostejše strokovne organizacije. Država naj bi njihove ustanove podpirala. Na delavstvo razkrojevalno vpliva, da ostanejo brez kazni vsi, ki kršijo zakon morale in pravice. Zato je potrebna socialna zakonodaja, ki bo vsebovala dolžnosti proizvojdne do ljudi in družbe in določala posebne sodne instance. Potrebna bo ustanovitev posebnega ministrstva za socialne in gospodarske zadeve. Strokovna zveza predlaga zaenkrat parlamentu osnutke za zakone o gospodarskem svetu, krajevnih gospodarskih in delavskih svetih in minimalnih plačah. Ostali osnutki bodo še sledili.

Kakor vse mestne občine, tako je tudi občina Osijek znižala svojim nameščencem in nastavljenim prejemke. Ker so pa bili nekateri nastavljeni občutno prizadeti je občinski odbor sklenil, da bo odtegljaje vrnil s tem, da bodo vsi nameščenci dobili zastojni drva.

Znani Svalbet čaj proti solenim kamnom in boleznim solenega mehurja, dobiča se pri glavn. zast. Lekarna Sv. Ivana, Zagreb, Kaptol 17. Opi. reg. 8. br. 2829

Pišite po brezplačna navodila.

Delavci: Ali se zavedate pomena in moči tiska? Delavski časopis je vaše orožje v boju zoper teptanje vaših pravic! Zato svoj delavski časopis berite in ga vedno podpirajte. »Naš delavec« posebno priporoča naboje na delavski tednik, ki izhaja v Mariboru, Koroška c. 5 in se imenuje »Delavska fronta«. Kajti »Delavska fronta« je delavski, katoliški in neviden list, ki stoji nad vsakim strajkavstvom.

NIZKE CENE
dvokoles, otroških
igračnih, invalidskih
veseljakov, pravnih trikotiliev, siva-
nih strojev. Cenik franko.

„TRIGLAVA“ F. BAYEL, LIMBJSKA, Karlovska cesta 1
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta 36

Naš domači zdravnik

K. L. - M. Sanikelj ali ležba (bot. sanicula europaea), do pol metra visoka kobiluica z belimi cvetovi, ki raste po bukovih gozdovih, prihaja zopet v čast. V prejšnjih časih je bila domače zdravilo zoper pljučno jetiko, zlasti pri pljučnih krvavitvah, zdaj jo priporočajo celo zdravniki pri želodčnih krvavitvah v obliki čaja. Zavrleca te rastline se je uporabljala tudi za obkladke na poškodovane ude. Meseca vel. travna in rožnika se rastlina (nekateri cenijo samo listje) nabira in suši.

I. R. - Lj. O izgubljenem vohu je bilo pisano že zaunjič in povedano, da je vsak pameten nasvet nemogoč brez pregleda po zdravniku-strokovnjaku za nosne bolezni. Premnogi so vzroki, da gine voh, nekaj teh vzrokov se da odpraviti, nekaj ne. S predolгим odlašanjem zdravljenja postane marsikatera izprva ozdravna bolezen popolnoma neozdravna. Ud ali čutilo, ki ni v delu, gine in izgublja uporabnost.

M. R. - C. Mirnega sedenja ne zmore vaš nabudni deček ne doma ne v šoli? Nam so včasih mazali tisti nepokojni delci brezovim ali leskovim oljem, uspeh je bil popoln.

K. G. - K. Koprivnica (ali žara osipa) je brčkova vaša bolezen na ustnicah in udih. Ta bolezen se rada pojavlja pri ljudeh z občutno kožo in prebavnimi motnjami. Zelo različne so škodljivosti, ki sprožajo srbeče izpuščaje. Vam, ki nimate sredstev in drugih možnosti, da se zdravite z zdravniškimi ozir. lekarniškimi pripomočki, svetujem, da pijete teden dni po eno večjo ali manjšo žlico grenke soli na veliko čašo vode zjutraj na tešče po požirkih, ki naj vas vsak dan dobro iztrebi; da opustite vsaj za tri mesece vsako živalsko hranivo (tudi mast in meso juho) izvzemši mleko. Srbeča mesta si otirajte s kisom ali vinjskim cvetom ali metovim cvetom, tudi limonova skorja je dobra, posipajte si jih s smukom (lojcevečim prahom).

Isti. Domača zdravila za kožne bolezni? Zoper srbeč izpuščaj poskusite čaj koprive (bot. urtica divica) ali rosnice (viranta, bot. frumaria officinalis) ali repinca (bot. lappa officinalis) po eno ali dve čaši na dan. Repinčeva zavrleca je uporabna tudi za obkladke oz. umivanje.

A. S. - Lj. Volk se vam že oglašja, kaj bo šele poleti na gorskih pohodih? Dajte si prizadeta mesta umivati z razredčenim salicilnim cvetom in posipati s salicilnim smukom. Poskusite shušati, da uplagne kožna napetost, pa bo manj potenja in drgnjenja in manj bolečin.

I. K. - R. Otekanje nog je pri vas v zvezi s pešanjem srčne moči, ne toliko zaradi let, kolikor zavoljo večkratnih prehladov, ki so brčkove izraz ponavljajoče se neozdravljive hripe; prav hripa rada slabi srce. Treba vam skrbnega zdravljenja pod stalnim zdravniškim nadzorom. Ne pojde brez dopusta, ki naj ne bo krajši od treh mesecev, da preneha hripa in se utrdite proti vremenskim spremembam, da si izprva z mirovanjem spravite srce do ravnotežja, potem pa z gibanjem po načrtu okrepite za svoje potrebe. Lotite se zdravljenja takoj z vso resnostjo in vztrajnostjo, morda se ni zamujen čas, ko se da doseči zadovoljiv in trajen uspeh.

Isti. Mozoljavost se vam je povrnila po 25 letih? Poskusite si jo prignati na način, ki vam je takrat pomagal. Spravite prebavo v red, opustite za četrtil leta vse, kar je od mesa in jajec, hranite se z mlekom in rastlinjem, kar bo v polletni in jesenski dobi lahko izvršljivo v vsakem kraju. Če je nadlega huda, rabite še prve tri tedne dunajski fiakrski prašek, nadaljnje tri tedne pa krušni kvas, kakor je bilo že letos opisano.

M. K. - Lj. Zaprti vetrovi združeni s telesno zapetostjo ne dajo odpraviti po enem kopitu, kakaj včasih jim je vzrok kakšna napaka v droblju, včasih neprimerna hrana, včasih nezadostno gibanje. Drugače se zdravijo te neviččnosti pri mladih, drugače pri priletnih, drugače pri rejnih, drugače pri medlih ljudeh. Ker o vseh teh okoliščinah nič ne vem, vam ne vem svetovati drugega, kakor da se napotite k bližnjemu zdravniku, ki

vse te in druge posebnosti ugotovi neposredno in tako lahko določi, najbolj primerno zdravljenje.

I. H. - Lj. O negi dolgejše imamo, hvala Bogu, še nekaj dobrih knjižic v našem jeziku. Poleg onih treh, ki jih vi naštevate, je letos izšla še četrta. Katero izmed njih vam priporočam? Kar vse štiri v isti vrsti!

F. P. - S. Stare rane na želodcu si zdravite že eno leto, zdravniški nasveti in lekarniška zdravila vam ne pomagajo dosti. Že mogoče. Navadno se da želodčni čir ozdraviti s primerno hrano samo in mirovanjem, včasih treba še zdravniških pripomočkov, včasih pa to navadno zdravljenje ne zaleže, ker je čir na takem mestu v želodcu, da se težko zaceli ali pa je zastarel. V takem primeru treba še bolj natančnega pregleda in opazovanja, kar se da napraviti v bolnišnici ali zdravilišču. Po taki preiskavi se da dognati, ali je čir še ozdravljiv s prehrano in zdravili, ali ga kaže krezati. Nasvet: v bolnišnico!

Mnogim. Sončenja se je dandanes polastila moda; moda zahteva, da se sončijo, kjerkoli in kadarkoli ti je dana prilika, prirodna ali umetna. Moda je neizprosna in muhasta vladarica, ki ne trpi ugovorov ali celo nepokorščine, in kaznuje neobogljive ali neobogljivo z najhujšo kaznijo — osmešenjem. Sončenja se lasti tudi medicina, ki je v primeru z modo skromna in ponižna dekla, ki hoče samo služiti. Kjerkoli in kadarkoli se moda in medicina srečujeta, in teh srečanj je vsak dan mnogo, nastaja ravs med obema, ne po krivdi, a v škodo medicine. Sporazum med modo in medicino je bolj redek in kratkotrajen. Zato je kar nerodno pisati, kakšno bode sončenje v zdravilne namene. Pri sončenju, ki je vplivanje sončnih žarkov na golo telo, je treba upoštevati, da sonce izžareva raznovrstne valove, vidne svetlobne, nevidne toplotne in nevidne kemične delovne žarke. Toplotni in svetlobni, zlasti v žar razkrojeni žarki imajo že nekaj zdravilne vrednosti, veliko več in prav svojske zdravilnosti je v kemično-delovnih sončnih žarkih. Omeniti treba, da je pronicanost toplotnih žarkov največja, manjša je svetlobnih in najmanjša kemično-delovnih. Že rahlo megleno, prašno ali mrčasto ozračje zadržuje ozir. vrkujeta te žarke, tudi navadno steklo jih ne propušta. Zato je sončenje žarenje tako učinkovito v čistem ozračju, v višinah in na morju, dosti manj po meglenih dolinah in v zrčnih mestih. Kemično-delovni žarki ne prodirajo globoko, a ustvarjajo še v koži sami spremembe, ki vplivajo dalekosežno po vsem telesu. Tako vemo že dandanes, da nam ti žarki tvorijo protiradični vitamin, da vplivajo na krvno rečilo (kakor pri rastlinah na zelenilo), da pospešujejo celitev ran in sestavljajo snovi, ki zdravijo oddaljeno jetično obolenje. Vemo tudi, da utegnejo ti žarki, če jih je preveč, škodovati in da jim koža s počnem nagonom (tvorjenjem temnih zrn) zapre dohod. Potemnela polt pomeni, da se je telo zavarovalo proti kemično-delovnim žarkom. Sončenje v zdravilne namene se vrši previdno in omejeno glede časa in obsega sončenja. Sončimo se, kadar je ozračje najbolj čisto in se ogibljimo najbolj vročega časa okoli poldneva. Glavo imamo v senci ali lahko pokrito, telo izpostavimo soncu tako, da nas zadevajo žarki navpič, prvi dan samo za tri minute spredaj in toliko zadaj. Sončenje zaključimo s polivom, opršenjem ali umivanjem. Če ni motenj, podaljšujemo vsakodnevno sončenje za 2-3 minute, tako da se končno sončimo pol ure spredaj in toliko zadaj. Več sončenja na dan je odveč! Če se kateri dan po sončenju ne počutimo prav, se naslednje dni vendar sončimo, a ne dalje kot prej. Naglica škodi! Drugi način sončenja je ta, da si prvi dan sončimo samo noge pet minut, drugi dan prvih pet minut samo gležnje, drugih pet minut se goleni do kolena lid. Vsako vneto stanje v telesu izključuje sončenje, nevarno je sončenje zlasti bolnikom z neumirjeno jetiko. — Sonce je vir življenja, brez sončnih žarkov ni življenja, a premočni ga utegnejo okvariti in pokončati. Pojdimo se učiti k vrtnarju, kako oprežno navaja svoje negovanke na sonce!

Kmetijski nasveti

Kako ajdi gnojiti? S. R. N. — Šlišali ste razne nasvete, kako gnojiti ajdi, pa ne veste, kaj je pravo. Nekateri priporočajo bleviski gnoj, drugi gnojico, tretji apneni dušik, četrtil superfosfat; pa se v tem ne spoznate, zato želite pojasnila. — Ajdo sejemo kot strniščno po žitih, torej kot drugi pridelek. Zahteva mnogo toplote in dovolj vlage, zato ima pa kratko rastno dobo. Če naj ajda dobro uspeva, mora najti v zemlji dovolj lahko dovzetne hrane, ki ji omogoči hiter razvoj, zlasti pa pospeši zorenje zrnja. Rast listov in steblova pospešuje zlasti dušik. Ako je v zemlji preveč dušika, se ajda prebujno razvije in poleže, ali pa raste in cvete dolgo v jesen, da jo še zeleno zaloti slana, ki jo osmadi. Zato ajdi nikdar ni gnojiti niti s hlevskim gnojem, niti z gnojico, niti z apnenim duškom, niti s kakim drugim umetnim dušičnim gnojilom. — Pač pa rabi ajda obilo fosforne kisline za razvoj zrnja in za pospešeno zorenje. Tudi kalij ji koristi s tem, da pospeši rast in razvoj zrnja. Zato gnojimo ajdi navadno vedno z lahko topljivim superfosforom, ki hitro deluje in zelo pospeši zorenje, ter s kalijevo soljo, ki deluje na klenost zrnja. Zato potrosimo pred setvijo na oral 150 kg superfosfora in 75 kg kalijeve soli. Oboje umetnih gnojil je v vodi lahko topljivih, zato pridejo ajdi kmalu v korist.

Razkisanje vina. A. F. S. — Imate nekaj hektolitrov vina, ki se vam zdi preveč kislo, pa bi ga radi razkislali, da bi postalo bolj pitno. Ne veste pa kako je pri tem postopati. — Premočno kislina vina razkisano lahko na dva načina: navadnim potom in z razkiseljevalnimi pripomočki. Najbolj prirodno in enostavno je razkisanje a primernim postopanjem z vinom, in sicer, če vino bolj pozno pretakamo, ga pustimo več časa na drožeh, ki jih nekolikokrat premešamo. Drože odvzamemo pri tem vinu nekaj njegove kisline. Nadalje razkisamo vino tudi s primenjanjem milejših vin, ki imajo zelo malo kisline. Če ne moremo več izvesti niti prvega niti drugega, tadaj sežemo po razkisanju umetnim potom. V ta namen so po vinekem zakonu dovoljena razna kemična sredstva: kalijev karbonat, t. j. oglikovo kislino apno, kalijev karbonat in kalijev nevtralni tartrat. Oglikovo apno je oborjeno apno, snežno-bel prašek, ki mora biti kemično popolnoma čist; dobimo ga v drogerijah in lekarnah. Z njim odvzamemo 1 do 1 in pol tisočinko vinske kisline. (Belo) še vrste vin imajo 11 do 13, slabše 14 do 16, celo

do 18 tisočink kisline). Da odvmamemo vinu eno tisočinko kisline, zmešamo na 1 hl vina 67 gramov oglikovno kislige apna. To množino zmešamo v škafu, zlijemo med neprestanim mešanjem v sod z vinom, ki ga nato na lahko zamašimo. Po 4-6 tednih, ko se je prašek usedel, vino pretočimo. Ne razkislajte preveč svojega vina, sicer dobi lužnat, kovinat okus in je tudi bolj povrženo napakam in boleznim.

Zakaj se šparoni pri trtah privezujejo? I. I. K. — Želite vedeti, zakaj se šparoni privezujejo vodoravno. — Šparon je rodni les na vinski trti, ki ga pri rezi puščamo pri nekaterih sortah, da dobimo dovolj pridelka. Navadno ga puščamo na najvišjem mestu trsa, da tega ohranimo nizko, ko šparon pri prihodnji rezi odstranimo. Šparon slabi trs. Če bi šparone puščali in jih privezovali v navpičnem položaju k tlom, bi trs kmalu odelabel in prišel iz rasti. Pri vsaki rastlini ali največ redilnega rastlinskega soka proti najvišje stojičim mladikam in ti se zaradi tega najkrepkeje razvijajo na račun nižje stojičih. Da dosežemo enakomeren razvoj vseh mladik, privezujejo šparon po možnosti vodoravno in navzdol, in sicer tako, da leži konec, ki ga privežemo h kolu, nekoliko nižje nego začetek pri trsu. Na ta način prislilimo sok, da enakomerno oskrbuje s hrano vse poganjke na šparonu. Sedaj ja čas privezovanja šparonov.

Naprava mila. Radi bi kuhali za pranje mila malo boljše kvalitete, ki bi odgovarjalo našemu kmečkemu ljudstvu. K. G. Z. v M. P.

I. Potrebujemo se: 70 kg loja, 10 kg lužnega kamna (Laugenstein), pol kilograma kolofonije in včasih malo sode; na vsak kilogram loja 1 liter luga. Ta lug se skuha doma iz pepela bukovih drv. Vse navedene sestavine denete v kotel in ko se loj stopi, kuhate dobre pol ure. — Drugi dan napravite sredi mase luknjo in poberete vso vodo, ki je pod strnjeno plastjo. (To tekočino lahko porabite za namakanje perila namesto sode. V kotel prilijete 7 litrov luga (od pepela), in počasi segrevate. Ko se stopi, naj vre še približno pol ure. Če predolgo vre, dobite premalo mila.

II. 4 kg loja, 4 litre vode, 1 kg lužnega kamna, za 3 Din voska, 1 Radion, 1 kg sode, 2 pesti soli. Kuhamo v čistem loncu med mešanjem eno in pol ure. Nato vlijemo v škaf in pustimo čez noč. Drugo jutro lug odlijemo in prilijemo 6 litrov vode. Pustimo vreti med mešanjem 3 ure, nakar zopet vlijemo v škaf. Drugi dan poberemo strjeno milo in mu v loncu prilijemo 6 litrov vrele vode. Cim se med mešanjem milo stopi, ga vlijemo v posode, pregrnjene s papirjem. Strjenega zvrnemo in razrežemo na kose.

Vlaganje jajec. Kako naj vlagam jajca in v kaj, da se bodo ohranila čez nekaj mesecev? A. L. — L.

Najbolj enostaven in najvažnejši način shranjevanja jajec je vlaganje v apno. Jajca morajo biti sveža, snazna in brez razpok, apno pa staro, nikoli sveže gašeno. — Za škaf vode vzamemo 4-5 kg ugaše-

Pravni nasveti

Občinska trošarina na vino pridelovalcev. V. K. Občinsko trošarino morajo plačati od vina in opojnih pižav tudi vinogradniki, ki prodajajo svoje vino za potrošnjo v občini ne glede na količino. Zato se plačilo ne boste mogli uspešno upirati.

I. K. - K. Ne moremo se spuščati v razmotrivanje našega spora z zadrugo radi plačila obresti. Manjka nam vpogled v poslovanje te zadruge. Sporočite razloge, radi katerih mislite, da niste dolžni plačati upravi zadruge, pa boste videli, kakšno stališče bo ista zavzela. Ako ne boste plačali, bo na tožbo zadruge odločilo sodišče. Glede izplačevanja vlog vprašajte upravo. Ako je odložitve izplačil že odobrena, boste lahko zvedeli za načrt, po katerem se bodo izplačevali, odnosno odpisovale vloge. Kaj več, kakor dopušta ta načrt, ne boste mogli zahtevati.

Finančno poslovanje občine po novih predpisih. S. A. Vprašate, če morate res uvesti pri občini vseh 11 knjig, ki jih predpisuje novi pravilnik o finančnem poslovanju pri občini. — Nekateri predložijo knjig za davsko banovino sploh ne pridejo v poštev, ker pobirajo občinske doklade in trošarine državna obalstva. Zato je banska uprava zaprosila ministristvo za finance, da dovoli za občine dravske banovine izjemo v tem smislu, da dovoli uporabo nekaterih starih tiskovin, da se tiskovine, ki za občine dravske banovine praktično ne pridejo v poštev, opuste in da se uvedejo le 4 nove tiskovine. Ministristvo te vloge še ni rešilo ter je banska uprava sporočila občinam, naj dotelej, dokler ne prejmejo nadaljnjih navodil, vodijo račun-ske posle začasno po dosedanjem načinu.

Domovinska pravica. G. B. Če niste pridobili članstva druge občine, tudi niste mogli izgubiti članstva ali domovinske pravice domače občine. Članstvo kake občine se namreč izgubi samo, če se pridobi članstvo druge občine po predpisih zakona o občinah, ali če se izgubi državljanstvo. Če stanuje kdo stalno najmanj deset let v isti občini in za ta čas ni izgubil častnih pravic ter ni v sodni preiskavi ali pod obzbo za dejanja, ki imajo za posledico izgubo častnih pravic, je pridobil po zakonu članstvo te občine in ga izgubi v občini, v kateri ga je dotlej užival, razen če izjavi, da obdrži dosedanje članstvo in dokáže, da pristojna občina na to pristaja. — Po tem pojasnilu vam menda ne bo težko ugotoviti, v kateri občini imate domovinsko pravico, čeprav ste že 40 let od doma. Radi podpora se v sili obračate na domovno občino. Razumemo pa, da se občina, s katero 40 let niste imeli nobenega stika, upira vam dati podporo, vendar po zakonu ima član občine, ki obuboža in ne more pridobivati ter nima nikogar, ki bi bil dolžan ga vzdrževati in podpirati, pravico do vzdrževanja, odnosno do podpore iz občinskih sredstev, odnosno iz sredstev dobrotelnih ustanov, ki jih občina upravlja.

Paša po tujem svetu. T. Radi bi vedeli, po katerem zakonu se kaznuje paša po tujem svetu. — O kaznivem dejanju, storjenem s pašo po tujem svetu, bo težko govoriti vsaj o takem, ki se kaznuje po kazenskem zakonu. Morda bi takšno dejanje sodišče smatralo za samolastno pribavljanje imovinskih pravic, ki se po kazenskem zakonu kaznuje z zaporom do treh mesecev ali v denarju do 3000 Din. Pogoji za kaznivost pa je v tem, da storilec v samopomoč v svrhu pribavitve te pravice (n. pr. služnostne pravice paše ali lastninske pravice) ni dopustna, dalje, da si hoče storilec izdejstvovati samolastno navedeno pribavitve, torej preko zakonitih predpisov (tožba, izvršba). V večini slučajev pa je paša po tujem svetu civilno-pravni spor in se more rešiti s pravdo pred civilnim sodnikom.

Potrdila o imovinskem stanju. Z. J. Potrdila o imovinskem stanju morajo izdajati občine brez plačila takse in brez druge odškodnine po obrazcu, ki ga je izdalo ministristvo za finance. Obrazce nabavljajo občine od davčnih uprav. Uporabljanje drugih obrazcev v ta namen je prepovedano. Sodišča smejo priznati pravico revnih samo na podlagi takih potrdil.

Prošnja za podporo za zidanje sole. T. C. Prošnja za banovinsko podporo za zidanje sole mora vložiti krajevni šolski odbor, ki ima dolžnost skrbeti za zidanje in vzdrževanje šolskega poslopja. Prošnji je priložiti overjen prepis sejnega zapisnika. Vložiti se mora potom pristojnega okrajnega načelnika, ki priključi svoje poročilo in stavi predlog. Vsaka prošnja mora vsebovati točno označbo, za kateri namen se prosi podpore, dalje poročilo, ali se je delo, za katero se prosi podpore, že izvršilo, se vrši, odnosno, kdaj bodo z delom pričeli ter na podlagi katere odločbe ali ukaza se mora z delom pričeti. Priloži naj se overovljen prepis zadevne odločbe ter rekapitulacija iz tehnične proračuna; dalje naj se poroča koliko je že nabranega denarja za nameravano delo in kako je isti razpoložljiv, kakšen je gospodarski program za izvršitev dela z ozirom na preskrbo potrebnih denarnih sredstev in na pomoč občanov v materialu in delu.

Solski okoliš meščanskih sol v Ljubljani. S. K. Prosvetni minister je svoječasno odredil, da spadajo v solski okoliš ljubljanskih državnih in zasebnih meščanskih sol: mestna občina ljubljanska, okraj ljubljana-okolica razen krajev, ki so do deljeni državnim meščanskim solam na Viču, v St. Vidu, Zgornji Šiški in v Mostah, okraja Kamnik in Litija brez občine Zagorje ob Savi. Lani se je določil solski okoliš na novo ustanovljeni soli v Litiji in sicer vse upravne občine sodnega okraja litijskega, za zasebno deklirsko meščansko solo v Mekinjah vse upravne občine političnega okraja Kamnik.

Obolenje pri vojakih. K. M. K. Poveljstvo vojne okrožja vam je pravilno odgovorilo, da ni zakonske podlage za povrnitev stroškov, ki jih imate z zdravljenjem vašega sina, ki je obolen v podčastniški soli in je postal stalno nesposoben za vojaško službo. Kaj več vam tudi mi ne moremo povedati. Morda bi pri banski upravi izposlovali, da sina sprejmejo brezplačno ali po nižani ceni v kakšno zdravilišče.

Zavarovalnica. J. A. Sv. R. Vled znanega poloma zavarovalnice na Dunaju se bojuje kot njen zavarovanec zgube in vprašate, če kaže še dalje

negati apna in ga dobro razmešanega vlijemo na jajca, ki smo jih naložili v pripravno posodo, ki ne sme puščati. Apnena zmes mora jajca pokrivati vsaj za pol pedla. Če se tekom časa tekočina posuši, moramo doliti apnene vode. Taka vložena jajca se drže tudi leto dni, če smo vložili sveža.

Snaženje srebrnega pribora. Kako naj čistim srebrni jedilni pribor? F. V. — J.

Jeklene dele pri priboru obdrnemo z zamakom, ki ga pomakamo v smirkov prah. Srebrne dele pri nožih, vilice in žlice pa čistimo različno. Obdrnemo jih z mehko krpo, pomočeno v zmes stolčene krede in spirita ali salmijaka. Včasih zadostuje, če jih obdrnemo z namiljeno krpo in s suhim krednim prahom zgladimo. V trgovinah z dragocennim priborom lahko kupimo s posebnimi kemikalijami prepojeno bombaževino ali krpo, s katero obdrnemo srebro in se sveti kot novo.

plačevati premije ali ne. — Zankrat je odkup zavarovanja za tri mesece ustavljen. Če si hočete zavarovati svoje pravice iz zavarovalne pogodbe, potem morate vsrtili tudi naložene dolžnosti. Svetujemo vam, da zasledujete tekom tega časa časopisne vesti o tej zavarovalnici in da se tudi posvetujete z zastopniki konkurenčnih zavarovalnic, potem se pa po lastnem preudarku odločite za tako rešitev, kjer bo za vas čim manjša — izguba.

Zmotna obdolžitev. Z. A. L. Kot šivilja ste potrebovali za izdelavo tuje obleke še nekaj čipk. Sli ste z vzorcem v neko trgovino in jih hotela dokupiti. Trgovka sama in njen mož sta ogledovala vzorec, vprašala, kje so bile kupljene in na vaš odgovor, da so bile kupljene pri njih v trgovini, dejala, da so bile čipke ukradene. Poklicali so stražnika, ki vas je najprej zasliševal v trgovini, potem ste pa morali z njim na stražnico. Drugi dan so bili zaslišani še vaši domači in se je izkazalo, kar je trgovka sama priznala, da se je zmotila, ker so bile čipke res kupljene. Ker ste morali pretrpeti tak škandal, vprašate, če lahko trgovko tožite in koliko odškodnine sme zahtevati. — Gre za to, kakšne besede je trgovka proti vam izrekla: če je vas obdolžila tatvine ali delezništva tatvine, potem je kaznivna radi obrekovanja. Če ste pa sami s prvotnimi netočnimi odgovori dali povod za utemeljenost njenega suma, potem je upravičeno smela zadevo prijaviti stražniku. Sicer je bilo za vas neprijetno, da ste morali s stražnikom, vendar je postopal stražnik po svojih predpisih in zato ni trgovsko odgovorna.

Vsakemu ni mogoče iti v kopališče, vendar

more vsak žrtvovati Din 100.— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito

RADENSKO z rdečimi srci!

Previden mešaj. A. O. K. P. — Preden ste vzeli v najem stivo, ste vprašali mešaje, če boste smeli voziti po obstoječih poljskih kolovozih, kar so vam vsi tudi ustno obljubili. Sedaj, ko ste že začeli z vožnjami, vam pa eden izmed mešajev prepoveduje vožnje čez njegov svet; pravi pa, da vas bo pustil voziti, če mu pisмено izjavite, da si nečete priposestvovati služnostne pravice vožnje. — Ker sami pravite, da dosedaj lastnik njive ni vozil po poti, kot sedaj vi, zato nimate še nobene pravice do te poti. Zahteva mešaje, da mu pisмено izjavite, da si nečete priposestvovati poti, ki jo pa vam dovoli na prošnjo, je pri danem položaju povsem upravičena in jo lahko podpišete.

Izplačilo odpovedanega deleža. A. M. Lj. — Po določbah pravih ste v neki zadrugi prijavili svoj izstop in odpovedali svoj delež. Ta delež bi vam morala zadruga po preteku dveh let izplačati. Dva meseca pred potekom tega roka pa je zadruga bila dovoljena zaščita. Vprašate, če je zadruga dolžna izplačati odpovedani delež ali ne. — Po pravih bi vam zadruga morala vrniti delež takrat, ko je vsled vašega izstopa prenehalo vaše jamstvo. V sled zaščite pa je vsem članom-zadrugetarjem po sili zakona podaljšano to jamstvo za daljšni pet let. Šele po preteku teh 5 let in po pravih določenih dveh let skupaj torej po preteku 7 let od dneva izstopa bo zapadlo izplačilo vašega deleža in takrat ga bo zadruga morala plačati.

Pooblastilo v kazenskih stvareh. M. O. — Vprašate, ali lahko lajik s pooblastilom zastopa stranko pred kazenskim sodiščem. — V kazenskih zadevah pred okrajnim sodiščem lahko stranke pooblastijo kot svojega pooblaščenca kogarkoli. Sodišče pa ne sme dopustiti zastopanja takim lajkom — neodvetnikom — ki so zakoniti pisarji in se obrtoma bavijo s takim zastopanjem. Pred okrajnim sodiščem smejo nastopati kot branilci le odvetniki oziroma taki lajki, ki imajo isto strokovno usposobljenost, kot odvetniki. Zasebnega adveleca lahko zastopa tudi pred okrajnim sodiščem navaden pooblaščenec.

Ukraden denar. S. F. L. — Sorodnik vam je dal shraniti 3000 Din. Vam pa so bili ukradeni vsi vaši prihranki in z njimi vred tudi sorodnikovi tisočaki. Vprašate, če ste dolžni vrniti sorodniku ukradeni denar ali ne. — Ko ste prevzeli sorodnikov denar v hrambo, ste s tem prevzeli na sebe dolžnost, da varujete zaupani denar škodo. Če se je tatvina posrečila radi tega, ker ste pustili dolžno skrb n. pr. da ste pustili denar ležati v odprtem stanovanju, potem ste odgovorni za škodo. Če pa je bilo vloženo v zaprto stanovanje in denar odnešen iz zaklenjene omare, potem je pač škoda nastala po naključju in za njo ne odgovarjate. Če vam je pa sorodnik izročil denar, da ga vložite v hranilnico, vi pa tega niste storili in proti volji sorodnika držali denar doma, potem odgovarjate za vso škodo.

Najemna pogodba s smrtjo najemodavca ne preneha. D. P. — Podedovali ste hišo po svoji sestri. V hiši ima nek obrtnik svoj lokal, prodajalno in stanovanje. Imel je pogodbo z vašo pokojno sestro, ki pa bo potekla šele po dveh letih. Vprašate, če mu lahko odpoveste lokalne in stanovanje pred potekom pogodbenega doba. — Ne. Kot dedinja po svoji sestri ste prevzeli tudi obveznosti, katere je imela vaša sestra izpolniti iz svoje imovine. Po sestri sklenjena pogodba vas torej veže in ne morete predčasno pogodbo odpovedati.

J. G. F. 36. Ker niste povedali, v kakšnem predmetu in pri katerem oblastvu ste pospeševali rešitev, ne moremo presoditi, če je zahtevana takša nasilna ali ne. Pri sodiščih so le vloge v kazenskem postopku in sicer za delikte, ki se ne preganjajo po zasebni tožbi, proste taks, sicer pa nobena.

Pravica. M. V. Lj. — Odgovor na vaše vprašanje je bil priobčen v št. 96 z dne 26. aprila 1936 pod značko »Pravica 100«.

Ustanova. A. F. P. — Odgovor na vaše vprašanje je bil priobčen v št. 90 z dne 19. aprila 1936 pod značko »Dobrodela ustanova«.

Dedovanje. F. S. — Vaš bratranec po očetu je oženjen, pa brez otrok. Pri hiši ima rejenko, kateri namerava po smrti zapustiti celo posestvo. Ker živijo otroci njegove sestre, ki so potrebni in bi radi kaj podedovali, vprašate, kaj morate sorodniki ukreniti, če vas b v oporoki prezrl. — Če bratranec umrje brez v o poroka, potem bo polovico premoženja podedovala njegova žena, drugo polovico pa dobe otroci pok. bratrančeve sestre. Če pa napravi oporoko, lahko bratranec zapusti komur hoče. Ker nima otrok niti staršev, se mu ne bo treba ozirati prav nič na sorodstvo, ker niti vi kot bratranec niti nekaiki pokojnika nimate pravice do nujnega deleža. Končna pa je tudi pravilno, da dobi rejenka posestvo, saj vedno dela na posestvu!

V nadaljevanje prihodnje nedelje)

ODREŽITE

„SLOVENEČ SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.

„SLOVENEČ“, 31. maja 1936

„Sedem darov svetega Duha“

»Razumem,« je dejal kmet Ovsenjak, »če hočete pisati povesti o našem ljubem Bogu, boste brez dvoma pisali tudi o mojih sedmih darovih svetega Duha!«

Priljudil sem mu, rekoč: »Res, kmalu bom nekaj napisal o svetem Duhu in bom moral tedaj pac omeniti vse tisto, kako sveti Duh deluje v katoliški družini.«

Kakor je že na kmelih navada, če je kak gost v hiši in njemu v čast opustijo kak opravke, sva proli večeru obšla z Ovsenjakom njegovo posestvi- ce, a ženske so kuhale večerjo. Ze tedaj se je v meni začela porajati misel, da ima vsak kristjan vso zvrhanost krščanstva v sebi, da mu je pa na- menjeno, da kako posebno gredico v čudovitem vinogradu še posebej obdeluje, da kako resnico ali moč nevede prav posebno goji. Saj je slično tudi naš Gospod Bog storil, ko ni vseh nagnjenj in zmožnosti za pozemske poklice dal enemu samemu človeku, marveč jih tako modro porazdelil, da je vse doseženo, čeprav sleherni posameznik tako ma- lo zmora. In zdelo se mi je, da je Ovsenjak dobil za nalogo, da svetega Duha časti in ga mora še po- sebej vsebovati in v sebi gojiti, da v njem raste in rodi sadove. Na večernem sprehodu sem hotel vse zvedeti, karkoli je imel Ovsenjak opraviti s svetim Duhom.

»Da,« je dejal in je to kratko besedico še prav posebno na kratko poudaril, »ko sem bil komaj šest let poročen in sem dobil namesto pričakovanih petih fantov le štiri punce, ki so si s strašnim kri- čanjem priborile po na svet, sem imel skušnjavo, da bi te štiri hčere imenoval četvero vnebovpijo- čih grehov.«

»In ko ste nato imeli kar šest hčera,« sem po- vzel, da bi ga vzpodbudil k nadaljnemu govorje- nju, »vas je obšla skušnjava, da bi jih nazvali šest grehov zoper svetega Duha?«

»Ne, tedaj sem bil že pri pameti. Starejše hčerke so že tako pridno pomagale doma, da jim nisem hotel nič več dati imen grehov. In vse so bile že tako zvezane z materjo, da nisem nič več mislil na število šest, marveč le na sedem. Sedem glavnih grehov je že imel moj brat, ki je imel same fante. »Mojih sedem glavnih grehov,« je dejala moja svakinja, kadar je govorila o svojem možu in o šestih sinovih. Bila je hudobna ženska, a je lepo umrla. In tako sem svojim ženskam zleraj rekel, da so »narobe kreposti.«

»Oh, ne!« se je zdrnil čez čas in mož, ki je bil zmeraj malo hudomušen, se je popolnoma zres- nil. Nadaljeval je:

»Prav za prav nikoli nisem mogel pozabiti, kako je nama naš župnik govoril pri poroki: Za- krament sv. zakona je ustanova in delo svetega Duha. Ti, dragi ženin, vstani danes svoje nevesto s seboj kot dar svetega Duha in ko vaju blagosla- vljam, vama želim, da naj pride v vašo hišo vseh sedem darov svetega Duha: dar modrosti in umno- sti, dar sveta in moči, dar vednosti in pobožnosti in dar strahu božjega! — Take besede imajo zme- raj svoj pomen in Bog mi odpusti, da sem jih časih malo napak obrnil. Nič hudega nisem mislil s tem in priznati moram, da nimam le doma v svojih sedmih ženskah živih podob sedmih darov svetega Duha, ampak da so se ti darovi polagoma razvili tudi v mojem starem kmečkem srcu. Ali ni že moja žena kar dragocen dar svetega Duha? Saj je mene, divjaka, prav za prav šele k pameti spravi- la! In dekletal Kar nobenega sina ne potrebuj- vem več; tudi hlapca ne! Vse odpravijo same!«

Za gricem, kjer je bil za položnim obronkom zadnji mejnik Ovsenjakovih, so kipele vršiči redkih

smrek v nebo. Vitke piramide so bile ko iz tili- grana. Razen njih nisva videla ničesar na daljnem, širnem obzorju. Zdelo se je, ko da se ne preživljajo s sokovi zemlje, marveč s skrivnostno, nevidno pi- jačo, ki je lila nanje iz modricaste čase neba. Vsaka veja in sleherni iglica se je varkala v nebo, ko da črpa iz njega moč in luč in sladkost in ve- černi pokoj.

»Res,« je dejal kmet, ko da bi mu bil predaval o prirodoslovju in da mi pritrjuje, »prej sem zmeraj mislil, da rastejo drevesa samo iz zemlje in vje- čajo svojo življenjsko moč od spodaj navzgor. Te- daj me je moja najstarejša, Zofija, poučila v bota- niki Jezuškovici. In ta norica mi je toliko časa čve- kala o tem, da drevesa izhajajo iz neba in rastejo noter v zemljo, dokler nisem sam bral, da črpa- jo — rastline in drevesa veliko več moči iz zraka in luči ko iz prsti —, no, saj sem si zapomnil: ogli- k iz zraka in dušik iz zemlje —, a še vse drugo je bilo, ko na primer, da korenine ne morejo živelj v zemlji, če ne dobivajo raznih prispevkov iz listov. Da so listi ko tvornice za škrob, je bilo rečeno v knjigi. In o čemer sem prej mislil, da so poglaviti deli dreves: korenine, deblo in veje, — sem zvedel, da so to le kanali. Tedaj sem spremenil pot svo- jega življenja in sem si zmeraj dejal: Nebo je dosti večjega pomena in je bogatejša ko zemlja. Saj jaz sem le star štor, ki pa seveda še zmeraj čutim, da imam še zadosti listov in z njimi, v povzdig- njenih rokah, tudi moči in življenja od zgoraj. A moje ženske, te so pa prav take, ko tisti vršiči smrek. Komaj jim je videti, da rastejo iz zemlje. Prav sredi širnega, daljnega neba stojijo in ra- stejo iz njega.«

»No, vidite, torej le niste svoji ženi in šestim hčeram iz gole hudomušnosti dali imen sedmih da- rov svetega Duha!« sem rekel in se čudil beseda- m kmeta. Priznal mi je, da je prav za prav le s svojo najstarejšo hčerjo govoril o tem, ta pa je brzokne govorila še drugim. Molče sva šla dalje vzdolž razorov, dokler nisva prišla na kolovozno pot, ki je vodila do hiše. Blizu hišnih vrat je dejal Ovsen- jak: »Zdaj, ko se temni, pa se nehajo drevesa pre- življati z nebom; zdaj se do vrha nasrkajo zemlje. Tudi mi bomo zdaj večerjali.«

Preočil sem v tej hiši. Se preden je drugo jutro vželo sonce, me je Ovsenjak spremil v vas, kjer sem hotel masevati in nato oditi na kolodvor. Ženske so šle do roba njiv z nama. Pol je tekla tako, da sem zagledal, obrnivši se, vseh sedem žensk kot ljubko osprejde smrečjih vršičev, ki so se vzpenjali nad gricem. Stale so ondi, dokler se niso gric in vršiči pogreznili zadaj za njimi, dokler niso tvorile njih njive obzorje in so se same odra- žale z jasnega, jutranjega nebesa.

Opozoril sem Ovsenjaka, da stojijo zdaj ženske tako, kakor sva sinoči videla smreke. Nobene ni odvrnil, a čutil sem, da si je mislil: »Vseh sedem je s koreninami v zemlji in so zato moje. Toda svoje krasno življenje črpa iz tistega sveta, ki je nad zemljo, iz sveta svoje svete vere, iz sveta sve- tega Duha.« Sele čez čas in kar iznenada in mogoče radi vzpodbude zvona, ki je začel vabiti k maši, je povzel Ovsenjak: »Veje in vejice so prav za prav korenine dreves; in roke, ki so v molitvi sklenjene, so prav za prav korenine človeškega življenja.«

Rad bi še povedal, kako se je to zgodilo, da počivajo še tri od »darov svetega Duha« na božji njivi. A pustimo to! Tistega večera in tisto jutro je bilo nebo brez oblakov. Hvala Bogu, da je tudi tak večeri in taka jutra! Hvala Bogu, da je tudi taka družina, ko ta, na svetu! (J. W.)

Prijetno srečanje

Sovjetska humoreska

Lani sem doživel na železnici zabavno zgodbo. Vračal sem se takrat domov v Moskvo iz kolhoza na Orlovskem, ki sem ga natančno ogledal kot za svoje dolžnosti vnet pisatelj. Res sem videl nepozabne slike: povsod so švigali motorni plugi, pšenica je hitela rasti, da bi nam oskrbela vsakdanji kruh, in oves je naravnost sunkoma lezel kvišku. A ne ma- ram zaiti, in se povrnem k vlakcu, s katerim sem bil namenjen v Moskvo.

Ob 18.45 sem stopil v voz in ugotovil, da ni preveč natrpan. Naprosil sem potnike, da bi se malo stisnili, in res nepričakovno sem dobil sedež na koncu klop. Notri je bilo dokaj temno, ker mora tudi železnica štediti z elektriko. A polagoma sem se le razgledal in videl, da imam prijete preproste sopotnike. Najbližji, z dolgimi lasmi, sicer ni bil noben pop, a vendar je bil videti šolan človek. Zraven je sedel brkač z visokimi škornji in v urad- niški kapi. Ni kazalo, da bi bil kak inženjer. Prej bi ga imel, recimo, za paznika v zverinjaku. A vse- kakor je moral biti dober mož, usmiljenega srca. Razrejal je z nožem jabolko in z njim zalagal svo- jega sosed, ki je bil brez rok. Ta pohabljenec, mlad fant, je bil najbrž ponesrečen delavec. Za- lostno ga je bilo gledati, a drugače se je menda dobro počutil in slastno pospravljaj jabolčne rezine, ki mu jih je na konici noža nosil v usta njegov sosed. Tretji potnik, sivolas mož, je sedel nasproti in se smehljaj temu prizoru.

Tudi jaz sem ga ljudomilo opazoval in bi rad vprašal ponesrečenca, kje je bil tako nerodno za- pravil svoje okoliščine. Poskušal sem navezati raz- govor z brkačem, ki sem ga imel za najbolj pri- jazno osebo, a je bil redkobeseden. Zato me je ne- nadno nagovoril prvi inteligentni sosed z dolgimi lasmi. Menda sem mu bil všeč, pa sva se začela meniti o potovanju, o tržnih cenah in seveda o sta- novanjih krizi. Nenadno mi je rekel:

»Pri nas pač ne poznamo nobene stanovanj- ske krize. Saj stanujem doma, v svoji graščini.«

»Ah tako,« sem dejal, »ali imate svojo sobo ali, kakor po navadi, samo en kot v sobi?«

»Ne,« je rekel, »kaj bi tisto! Saj nisem revež. Imam — piši in reci — šestnajst sob poleg pritli- klin, prostorov za služinčad in tako dalje.«

»Kako je to mogoče?« sem rekel. »Mar vam ni- so zaplenili stanovanja med revolucijo? Morebiti imate pri vas sovhoz?«

»Nikakor ne,« je odvrnil. »To je moja dedna graščina in imam lastno vilo. Če vas zanima, le pridite pogledat. Z mirno vestjo vam lahko rečem, da imam sijajno življenje. Celo prirejam veselice za goste. Na vrtu imam vodomete in še simfonični orkester nam zaigra, če hočemo malo zaplesati.«

»Oprostite,« sem ga prekinil, »ali vam je dala država graščino v najem?«

»Ne,« je rekel, »jaz sem graščak.«

»Graščak? Lepa reč!« sem se zavzel. »Saj je

s to dobroto kmet računa. Ve, da Bog čas vedno znova daje. Bog je zvest, odtod je tudi v kmotu zvestoba. Kmetu ni treba obupavati. Bog je dober in vse se bo zopet popravilo. Ko je seme pose- jano, bi kllilo in rastle, ne da bi kdo to opazil, pa naj človek spi ali pa vstaja dan in noč. Zakaj zemlja sama rodi sad, najprej bilko, potem klas, slednjé polno zrnje v klasu. (Mk 4, 26 sl.) Tako se kmet od Boga in narave uči čakanja.

Skózi vsa stoletja je bilo tako, da je bil kmetski stan tisti, iz katerega so vsi stanovski arkali moči. To je tisti stan, ki v krvi in mesu razde- ljuje moč človeka od rodu do rodu. Kmet ima moč, da prenaša bremena, ker ve za tajno snujajočo moč. Saj pa tudi ni stanu, ki bi toliko prestal, kakor je prestal kmetski stan. Bili so časi, ko je moral kmet samo dajati in dajati, ko je komaj imel kaj svojega. Kuga, lakota in vojake, vse je kmet pre- našal s vtrajnostjo, potrpežljivostjo in žilavostjo, kakor noben drug stan ne. V njem je neko po- trpljenje, ki se nikdar ne utruji, ki vedno dela, pa naj se mu godi dobro ali slabo, da, čim huje je, tembolj neutrudno dela. V njem je neka tihiota, ki v vseh preteklih zmagah, neki mir, ki pre- živi vsak nemir. Kmetu tako rekoč nobena moč ne gre v izgubo, pri njem je kakor v prirodi: naj raste in uspeva kakorkoli, vse se vrača v naróje zemlje. Tako je kmet prav za prav vedno rodo- viten. Čas mu vse polaga v naróje.

Kmet je notranje širok. Čas deluje ob njem, ga notranje pogablja in obenem izpopolnjuje. Stal- nost vseh prihajajočih časov ga notranje blaži, vedno več je v njem prostora za ustvarjanje časa, vedno tišji je, vedno bolj redkobeseden in vedno mirnejši. Na stara leta žari z njegovega obraza neka modrost, ki je odsev same božje modrosti.

Vedno bolj polno je njegovo srce. Tako ga čas bogati in ga vodi v večnost. Zakaj ta vedno trajajoči in brezkončni čas je brat večnosti.

vendar pometla proletarska revolucija z vsemi gra- škami. Oprostite, a to ni res ne gre v glavo. Mo- rebiti so vam dovolili obdržati graščino, ker imate posebne zasluge za revolucijo?«

»Seveda imam zasluge,« je pritrldil. Če vas za- nima, povabim vas na obisk. Le pridite takoj, če- že dolgo niste videli dobrega življenja. Le priklju- čite se naši družbi.«

Vraba! sem si mislil. Ali bi res šel pogledat, da se še godijo čudeži kljub proletarski revoluciji? Ali se nemara laže?

Posebno me je jezilo, da me je sivolas mož ne- prestano gledal in se na tihem smejal. Hotel sem ga že osteti, a brkač v jabolkom je vrget nož na mizico, pohrustal ostanke in mi nepričakovano gla- sno zabrusil:

»Kaj mlatite z nlim prazno slamo! To so umo- bolni!«

Ozrl sem se in se zgrozil. Vsi svetniki! Saj so to sami norci v paznikovem spremstvu. Inteligent z dolgimi lasmi je bil norec. Smejač tudi. Pohabljenec tudi. Sele zdaj sem rázločil, da prav za prav ima roke, a so skrite pod prisilnim jopičem. In brkač je bil nedvomno paznik. To pa je nevarna tovari- šija! sem vzdihnil in v istem trenutku sem zagledal, da je zagrabil moj sivolasi sosed nož na mizi. Srce mi je padlo v hlače. Takoj sem planil na noge, na- valil na norec in mu hotel vzeti nož. A mož se je ljuto branil in me hotel ugrizniti kakor stekel pe- Obupno sem se branil in mravljinici so mi lazili po hrbtu. A paznik me je nepričakovano potisnil na klop.

»Ali ste še vi znoreli?« je zamomljal. »Sram vas bodi! Ta gospod ni noben norec. Potuje samo zraven kakor tudi vi. Naprosil sem ga za nož. To je njegov nož. Samo posodil mi ga je. Ali ste znoreli?«

Mož, ki sem ga podrl na tla, je rohnel:

»To je lepa hvaležnost. Posodil sem nož in zdaj so me skoraj zadavili!«

»Oprostite,« sem rekel. »Mislim, da ste vi tudi norec.«

»Ali pa vili,« me je nahrulil. »Se malo, pa bi dosti imel. Barabala!«

Med tem kreganjem smo prišli do prihodnje postaje, kjer so zapustili umobolni vlak še dokaj v redu. Samo »pohabljenec« se je malo upiral, in ga je moral porivati paznik naprej.

Jaguar v ječi

V ječi mesta Rio Grande do Sul je bil cvet južnoameriških zločincev. Tri sto mož, ki jim več- letna, stroga ječa ni mogla oslabiliti njih poželjenja po umorih, ropih in nasilju. Bili so ko zverine v kletkah. A najbolj divja, najbolj krvoločna in naj- manj dostopna »zverina« je bil zločinec z imenom »Jaguar«.

»Jaguar« je bilo pravilno ime zanj nele pri njegovih tovarših, marveč tudi v sodnih spisih in knjigah kaznilnice, zakaj nihče ni poznal njegovega pravega imena, nemara niti on sam ni vedel, kako mu je ime. Imel je šestdeset let in skoraj štirideset let je prebil v ječi. Obremenjen pa je bil z obsod- bami za več sto let ječe za razne zločine, ki jih je bil v tisti kratki dobi svoje prostosti zakrivil v državah Južne Amerike in je bil tudi že večkrat pobegnil roki pravice. Nekajkrat je za las usel vislicam, a kaka hipna revolucija med kazenci ga je zmeraj osvobodila. Zdal se je pokoril v do- smrti ječi in je pridno kupal jezo v masčevalnih načrtih. A obidje kaznilnice in njeno železno omrežje je bilo trdno in skoraj neprodorno.

Tudi njegovi sotrpni se niso hoteli pajdašiti z njim. V velikem krogu so se mu izgibali, saj jih je bil v raznih preprih že večkrat močno poško- doval s svojimi pestmi, z zobmi in brcami. Za- smehoval jih je, ker so se ga bali, zaamehval je tudi paznike, ki so se mu upali približati le po dva in dva in z orožjem v rokah. Jaguar ni delal ko drugi jetniki, marveč je neprestano in hitro ho- dil gor in dol po svoji celici ali po dvorišču in hodnikih prav kakor zver v kletki, ki hrepeni po svoji divji svobodi.

Tiste dni je prišel nov ravnatelj v kaznilnico, ki se je trudil, da bi prejšnje, siroge predpise omi- lil z vplivom na dušo jetnikov. Jetnikom, ki so bili vajeni železne uzde, se je zdelo ta dobitna sumljiva. Kmalu se je dvignil močan val nezaupanja zoper ravnatelja. Jetniki so se šepetaje zbirali v gruču in so, ko kalfa, izginili na vse strani, čim se je po- javil kak paznik. Ravnatelj pa se ni niti sanjal ni o kaki nevarnosti, ki je pretila njemu in svojem. Svojo družino: ženo in majhno, plavalaso hčerko Grazijo je privedel v jejniško ravnateljsko stano- vanje, česar se noben ravnatelj ni storil. Dan za dnem je stopala Grazia, držeč se očeta za roko, skozi delavnice in dvorišča kaznilnice. Poznala je vse jetnike in je govorila z njimi ko z znanci.

Daleč proč od drugih, pri ostankih svojega kosila, pa je sedel Jaguar in je buljil v tla. Otroka ni zagledal prej, dokler deklica ni stala pred njim in ga nagovorila. Ko je začutil drobno ročico na svoji šapi, mu je bilo, ko da bi blisk razsvetlil temno noč.

Ravnatelj je hotel hčerko odvesti. »Pojdi, Gra- zia, to je divji, hud človek!« — »Ne, saj ni divji. Zmeraj je tako sam zase; žalosten je. Poljubček mu bom dala, poljubček za lahko noč!« In že mu je nežno dahnila otroški poljubček na čelo. »Zdaj pa

Sprevednik je potem rekel, da večkrat vozijo umobolne v norišnico blizu one postaje. Kaj se hoče! Saj ne gre, da bi jih na primer zapirali v ži- vinske vozove.

Jaz tudi nič ne zamerim. Seveda, ne bi mi bilo treba z norci govoriti, a kar se je zgodilo, se je pač zgodilo.

Zameril je samo oni mož, ki sem ga nehote podrl na tla. Dolgo me je nezaupno gledal in na- posled odšel s priljago v drugi voz, ker menda od mene ni pričakoval ničesar dobrega. A kaj me je to brigalo! M. Zoščenko.

Kulturni listek

Kmet in čas

Moderni velemestjan misli, da je odkril vred- nost časa. »Čas je zlato,« pravi z Angležem. Je tudi res in prav: kdor zna čas izrabiti, mu to zelo pomaga naprej. Toda danes pa že drug drugemu čas pade. Nikdar ne gre dovolj hitro. In s tem, dragi prijatelji, nam gre čas v nič. Čas nas trga. Ako koga vprašate, zakaj tako hiti, vam bo od- govoril: »Nimam časa.« Da, tako je prišlo, ljudje nimajo časa. Tudi mi na deželi že to vidimo. Kako se ob nedeljah bližamo s časom. Ako je pridiga pet minut daljša, ako služba božja ni prej pri kraju kakor pa smo pričakovali, je že vse narobe. Ljudje nimajo več časa — niti tam ne, kjer bi čas in večnost morala iti drug ob drugem, v cerkvi pred Bogom — Obetom.

Njega dni je nekdo dejal: »Bog je naredil čas, da bi ga mi mogli imeti.« Za kmeta to še velja, tam, kjer je še pristen: On ima čas. Bog Obe ima čas in kmet ima tudi čas.

Saj je kmet tisti, ki stoji zraven Boga. Nihče ni stvarstvu tako blizu, v vsem svojem dejanju in nehanju, kakor on, zato v njem stopa neprestano pred Boga. Ali naj se potem čudimo, ako se v kmetu, kakršen je po naravi, kažejo božje poteze, ako se je vanj zakoreninilo nekaj božjega bistva? Bog predvsem si privoščiti časa. Ali je že kdo videl Boga nimirnega ali nestrpnega? Kdaj ga je kdo videl razburjenega? Ali ne pravi ljudska govoriča: »Bog lahko čaka; njegovi mlini počasi mleljejo, pa gotovo.« Tako vidi kmet Boga, kako ustvarja po- časi, z neskončnim potrpljenjem in z dobroto. In

Hrvatski kmet — umetnik

Prav te dni je Ulrichov salon na Illici predmet velikega zanimanja in obiskovanja. V njem sta namreč priredila svojo prvo slikarsko razstavo dva mlada hrvatska kmeta:

Generalšč Ivan in Mráz Franjo.

Prvi je star 22 let in drugi 26 let. Prišla sta iz Hlebin, podravske vasi, kjer delata na domačih posestvih. Ob prostem času, to se pravi pozimi in ob nedeljah in praznikih, imata priliko zadostiti svojemu umetniškemu gonu. Spočetka sta priso- vala razglednice in tako je naletel nanje slikar Krsta Hegedušić. Odvrnil jih je od razglednic in umeril k opazovanju sredine in sveta krog njih. Potem jih je leta 1931, prvič povabila Zemlja, da gostujeta na njeni razstavi. Riske so šle v promet, pa sta si lahko nabavila nekaj barv za slikanje. S tem se je povečalo število izraznih sredstev: risbi s tušem se je pridružila tempera na steklu, olje (Generalšč in akvarel (Mráz). Sredi vseh teh eno- stavnih in nedodganih izvedb je vendar takoj opa- ziti neposrednost in bogastvo doživljaj, in pone- kod tudi precejšnje približanje umetniškemu obli- kovanju. Razstava na vsak način izpričuje talente.

Seveda so pojavi takega dela stvar razvoja. Hrvatski kmet je prejel direktno pobudo za kul- turni interes po člankih in razpravah, ki jih je bil pisal dr. Ante Radić. Rodil se je v Trebarju (oko- lica Osijeka) leta 1868. Bil je gimnazijski profesor, ki je vse svoje delo posvetil hrvatskemu kmet- skemu narodu. Zato ga je pergalni zloglasni režim Khuena Hedervarya, bil je brez službe in zatem dobil delo pri zagrebški Akademiji in Hrvatski Matci. Urejeval je Zbornik za narodno življenje in običaje, temeljne ideje hrvatskega kmetskega po- kreta pa je razvil v svoji zgodovinski Osnovi za zbiranje in proučevanje gradiva o narodnem življe-

nju. Ustanovil je list Dom, s katerim je širil svoje ideje in z njimi razgaljal kmetske mase. Da so bile razprave Ante Radića tista zunanja vzmet, ki je nagnila hrvatskega kmeta h kulturnemu udeležo- vanju, je zapisal tudi

Mihovilić Pavlek-Miškina.

Ta podravski kmet iz Delekovca je 39 let star napisal prvo knjigo nove »Za svojo svezdo« leta 1926, in devet let kasneje drugo zbirko pod na- slovom »Trakulja«. O začetkih svojega razmislja- nja govori tako-le: »Pravijo, da je človek slika in podoba božja. Žival se najje in spi. A nekaj tega božanskega, kar živi v človeku, mu nikoli ne da mira. Človek bi rad nekaj vedel...«

Tudi Miškina opravlja gospodarske posle leto in dan in kakor jih sproti uredi, se umakne v hlev in piše s papirjem na kolenih. Piše o bedi kmetov in njih položaju, kjer je ostra borba za zemljo na- klonjena kakor povsod tistemu, ki je bolj neumi- llen in nagonsko nezadržan. Kdor podlega, nosi s- svoji duši skrb za družino in zase, tiste kratke ročne skrbi za vsakih 24 ur sproti, ki najbolj me- rijo duha. Dnevno pehanje za zadostitev vege- tivnih potreb je že davno pogasilo ljubezen me- možem in ženo. Žena je tisti delovni človek pri bi- šti, nad katerim sprošča mož svoj srd in bolečino. Čisto drugače ravna gospodar z domačo živaljo: se opravičuje ženi: ti si razumna in sama veš, ka- smeš. Žival tega ne ve. Če se ji zgodi nesreča, nam propade premoženje, ki se ne da nadmestiti. Tako govori kmet in zraven vidi žalostno resnico. Laž- otroci hiraljo za tuberkulozo — mleko mora na trg.

To so stvari, ki jih Miškina kaže v gledanju bednega malega človeka. Miselno ne gre nikoli iz obsega svojega neposrednega življenja in najbližjih povezanosti. Toda njegove knjige so njegovi dokum- enti, opomin, da je treba stavbo človeške osebnosti podložiti z zdravim stvarnim temeljem in ide- jo snovno podzidati.

Napvinko: 1. cerkveni praznik, 2. reka v Romuniji, 3. prebivalcev Gorice, 5. egiptovsko božanstvo, 6. trgovski izraz, 7. domača žival, 8. žensko krstno ime, 9. predlog, 10. meja snega, 11. žensko krstno ime, 12. cerkveni praznik, 14. nedoločni zaimek, jugoslovanski otok (srednja črka velja za obsesti), 16. vrsta rastline, 18. poljska rastlina, 20. abesinski poveljnik, 25. moško krstno ime, 26. del klobuka, 27. mohamedanski bog, 29. misijonarska zbirka, 31. kratica pri letnicah, 32. ploskovna mera, 35. moško krstno ime, 37. vrsta jedi, 40. nedoločni stevnik, 41. grška pokrajina, 42. del teles, 44. grški otok, 45. vrsta glasu, 51. državna blagajna, 53. del kozolca, 54. del voza, 55. poljedelce, 57. ljubitelj, 60. tuje žensko ime, 62. kemična snov, 64. svetel vzor, 65. turško moško ime, 67. ud druzine, 69. osebni zaimek, 74. osebni zaimek, 75. domača žival, 76. nevaren človek, 77. pomožni glagol, 80. italijanska reka, 81. kratica pri ministri, 82. osebno povratni zaimek.

1000 jih je že izkoristilo edinstveno priliko velike KODAK prodajne akcije, namreč

2 dni bivanja v planinah ali na morju brezplačno

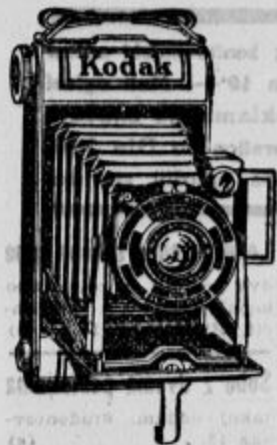
ker z nakupom Kodak Junior aparata z anastigmatom 1:6, 3 s praktičnim sprožilcem na daljavo prihranite Din 170.—

Za časa akcije plačate za ta aparat **samo Din 460*—** mesto Din 630*—

Ta prihranek zadostuje za **2 lepa in prijetna dneva** bivanja na naših krasnih planinah s celo oskrbo ali na divnem Jadranu s polnim penzionom.

Ne zamudite te redke prilike. Ne pozabite tudi na **Kodak ali Pathe film**, ker sta najboljša jamstvo za popoln uspeh.

Prospekti o akciji se dobijo v vsaki foto-trgovini

Sport

Mednarodni tenis-turnir

Pod pokroviteljstvom bana g. dr. Natlačen in častnim komitejem, ki ga tvori predsednik mestne občine ljubljanske g. dr. Jure Adlešič in dr., se je pričel včeraj, se vrši danes in jutri na igriščih SK Ilirije pod Čekinovim gradom mednarodni tenis turnir. Oficijska otvoritev turnirja bo danes ob 11 dopoldne.

25 letnica belgrajskega športnega kluba

Belgrad, 31. maja. Belgrajski športni klub (BSK) proslavlja danes 25-letnico športnega dejtvovanja. Da bi bila proslava čim bolj svečana, je povabil v goste dunajsko »Vienco« in sofijsko »Slavijo«, ki se boista udeležili slavljenečevega turnirja skupno z domačo »Jugoslavijo«. Ob priliki proslave je uprava državnega prvaka tiskala lepo ilustrirano spomenico, ki prikazuje uspešno delovanje kluba od ustanovitve do danes.

BSK zavzema vodilno vlogo v našem nogometu. Njegovo moštvo je zadnja leta zelo največ uspehov ne samo v domovini, v igri z domačimi klubi, temveč tudi v borbah z renomiranimi inozemskimi klubi tako doma kot tudi v tujini. Ako hočemo biti odkritostni, moramo priznati, da igra danes BSK v nogometu isto vlogo, kot jo je igral pred leti zagrebški »Gradjanski«, ko je bil na višku svoje slave. Enako kot nekdanji »Gradjanski«, danes BSK pridobiva vedno več laurik na nogometnem polju in skoraj vedno z uspehom častno zastopa ne samo barve svoje kluba, ampak istočasno celokupni jugoslovanski nogomet. V tem pogledu so njegove zasluge velike, vredne priznanja in hvale. Zato smatramo za potrebno, da danes, ob priliki 25-letnice, poklonimo par vrstic historijatu našega državnega prvaka.

BSK je bil ustanovljen 1. septembra 1911. Med ustanovitelji je tudi Ljuba Davidović, bivši predsednik vlade, tedanji predsednik belgrajske občine, ki je klubu dal na razpolago prvo igrišče, ki se je nahajalo za zgradbo današnje tehnične fakultete. Tedaj so v Belgradu obstojali poleg novoustanovljenega BSK še »Srbski meč«, »Dušan Silni«, SK »Soko« in »Velika Srbija« (današnja »Jugoslavija«). Skoraj vse tekme od leta 1911 do svetovne vojne je BSK odigral z omenjenimi klubi v svojo korist. Takoj po vojni, leta 1919, se klub obnavlja in od erbskih klubov je bil BSK prvi, ki je obiskal Osej, Zagreb, Ljubljano in ostale kraje naše države. Itočasno pa je stopil v stike z nogometnimi moštvii Rumunije, Grške, Bolgarije, Českoslovaške in Madžarske. Prve nogometne tekme z vojnimi reprezentancami Čehov, Francozov in Angležev v Belgradu je dobil z visokimi rezultati. Iste leta (1919) je obiskal Zagreb in izgubil v igri z »Gradjanskim« z rezultatom 0:5 in 0:3. V letu 1920 mu je »Gradjanski« vrnil obisk in ga premagal z 3:0 in 10:0. V tem letu so bili »plavi« prvič gostje ljubljanske »Ilirije«, s katero so igrali dve tekmi z rezultati 3:1 in 1:3. Leta 1921 je BSK imel prvič v gosteh češki klub »Union Žižkov« in reprezentanco Francije, kateri igri je izgubil. V letu 1922, ob priliki zaroke Nj. Vel. kralja Aleksandra I. s princezo Marijo, je BSK prvič igral v Bukarešti z reprezentanco mesta (2:2) in z »Trikolorom« (9:0). Ob tej priliki je tedanji prestolonaslednik princ Karol sprejel častno predsedstvo kluba. Uspehi BSK stalno rastejo tako v borbi z domačimi kot tudi v borbi z inozemskimi klubi. Značilno je leto 1924 po zmagi nad madžarskim klubom »FTC« iz Budimpešte (3:1) in jubilejno leto 1926 (15 letnica), v katerem je premagal »Sturm« (Graz), »Cracovio« (Krakovo), »Gradjanski« (6:1), »Hašk« (4:0) in častno izgubil od »Vienco« (2:3). V letih 1927 in 1928 sodeluje BSK v srednjeevropskem pokalu, iz katerega je izpadel zaradi nezastuženih velikih porazov od »Hungarije« in »Ferencvároša«. Leta 1929 postane prvak Belgrada, a v državnem prvenstvu zasede drugo mesto. Od tega leta dalje beleži BSK uspeh za uspehom, med katerimi je najznačilnejše gostovanje leta 1930 v Južni Ameriki na svetovnem prvenstvu, na katerem je naša država zasedla tretje mesto. Po tem lepem uspehu, ki je prinesel klubu ne samo materijalne koristi, ampak tudi elavo, so inozemski klubi pričeli prihajati vedno česče v Belgrad, a prav tako vabili BSK v goste. L. 1931-32 je BSK postal državni prvak in to mesto zadržal do danes, z izjemo v letu 1932-33, ko je bila prvak zagrebška »Concordia«. Slava BSK stalno raste z uspehi v borbah z renomiranimi inozemskimi klubi. Leta 1934 je igral v Egiptu z reprezentanco Aleksandrije (3:3) in reprezentanco Egipta (3:3). V Pragi z »Sparto« (3:4), v Budimpešti z »Ujpesti« (1:0), v Belgradu z »Romo« (1:2) in praško »Sparto« (2:1). Leta 1935 je premagal v Belgradu »Cervette« (2:0), »Racingom« 2:3. Tega leta je bil prvič gost na angleškem v Harefieldu, kjer je v borbi z »Heardrom« častno izgubil z 3:4. V tekočem letu je premagal »Gradjanski« z 6:1, »Jugoslavijo« z 3:0, 5:1 in 3:2, izgubil v Parizu z reprezentanco Francije z 3:1. Doma pa je igral z FC Liverpoolom 0:2 in 3:2, premagal dunajski »Hakoah« 2:1, z Avstrijo pa je igral neodločno (2:2).

Vsi ti navedeni rezultati so le drobne mnogih borb BSK na zelenem polju. Omenjamo jih le zaradi lažjega razumevanja velikega ugleda, katerega naš državni prvak uživa v inozemstvu. Ta ugled si je priboril tako v borbah doma, kakor tudi na tujem, in to v Grčiji, v Turčiji, v Egiptu, Rumuniji, na Madžarskem, Češkem, Poljskem, v Avstriji, Švici, Holandiji in celo v Angliji in Južni Ameriki. Poleg nogometa goji BSK tudi hazeno in lahkoatletiko, ki tudi služita v čast klubu. Njegova hazenska družina je bila v letu 1925 državni prvak. Klubske prostore krase pester trofeje in številni pokali, katere je klub priboril v težkih borbah. Ob priliki 25-letnice BSK, ki je bil v Ljubljani vedno dobrodošel, ki je a svojo igro vedno navdušil našo publiko, mu naša športna javnost čestita in želi tudi v bodoče mnogo uspehov.

Lahkoatletsko državno prvenstvo moštev

Ljubljana, 30. maja. Danes so se pričele v Ljubljani in ostalih mestih države lahkoatletske tekme moštev za državno prvenstvo. V Ljubljani so bili doseženi sledeči rezultati:

100 m. II. razred: 1. Sušteršič (P) 12 sek., 2. Svetek L. (I) 13.2. — IV. razred: 1. Simonšek (P) 13.1, 2. Gerzinič (I) 13.3.

200 m. I. razred: 1. Stopnik (I) 26.3, 2. Kotnik (I) 27.3. — I. razred: Skušek (P) 24.2, 2. Pukl (I) 27.2.

Krogla. IV. razred: dr. Schiffrer (I) 888. — I. razred: Stepšnik (I) 1213, Jeglič (I) 1154, Pribošek (I) 1078. — II. razred: Banko (I) 954.

Skok v višino. I. razred: 1. Slanina (P) 170, 2. Jeglič (I) 155, 3. Svetek (I) 150, 4. Oroszy (I) 150. — IV. razred: 1. Beranek (K) 155, 2. Gerzinič (I) 140.

Skok v daljavo. I. razred: 1. Putinja (P) 643, 2. Pukl (I) 583, 3. Slapar (P) 557, 4. Grünfeld (I) 530. — IV. razred: dr. Schiffrer (I) 527.

400 m. I. razred: Osterman (I) 1:00.2, 2. Stropnik (I) 1:00.8.

1500 m. I. razred: 1. Ostreman 1:15 ena petina, 2. Goršek (I) 4:22 ena petina, 3. Kotnik (I) 4:27 ena petina.

Kladivo. I. razred: 1. Stepšnik (I) 4672 cm, 2. Zupan (I) 3656 cm (3661).

110 m zapreke: 1. Svetek (I) 18 sek., 2. Pribošek (I) 21.4, 3. Beranek (K) 21.7.

Brzoturnir na Jadranu

Agilni SK Jadran priredi danes na svojem igrišču v Kolesarji zanimiv brzoturnir, na katerem bodo sodelovali najboljši drugorazredni klubi, ter prvak Trbovelj Amater. Poleg prireditelja nastopita še Reka in Grafika. Ker danes ne bo sličnih prireditev, bo športnemu občinstvu sigurno ustreženo in mu dana možnost da si ogleda ta turnir, ki se razlikuje od prvenstvenih tekem. Vsaka tekma traja dvakrat po 30 minut.

Razpored tekem je sledeči:

ob 14.00: GRAFIKA : REKA,
ob 15.00: JADRAN : AMATER,
ob 16.00: PREMAGANCA,
ob 17.00: ZMAGOVALCA.

Športno občinstvo vabimo k obilni udeležbi. Vstopnina je nizka.

Udeleženci skupščine Jugoslovanske žimnastopne zveze v Ljubljani nisovali vedno rešenja ministrstva prometia štov. 8464-36 od 26. maja 1936 pravico na jelo višino voznišajo na vseh železniških in vseh razredih 4. razred in ekspresne vlake. Polovična vožnja velja od 4.-10. junija in v tej obliki, da kupi vsakdo na vstopni postaji cel listek in železniško legitimacijsko obrazec 13, katero bo predsedstvo skupščine potrdilo ter se udeleženi skupščine z istim vozniš listkom in potrjeno železniško legitimacijo vozijo nazaj.

SK Reka. Soja upravnega odbora se vrši v torek, dne 2. junija ob 30 v gostilni Konsum na Tržaški cesti.

Kako je bilo v Gradcu in zakaj smo izgubili lahkoatletski match

Mogoče se še nikdar ni imela lahkoatletika reprezentanca Ljubljane boriti pod tako neugodnimi pogoji, kakor letos o priliki četrtega medmestnega srečanja Gradec-Ljubljana v Gradcu 23. in 24. maja.

Ze pred odhodom iz Ljubljane je morala re-signirati na sodelovanje najboljšega jugoslovanskega sprinterja Kovačiča, ki se še vedno ni popravil od poškodbe minulega leta, na njemu dostojnega namestnika iz srečanja v minulem letu v Ljubljani Šterna, ki se, kakor tudi naš najboljši tekmovalc v trockoku, Perpar, nahajata pri vojaki, na našega neostorja atleta-metalca kladiva Zupana, ki mu bolezen ni dovolila nastopa v Gradcu.

Odhod iz Ljubljane zaradi negotovosti, ali bo moštvo sploh moglo prekoračiti mejo, čakanje v neizvestnosti v Mariboru v soboto jutraj zaradi ureditve prehoda čez mejo in končno še avtobusni defekt — sta povzročila, da je lahkoatletsko moštvo Ljubljane prišlo v Gradec z veliko zamudo, in se zaradi tega ni moglo niti najmanj odpočiti pred težko borbo.

Toda vse to še vedno ni bilo — kar je tudi rezultat v Gradcu pokazal — odločilne važnosti za končni izid dvoboja Gradec-Ljubljana, ker je ekipa odpotovala z zavestjo, da se ji pridružita v Domžalah rekorder v teku na 10 km Bručan, v Celju rekorder v skoku v višino Martini, odlični srednje-progaš Goršek, danes brez dvoma najboljši jugoslovanski tekač v teku na 800 m, in mnogo naprednoča sprinterja Pieteršek in Urbančič, v Slovenški Bistriči rekorder v metu kladiva in steber reprezentance Ljubljane v disciplinah metov inž. Stepšnik, v Gradcu pa je imel čakati na ekipo atlet Marek, ki je pred kratkim kot drugi Slovenec pre-kočil višino 1.80 m in v metu krogla toliko napredoval, da bi lahko v Gradcu odločno posegel v borbo. Toda toplot nam usoda ni bila mila! Oba atleta, ki sta imela s svojom nastopom v Gradcu zelo ojačiti moč Ljubljane do sigurne zmage, nista bila ekipi na razpolago, kar je zelo kvarno vplivalo na duševno stanje tekmovalcev. Goršku, večkratnemu uspešnemu državnemu, kakor tudi ljubljanskemu reprezentantu oblast ni dovolila odhoda v Gradec. Mareku pa v zadnjem momentu nepredvideni šolski zadržek.

Fantje so zaradi navedenih razlogov nastopili z zavestjo, da gredo v brezupno borbo za končno zmago in to je bilo odločilno za izid dvoboja. Napravili so v borbi sicer vse, toda duševno niso mogli — čisto razumljivo — dati maksimuma.

Samo tekmovalje je poleg tega še pokazalo, da je vodstvo tudi taktično grešilo pri razvrstitvi moštva v poedinih disciplinah, ker bi se bilo dalo z isto postavbo še vedno zmagati. Toda o tem pozneje. Prijetna zavest je spremljala vzlic vsem težavam moštvo Ljubljane, da so se našle odlične osebe, predvsem načelnik banke uprave gospod dr. Hubad in obmejni komisar v Mariboru g. Krajinovič, ki sta roko v roki tekmovala, da omilita

nastale težave, kar jima je v veliki meri uspelo. Tudi generalni konzul naše države v Gradcu g. Gjorgjevič je pokazal največje zanimanje za naš nastop in podčrtal veliko važnost medmestnega srečanja Gradec-Ljubljana a svojo prisotnostjo na tekmovalju in ni štedil s priznanjem, da smo v danih težkih okoliščinah najdostojnejše zastopali našo državo v borbi z močno reprezentanco Gradaea. In končno ne smem prezreti drugih športnih tovarišev v Gradcu, na čelu vsem generalu Rosenbergu in pionirju lahkoatletike športa na Avstrijskem Štajerskem Ferdinandu Frieberju, ki so z znano gostoljubnostjo omogočili reprezentanci Ljubljane kratko, toda zelo prijetno bivanje v Gradcu.

Toda tekmovalje samo bo, uverjen sem, mnogo zanimalo vso javnost, zaradi česar se hočem tudi z njim nekoliko podrobneje baviti.

S strahom smo pričakovali prvi dan tekmovalja, ker smo računali, da bo vse prej omenjene okoliščine: utrudljiva vožnja, ki ni dovolila moštva, da se vsaj malo odpočije pred nastopom, in pošolkoško razpoloženje, ki se jima je pridružilo še krajno neugodno vreme — dež in nizka temperatura ter zaradi tega zelo razmočene naprave, kvarno vplivale na naše tekmovalce. Z zadovoljstvom pa moram ugotoviti, da se je to zgodilo samo v eni disciplini; vendar je ravno to omogočilo Gradčanom, da so nam prvi dan ušli za 9 točk.

V prvi disciplini: tek na 100 m, sta oba naša zaetopnika Sodnik in Sušteršič po dveh neuspeših startih dobesedno obsedela v stru. h luknjah. Sigurno pričakovano prvo mesto, ker je Sodnik z rezultatom 11.1, doseženem na izbirnem mitingu, znatno prekašal na papirju Gradčane (11.4), in ocenitev 5:4 v prid Ljubljane se je spremenila v 8:1 za Gradec, kar je našo kalkulacijo spremenilo za 8 točk. Rezultata obeh Gradčanov: zmagovalca Stieglerja (11.4) in Karla (11.5) nista bila nedosegljiva Sodniku (11.9). Sušteršič je kot četrti dosegel isti rezultat.

Naslednja disciplina: skok v višino z zaletom, je kopazala našo nadmoč v tej disciplini nad Gradcom. Malo sreče za Gradčana Alpaasyja in malo smole za drugega našega zastopnika Slanino, ki je vekočil za Mareka, je zadostovalo, da se nismo mogli Gradčanom revanžirati za poraz v prvi disciplini z istim izidom, t. j. 8:1 v naš prid, temveč smo dosegli samo 7:2. Martini, ki je kazal v začetku vidno nesigurnost zaradi komaj prestane enoletne ske boleznii, je v elegantnem in tehnično odlično izvedenem prvem skoku čisto prekočil višino 1.80 metra, toda za 1.85 m mu ni več zadostovalo moči in razmočene naprave so tudi temu doprinesle svoji delež. Slanino, ki se je v etilu vidno popravil, je spremljala velika smola; dvakrat je pri višini 1.75 m bil preko a celim telesom, podrl pa je lato, z roko. Marek bi nam bil v tej disciplini zagotovil sigurno drugo mesto, ker zaznamuje pred kratkim rezultate 1.75 in 1.80 m. Stanje točk 10.8 za Gradec.

(Dalje prih.)

Ceneje od najcenejših koles, krasni, novi modeli

Prodaja tudi na ugodne obroke!

„Tehnik“ Josip BANJAI

LJUBLJANA, Miklošičeva c. 20

Velika izbira tenis raketov, nogometnih žog in vseh drugih športnih potrebščin

Kupujte svoje potreščine pri naših inserentih!

Z DUNLOP prevozite dvakrat toliko kilometrov kot z drugo gumo.

Svetovno znana znamka

„DUNLOP“ ALBIN ADAMIČ & Co.

LJUBLJANA, Igriška 3 (za dram. gledališčem)

TRGOVSKI SAMOPOMOČI v Mariboru

izrekam iskreno zahvalo za takojšnje izplačilo zelo izdatne podpore

po mojem umrlem soprogu Krašovic Francu. Priporočam trgovskim slojem pristop k tej kulantni in karitativni instituciji.

Maribor, 30. maja 1936.

Krašovic Eliza s. r.

ZAHVALA. Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih bili deležni povodom težke izgube naše predobre in skrbne soproge, namice, stare manice, sestre, tete in tašče, gospe

Fani Petrič roj. Prelesnik

soproge strojnika in črkostavca v pok.

kakor tudi vsem, ki so blagopokojnico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti k večnemu počitku, naša najiskrenejša zahvala. Posebej se še zahvaljujemo preč. g. kanoniku Ferjancu za tolažilne obiske, darovalcem za poklonjene krasne vence in šopke, preč. duhovščini in preč. gg. oo. frančiškonom za spremstvo in gg. cerkvenim pevcem za mojstrsko izvedeni žalostinki. - Bog plačaj! — Sv. maša zaduščnica se bo brala v ponedeljek, 8. junija ob 6 jutraj v Kapiteljski cerkvi.

Novo mesto, 31. maja 1936.

Zalujoči ostali.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob smrti našega nepozabnega soproga, ata, dedeka, sina in brata, gospoda

Franca Krašovica

trgovca

kakor za poklonjene krasne vence in šopke, se tem potom najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo častiti duhovščini za vodstvo pogreba, predvsem g. p. Valerijanu, ki ga je ob času boleznii večkrat previdel in tolažil, ter g. zdravniku dr. Fr. Mariniču, ki mu je posvečal toliko pozornost in mu lajšal trpljenje, ter vsem, ki so ga v tolikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Maribor, dne 30. maja 1936.

Rodbine: Krašovic, prof. Baš, Paulin in dr. Perič.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; izenčevalski oglas Din 2.—. Najmanjši mesec za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka pletna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vrzbodobe

Zastopnike
za prodajo posredniškov, brzooparilnikov itd. išče mo »Persons«. Ljubljana, poštni predal 307 (b)

Pohištenih tehnik
se išče. Dober risar, kalkulanti s strokovno izobrazbo in prakso za večje podjetje na Gorenjskem. Ponudbe z vsemi podatki pisмено na upravo »Slovenca« pod »Mlaša moč« štev. 7901. (b)

Korespondent
z znanjem »sborhrvaščine« in nemščine, se išče za nekaj ur na teden. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Korespondent 7775«. (b)

Pisarniško moč
zmožno vseh pisarniških del in knjigovodstva — sprejme lesna industrija na deželi. V tej stroki izveščane imajo prednost. Prosta oskrba v hiši. Ponudbe z zahtevki pod »Veeleje do dela« podružnici »Slovenca« v Celju. (b)

Prodajalka
mešane stroke, zmožna samostojnega vodstva, se sprejme za Ljubljano. — Kavcija 10.000 Din. Obširne ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pridna« štev. 7758. (b)

Mlaša sobarica
izvrstna, ki zna servirati in govori tudi nemško — se išče. Ponudbe s sliko in prepisi spraveval z označbo plače na Pension »Riviera«, Kraljevica. b

Ključavničarski pomočnik
se sprejme. Prednost imajo z dežele. Ponudbe z zahtevki in podatki prejšnjega službovanja Cirilu Podražju, Ig 147. (b)

Hotelsko kuharico
ali kuharja, perfektnega in popolnoma samostojnega, iščem preko sezone za letovišarski kraj. Plača dobra. Ponudbe je poslati na oglas. odd. Slovenca pod: »Samostojen« štev. 7802. (b)

Dva livarja
mlača pomočnika takoj sprejmemo za navadna lahka dela. Ponudbe na Belokranjsko železnicarstvo v Črnomlju. (b)

Samostojna kuharica
se sprejme takoj k tričlanski družini. Naslov v upravi Slov. št. 7782. b

Pošteno postrežnico
sprejemem za pranje in čiščenje. Naslov v upravi Slovenca pod št. 7823. b

Krojaškega pomočnika
takoj sprejem. Mavec Jakob, Ig pri Ljubljani.

Dekle
pridno in pošteno, vajeno vseh kmetijskih del, sprejme takoj Anton Juvan, Račica št. 8, pošta št. Vid nad Ljubljano. (b)

Mesarskega pomočnika
izurjenega v soljenju in sekanju mesa, vojašine prostega, sprejemem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ljubljana« 7854. (b)

Hlapca
za van kmetijska dela — sprejemem. Naslov v upravi »Slovenca« pod 7915.

Zastopnike
išče podjetje za patentiran, brezokretni gradbeni predmet za okraje Maribor, Ljutomer, Ptuj, Dol, Lendava, Varazdin, Čakovec, Slov. Bistrica, Kozje, Novo mesto, Kočevje, Kranj, Slov. Gradec, Dravograd, Jesenice. Interesenti, kateri imajo dobre zveze s hišnimi pomočniki, gostilničarji, trgovskimi in obrtnimi obrati ter industrijskimi podjetji dobre zveze, imajo prednost. Ugodna prilika za lahek, dober zaslužek. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Higijena« 7900.

Sprejme se kuharica
ki je zmožna dobre domače kuhe ter vajena vrta in drugih del, v stalno službo za takoj. Ponudbe je poslati z navedbo zahtevka plače na naslov: Franjo Černe, trgovina, Radeče. (b)

Iščemo prvovrednega zastopnika-potnika
ki potuje z avto, proti visoki proviziji za Dravsko banovino. V poštov priredbo samo dolgoletni zastopniki v milni stroki. Nastop takoj. Ponudbe pod 42553 na Publicitas, Zagreb.

Enolog
z večletno prakso v vinogradništvu in kletarstvu, se išče kot pomožna moč. Prošnje z življenjepisom in prepisi spraveval, kakor tudi z navedbo referenc poslati pod »Veeleposetvo« na upravo »Slovenca« štev. 7878.

Raznašalec (-ke)
brošur strankam dobijo fikšno plačo. Potrebno 20 dinarjev gotovine. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »80 dnevno« št. 8037. (b)

Akviziterjem (-kam)
za nabiranje oglasov in naročnikov v vseh banočinah nudimo fikšno plačo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »To pa ja« št. 8038. (b)

Sluga-inkasant
pomožni uradnik — dobi stalno službo. Potrebno 10.000 Din gotovine. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Prav rad« št. 8039.

Samo izvrstnega pedikerja
z dobrim nastopom išče za takoj specialni salon »Hollywood«, Zagreb — Illica 11, meszanin. (b)

Ženska
starejša, za gospodinjstvo in kuhinjo, z večletnimi spravevali se sprejme v stalno in dobro službo. — Maribor, Dravska ul. 15, pisarna. (b)

Medičarskega pomočnika
sprejememo. Naslov v podružnici Slovenca, Celje.

Natakarica
simpatična, priljubljena, s kavajo — išče boljše mesto. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Poštena in solidna« št. 8070. (b)

Agilnega pek. slugo
in obenem raznašalca kruha sprejemem takoj. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8061. (b)

Službe iščejo

Trgovski pomočnik
star 36 let, dober manufakturiar in selesninar ter dober prodajalec z znanjem nemščine, želi sprejemiti službo. — Ponudbe upravi pod: »Pošten in agilni« št. 7731. (a)

Šolski sluga
želi premeniti mesto na večjo šolo. Zmožen vrtinarstva in sadjarstva. — Ponudbe pod: »Delaven« št. 7736 upravi Slov. (a)

bo skladiščnika
inkasanta ali kolporterja iščem. Star sem 35 let, govorim tudi francoski, nemški in italijanski jezik ter plem s strojem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7834. (a)

Dekle
z odličnim gospodinjstvom tečajem, ki je služila v boljših družinah, zna samostojno dobro kuhati meso, hrano, zmožna samostojnega gospodinjstva, želi službo s 15. junijem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7836. (a)

Krščanski fant
33 let star, reven, želi kakršnokoli službo. Polize v upravi Slovenca pod »Pošten št. 7834. (a)

Državni upokojenec
srednjih let išče službo kot pisarniška moč, skladiščnik, oskrbnik ali slično. Ponudbe na Slovenca pod: »Zvest in pošten« štev. 7833. (a)

Seriozna gospa
kavetje zmožna, ki obvlada več jezikov in nekaj knjigovodstva, s lastnim pisalnim strojem, bi prevzela vodstvo filijale kake solidne tvrdke. Kupi tudi dobre idoe trafiko. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gotovina« 7871.

Služkinja
vajena vsake gospodinjstva in kuhe, želi mesto k dvo-ali tričlanski družini. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7916.

Graščinska kuharica
išče mesto pri boljši hiši ali graščini. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7917. (a)

Prodajalka
mešane stroke, spretna manufakturiarica, zanesljiva, izurjena v pisarniških poslih, prosi primerne zaposlitve. Cenj. ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštena in vladna« št. 7999. (a)

Mizarskega vajenca
kmečkih staršev sprejme Franc Kregar, Vižmarje št. 87, p. št. Vid nad Ljubljano. (v)

Vajenci
za mizarsko obrt sprejemem. Franc Ipavec, Meniški. (v)

Pikolo!
Sprejemem učenca, 14—15 letnega, z znanjem slovenskega in nemškega jezika, v restavracijo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pikolo« št. 7943. (v)

Vajenca
za mizarsko obrt sprejemem. Franc Ipavec, Meniški. (v)

Mizarskega vajenca
kmečkih staršev sprejme Franc Kregar, Vižmarje št. 87, p. št. Vid nad Ljubljano. (v)

Služkinja
vajena vseh hišnih in gospodinjstvih del, išče službo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pridna« 7914.

Pisarniška moč
spretna knjigovodkinja, strojevska, stenografska, večja slovenske in nemščine, s šestmesečno pisarniško prakso, želi vstopiti v službo pri rednem podjetju. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštena 20« 7985. (a)

Priden hlapec
33 let star, zanesljiv, trezen, pošten, nekadiče — išče službo za gospodarska kmečka dela. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 7969. (a)

Pekovski pomočnik
s koncesijo išče primerno službo. Naslov v podružnici »Slovenca« Novo mesto. (a)

Dekle išče službo
k dobri mirni družini. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8036. (a)

Reven študent
brez staršev, išče kakršnokoli zaposlitve čez počitnice v Mariboru ali okoli. Ponudbe pod št. 859 upravi Slovenca, Maribor. (a)

Dekle
vajeno kuhe in vseh hišnih del, ljubiteljica otrok, išče službo. Naslov pove uprava Slovenca v Mariboru št. 867. (a)

Začetnica
išče mesto v pisarni. Gre tudi v okolico. — Ponudbe upravi »Slovenca«, Maribor pod št. 111. (a)

Vajenci

Učenca za trgovino

z meš. blagom, zdravem, močnega, ubogilivega, iz poštene kmet. hiše, dobrega računarja z lepo pisavo — sprejemem v dobro hišo s hrano in stanovanjem. Osebnost predstava n. alastne stroške s spravevali ter event. priporočilo domačega župnika. M. Zargl, Kamnik.

Kolarski vajence
se takoj sprejme. Sekne Franc, kolar, Cerklje pri Kranju. (v)

Pikolo!
Sprejemem učenca, 14—15 letnega, z znanjem slovenskega in nemškega jezika, v restavracijo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pikolo« št. 7943. (v)

Vajenca
za mizarsko obrt sprejemem. Franc Ipavec, Meniški. (v)

Mizarskega vajenca
kmečkih staršev sprejme Franc Kregar, Vižmarje št. 87, p. št. Vid nad Ljubljano. (v)

Služkinja
vajena vseh hišnih in gospodinjstvih del, išče službo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pridna« 7914.

Pisarniška moč
spretna knjigovodkinja, strojevska, stenografska, večja slovenske in nemščine, s šestmesečno pisarniško prakso, želi vstopiti v službo pri rednem podjetju. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštena 20« 7985. (a)

Priden hlapec
33 let star, zanesljiv, trezen, pošten, nekadiče — išče službo za gospodarska kmečka dela. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 7969. (a)

Pekovski pomočnik
s koncesijo išče primerno službo. Naslov v podružnici »Slovenca« Novo mesto. (a)

Dekle išče službo
k dobri mirni družini. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8036. (a)

Reven študent
brez staršev, išče kakršnokoli zaposlitve čez počitnice v Mariboru ali okoli. Ponudbe pod št. 859 upravi Slovenca, Maribor. (a)

Dekle
vajeno kuhe in vseh hišnih del, ljubiteljica otrok, išče službo. Naslov pove uprava Slovenca v Mariboru št. 867. (a)

Začetnica
išče mesto v pisarni. Gre tudi v okolico. — Ponudbe upravi »Slovenca«, Maribor pod št. 111. (a)

Služkinja
vajena vseh hišnih in gospodinjstvih del, išče službo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pridna« 7914.

Pisarniška moč
spretna knjigovodkinja, strojevska, stenografska, večja slovenske in nemščine, s šestmesečno pisarniško prakso, želi vstopiti v službo pri rednem podjetju. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštena 20« 7985. (a)

Priden hlapec
33 let star, zanesljiv, trezen, pošten, nekadiče — išče službo za gospodarska kmečka dela. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 7969. (a)

Pekovski pomočnik
s koncesijo išče primerno službo. Naslov v podružnici »Slovenca« Novo mesto. (a)

Dekle išče službo
k dobri mirni družini. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8036. (a)

Reven študent
brez staršev, išče kakršnokoli zaposlitve čez počitnice v Mariboru ali okoli. Ponudbe pod št. 859 upravi Slovenca, Maribor. (a)

Dekle
vajeno kuhe in vseh hišnih del, ljubiteljica otrok, išče službo. Naslov pove uprava Slovenca v Mariboru št. 867. (a)

Začetnica
išče mesto v pisarni. Gre tudi v okolico. — Ponudbe upravi »Slovenca«, Maribor pod št. 111. (a)

PREJALČEN POUK V IZBRANU!

59.— 128.— 65.—

MEINEL-HEROLD

IZVORNICE BASIL MARIBOR št. 102

Lep kratak klavir
s selesno ploščo, prodaja Tramte, Medvode. (g)

Harmonij
skoraj nov, prodam ali zamenjam za motorno kolo. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 7942. (g)

Harmonij
za pevske vaje kupimo. — Ponudbe na podružnico »Slovenca«, Celje. (g)

Harmoniko
dobro ohranjeno, prodam. Mrak Jože, Seničica 16, Medvode. (g)

Kovčeg - gramofon
skoraj nov, s 55 ploščami. In fotoaparati 6½ x 9, prodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7786. (g)

Stanovanja

ISCEJO:
Dvosobno stanovanje
išče mirna dvočlanska družina za takoj ali julij. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Čisto in sončno«. (c)

Dvosobno ali enosobno stanovanje
v šiški išče mirna in solidna stranka za 15. julij. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Dvosobno stanovanje za julij« št. 8019. (c)

ODDAJO:
Enosobno stanovanje
s pritliklami oddam 2. julijem. Bolgarska 19. 3

Dvosobno stanovanje
lepo, parketirano, oddam Ljubljana VII., Gasilska štev. 2. (c)

Dvosobno stanovanje
komfortno in solčno, oddam v Zeljarski ulici 11. (c)

Dvosobno stanovanje
solčno, ugodno oddam za julij. Hladnik, Stošice štev. 161. (c)

Stanovanje dveh sob
se odda s 15. junijem ali 1. julijem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Stanovanje, Mirje« št. 7845.

Lepo stanovanje
pritliko, trisobno, prazno ali deloma opremljeno. v veliki vili sredi vrta, oddam takoj mirni stranki. Streliška ulica 26. (c)

Dvosobno stanovanje
v novi hiši, sredina mesta, se odda s 1. avgustom. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Sredina« št. 7964. (c)

Stanovanja
ene sobe in kuhinje, pritliko ali II. nadstropje, se oddajo na Poljanski cesti 54. (c)

Dvosobno stanovanje
kopalnica, plin, oddam s 1. avgustom. Zarnikova ulica 16. (c)

Dvosobno stanovanje
sončno, s kabineto in vsemi pritliklami se odda s 1. avgustom na Aleksandrovi cesti 16. Polize se v trgovini P. Magdič, Aleksandrova cesta 1. (c)

Dvosobno stanovanje
osliroma izotako s kopalnico, kabineto, pritliklami, poseben vhod, oddam 1. julija. Herbersteina 18. Trafika, Tyrševa cesta 27. (c)

Stanovanje
s 2 sobama in pritliklami se odda. Ogleda se 1. junija. Stritarjeva 27. Maribor. (c)

Stanovanje
dve sobi, kuhinja in pritliklami, oddam 1. junija. Maribor - Koroska cesta štev. 80. (c)

Trisobno stanovanje
komfortno, v centru — se zaradi premetitve za takoj ali pozneje odda. Naslov pri hišniku. Gajeva 3. (c)

ISCEJO:
Opremljeno sobo
zračno — iščem v mestu. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Uradnik« št. 8052. (a)

ODDAJO:
Meblovana soba
čista, zračna, se takoj odda. Aleksandrova cesta 7-II, leva vrata. (a)

Svetla soba
pripravna za obrtnika, se odda event. s hrano. Poseben vhod. Naslov pove uprava Slovenca št. 7754.

Oddam opremljeno sobo
solidni gospodinci. Poljaneka cesta 16, dvorišče, deeno. (a)

Eden ali dva gospoda
se sprejemata v stanovanje. Triglavca 3, Beograd. (a)

Lepo opremlj. sončno sobo
dve postelji, s souporabo kopalnice, oddam. Kocjančič, Miklošičeva 19. (a)

Sobo z dvema posteljama
takoj oddam. Studentovska 13. (a)

Opremljeno sobo
takoj oddam solidni osebi. Staretova 21. Trnovo. (a)

2 prazni vezani sobi
za samce odda s julijem Hranlini in posojilni konzorcij, Gajeva 9. (a)

Opremljeno sobo
oddam boljšemu gospodu. Rožna dolina cesta VI, št. 4. (a)

LETOVIŠČA

Restavracija »Potočnik«
Kompletni penzija, maj, junij 35 do 40 Din. Izletniške skupine, šolske ekipe, celodnevna prehrana, prenočišča 33 do 26 Din. Informacije daje in priporoča se Uprava.

Letoviščarjem
se priporoča gostilna Jože Tavčar, Poljane nad Škofjo Loko. Lepe sobe. Dobra hrana. Hrana in stanovanje 33 Din dnevno.

Gostilna Ojstrica
v Lučah, Gornja Savska dolina, se priporoča vsem letoviščarjem, turistom in izletnikom. Najboljša štajerska in dalmatinska vina, kakor tudi prvovratna hrana vedno na razpolago. Dnevna autobusna zveza s postajo Šmarje ob Paki in Celjem. Josip Bojtin.

Zivati!
Nemški ovčarji
2 meseca stari, s rodevnikom, napredaj in parne »Rožnika«. Ljubljana, Cesta v Rožno dolino 14, tel. 23-55. (a)

Močnega konja
proda Gospodarska zveza, Ljubljana, Tyrševa c. 28.

Nemški boxerji
mladiči, večkrat odlikovanih staršev, ugodne napredaj. Vprašati: Dorčec, Ljubljana, Dalmatinska 13. (a)

KONJE
težke, delavne, kobile, konje - skopljene, kakor tudi konje za vprege (Kalenč in Einspänner) ter za ježo — dobavi najceneje

JULIO HOFFMANN
Čakovec, Medjimurje.

Preden se odločite za nakup pianina

oglejte si na velesejmu na razstavnem prostoru v paviljonu »F«

zadnje novost modelov tvrdke R. WARBINEK

1.32 m visok, 1.45 m širok polna pancer plošča repeticijska mehanika 7 oktav lep pojoč ton

5 letna garancija Din 8.500.—

LUBAS

LJUBLJANA

TYRŠEVA CESTA št. 36

Šoferska šola

oblastveno koncesionarna, I. Gabersček, bivši komisar za šoferske izpite, Slomškova 6, telefon 28-26

Dijake-otroke

sprejemem na počitnice. Dobra hrana, strogo nadzorstvo. Nemška in francoska konverzacija. Pripravljanje za ponavljalne izpite. Cena zmerna. Vošnjak, Ptuj, Mestni vrh. u

Enosobno stanovanje
v podpritliku oddam. Tovarniška 7, Zelena jama.

Dvosobno stanovanje
se odda takoj ali za julij. Tržaška cesta 19, pritliko. (c)

Trisobno stanovanje
se takoj odda v šiški. Podrobnosti v kavarni »Prešeren« 7861. (c)

Odda se
komfortno petosobno stanovanje v sredini mesta za 1. avgust t. l. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7866. (c)

Ob priliki svojega 50 letnega jubileja je tovarna „WANDERER“ tako znižala cene, da si dandanes že vsakdo lahko kupi izvrstno kolo „WANDERER“

Dobite jih pri tvrdki

S. REBOLJ & DRUG

LJUBLJANA

Gospodarska 13

Posestva

Druženje oglaš v »Slovenec«
posvetilo ti hitro prodaja
če se ne z gotovim denarjem
pa kucni ti s knjižico (a)

Trgovino ali gostilno
na prometnem kraju v
Sloveniji kupim. Ponudbe
s čeno in opisom upravi
»Slovenec« pod »Promet-
na točka« št. 7427. (p)

Velika trgovska hiša
v Slovenski Bistrici na-
prodaja. Prikladna tudi za
vsako obrt, nahaja se v
sredini mesta na glav-
nem trgu z gospodar. po-
slojem in velikim vrtom
ter zemljiščem, ki leži v
bližini mesta. Proda se
nisa in vrt tudi brez
zemljišča posebej. Plačilo
v gotovini. Vpraša naj
se pri J. Hudritzu, Slov.
Bistrica št. 187. (p)

Parcela
434 m², zraven šole v Zg.
Šiški naprodaja. Trgovska
ega. — Naslov v upravi
»Slovenec« pod št. 7119.

Večje hiše
v trgovske in stanovanjske,
v dobrih donosom, v Ljub-
ljani in na periferiji.

Lepe vile
eno- oziroma dvodružinske,
komfortne, po ugodnih ce-
tah, hipoteke za prevzeti.

Pripravnice hišice
na upokoje, po nizkih
cenah.

Posestva
po vsej dravski banovini,
v različnih cenah in veli-
kostih, ugodne lege.

Stavbne parcele
v centru Ljubljane in na
periferiji
proda

Pristavec Franjo
Ljubljana, Erjavčeva c. 4a.
Telefon 23-81. — Nasproti
dramskega gledališča.

Hiša
v malem mestu na Go-
renjskem, blizu cerkve,
naprodaja. Pripravna za
upokoje. — Ponudbe
upravi »Slovenec« pod
»Ugodna cena« št. 7709.

4 travnike
dobro zagnojene, prodam
v last. — Martinec, Ljub-
ljana, Prule. (p)

Posestvo v Kočevju
ugodno naprodaja. Elektri-
ka, velik vrt, vse priti-
kline. — Naslov: Marjan
Jamšek, Kočevje. (p)

Enonadstropna hiša
gostilna, trafika, mesari-
ja, hlevi, njuje in vrt na-
prodaja. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 7711. (p)

Kupim parcelo
v bližini Kranja, na od-
plačilo 2000 Din mesečno,
blizu napeljavne elektrike
in vodovoda. Ponudbe na
oglasni oddelci »Sloven-
ec« pod: »1000 m« 7708.

Novo dvostanovanj, hišo
prodam. Jože Ponikvar,
Črnuče, Ježica. (p)

Stavbna parcela
v bližini Kranja, Petra
trga in Koroskega kolo-
dvora, naprodaja. Naslov v
upravi »Slovenec« v Ma-
riboru št. 838. (p)

Posestvo
30 jehov v Sv. Petru v
Sav. dolini, ob dr. cesti,
naprodaja. Naslov v po-
družnici »Slov.« v Celju

Enostanovanjska hiša
z velikim sadnim vrtom
30 minut od Maribora —
naprodaja. Naslov v upr.
»Slov.«, Maribor, št. 837.

Šeststanovanjska hiša
sredina Ljubljane, se pro-
da pod ugodnimi pogoji.
Nadalje hiše, vile, parce-
le, posvetila prodaja in
kupuje Realiteta pisar-
na, Ljubljana, Wolfova 1.

Enonadstr. trgovska hiša
v centru Ljubljane — se
ugodno prodaja. Ponudbe na
upravo »Slov.« pod »Posre-
dovalci izključeni«, št. 8042.

Trgovska hiša
na vpeljano mesto, se
proda interesom, ki bi
jo samostojno vodili. Na-
daljna pojasnila v trgovini
Koroška cesta 28, Maribor.

Trgovska hiša
v večjem, promet. kraju,
nedaleč od Ljubljane, z
lepim stanovanjem in ob-
širnimi skladišči — se
ugodno odda v najem za
takoj. Pojasnila: Lejze
Zaje, komerc. pisarna,
Ljubljana, Gledališka ul.
št. 7. (p)

Stavbne parcele,
njuje, gozdove, prodam.
V račun vzamem knjižice
Ljudske posojilnice Ljub-
ljanske. Naslov v upravi
»Slovenec« pod št. 7974.

Stavbne parcele
blizu nove beširajske
šole prodam. Naslov v
upravi »Slovenec« pod
št. 7967. (p)

Trgovska hiša
lepo urejena, s sigurnim
donosom, na prometni
točki sredi Ljubljane —
naprodaja. Dopise upravi
»Slovenec« pod »Trajna
rentabilnost« št. 7966. (p)

Kupim manjše posestvo
v bližini Ljubljane, Kra-
nja, Kočevja, Novoga me-
sta za 40 do 50.000 Din.
Plačam takoj. Ponudbe
podružnici »Slovenec« v
Novem mestu. (p)

Enonadstropna hiša
nova, z lepim vrtom, bli-
zu postaje D. M. v Polju,
zaradi selitve poceni na-
prodaja. Plačilni pogoji
ugodni. V plačilo se vz-
ame tudi stavbno parcelo
v St. Vidu ali v Medvo-
dih. — Naslov v upravi
»Slovenec« pod št. 7996.

Trgovska hiša
sama ali s posestvom, v
Lukovici, sedež uradov,
naprodaja ali se odda v
najem. Ponudbe upravi
»Slovenec« pod »999« št.
7995. (p)

Enonadstropna hiša
vokalna, blizu nove cer-
kve v Mostah, naprodaja.
Ciglarjeva 15. (p)

Enodružinska vila
v Zg. Šiški naprodaja brez
posredovalcev. Lepa lega,
komfort. Naslov v upravi
»Slovenec« pod št. 7991.

Posestniki
hiš, vil, parcel in posestev,
ne trdite se sami s pro-
dajo, zaupajte se meni in
prepričali se boste o so-
lidnosti, kakor že mnogo
drugih do sedaj.

Pristavec Franjo
Nakup in prodaja nepre-
mičnin. Ljubljana, Erjav-
čeva c. 4a. Telefon 23-81.
Nasproti dram. gledališča.

Vila
z vrtom, blizu cerkve Sv.
Jožefa — ugodno napreda-
ja. Dober donos, ugodno ob-
reševanje. Ponudbe poslati
na upravo »Slovenec« pod
»Ugoden nakup« 8046. (p)

Posestvo v Celju
na zelo lepem kraju, se-
stojajo iz 11 jutrov raz-
novrstne zemlje, kot po-
lja, travnikov, pašnikov,
sadovnjaka, vinograde in
gozda, s novo renovirano
hišo s 7 sobami ter vsemi
pripadajočimi gospodar-
skimi poslopji, zaradi se-
litive ugodno napreda-
ja. — Ponudbe pod 43556 na:
Publicitas, Zagreb. (p)

Parcela
s temeljem prodam na
Cesti dveh cesarjev. Poiz-
vedbe: Pengov, Karlov-
ska cesta 19. (p)

Posestva, hiše
od 20.000 naprej. Go-
stilne, pekarije, pro-
daja Posredovalnica Ma-
ribor, Slovenska ulica 26.

Dvodružinska hiša
v Mostah prodam za Din
85.000. Naslov v upravi
»Slovenec« št. 7989. (p)

Trgovska hiša
na najbolj prometni točki
mesta Maribora, z dobro
vpeljanimi trgovskimi lo-
kali, ter več modernih
stanovanj, visoko rentab-
ilna denarna naložba. V
postev pridejo samo resni
reflektanti z gotovino,
posredovalci izključeni. —
Ponudbe je nasloviti upr.
Slovenec v Mariboru pod
»Redka priložnost 8086«.

Cenena stavbišča
na Pobrežju naprodaja. —
Schwarz, Maribor, Klav-
niška 14. (p)

Srednje posestvo
blizu trga in železnice —
prodam. — Naslov v vseh
poslovalnicah »Slovenec«
št. 8060. (p)

Manjše posestvo
pri Brezjah (Marja Po-
magaj) prodam. — Ciril
Jelen, Maribor, Slovenska
ulica 18. (p)

Naprodaja stavbna parcela
z odobrenim načrtom za
takojšnjo graditve, 582 m²
po 112 Din za kv. meter,
60 m od tramvaja odda-
ljeno, v Beljaski ulici, Sp.
Šiška, Ljubljana, Kralj.

Dobro idoča gostilna
z gospodarskim poslop-
jem, cirka 7 oravov zem-
lje, na periferiji mesta
Celje, naprodaja. Posre-
dovalci izključeni. Poizve
se pri: Kramer, Vodniko-
va 11, Celje. (p)

Nova tristanovanjska hiša
z elektriko, vodovodom,
kopalnico, verando, bal-
konom in lepim vrtom —
naprodaja na Pragerskem.
Ponudbe podružnici »Slo-
venec« Maribor pod »No-
va hiša« št. 7886. (p)

Upokoje, pozor!
Lepa hiša z velikim sad-
nim in zelenjavnim vrtom
v Framu zelo poceni na-
prodaja. — Vprašati pri:
Saria, Gosposvetska 13,
Maribor. (p)

Hišico z vrtom
ugodno prodam. Naslov v
upravi »Slovenec« pod
št. 7983. (p)

Dve lepi sončni parceli
varni pred povodnjico, na-
prodaja. Vpraša se pri Te-
reziji Permozer, Celje. p

Nova trgov. hiša
v centru Celja se proda
Deloma se vzame v rač-
un knjižice celjskih de-
narnih zavodov. Naslov v
podružnici »Slovenec« v
Celju. (p)

Več hiš in parcela
naprodaja. Poizve se Rožna
dolina c. IV. št. 4. (p)

Tristanovanjsko vilo
Podružnikom, ugodno pro-
dam. Polovica hipoteke. —
Naslov pove uprava »Slov.«
pod št. 8043. (p)

Posestvo
v Savinjski dolini tik že-
lezniške postaje ugodno
naprodaja. Naslov v po-
družnici »Slov.« v Celju.

Stavbna parcela
na Ježici naprodaja. Na-
slov v upravi »Slovenec«
pod št. 7753. (p)

Parcelo
s temeljem prodam na
Cesti dveh cesarjev. Poiz-
vedbe: Pengov, Karlov-
ska cesta 19. (p)

Posestva, hiše
od 20.000 naprej. Go-
stilne, pekarije, pro-
daja Posredovalnica Ma-
ribor, Slovenska ulica 26.

Naprodaja:
nova trgov. hiša, Ljub-
ljana, 500.000 Din. 8% č-
isti donos. — Ponudbe na
»Slovenec« pod »Tudi hi-
poteke« št. 7790. (p)

Proda se nova hiša
dvostanovanjska v Rožni
dolini, Cesta VI. št. 13.

Krasno posestvo
pol ure od St. Janja, z
modernimi gospodarskimi
poslopji, prostorno hišo,
ugodno naprodaja. Redi se
12 glav goveje živine,
letni pridelek prvovrat-
nega vina nad 60 hl. Vse
posestvo, obsegajoče oko-
li 18 ha, leži skupaj. Pla-
ča se polovico v gotovini,
polovico s knjižico Meste-
ne hranilnice Ljubljanske.
Poizve se pri Hranilnici
in posojilnici v St. Janžu.

Manjše posestvo
pri Brezjah (Marja Po-
magaj) prodam. — Ciril
Jelen, Maribor, Slovenska
ulica 18. (p)

Naprodaja stavbna parcela
z odobrenim načrtom za
takojšnjo graditve, 582 m²
po 112 Din za kv. meter,
60 m od tramvaja odda-
ljeno, v Beljaski ulici, Sp.
Šiška, Ljubljana, Kralj.

Dobro idoča gostilna
z gospodarskim poslop-
jem, cirka 7 oravov zem-
lje, na periferiji mesta
Celje, naprodaja. Posre-
dovalci izključeni. Poizve
se pri: Kramer, Vodniko-
va 11, Celje. (p)

Nova tristanovanjska hiša
z elektriko, vodovodom,
kopalnico, verando, bal-
konom in lepim vrtom —
naprodaja na Pragerskem.
Ponudbe podružnici »Slo-
venec« Maribor pod »No-
va hiša« št. 7886. (p)

Upokoje, pozor!
Lepa hiša z velikim sad-
nim in zelenjavnim vrtom
v Framu zelo poceni na-
prodaja. — Vprašati pri:
Saria, Gosposvetska 13,
Maribor. (p)

Hišico z vrtom
ugodno prodam. Naslov v
upravi »Slovenec« pod
št. 7983. (p)

Naprodaja stavbna parcela
z odobrenim načrtom za
takojšnjo graditve, 582 m²
po 112 Din za kv. meter,
60 m od tramvaja odda-
ljeno, v Beljaski ulici, Sp.
Šiška, Ljubljana, Kralj.

Dobro idoča gostilna
z gospodarskim poslop-
jem, cirka 7 oravov zem-
lje, na periferiji mesta
Celje, naprodaja. Posre-
dovalci izključeni. Poizve
se pri: Kramer, Vodniko-
va 11, Celje. (p)

Nova tristanovanjska hiša
z elektriko, vodovodom,
kopalnico, verando, bal-
konom in lepim vrtom —
naprodaja na Pragerskem.
Ponudbe podružnici »Slo-
venec« Maribor pod »No-
va hiša« št. 7886. (p)

Upokoje, pozor!
Lepa hiša z velikim sad-
nim in zelenjavnim vrtom
v Framu zelo poceni na-
prodaja. — Vprašati pri:
Saria, Gosposvetska 13,
Maribor. (p)

Hišico z vrtom
ugodno prodam. Naslov v
upravi »Slovenec« pod
št. 7983. (p)

Naprodaja stavbna parcela
z odobrenim načrtom za
takojšnjo graditve, 582 m²
po 112 Din za kv. meter,
60 m od tramvaja odda-
ljeno, v Beljaski ulici, Sp.
Šiška, Ljubljana, Kralj.

Dobro idoča gostilna
z gospodarskim poslop-
jem, cirka 7 oravov zem-
lje, na periferiji mesta
Celje, naprodaja. Posre-
dovalci izključeni. Poizve
se pri: Kramer, Vodniko-
va 11, Celje. (p)

Nova tristanovanjska hiša
z elektriko, vodovodom,
kopalnico, verando, bal-
konom in lepim vrtom —
naprodaja na Pragerskem.
Ponudbe podružnici »Slo-
venec« Maribor pod »No-
va hiša« št. 7886. (p)

Prodaja hišico z vrtom
v Kamniku, blizu postaje.
Naslov v upravi »Sloven-
ec« pod št. 7864. (p)

Dne 3. junija 1938 ob 11
dopolodne bo pri izvršit-
nem sodišču v Ljubljani

dražba nepremičnin:
I. Hiše št. 21 na Rimski
cesti z gospodarskimi po-
slopji in vrtno-stavbno
parcelo v izmeri skupaj
ca. 15102, sodno cenjeno
503.210 Din, najmanjši po-
nudek 370.000 Din.

II. travniške parcele
v izmeri 6633 m² ob cesti v
Mestni log, sodno cenjeno
119.394 Din, najmanjši po-
nudek 80.000 Din. (p)

Enodružinsko vilo
kleti, lep vrt, poleg tram-
vaja, prodam za 69.000
dinarjev. Naslov v upravi
»Slovenec« pod št. 7913.

Gostilna in trgovina
v lepi vokalni hiši, oboje
dobro uvedeno, s krasnim
vrtom in približno 7 ora-
lov njiv in travnikov, vse
v bližini mesta Ptuj, zelo
ugodno naprodaja. Kupci
naj se blagovolijo oglašiti
v upravi »Slovenec« pod
»Redka prilika« št. 7880.

Naprodaja vilo na Bledu
dávka prosta, s lepim
razgledom, z delnim in-
ventarjem, z vsemi priti-
kljivimi, vrt zasajen s
smrekami. Poizve se pri:
G. Franc Pangerc, zidar,
podjetje, Bled. (p)

Stavbna parcela
na Ježici naprodaja. Na-
slov v upravi »Slovenec«
pod št. 7753. (p)

Parcelo
s temeljem prodam na
Cesti dveh cesarjev. Poiz-
vedbe: Pengov, Karlov-
ska cesta 19. (p)

Posestva, hiše
od 20.000 naprej. Go-
stilne, pekarije, pro-
daja Posredovalnica Ma-
ribor, Slovenska ulica 26.

Naprodaja:
nova trgov. hiša, Ljub-
ljana, 500.000 Din. 8% č-
isti donos. — Ponudbe na
»Slovenec« pod »Tudi hi-
poteke« št. 7790. (p)

Proda se nova hiša
dvostanovanjska v Rožni
dolini, Cesta VI. št. 13.

Krasno posestvo
pol ure od St. Janja, z
modernimi gospodarskimi
poslopji, prostorno hišo,
ugodno naprodaja. Redi se
12 glav goveje živine,
letni pridelek prvovrat-
nega vina nad 60 hl. Vse
posestvo, obsegajoče oko-
li 18 ha, leži skupaj. Pla-
ča se polovico v gotovini,
polovico s knjižico Meste-
ne hranilnice Ljubljanske.
Poizve se pri Hranilnici
in posojilnici v St. Janžu.

Manjše posestvo
pri Brezjah (Marja Po-
magaj) prodam. — Ciril
Jelen, Maribor, Slovenska
ulica 18. (p)

Naprodaja stavbna parcela
z odobrenim načrtom za
takojšnjo graditve, 582 m²
po 112 Din za kv. meter,
60 m od tramvaja odda-
ljeno, v Beljaski ulici, Sp.
Šiška, Ljubljana, Kralj.

Dobro idoča gostilna
z gospodarskim poslop-
jem, cirka 7 oravov zem-
lje, na periferiji mesta
Celje, naprodaja. Posre-
dovalci izključeni. Poizve
se pri: Kramer, Vodniko-
va 11, Celje. (p)

Nova tristanovanjska hiša
z elektriko, vodovodom,
kopalnico, verando, bal-
konom in lepim vrtom —
naprodaja na Pragerskem.
Ponudbe podružnici »Slo-
venec« Maribor pod »No-
va hiša« št. 7886. (p)

Upokoje, pozor!
Lepa hiša z velikim sad-
nim in zelenjavnim vrtom
v Framu zelo poceni na-
prodaja. — Vprašati pri:
Saria, Gosposvetska 13,
Maribor. (p)

Hišico z vrtom
ugodno prodam. Naslov v
upravi »Slovenec« pod
št. 7983. (p)

Naprodaja stavbna parcela
z odobrenim načrtom za
takojšnjo graditve, 582 m²
po 112 Din za kv. meter,
60 m od tramvaja odda-
ljeno, v Beljaski ulici, Sp.
Šiška, Ljubljana, Kralj.

Dobro idoča gostilna
z gospodarskim poslop-
jem, cirka 7 oravov zem-
lje, na periferiji mesta
Celje, naprodaja. Posre-
dovalci izključeni. Poizve
se pri: Kramer, Vodniko-
va 11, Celje. (p)

Nova tristanovanjska hiša
z elektriko, vodovodom,
kopalnico, verando, bal-
konom in lepim vrtom —
naprodaja na Pragerskem.
Ponudbe podružnici »Slo-
venec« Maribor pod »No-
va hiša« št. 7886. (p)

Upokoje, pozor!
Lepa hiša z velikim sad-
nim in zelenjavnim vrtom
v Framu zelo poceni na-
prodaja. — Vprašati pri:
Saria, Gosposvetska 13,
Maribor. (p)

Hišico z vrtom
ugodno prodam. Naslov v
upravi »Slovenec« pod
št. 7983. (p)

Naprodaja stavbna parcela
z odobrenim načrtom za
takojšnjo graditve, 582 m²
po 112 Din za kv. meter,
60 m od tramvaja odda-
ljeno, v Beljaski ulici, Sp.
Šiška, Ljubljana, Kralj.

Dobro idoča gostilna
z gospodarskim poslop-
jem, cirka 7 oravov zem-
lje, na periferiji mesta
Celje, naprodaja. Posre-
dovalci izključeni. Poizve
se pri: Kramer, Vodniko-
va 11, Celje. (p)

Stružnica
srednje velike, dobro ohr-
anjena, kupim. — Ponudbe
upravi »Slovenec« pod
št. 7919. (k)

Švinec
star, mehok, kupi »Jugo-
Lutz«, Ljubljana 7. (k)

Kletarsko orodje
kadi, ležalne mode kupim.
Ponudbe upravi Slovenca
pod »Vinograd 7856«. (k)

Obrt
Najlepši spomin na birmo
je lepa slika, ki Vam
je napravi Foto Holynski,
Aleksandrova cesta št. 6,
Ljubljana. (t)

Električne
instalacije
za luč, moč, signale in
vsa v stroko spadajoča
popravlja Vam izvrši so-
lidno povsod

IVAN MIHELČIČ
elektrotehnično podjetje
Ljubljana
Borštnikov trg št. 1
Telef. 37-44.

Sode
vsakovrstne, izdeluje Jo-
že Čizman, Tacen št. 74.
Sprejemajo se tudi popra-
vila. (t)

Informacije, inkaso
hitro izvršuje: Informa-
cijski zavod, Ljubljana,
Selenburgova 7-I. (r)

Masarka in babica
Pavla Ostrlič, Stari trg,
se priporoča cenj. damam
in materam po času pri-
mernih cenah. Brezplačno
posvetovanje s materami.

Intervencije
v vseh zadevah pri vseh
oblastih in ministrstvih
izvršuje hitro in uspešno:
Gospodarsko-pravna pi-
sarna, Ljubljana, Selen-
burgova 7-I. (r)

Dobičkanosna podjetja
Industrijska, trgovska,
obrtniška, gostilniška, to-
bačno-monopolna, prodaj-
ne in posredovalne na-
kup, solidno, hitro in
uspešno: Poslovalnica
Pavlečič, Zagreb, Ilca
št. 144. (r)

Košnja dveh travnikov
se odda na Cesti dveh ce-
sarjev. Poizve se v ne-
deljo in ponedeljek: Sv.
Petra cesta 79. (r)

Za izlete za delo za podjetja

si izberite izmed 38 raznih izbranih in solidnih modelov

KOLES

Na kolesa za čas veleselja
veleseljski popust!

Za Vaš motocikel • za Vaš osebni auto za Vaš tovorni auto • za Vaš autobus

vso opremo in
najboljšo pneumatiko
Michelin in Continental

A. GOREC družba z. o. z. LJUBLJANA

TYRŠEVA C. 1 — POLEG NEBOTIČNIKA

Vsa autoolja:

Vesdell
Schell
Castrol

in novi Clearosol Mobiloil

Bencinska črpalka
Akumulatorji

Zahtevajte ponudbe!

Zenitbe

Trgovce

se želi poročiti s trgov. naobrazenko do 35 let iz dobre krščanske hiše z vedjo gotovino v svrhu prevzema. Resne ponudbe s sliko, ki ostane strogo diskretno, na upravo Slovensca pod »Rečni dom« št. 7635. (2)

Gospodična

mlava, visoke postave, dobra gospodična, želi po- manjšo s boljšim gospo- dom do 50 let radi ženi- tvu. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Resna 29 letna« 7863. (2)

Obrtnik

z 30.000 Din premoženja želi poročiti dobrozmo- gosposidno, staro 16-28 let. Prednost ima tista, ki poseduje lokal na pro- metnem kraju. Ponudbe s sliko upravi »Slovenca« pod »Obrtnik« 7865. (2)

Vdovec

60 let star, lastnik trgo- vine in hiše, išče v svrhu ženitve razumno ženo z 200.000 Din premoženja. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Dravograd« 7887. (2)

Boljšo družico

okoli 50 let, s premože- njem ali gotovino, želim. Višji upokojevec, hlini posestnik. Ponudbe upra- vi »Slovenca« pod »Uda- na« št. 7975. (2)

Trgovci in gostilničar

42 let star, z večjim po- sestvom in dobro vpeljano gostilno v letoviskem kra- ju, želi poročiti gospodi- čno ali vdovo, ki ima ve- selje do gostilne, kuhinje in gospodinjstva. Pred- nost imajo gospodične, t. e. vdove z večjim pre- moženjem v svrhu reno- viranja tujskih sob. Po- nudbe s sliko upravi Slo- venca pod »25 do 30 let- na« št. 7957. (2)

Auto-motor

Mnogo pod lastno ceno
razprodajamo nove in
rabljene avtomobile, re-
servne dele Renault. —
Sikor, Cesta na Rožnik
št. 19. (2)

Prostov. javna dražba

velikega števila rabljenih
osebnih in tovornih avto-
mobilov trvdke »Desa« se
bo vršila v soboto, 6. ju-
nija ob 8 zjutraj v skla-
dišču pri »Arbor«, Ljub-
ljana, Tyrševa cesta 50.
Za ogled in preizkušnje
voz pred dražbo se je
obrniti na pisarno »Desa«.
Gospodarska cesta 1. (2)

Več motorjev

bencinskih in na sesalni
plin ugodno prodam. Ste-
fan Skrbinek, Hajdina,
p. Ptuj. (2)

Motor AJS

250 ccm, OHV, v dobrem
stanju, ugodno prodam.
Peterlin Franc, Komenda
pri Kamniku. (2)

Motorno kolo DKW

250 ccm, 3 1/2 HP, 2 sedeža,
poceni prodam. Stožice 110,
Ježica. (2)

Motorno kolo

prodam v brezhibnem sta-
nju, 190 ccm. Cena 1600
Din. Celovška 42. (2)

Steyr XXX. S. Cabriolet

v brezhibnem stanju —
ugodno naprodaj. Hojnik,
Maribor — Aleksandrova
št. 12, Františkanska uli-
ca 11. (2)

Motorno kolo

350 ccm, dobro ohranjen,
prodam ali zamenjam za
drva ali deske. Franjo
Kržič, Ljubljana VII —
Gubčeva ulica 23. (2)

Dve motorni kolesi

in prvovrstna kolesa ugo-
dno naprodaj pri ABC v
Ljubljani, Medvedova c. 8,
tel. 24-44, poleg gorenj-
skega kolodvoza. (2)

Denar

Vse denarne posle

s hranilnicami in posoji-
nicami izvršuje točno in
solidno moja oblastveno
dovoljena pisarna.
RUDOLF ZORE,
Ljubljana, Gledališka ul.
št. 12. Telef. 38-10.
Priložite znamke. (2)

Vse denarne posle

denarnih zavodov,
vrednostne papirje
vojno škodo
nakup in prodajo izposuje
najugodnejše Trg. ag. ban-
čnih poslov AL PLAMINŠEK,
Ljubljana, Beethovnova
ul. 14-I. - Telefon 35-10.
Za odgovor znamko D. 3- (2)

Ureditel dolgov

potom sodnih in izven-
sodnih
poravnav.
Nasveti v konkurznih
zadevah in vseh drugih
trgovsko-obrtnih poslih.
Strokovne knjigovodske
revizije, sestava in apro-
bacija bilanc.
Preskrba kreditov,
nasveti glede hranilnih
vlog in plasiranje istih.
Vsi posli
kmečke zaščite.
Edina koncesijonirana
komercialna pisarna:
Lojze Zajc,
Ljubljana, Gledališka ul. 7.
Telefon 38-18. (2)

Posojila

na vložne knjižice daje
Slovenska banka, Ljub-
ljana, Krekov trg 10. (2)

Tvrdba

A. & E. Skaberne
LJUBLJANA, javlja, da
jemlje do preklica v ra-
čun zopet
hranilne knjižice
Mestne hranilnice, Ljud-
ske posojilnice. (2)

Bančno kom. zavod

MARIBOR, Aleksandrova
št. 40, najbolje vnovčuje
terjatve pri vseh denar-
nih zavodih. Za odgovor
3 Din v znamkah. (2)

Hranilno knjižico

Celjske kmetijske hranil-
nice, z vlogo 18.000, pro-
dam za 50%. — Ponudbe
upravi Slovensca pod »Ta-
kojanje plačilo 7819«. d (2)

Obrtna banka

v Ljubljani, Gradisce 2
vnovčuje hranilne vloge
denarnih zavodov ter
obavlja vse bančne posle. (2)

Knjižice

Združne gospodarske ban-
ke in članice Zadrugne zveze,
plačam najbolje. Ponudbe
na upravo »Slovenca« pod
»Denar pripravljeno« št. 8083. (2)

Posojila

vezana na stredno in več-
letno mesečno odplačeva-
nje. Brezplačno zavarova-
vanje za slučaj smrti.
Banka in štedionia
d. d. Krapinske Toplice.
Glavni zastopnik za drav-
sko banovino RUDOLF
ZORE, Ljubljana, Gleda-
liška ul. 12. Pisarni od-
govor 3 Din v znamkah. (2)

Poravnave

plačanja dolgov
posredovanje kreditov
in gotovine
(tudi na vlogi in vredn. pa-
pirje), naložbe kapitala, za-
ščite ureditve, davčne na-
povedi in vse druge trgovsko-
gospodarske posle izvede in
izvedniška mnenja oddaja
koncesijonirana
Trgovsko-gospodarska
poslovalnica v Ljubljani,
Cesta 29. oktobra (Rimska
cesta) šte. 7 (2)

Kupim knjižice

Mestne hranilnice v Kam-
niku. Ponudbe z navedbo
cene upravi »Slovenca«
pod »Kamnik« št. 7973. d (2)

Autopodjetje

dobro vpeljano, išče dru-
žabnika z 20-50.000 Din
gotovine. Naslov in upravi
»Slovenca« pod št. 7869. (2)

Knjižice

Združne gospodarske ban-
ke in članice Zadrugne zveze,
plačam najbolje. Ponudbe
na mariborsko podružnico
»Slovenca« pod »Denar pri-
pravljen«. (2)

Prodamo

Koliko sme advokat računati?

Nova tarifa je izšla. Cena
5 Din. Naročila sprejema
Tiskarna sv. Cirila v Ma-
riboru. (2)

Rose

najboljše in garantirane,
brusne kamne, srpe, po-
ljudelsko orodje, želez-
nino in specerijo kupite
pri
JOS. JAGODIČ
Celje
Glavni trg 14 Gubčeva 2 (2)

Predno odpotujete.

kupite kovčke, toaletne
kasete, listnice, denarni-
ce, tobačnice, aktovke,
nahrtnike, gamaše pri
Ivan Kravos, Maribor,
Aleksandrova cesta 13. (2)

Nagrobne spomin. slike

v porcelan vžgane, po
vzaki sliki vseh oblik in
velikosti, prvovrstno iz-
delane, naročite pri Fr.
Kuncu, fotografu, Wolf-
ova ulica, Ljubljana. Za-
htevajte brezplačno cenik (2)

Nudim žagan les

vsakovrsten, po značilnih
cenah. — Lesna trgovina
Androvič Tyrševa 47, žaga
Skofljica 7. (2)

„Meteor“

d. z. o. z.
Tyrševa cesta 46

Nakup in prodaja star-
ega železa, kovin i. t. d.
Skadišče železniskega
materijala, kot tračnice,
ležaji, vozilci in pragi
za ozkotirne železnice,
rabljene cevi, jermenice,
različni uporabljivi žele-
zni materijal. (2)

Mizarji!

Okovje za stavbe in po-
hištvo, klej itd., izberete
najceneje, tudi na hranil-
ne knjižice, pri
»JEKLO«
Stari trg. (2)

Živinorejcem

priporočam kot izvrstno
krmilno sredstvo ječme-
nove tropine z dodatkom
sladkorne melase. Stalno
sveže v zalogi: Tovarna
slada J. Kirbiš, Celje. (2)

Modroce

posteljne mreže, železne
zložljive postelje, otoma-
ne, divane in tapetirane
izdelke nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik. Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske
trave, žime, cvilja za
modroce in blaga za
prevleke pohištva. (2)

Trgovci in sejmarji!

Zahtevajte ponudbe za
mohtvenike in rožne ven-
ce, svetilnice in druge
predmete, ki jih potrebu-
jete ob priliki božijih po-
tov ali birne. Nudili Vam
bomo kar največ ugo-
dnosti. Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru in Ptuj. (2)

Bizeljsko vino

leta 1935, lasten pridelek,
prodam. Vzorec na raz-
stavi v Brezicah. Oskar
Černelič, Celje, Cankarje-
va 11. (2)

Slomšekova slika

v barvah samo 10 Din.
Naročila sprejema Tiskar-
na sv. Cirila v Mariboru. (2)

VINO

pristno in poceni dobite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani (2)

Za pomlad!

Ostanki Mariborskih
Tekstilnih tovarn
brez napak, pristnobarvni.
»Paket serija S« vsebina:
15-21 m prima okfordov,
touringov in cefirjev za
moške srajce, vsek kos
najmanj 3 m, dalje »Paket
Serija S/O« istotako 15 do
21 m za ženske pralne
obleke, dečve (Dirndl), v
najlepših barvah, predpa-
niki itd. — Vsak paket
poštino prosto samo 107
Din. — Za isto ceno »Pa-
ket serija P« vsebina: 15
do 20 m plstna, posteljni-
na, žensko, moško in na-
mizno perilo, barvasto, ter
»Paket serija P/I« 10 do
15 m telega najfinejšega
belega blaga - Neprimer-
no vzamem nazaj in za-
menjam. Dalje najcenejše
blago za vsa moška in
ženska oblačila. - Vzorci
brezplačno. (2)

»Kosmos«, razpošiljalnica

ostankov, Maribor, Dvo-
fakova cesta št. 1. (2)

Krušno moko

za domač črn kruh pro-
daja na drobno po Din
1,75 za 1 kilogram Jos.
BAHOVEC, Ljubljana —
Sv. Jakoba trg 7. (2)

Izredna prilika!

Zaradi popolne ispravitve
skladišča odprodajam poleg
drugi železninskih predme-
tov po smatno nižjih cenah:
Dvoredne ličnike - Doppel-
hobel od 42-51 mm po Din 45-
Kosmače - Schropphobel
od 30-33 mm po Din 25-
Ličnike - Schlichthobel od
od 42-48 mm po Din 30-
Spehalki - Raubbankho-
bel 60 mm po Din 100-
Stanko Florjančič
železnina, Ljubljana
Kosiljeva 3 (poleg Zmajskega
mostu) vhod skozi dvorišče (2)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v
veliki izbori najugodnejše
in najceneje trvdke Karl
Prelog, Ljubljana, Židov-
ska ulica in Stari trg. (2)

Izvrstno koso

za 15 Din dobite v želez-
nini Fr. Stupica, Ljublja-
na, Gospodarska 1. Po-
nuditve v nakup staro že-
lezo in čebelnj vosek! (2)

Praktično,

lepo in poceni oblečete
svoje birmance pri Pre-
skerju, Sv. Petra cesta 14. (2)

Prodaja košnje

I. KNEZ iz Ljubljane bo
prodajal v nedeljo dne
31. maja 1936 travo za
obe letošnji košnji. Pro-
daja se prične ob 2 po-
polodne pri Ančnikovem
kozolcu v Sp. Siskli. (2)

Dvovprežni voz

(prek) skoraj nov, 12 do
15 sedežni, pripraven za
gasilsko četo ali kaj ali-
nega, se poceni proda -
Lesce 20 pri Bledu. (2)

Dražba drv

Začnana drž. uprava raz-
laščenih gozdov v Ljub-
ljani, Aleksandrova cesta
4-II, prodaja potom pism.
dražbe dne 16. junija t. l.
cca 4500 prm bukovih drv
fco vagon Sv. Rok—Lupi-
njak ali pa fco gozd Log
pri Rogatcu. Podatki in
pogoji so na razpolago
pri gornji upravi ali pa
pri gozdarju v Logu pri
Rogatcu. (2)

10 hl vina

prodam proti vložni knji-
žici Ljudske posojilnice
Ljubljanske. Ponudbe na
poštni predal 12. Brežice. (2)

Kolesal

Pred nakupom si ogledite
mojo zalogo raznih nem-
skih koles: Miele, origi-
nal Adler, Dürkopp itd.
Kolesa nova, garantirana,
kromirana in poniklana
že od 750 Din dalje. Sa-
mo pri Remcu Oskarju,
Ljubljana, Dolenjska ce-
sta št. 5. (2)

Trafika s papirnico

- v središču Zagreba - z
velikim prometom, mod.
urejena z izlozbo, se radi
smrti proda z vsem to-
bačnim in papirnim bla-
gom za 32.000 Din. Sta-
narina mesečno 1100 Din.
- Poslovalnica Pavlečević
- Zagreb, Ilica 144. (2)

Krasen asparagus

nad 2 m dolg, prodam. -
Cilka Dovč, Stožice št. 13,
pošta Ježica. (2)

Stroj za izdelavo gumbov

poceni naprodaj. Kolo-
dvoška ulica 34-I, desno. (2)

Obsevalna svetilka

(Kvarlampe) za splošno
zdravljenje različnih bo-
lezni, na električni tok
150 ali 220 volt, napro-
daj. Ljubljana, tel. 22-93 (2)

Cvetlični med, trčan

kg 12 Din, franko postaja
Novo mesto, razpošilja
od 10 kg naprej: Hudoklin
Aljožič, Čebelar, Brusnice. (2)

Sigurna eksistenca!

Popolna oprema za fino
mehanično delavnico, uni-
verzalna stružnica, vrtal-
ni stroj, polirni, brusilni
in drugi aparati na elek-
trični pogon, veliko oro-
dja in vse priprave za
izdelovanje najnovejših
patentiranih ključavnic -
naprodaj. Ljubljana, tel.
23-93. (2)

Zapravljivček

v prav dobrem stanju,
oljnat ost, lahek — ter
prima komat za eno vpre-
go — poceni naprodaj.
Kastella, vrvar, Trebnje. (2)

Prvovrstno moško perilo

po neverjetno nizkih ce-
nah prodaja tovarniška
zaloga »Kreko«, Tavčar-
jeva 3. (2)

Dve izložbeni plati

dva in pol metra široki,
poceni naprodaj v Dru-
štveni čebelnari, Ljublja-
na, Tyrševa 21. (2)

Kolesa

nova, dobite od 700 Din
naprej pri Peči Krmelj,
Zg. Siska, Celovška cesta
št. 115. (2)

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim
sladkorjem vkuhan — se
dobi na malo in veliko v
lekarni dr. G. Piccoli,
Ljubljana, nasproti »Ne-
botičnika«. (2)

Vreče

za moko in otrobe, bale
za ogije vseh velikosti,
nudi.
Podbevšek Filip,
Celovška cesta 114,
Ljubljana VII. (2)

Mizarji, pozor!

Na novo prispela pošiljka
»Polinita« in 10 vrst se-
laka od 35 Din dalje.
Zahtevajte vzorec pri
R. HAFNER,
Ljubljana, Celovška cesta
št. 61, telefon 35-65. (2)

Manufakturo

po ugodnih cenah in v
veliki izbori nudi državn-
nim uradnikom tudi na
obroke - OBLAČILNICA
ZA SLOVENIJO, Ljub-
ljana, Tyrševa cesta 29
(hiša Gospodar. zveze).
Do preklica nudimo bla-
go tudi na hranilne knji-
žice članice Zadrugne zve-
ze, Ljubljana. (2)

Gospodinje!

4 do 5 Din Vas stane 1 kg
domačega pralnega mila,
če ga kuhate z milnim
ekstraktom »Ruh« po
najnovejšem navodilu, ki
ga dobite brezplačno v
drogeriji
R. HAFNER,
Ljubljana VII, Celovška
cesta 61, telefon 35-65. (2)

Za stopnice

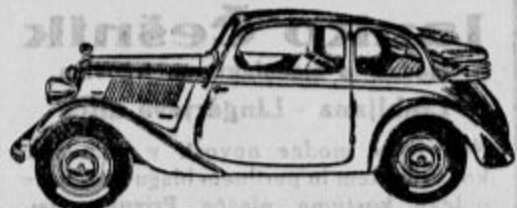
imam poceni naprodaj
medene palice, 37 kom-
adov en meter ter 32 ko-
madov, 90 cm dolge. Na
ogled: Uenarska ulica
št. 1. (2)

Obvestilo!

Naznanjam cenj. občinstvu in svojim odjemal-
cem, da sem preselil krojaško delavnico v Rožno
dolino, cesta VII št. 30. Za vse moško in damsko
krojaštvo se najlepše priporočam ter zagotavljam,
da bom vsa naročila izvrševal točno in po solidnih
cenah. IGNAC MATOH, modno krojaštvo. (2)

Kolesa in otroške vozičke

Škoda Popular 1000 ccm s karoserijo:
Roadster, Cabriolet, Tudor - Velesejem: Paviljon „G“
Glavno zastopstvo in skladišče: E. Rosa, Ljubljana, Poljanska cesta 69
Telefon 25-41

NAZNANILO

Naznanjam, da sem prevzela

Kavarno „PRISANK“
v Kranjski gori

Vsak čas topla in mrzla jedila.
Radio, biljard. — Vsem domačinom in obiskovalcem Kranjske gore se najljubše priporoča

IVANKA CVETEK

Vsem cenj, stalnim naročnikom krojaške delavnice Matej Caserman, Ljubljana, Šmartinska c. 9, kakor tudi ostalemu občinstvu v ljudno naznanjam, da sem jo prevzel po 12 tih letih strokovnega izpopolnjevanja v isti delavnici na svoje ime, ter se za nadaljno naklonjenost toplo priporočam!

Mateja Casermana naslednik
FR. NOSE

Hotel Lončarić
Selce (Hrvatsko)

na obali blizu kopališča. Sobe garantirano čiste z balkoni, tekočo vodo, elektr. razsvetljavo itd. — Pension do 15. junija 55 Din, pozneje 65 do 75 Din. Prospekte in informacije daje lastnik.

Učiteljski dom v Ljubljani

Žibertova ulica 27.

bo imel s prihodnjim šolskim letom v svojem internatu nekaj praznih mest. — Cene zmerne, nadzorstvo in pomoč pri učenju. — Nova gimnazija v bližini. Zahtevajte prospekte

Razpis tesarskih del

Cerkveno stavbno društvo v Hrastniku razpisuje tesarska dela pri gradnji cerkve Kristusa Kralja v Hrastniku. Pogoji so na razpolago do četrta 4. junija 1936 pri cerkvenem gradbenem nadzorstvu v Hrastniku.

SORTNA VINA

samo iz domačih vinogradov Dravske banovine toči v garantirano najboljši kakovosti ter postreže z najboljšo kuhinjo in vabi udeležnike gostinskega kongresa na poskušnjo
Hotel in restavracija
KAJFEŽ, Florijanska ulica

In vsi drugi modeli so razstavljeni na ljubljanskem velesejmu!

Steyr - Daimler - Puch
trg. d. z. o. z.
ZAGREB, Mazuraničev trg 5
Telefon 91-72

Zastopstva:
JANEZ JERMAN
LJUBLJANA, Kolodvorska 8, tel. 22-32
ADOLF ŠOSTER
MARIBOR, Franciškanska 11

Otročja igra je delo z novim email lakom „RUTHAX“
„Ruthax“ email lak je idealna politura za opravo, barva les ali kovine kakor tudi sidro. Podlaga ni potrebna. „Ruthax“ je cenen in ekonomičen, ni občutljiv ter vadi tega praktičen. Pozrite na modro pakovanje. Dobi se v vsaki boljši strokovni trgovini.

RUTHAX
EMAIL

Zastopstvo za Dravsko banovino: COMERC d. d., Ljubljana, Mrežov trg 10. Tel. 25-65

Hotel „Bellevue“

najlepša razgledna točka v Ljubljani, priznana prvovrstna kuhinja, izborna vina in pivo; lepe čiste tujske sobe. Pension od Din 30- do 65-. Krasne terase, lastni gozdni park, avtogaraže, kopeli v hiši, v seziji večkrat koncerti voljaške godbe, sicer radio. Izreden užitek za letoviščarje. Zahtevajte prospekte.

Telefon interurban 30-42

Isto se priporoča cenjenim gostom

restavracija grand hotela »Union«

krasno urejen senčnat vrt, v seziji večkrat koncert voljaške godbe. Prvovrstna kuhinja, izborna vina in pivo. Cene zelo solidne. Postrežba absolutno točna.

Telefon 37-42.

Vina imam samo prvovrstna, kupljena naravnost od vinogradnikov.

Priporoča se **P. ŠTERK**, restavrater, i. t. d.

Vinotoč

graščinske kleti na Vurbergu otvorjen

Točijo se samo prvovrstna lastna vina, lep razgled, avtobusna zveza Sv. Martin. UPRAVA GRASČINE ZGORNJI PTUJ.

Crepe de Chine
bel, za birmanke, se dobi po 18 Din pri Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15.

PARKETE
- VSEH VRST
DOBAVI IN POLOŽI
BOKAL
JANTON

LJUBLJANA
SLOMŠKOVA UL. 19
TELEF. 25-27

Velika
izbera

SVILE

v vseh modnih
barvah, gladke in
vzorčaste, različne
kakovosti, sa
obleke, bluze in
perile

R. Miklauc

Pri »Škofu«
Ljubljana

9.50
SVILA

19.—
VOLNA

56.—
ŠEVIJOT

94.—
KAMGARN

Opozarjamo na
MALI OGLASNIK

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

Od 30. V. do 8. VI. bosta

Velesejem in
dnevnik »Slovenec«

edini uspešni reklamni sredstvi

ZAHVALA. Ob bridki izgubi našega težko pogrešanega očeta, brata in strica, gosp.

JOSIPA KROŠELJ

se zahvaljujemo vsem, ki so ga bodrili in mu lajšali zadnje dni njegovega življenja, posebno zahvalo smo dolžni gg. zdravnikom, primariju dr. Lavriču, dr. Žumru in dr. Pušenjaku za požrtvovalni trud. Dalje se zahvaljujemo častitim sestram, častiti duhovščini, pevskemu društvu, darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami. Vsem in vsakemu iskrena zahvala.

Cerknica, v maju 1936.

ZALUJOČA RODBINA.

NAŠA DRAGA, NEPOZABNA MAMA, GOSPA

ISKRA MARIJA

JE DANES DOPOLDNE, PREVIDENA S TOLAZILI SVETE VERE, MIRNO V GOSPODU ZASPALA.

POGREB BO NA BINKOSTNI PONEDELJEK POPOLDNE OB 4 IZ HIŠE ZALOSTI, STARI TRG 11 a, NA POKOPALIŠČE K SV. KRIŽU. V LJUBLJANI, DNE 30. MAJA 1936.

ZORA, STANA, MIRKO, SLAVKO IN VLADKA, OTROCI
DR. FILIP OREL, ING. ARCH. JANEZ VALENTINCIC, ZETA.
ERNA ISKRA, SNAHA.

BARBKA, SPELKA, JANEZ, MIRAN IN STOJAN, VNUKI IN VNUKINJE.

Ni treba trpeti bolečin, povzročenih od kurjih oces in trde kože, in tudi to ni treba, da bi vas podplati srbeli in pekli, ko je na razpolago kisikova kopel za noge, podobna mleku, katero lahko napravite z eno žlico soli sv. Roka za noge. Učinki penečega kisika, ki se razvije, odpravljajo vse bolečine, kakor bi odrezal. Dalje namakanje nog pa napravi kurja očesa tako mehka, da jih lahko s prsti odstranite. Oteklina izgine, bolečine pa minejo in lahko potem ure in ure hodite peš ali pa tudi stojite na mestu, ker ostanejo noge sveže in okretno. Čevlji, ki vas je dotlej tiščali, bo postal naenkrat dovolj prostorni. Izdatni zavitek soli sv. Roka za noge se dobi poceni.

Po kopeli s soljo sv. Roka za noge se občutite kakor prerojeni.

Vse vrste usnja kakor: ševro, boks, lak, koščice za rokavice v vseh najmodernejših barvah. Velika izbira prvovrstnih podplatov na drobno in debelo. Osvetljene potrebnosti vedno v zalogi.

Damske torbice, aktovke, nahrbtniki, kovčke in šolske torbice. Vam nudim po najnižji ceni tvežja.

FRANC ERJAVEC, založnik usnja
Ljubljana, Stari trg 18

Krapinske Toplice

Izredni uspehi pri zdravljenju reume, protina, isiasa, ženskih bolezni i. t. d. Radioaktivne terme in blato 43° C. Sezona od sredine aprila do sredine oktobra. Nizke cene, znatni popusti za časa pred- in posezone. Pavšalne kure. Železniška postaja Zabok-Krapinske Toplice, odtod zveza z avtobusom, brezplačen železniški povratek itd. Zahtevajte prospekt!

Prisilna dražba

Pri okrajnem sodišču v Slov. Konjicah se prodaja prisilna dražba 10. junija 1936 ob osmih posestvo v l. št. 216 k. o. Veliki Lipoglav in v l. št. 225 k. o. Zbelovagora, ležeče tik ceste in pri potu Lipoglav, državne železnice.

Pri posestvu je enonadstropna hiša, krita z opeko, gospodarsko poslopje, krito s slamo, dalje travniki, pašniki, njive, gozd in vinograd, vse skupaj arondirano in meri okoli 38 orolov. Cenilna vrednost 58.140 Din. Najnižji ponudek 38.760 Din. Na posestvu lahko ostane vknjiženo 20.000 Din.

Natančnejše informacije daje Hranilnica in posojilnica v Ločah pri Poljčanah.

V poletnih mesecih dobite
stanovski premog
po precej znižanih cenah
v **Marlboru**, Kopališka ulica 20

Rimske-Toplice

(Slovenija)

Jugoslovanski Gastein. — Sezona od 1. maja do 15. okt. Pavšalne kure: v pred- in posezoni za 10 dni Din 600.—. V glavni sezoni Din 800.—. Natančne prospekte dobite pri potniških pisarnah ali kopališki upravi Rimske toplice.

5 oddelkov

1. knjigotiskarna
2. litografija in offset-tisk
3. klisarna (kemigrafija)
4. bakrotisk
5. knjigoveznica

5 principov

1. vestna postrežba
2. dober material
3. solidno delo
4. umerjene cene
5. točna odprema

vrst izdelkov

1. fiskovine za urade, trgovino in obrt, časopisi, revije, katalogi, vabila i. t. d.
2. plakati, ceniki, vrednostni papirji, reklamne fiskovine v eno- ali večbarvnem tisku i. dr.
3. ličji v poljubni obliki za eno- in večbarvno reprodukcijo slik, risb, fotografij etc.
4. umetniške ilustracije, albumi, razglednice, propagandne fiskovine v eno- ali večbarvnem tisku.
5. preprosta in fina vezava knjig etc., rastrirani papir, poslovne knjige za trgovce, denarne zavode i. t. d.

**JUGOSLOVANSKA
TISKARNA V LJUBLJANI**

Hotel „VILA LUCIJA“

ALEKSANDROVO (OTOK KRK)

Last slovenske družbe

Udobne parketirane sobe, električna razsvetljava in signali, restavracijska terasa nad morjem. Prvovrstna hrana in pišca. Stanovanje in hrana vključno zdraviliške teke od Din 50.— do Din 59.—. Prospekti pri Putniku. Informacije daje brezplačno direktna hotela.

DIREKTOR JAN FIALA

Hotel „Madeira“

Vrboska

(na otoku Hvaru) Dalmacija. Daleč na okrog je znan ta kraj ne samo radi krasnih plaž, velikih borovih gozdov in modernega hotela, temveč radi svoje pozicije, kjer absolutno ni komarjev tako, da lahko gostje nemoteno uživajo večerni mir zabave.

Pension Din 50.— do Din 60.— dnevno.

Janko Češnik

modna in manufakturna trgovina

Ljubljana - Lingarjeva ulica

Nudi letne modne novosti v volnenem kot svilnatem in perlinem blagu za ženske obleke, kostume, plašče. Priznana najboljši nakup kamarna, ševota, lodna za moške obleke in površnike.

Oglejte si zalogo!

Automatični buffet 'RIO'

nudi

mrzle narezke

razne sendviče

izborna vina

priznana Zagrebško pivo

ter

prvovrstni sladoled

Posestvo

z obsežnimi poslopi, v katerih se nahajajo tudi lepi trgovski prostori, na najprometnejšem kraju v Oplojnicah pri Konjicah, se pod zelo ugodnimi pogoji prodaja. Pojasnila daje Mestna hranilnica v Celju.

Če bolujete

na želodcu ali črevesih

poslužite se preizkušene naravnega zdravila, Rogaške mineralne vode »STYRIA« vrelca. — Vprašajte Vašega zdravnika!

Reg. pod br. 3369/39

Hišo z vrtom v ROGATCU,

prilagojeno za obrtnika, prodaja HRANILNICA DRAVSKE BANO-VINE, podružnica v CELJU. 285

Za birmo

dobite veliko izbiro ur, zlatnine in srebrnine pri ALOJZIJU STUMF, juvelir, zlatar in srebrar, Maribor, Koroška cesta št. 8.

Aparati in

naprave za vso KEMIČNO in ŽIVILSKO INDUSTRIJO iz Bakra, ALUMINIUMA, čistega NIKLA, rije prostega JEKLA in Železa homogeno posvinčenega i. t. d.

ALUMINIUM:

TANKI, KOTLI, KUHINJSKA POSODA

Destilacijske naprave za žganjekuho, Vakuum sušilne Omare, Autoklavi, Sterilizatorji i. t. d.

JOŠIP OTOREPEC

d. z. o. z.

za izdelovanje aparatov in kovinskih predmetov Ljubljana - Za gradom 9

L. Ganghofer:

100

Grad Hubertus

Roman

Gospodična Kleesberg je omahnila na stol in si krila z rokami obraz. »To je preveč! Nobene minute več ne ostanem. In če bi morala berati in stradati! Preden ostanem pri takšnem človeku — raje nazaj v zavod, v ta pekli!« Tedaj se ji je pogled ujel s Kitinimi očmi, in na mah je splahnela vsa njena ogorčenost. Samo bolečina in usmiljenje je še ostalo, in vsa v solzah je ihtela: »Ah ti moj ljubi, dobri otrok! Kaj blebečem tu tako abotno! Ne! Ne! Ostanem. In če bife s pestmi po meni! Koga bi še imela, ako se dam prepoditi tudi jaz! Vzdržim! In vem, kaj delam!«

Kiti menda ni čula. Potem je počasi dvignila oči. »Kaj je menil papa, ko je govoril o moji materi? Bile so besede, ki so se mi zadirale v srce. Kaj je hotel povedati z njimi?«

Gundi Kleesberg se je prestrašila in se začela gostobesedno izgovarjati.

Kiti je odkimala z glavo. »Povej mi! Ne da mi več miru. Čutila sem, govoril je slabo o moji materi. Ali opravičeno?«

Dočim se je Kleesbergova belila glavo, kaj naj odgovori, je šel zunaj mimo okna grof Egge s palico v roki in s puško na ramu.

Temno je gledal predse na pesek, ki ga je bilo razrilo sto nog. Po tleh so bile raztresene uvele cvetlice, ki so se bile izgubile iz vencev, in na kamenitem obodu vodometu je bilo neke na debelo pokapano z rdečim voskom. Grof Egge je pospešil korake. Ko je prispel v brestni drevo, je prišel za njim Robert. »Toda za božjo voljo! Papa? Vendar ne boš zdaj odhajal v koč?«

»Ali mi boš ti branil?« Grof Egge se je prijel za žep pri jopiču, če ni morda pozabil nabojev. »To la, prosim te, kaj naj rečem našim gostom? Osmešil me boš pred gospodi tovariši —«

»Drugega te nič ne boli? No, potem ne kaže slabo zate! Reci jim, kar hočeš! Sladek izgovor boš imel tako brž na jeziku, kakor si imel davi v parku najbolj grenko besedo.«

Robert je zastrel v očeta, bolj presenečen ko razžaljen. »Prosim, papa —«

»Molči! Nič ti ne očitam. Največjo podlost pri tej stvari sem zakrivil jaz sam, ko sem poslal tebe. Kar ti še preostaja dopust, ga porabi, kakor te je volja. Dolžno slovo je tudi že opravljeno. Kmalu pač ne bom čuj o tebi? Ker je brez pomena, da bi me čez svoj del še nadlegoval za denar, ne vem, kaj bi imel pisati še drugega. Zbogom!« Grof Egge si je z obema rokama popravil irhovke in odšel.

Ko je prispel do orle kletke, je obstal, motril nekaj časa ptiče in pokimal predse. »Prazni se. Poskrbeti moram za novo zalogo.« Oziroma se je čez ramo proti gradu. Zdaj je krenil naprej, držal roko ob cavi in kopitu svoje puške ter razglabljal strel predvse. »Premislila si bo in se odločila za mene. Poiščem ji moža, in prinesla mi bosta v hišo življenje in otroke. Kri ima. Dečki bodo!«

Da bi mu ne bilo treba iti mimo Zaunerjeve hiše, je napravil ovinek čez gozd in je po skritih stezah zavljal proti pokopališču. »Hvala Bogu!« je zamrmral v brado, ko je videl, da je prazno. Urno je krenil med železnimi križi in se napotil proti novemu grobu.

Po okrašenih gomili je rahlo brenčalo. Močni vonj cvetlic je privlačil čebele, ki so na jesenskih travnikih imele le malo paše.

Dočim je grof Egge klečal pred grobom in s sklenjenimi rokami molil, je stopil na pokopališče cerkvenik in izginil v cerkev.

Bilo je poldne in začel je zvoniti.

29. poglavje.

Horneggerjev France je sedel doma v hiši za modro pogrnjeno mizo in mati mu je prinesla krušno juho. Baš je hotela postaviti kadečo se skledo na mizo, ko so zaskripala vrata na dvorišču, da je pogledala skozi okno. V prvem strahu bi skoraj spustila skledo iz rok. Najprej je pobledele ko kredo, nato temno zardela prav do svojih sivih las. »Jezus, Marija! France! Gospod grof gre!« Dočim je France šinil kvišku, kakor bi treslo pred njim v skledo, se je zgrabila Horneggerica za lase, strgala s sebe kuhinjski predpasnik in zatarnala: »Marija in Jožef! Kakšna sem! Komaj napol oblečena! In gospod grof je prišel!« Hotela je skočiti v kamro, toda kolena so ji odpovedala pokorščino. Tedaj so se že odprla vrata in na pragu se je prikazal grof Egge.

Palico je bil pustil v veži. Brez besede je prikal za pozdrav, prislil puško k steni, vzel z glave klobuk in ga vrgel na napustek pri oknu. Molče se je ozirom na lovca, ki ga je razburjenost menda čisto ohromila, pogledal staro ženo, ki se je tresla pri peči, in dočim se je njegova upogibna postava počasi vzravnavala, mu je zdrknil pogled po stenah in pohištvo. Težko dihač si je pritisnil pesti na prsi, kakor bi bil šele med temi tesnimi, nizkimi zidovi začutil v sebi blagodejno olajšanje. Nato je stopil k lovcu in mu ponudil roko. »Pozdravljen, France! Sprevidim, da sem ti storil krivico. Pa bom spet popravil. Udari v roko in ne trmoglavi! Bodi spet moj lovec, moj najboljši, kakor si bil vedno! Imeti moram vsaj enega človeka, ki bom vedel o njem, da mi je vdan! Udari, dečko!«

Dočim je Horneggerica v kotu pri peči pogledala kvišku, kakor bi se ljubemu Bogu v nebesih posrečil čudež, je bil France videti kot človek, ki ga je srknil nekaj meric čez jezo. Poskušal je pač, da bi stal strumno po vojaško pred svojim gospodarjem, toda glava mu je silila v zatilnik, in venomer

je slovkopal samo besede: »Toda gospod grof! Toda gospod grof! Toda gospod grof!«

»Ne onegavi vendar in udari! Ali pa ti naj ponujam roko pol ure?«

Tedaj je zgrabil lovec z obema rokama in privil tako, da je grof Egge stisnil zobe.

»Tako! In zdaj k skledi in jeji! Ko boš končal, pospravi stvari in odineva.« Grof Egge je potisnil lovca na klop in se obrnil proti Horneggerici, govoreč čisto po domače. »Dajte mi žlico sem, mati! Tudi jaz bom zajel. Dva dni že stradam. Zjaj mi pokajo vsa rebra. Sem z žlico!«

»Z veseljem. In mi je v največjo čast!« Logarica je bila tako vesela in zmedena, da ni vedela, kaj bi počela. »Jezus, če bi mi bil kdo povedal! Skuhala bi, sama ne vem kaj! In prav danes nimam kaj dati na mizo. Krušna juha in, kar povedati si ne upam — tirolski cmoki s pivojenim zeljem! Juha, mislim, bi ne bila slaba. Toda cmoki, gospod grof, cmoki! Polno glavo sem imela miali ko sem kuhala. In zato nisem dovolj vestno pazila na cmoke. Če vas le ne bodo tiščali v želodcu! Jezus Marija! To bi bilo res hudob!«

»Vem se za kaj hujšega!« Grof Egge se je trušno nasmehnil in se zrinil za mizo. »Če bi šlo vse drugo tako izlahka dol ko zabeljeni cmoki. Torej mati, dajte mi žlico!«

»Jezus res, žlico! Kje le imam glavo!« Horneggerica je stekla v kamro.

»Ali sta že molila?« je vprašal grof Egge in stegnil noge pod mizo.

France ni mogel nič odgovoriti in je samo prikal.

Grof Egge se je naslonil na steno, sklenil roke nad pasom svojih irhov, polglasno zmoli očenaš in se pokrival. Potem je segel čez mizo, vzel pločevinasto Horneggeričino žlico, jo obrisal v konec modrega namiznega prta in zajel. »Zajmi, France!«

Zahtevajte povsod odlično in poceno

IZDELEK: INDUSTRIJE MESNIH PROIZVODA, ZAPRESIČ (PRI ZAGREBU) TEL. 4. ZAHTEVAJTE CENIK ŠT. 15

To je zakonito zaščiten »Valjar« za valjanje testa, ki ga uporablja sodobna praktična gospodinja s odličnim uspehom. Valjar je zelo okusno izdelan, kovinasti deli so kromirani, les je la javor. Imamo tudi razne stolice. Cenik pošiljamo na zahtevo brezplačno. Lesna industrija in tvornica stolov Teharje pri Celju

Tinček in Tonček kot detektiva

79.

Grosne odkritja.

Ko sta dečka pridržala z avtomobilom do drevesa, na katerem je bil obešen velik lepak, je Tinček zaklical:

»Ustavi avtomobil! Poglejva, kakšne čačke so na tem papirju.« Tonček ga je ubogal in ustavil avtomobil tik pred drevesom tako, da sta kar iz njega lahko prebrala besedilo lepaka. »Aha, zdaj pa že vem, kdo je zatrobil,« je rekel Tinček in se prestrašeno ozrl. »To je bil lev, ki je pobegnil iz cirkusa in se zatel v ta gozd.«

»No, ali zdaj priznaš, da si se zmotil?« je Tonček samozavestno dvignil glavo. »Prej si pa na žive in mrtve trdil, da sem zatrobil jaz.« »Lev je zatrobil, to je jasno kot beli dan!« je ugotovil Tinček. »Saj je bilo tisto trobenje res tako čudno, da kar ne morem razumeti, kako sem si mogel misliti, da je to glas avtomobilske hupe.« »Gotovo je tekel za avtomobilom in ker naju ni mogel dohiteti, je razkačeno zatulil,« je rekel Tonček. »Kaj takega pa še ne! Midva pa se pričakava za prazen nič in niti malo nisva slutila, kakšna nevarnost nama je grozila od podivjane zverine.«

Turistovski kruh

Glavna zaloga: Feiertag, Betnavska 43
Podružnica: Telefon štev. 28-24

Josip Skaza
preje SIKK
Glavni trg
v rotovžu

Podružnica:
Nova
vas

Podružnica:
Ulica 10. oktobra 5
Moj najbolj znani
črni turist, rdeči
kruh je zelo oku-
sen in ostane v
največji vro-
čini 8 do 10
dni svež
in užit

Hlače in rokavi

se ne svetijo več, ter so kot novi, če jih daste v

I. mariborsko parno pralnico, Maribor,
Krekova ulica 12.

Izbira ni težka,

kadar treba določiti časopis, v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potom katerega bo prišel najsigurnejše v stik z najširšimi kupno-močnimi sloji prebivalstva. In to ie naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere. — posebno ob nedeljah — z malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča!

Nova dalmatinska gostilna

»HVAR«

Ljubljana, Poljanska c. 11 — odprta

Pristna dalmatinska vina, mrzla in topla jedila — vsak petek morske ribe.

Se priporoča
SAMALUK MARKO

Fige in rozine

za žganjekuho dobite po nizkih cenah pri
Gospodarski zvezi v Ljubljani

CITAJTE IN SIRITE
»SLOVENE«.

COTY

TESNOBNA MISEL
VSAKE ŽENE.

Največja skrb vsake žene je, ko pomisli na starost. Tudi Vi iščete vsak dan v zrcalu dovoljen odgovor na svoje stremenje in trepetate vsak dan, da ne bi opazili, kako se Vam stara koža in delajo gube.

Ne povzročajo pa tvorbe gub samo leta in občutljivost Vaše epiderme, temveč pogosto tudi produkti, ki jih uporabljate za svojo toaletto. Ne smete jemati pudrov, ki lahko v kratkem času neminovno škodijo Vašemu obrazu. Naslonite se na COTY-ja, največjo trdko izdelkov za lepoto. COTY prodaja po vsem svetu milijonom elegantnih dam svoj puder, ki daje po svojem popolnoma higijenskem sestavu koži vso divoto, a s svojim razredčenim vonjem in s svojimi 12 nijansami dovoljuje, da si izberete ono, ki je najbolj primerna Vaši polti. V eni skatlici pudra COTY hoste našli vse, kar je treba moderni in profinjeni ženi.

IVAN ROZINA (preje »Orient«)

trgovina barv in lakov, LJUBLJANA

Velika izbira kemičnih in oljnatih barv, šolskih, študijskih in umetniških barv. Firneži, laki, steklarski in mizarski klej, šelak, špirit denat, lužila »Arti«, tuši, paste ter sploh vse slikarske in plesarske potrebščine. Velika zaloga vseh vrst vedno svežega mavca. Najnižje cene in najboljša postrežba.

Prodajalna Tyrševa (Dunajska) cesta 14
poleg trgovine Schnelder & Verovšek

JADRANSKA PLOVIDBA D.D. SUŠAK

Dnevna brza parobrodna služba s Sušaka za Dalmacijo in obratno, z odhodom s Sušaka ob 16 uri.

Dnevne izdane parobrodne zveze v vse smeri in za vsa kopališka in letoviška mesta jugoslovanske obale.

Prijetna turistovska potovanja za Dalmacijo, nadalje za Dalmacijo in Grško, vključno vožnja, hrana in postelja, po smernih cenah.

Dvakrat tedensko brza proga iz Benetk za Dalmacijo in obratno.

Redna parobrodna služba za prevoz potnikov in tovora s Sušaka, iz Trsta in Benetk, za Dalmacijo, Albanijo in Grško.

Prvorazredni parniki — dobra kuhinja in postrežba.

Zahtevajte prospekte!

POJASNILA DAJE DIREKCIJA NA SUSAKU, NJENE AGENTURE, VSI URADI »PUTNIKA« IN DRUŠTVA »WAGONS-LITS/COOK«.

Kakor svinja z mehonom

ne delajo ljudje več z denarjem. — Najbolji znak, kako znajo v današnjih časih ceniti vsak dinar, je celodnevni naval kupcev pri

SPLOŠNA TEKSTILNA D. D. LJUBLJANA, MESTNI TRG 17

kjer so za kratko dobo do selitve vsemu blagu povsod znano nizke cene znižali še za

Okoličani, izrabite ceneno železniško vožnjo za časa veleseljaj!

20%

REMINGTON

15 novih modelov vodi zopet na trgu pisalnih strojev
Prodajamo tudi na dolgoročno odplata po nepovišanih cenah

Zahtevajte ponudbo, prospekte ali neobvezno predvajanje od:

Gen. zast. Remington tvornice tt.:

MATADOR, Zagreb, ulica 5

Zastopnik za Ljubljano in okolico:

IVO KLARIČ, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 28/II

Razstava in prodaja strojev:

TEHNIK, J. Banjal, Ljubljana, Miklošičeva 20, tel. 34-19

Jugoslovanska zavarovalna banka

„SLAVIJA“

v Ljubljani
Gospodarska ulica 12.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

Telefon št. 2176-2276

Oskrbite si

za Vaše leposlovne,
znanstvene
in druge knjige
primerne
preproste ali fine

trpežne vezave

Poslužite se

za vezavo revij:
Dom in Svet,
Mladika,
Ilustracija,
Zena in Dom

originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne

r. z. o. o.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II.

Za letovanje

49.-

61965-70

12.-

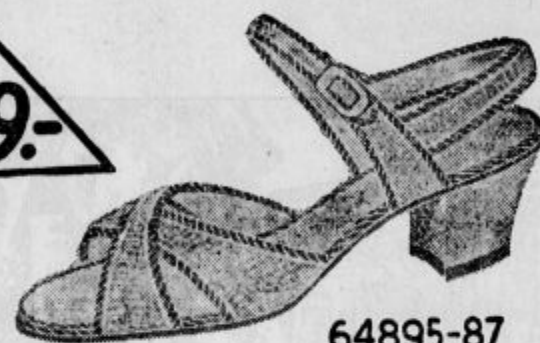
4501-04 št. 23-26
od št. 27-29 Din 15.-
" št. 30-34 " 19.-
" št. 35-42 " 25.-
" št. 43-48 " 29.-

19.-

45642-31

49.-

64895-87

49.-

2985-32

15.-

23891-60

35.-

45847-00

49.-

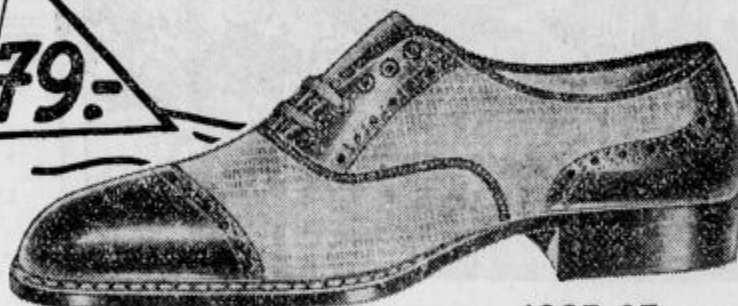
69895-93

59.-

66995-82

79.-

1937-27

79.-

2995-93

89.-

2027-58

89.-

2927-43

Rota